

«ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ
АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз»
KazMunaiGas Exploration Production JSC

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті акционерлер, серіктестер, достар!

2013 жыл «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» компаниясы үшін өндірісті тұрақтандыру мен жұмысшылардың еңбек жағдайын жақсарту және мұнай өндірісінің көлемін арттыру мақсатында технологиялық процесстерді оңтайландыру мен жаңғырту кезеңі болды. Межелеген мақсаттарға жету жолындағы жетістіктерімізді бағалау үшін Сіздердің назарларыңызға тұрақты даму туралы есепті ұсынамыз, бұл Global Reporting Initiative (GRI) нұсқаулығының талаптарына сәйкес дайындалған екінші есеп.

Жалпы, біз алға қойған мақсаттарға қол жеткіздік: 2013 жылы «Өзенмұнайгаздағы» өндіріс көлемі 2012 жылдың көрсеткіштерімен салыстырғанда бес пайызға, ал «Ембімұнайгаз» бір пайызға артық болды. Өндірісті жаңғырту бағдарламасы бойынша жаңа ірі нысандар: жерасты жабдықтарын жөндеу және диагностикадан өткізу цехы, «Өзенмұнайгаз» АҚ-да ұңғыманы өшіруге арналған сұйықтықты дайындауға арналған цех, «ТҚ және ҰҚБ» ЖШС-да автокөлік мен арнаулы техникаға қызмет көрсету өндірістік базасы, «Ембімұнайгаз» АҚ-да газды өңдейтін және пайдаға жарататын екі қондырғы іске қосылды.

Бұл нысандарды салудағы мақсатымыз – өндірісті заманауи, экологиялық таза және қауіпсіз ету. Бұдан басқа, мұнайшылардың еңбек жағдайын жақсарту мақсатында бірнеше өндірістік емес нысандар салынып, пайдалануға берілді. Бұл бағыттағы жұмыстарды біз келесі жылдары да жалғастырамыз. Біз еңбекті және қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне дәстүрлі түрде ерекше көңіл бөлеміз. Біздің кәсіпорындарда қауіпсіздік бойынша қатаң тәртіп талап етіледі, алайда төтенше жағдайлар әлі болып тұрады. Яғни, бізге бір нәрсені түбегейлі өзгерту керек – тәртіп бұзушылық пен салғырттықты тамырымен жою керек. Біз 2014 жылды еңбекті қорғау жылы деп жарияладық, сондықтан еңбекті қорғау және қауіпсіздікті басқару жүйесін жетілдіру мақсатымен осы бағыттағы жағдайды саралау жоспарланған.

Біз қоршаған ортаға қатер төндіретін салада жұмыс істейтінімізді ескере отырып, едәуір қаражатты экологиялық мәселелерді шешуге және табиғатты қорғау шараларын іске асыруға жұмсаймыз.

Компания қызмет етіп жатқан аймақтағы нәзік табиғаттың құндылығын, оны болашақ ұрпақ үшін сақтап қалу біздің

парызымыз екенін ешқашан ұмытқан емеспіз. 2013 жылы қоршаған ортаны қорғау шараларын іске асыру үшін 2,3 млрд теңге жұмсалды. 2014 жылы біз бұл салаға бөлінетін қаражат көлемін екі есеге дейін арттырмақпыз.

Әлеуметтік жауапкершілікке келетін болсақ, ҚМГ БӨ тұрақты түрде жұмыс жасап жатқан аймақтарында әлеуметтік инфрақұрылымды дамытуға қыруар қаражат бөледі. Құрылғаннан бергі он жылдың ішінде ҚМГ БӨ 45 млрд теңге көлеміндегі қаражатқа әлеуметтік саладағы түрлі жобаларды қаржыландырды. Аталған қаржы балабақшалар, медициналық мекемелер, аулалар мен спорт алаңдары, мәдениет үйлері, дене шынықтыру сауықтыру кешендері, Каспий теңізінің жағасындағы Кендірлі балалар лагері мен басқа да әлеуметтік маңызы бар нысандарды салуға жұмсалды.

ҚМГ БӨ әлеуметтік жобалары Компания қызметкерлері мен олардың жанұяларына ғана емес, бүкіл мұнайлы аймақтың тұрғындарына бағытталған. Мысалға, 2012–2013 жылдары болашағы жоқ Байшонас пен Ескене ауылдарының тұрғындарын облыс орталығына көшіру ұйымдастырылды. Жыл сайын кен орындарында өндірістік қордың сарқылуы сол аймақ тұрғындарының жұмыссыздығына, әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымдардың істен шығуына және жалпы сол елді мекеннің жағдайының нашарлануына алып келеді. Атырау қаласында тұрғын үй сатып алуға және тұрғындарды сол облыс орталығына көшіруге ҚМГ БӨ 5,4 млрд теңге бөлді.

2013 жылғы есепті назарларыңызға ұсына отырып, біз Компания бүгінгі күнде әлеуметтік, қоршаған ортаны қорғау және еңбекті қорғау салаларындағы мәселелерді шешуде ең үздік нәтижелерге жетуді көздейтінін көрсеткіміз келеді. ҚМГ БӨ осы салаларды дамытуға қажетті қорларға ие және де айқын да анық мақсаттарға ұмтылуда.

Біз әлеуметтік-экологиялық есептіліктің маңыздылығын түсіне отырып, бұл бастаманы ары қарай да жалғастыруға ықылас білдіреміз. Мен барлық оқырмандарға Компанияға қызығушылық танытқандары үшін алғыс білдіргім келеді және де осы есепті Сіздерге ҚМГ БӨ-нің Қазақстан экономикасын дамытуға, экологиялық қауіпсіздікпен қамтамасыз етуіне, тұрақты және жайлы әлеуметтік орта құруына қосқан үлесін толықтай бағалауға көмектеседі деп үміттенемін.

Абат Нұрсейітов

ЕСЕП ТУРАЛЫ

2

ҚМГ БӨ өз қызметінің нәтижелері туралы мүдделі тараптарды мерзімді, сенімді және толық мәліметпен қамтамасыз етуге ұмтылады.

2.1. Жалпы мағлұмат

«ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ (бұдан әрі – ҚМГ БӨ, Компания) оқырманның назарына 2013 жылғы ҚМГ БӨ-ның тұрақты даму туралы есебін (бұдан әрі – Есеп) ұсынады. Бұл Есепті Компания Есептілік бойынша жаһандық бастама Нұсқауының (Global reporting initiative, GRI G3.1 нұсқауы) (бұдан әрі – Нұсқау G3.1) талаптарына сай дайындады. GRI есептілік жүйесін қолдану Компания қызметінің нәтижелері мен процесстерін негізді, анық және уақытылы жариялауға мүмкіндік береді, ҚМГ БӨ ақпаратты жариялау қағидаларына сәйкес келеді және Есепті мұнайгаз саласындағы халықаралық жетекші компаниялардың есебімен салыстыруға мүмкіндік туғызады.

Бұл есеп 2013 жылғы Компанияның Жылдық есебінің ақпаратты жариялау бойынша қисынды және мәліметтік жалғасы болып саналады. Компания 2006 жылдан бастап жылдық есеп басып шығарады, оның ішінде тұрақты даму бойынша: еңбекті және қоршаған ортаны қорғау, өндірістік қауіпсіздік пен әлеуметтік жауапкершілік мәселелері де қамтылады. 2012 жылы Компания 2011 жыл бойынша тұрақты даму туралы есепті дайындады. Алайда, 2012 жылы ҚМГ БӨ активтерінің қайта құрылуы, ұйымдастырушылық пен әкімшілік-шаруашылық қызметтерінде

түбегейлі өзгерістер болуының салдарынан Есеп басылымға шықпады, тек Компанияның ішкі аналитикалық жұмысында қолданылды.

Компанияда бекітілген ақпаратты жариялау саясаттың талабы бойынша, Компания өз қызметінің нәтижелерін мүдделі тараптардың назарына уақтылы, сенімді және толық түрде жеткізуге ұмтылады. 2013 жылдан бастап, Компания жыл сайын оқырман назарына тұрақты даму туралы есептерін ақпаратты жариялау бойынша озық тәжірибеге сәйкес дайындап ұсынуды жоспарлауда.

Бұл есеп G3.1 Нұсқауының «С» қолдану дәрежесіне сай келеді. Оның қолдану дәрежесін Компания өзі белгілейді, және сырт ұйымдардың бекітуін қажет етпейді. GRI тұрақты даму саласындағы есеп Нұсқауының өзгеріс енгізілген нұсқасы басылып шығарылғандықтан, Компания жақын арада бұл есепке сырт ұйымдардың растамасын алуды жоспарламайды.

G3.1 бойынша барлық нәтижелік көрсеткіштердің тізімі және де олардың ақпаратты жариялау дәрежесі Есептің GRI Нұсқауына сәйкес келуі Кестесінде көрсетілген, бұл Есепте бар (66 бетті қараңыз).

2.2. Есепті кезең мен есеп шекаралары

Бұл Есептің есепті кезеңі болып 2013 жыл саналады. Компания дамуының бағытын көрсету мақсатында, қызмет көрсеткіштері мен ақпарат, мүмкіндік бар жерде, 2011 мен 2013 жылдар аралығында көрсетілген, және де жоспарлық мәндер ұсынылған.

Есеп ҚМГ БӨ орталық аппараты мен ҚМГ БӨ-ның бақылауы мен қарамағындағы екі өндірістік компания – «Өзенмұнайгаз» АҚ (бұдан әрі – ӨМГ) және «Ембімұнайгаз» АҚ (бұдан әрі – ЕМГ) қызметін қамтиды.

ҚМГ БӨ-нің жарғылық капиталда үлесі бар (үлестің пайызына қарамастан) басқа заңды

Жылдық есепті www.kmger.kz сайтынан көшіріп ала аласыздар немесе есептің интерактивтік нұсқасын оқи аласыздар.

тұлғалар бойынша ақпарат берілмейді, өйткені ҚМГ БӨ сол заңдық тұлғалардың өндірістік қызметіне, тұрақты даму саласына бақылау жүргізбейді. Аталған кәсіпорындарға келесілер жатады:

- ҚГМ («Қазгермұнай» БК ЖШС)
- ССЕЛ («Қаражанбасмұнай» АҚ)
- ПҚИ («ПетроҚазақстан Инк»)
- «ҚМГ БӨ Барлау активтері» ЖШС

Сонымен қатар, аталған заңды тұлғалар мен Компания арасында технология және логистика бойынша байланыс жоқ, бұл Есептің белгіленген шекарасында тұтастық принципін сақтауға мүмкіндік береді.

Бұл Есептегі мәліметтердің салыстырмалылығына кедергі жасайтын, еншілес және тәуелді заңды

тұлғалардың мәліметтерін, өндірісті жалға алу, сыртқы мердігерлерге немесе басқа ұйымдарға жарты міндеттемелерді арту сияқты мәліметтерді осы Есепке қосуға негіз жоқ.

Компания мен заңды тұлғалардың ішіндегі өзгеріс пен қайта құру салдарынан, біз қазіргі кезде есеп шекарасын жоятын қызмет стратегиясы мен кестесін айқындай алмаймыз.

Осы Есепте ақпаратты ашып көрсету мақсатында қолданылатын «ҚМГ БӨ» мен «Компания» терминдері жалпы «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ және «Өзенмұнайгаз» АҚ (ӨМГ) мен «Ембімұнайгаз» АҚ (ЕМГ)-ға қатысты.

Болашақта Компания ҚМГ БӨ үлестік қатысуы бар кәсіпорындар туралы берілетін ақпараттың көлемін ұлғайтпақ.

2.3. Әдістемелер мен болжамдар

Бұл есеп G3.1 Нұсқау негізінде, дәлірек айтқанда мазмұнын, сапасын және есеп шекарасын анықтау бойынша ұсынымдар бөлімі бойынша құрылған. Сонымен бірге, бұл есептемеде көрсетілген ақпарат көп өлшемдер мен қызмет әлпеті бойынша толық емес. Бұл ақпараттың Есептің G3.1. Нұсқасына сәйкес келу Кестесінде бейнеленуі жартылай ашылған немесе ашылмаған деп көрсетілген.

Есептеу, жинау және экономикалық, әлеуметтік, экологиялық және басқа да көрсеткіштерді біріктіру осы Нұсқау талаптарына сәйкес орындалды. Деректерді сандық есептеу кезінде жалпы жұртқа белгілі өлшем бірлік жүйесі қолданылды. Есепке ақпарат дайындау процессі, Есептің негізгі пайдаланушылары ретінде, белгілі мүдделі тараптар тобына ақпаратты ашып көрсету басымдылығын бағалау негізінде жүргізілді.

Есептің негізгі болжамды пайдаланушылары ретінде төмендегілер қарастырылды:

- Портфельді инвесторлар мен сарапшылар;
- Қазақстан Республикасының мемлекеттік және өкілетті органдары;
- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ және «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ өкілдері;
- Компания қызметкерлері мен серіктестері;
- Әр түрлі рейтинг агенттігінің өкілдері;
- Жалпы қауым.

Белгіленген бір топ болжамды мүдделі тараптар, G3.1 Нұсқауын санамағанда, тұтқалы тақырыптар мен ақпаратты ашып көрсету екінін айқындады:

- Корпоративтік басқару мен бизнес-әдебі;
- Компанияның әлеуметтік маңызы;
- Экологияға әсер ету.

Энергияны тұтыну мәліметтерін анықтағанда келесі есептеу болжамдары қолданылды:

1000 кДж = 1 мДж = 0,001 гДж

1 кВт*ч = 3,6 мДж

Мәлімет АҚШ долларында (немесе басқа валютада) берілген жағдайда, есеп айыру бағамы ретінде доллардың (немесе басқа валютаның) жылдық орташа бағамы алынды.

Маңыздылықты айқындау үшін келесі факторлар мен болжамдар қолданылды:

- 2011 жылы Компанияның тұрақты даму туралы Есебінің басылмағаны салдарынан, алдындағы есепте келтірілген кез келген ақпараттың мағынасын қайта тұжырымдау, сондай тұжырымдар жүргізу үшін негіздер (мысалы, бірігу, есеп беру кезеңінің өзгеруі, бизнес сипаты, бағалау әдісі), және алдыңғы есеп беру кезеңдеріне қатысты шекара, есептеу әдісі бойынша елеулі өзгерістер қолданған есептерде келтірілмеген, және, компания пікірінше қажетті болып көрінбейді.

2.4. Болашаққа қатысты мәлімдеме

Осы құжатта «болашаққа қатысты мәлімдеме» болып табылатын немесе есептелетін мәлімдеме қамтылған. Басқаларының арасындағы «санайды», «алдын ала бағалау бойынша», «күтіп отыр», «болжам бойынша», «ұйғарып отыр», «жоспарлап отыр», «ұйғарды», «болады» немесе «болуы тиіс» деген сөздерді қоса алғанда болашақты сипаттауға арналған терминология, не, әр жағдайда осыған ұқсас немесе пара-пар терминология, не талқылауға арналған сілтемелер, болашақ оқиғаның немесе ниеттің жоспарлары, мақсаттары, міндеттері келешекке қатысты мәлімдемені түсіндіруге арналған. Болашаққа қатысты аталған мәлімдеме тарихи фактілер болып табылмайтын барлық мәлімдемелерді қамтиды. Олар ниеттер, пікірлер туралы мәлімдемелерді және Компанияның солармен қатар қызметтің нәтижелеріне, қаржылық жағдайға, Компания жұмыс істеп отырған стратегиялар мен салалардың жойылымдылығына, перспективаларына, өсуіне қатысты күтулері туралы мәлімдемелерді шектеусіз қамтиды. Өз тұрғысында болашаққа қатысты өтінімдер болуы мүмкін келешектегі

оқиғалар мен жағдайларға қатысты болғандықтан тәуекелмен және белгісіздікпен байланысты. Болашаққа қатысты мәлімдемелер қызметтің болашақ нәтижелерінің кепілдігі болып табылмайды және Компания қызметінің іс жүзіндегі нәтижелері, қаржылық жағдайы және қызметін тоқтатуы және Компания жұмыс істейтін елдер мен салалардың дамуы осы құжатта сипатталған нұсқалардан айтарлықтай өзгеше болуы немесе осы құжатта қамтылған болашаққа қатысты мәлімдемелерге сәйкес жүзеге асуы мүмкін. Компания жаңа ақпараттар алудың, болашақ оқиғалардың немесе қандай да бір өзге де жағдайдың нәтижесінде болса да осы құжатта қамтылған салаға қатысты қандай да болмасын ақпаратты немесе болашаққа қатысты қандай да болмасын мәлімдемені жаңартуды жоспарламайды және ол жөнінде өзіне міндеттеме алмайды. Компания болашаққа қатысты мұндай мәлімдемелерде айтылған нәтижелерге қол жеткізілетіндігіне қатысты ешқандай мәлімдеме жасамайды, ешқандай растау бермейді және ешқандай болжам жарияламайды.

2.5. Байланыс деректері

2013 жылға арналған тұрақты даму туралы Есеп және тұрақты даму саласында Компания қызметі туралы қосымша ақпарат корпоративтік веб-сайтта www.kmger.kz жарияланған.

Бұл Есепте көрсетілген ақпарат бойынша сұрақтарыңызды келесі мекен-жайға жібере аласыздар: Қабанбай Батыр даңғылы, 17, Астана, 010000, Қазақстан Республикасы Инвесторлармен байланыс департаменті

Тел.: **+7 7172 97 54 33**
email: **ir@kmger.kz**

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

3

Мұнай өндіру көлемі бойынша көшбасшылардың бірі бола отырып, ҚМГ БӨ Қазақстанның барлық негізгі мұнайлы облыстарында жұмыс атқарады.

Компания 2004 жылы «Өзенмұнайгаз» АҚ мен «Ембімұнайгаз» АҚ-ны біріктіру арқылы құрылды.

Топтастырылған өндіру бойынша ҚМГ БӨ Қазақстандағы өндірудің 15%-ын, дәлелденген топтастырылған қорлары бойынша 4%-ға жуығын қадағалайды. 2013 жыдың қорытындысы бойынша ҚМГ БӨ Қазақстанда мұнай өндіру көлемі бойынша көшбасшылардың үштігіндегі өз орнын сақтап қалды.

Компанияның акциялары Қазақстанның қор биржасында (KASE), ал жаһандық депозитарлық қолхаттары – Лондонның қор биржасында (LSE) орналастырылған.

3.1. Қызмет ету аймақтары

Компания өз қызметін Қазақстанның Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Қызылорда, Батыс Қазақстан облыстарында атқарады. Орталық басқармасы Астана қаласында.

ҚМГ БӨ-ның негізгі меншікті мұнай активтері Каспий маңы ойпаты, Маңғыстау және

Оңтүстік-Торғай мұнай бассейндерінде (Маңғыстау және Атырау облыстарында) шоғырланған. ҚМГ БӨ-нің активтер қоржынында сатып алынған кен орындарды қосқанда 70 кен орны бар. Олардың ішіндегі ең ірісі – 1965 жылдан бері мұнай өндіріп келе жатқан Өзен кен орны.

3.2. Компанияның нәтижелері мен жоспарлары

Кесте 1. 2011–2013 жылдарға ҚМГ БӨ-нің негізгі қаржылық және өндірістік көрсеткіштері

	2011	2012	2013	2014 (жоспарда)
Мұнай өндірісі, жылына млн тонна	7,9	7,8	8,0	8,2
Мұнай өндірісі, мұнай баламасымен млн баррель				
Сату көлемі, жылына млн тонна	7,7	7,7	8,0	8,1
Экспорт, жылына млн тонна	5,8	6,1	6,0	6,1
Түсім, млрд теңге	721	797	817	852
Таза кіріс, млрд теңге	209	161	142	298
Күрделі қаржы жұмсау, млрд теңге	108	122	144	133
Капитал	1 299	1 338	1 374	1 560
Міндеттемелер	242	226	222	230
соның ішінде қарыз қаражаты	87.9	7	7	7
Таза ақшалай қаражат, млрд теңге	629	699	616	650

3.3. Қызметкерлер

ҚМГ БӨ-ның өндірістік еңбек ұжымы 15 мың адамнан тұрады (ӨМГ-де шамамен 10 мың және ЕМГ-де 5,5 мың). Компания әлеуметтік жауапкершілік жүгін арқалап келеді, өйткені қызметкерлер саны ҚМГ БӨ-нің өндірістік қажеттілігінен артық.

Өндірістік еңбек ұжымы

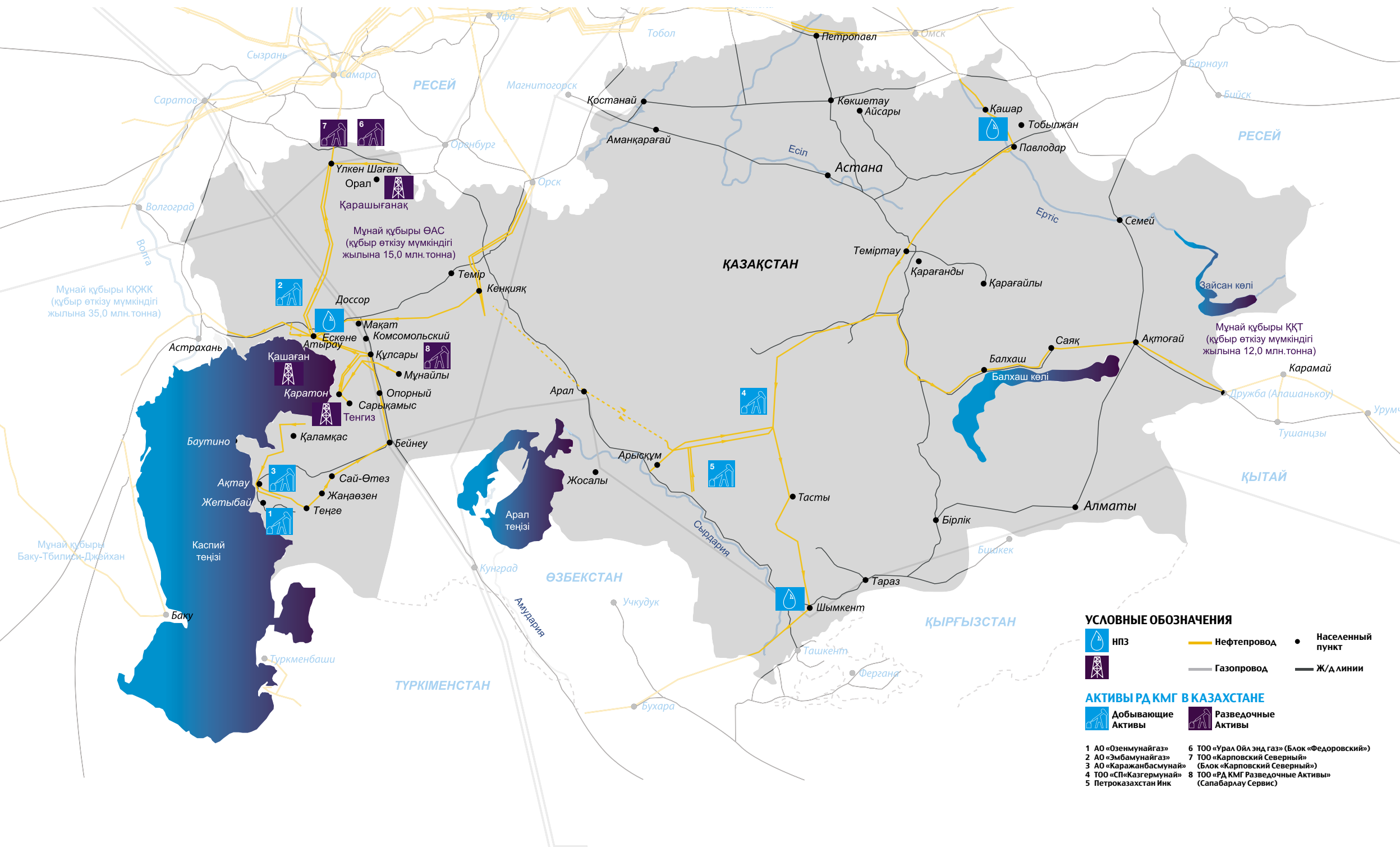
9 540 ӨМГ

5 560 ЕМГ

124 Инженерлік Орталық филиалы

237 ҚМГ БӨ Орталық аппараты

E&P

3.4. Негізгі оқиғалар мен жетістіктер

2011–2013 ЖЫЛДАРДАҒЫ ТҮЙІНДІ ОҚИҒАЛАР

2011

- ҚМГ БӨ «Карповский Северный» АҚ-ның 100% және Ural Group Limited (UGL) компаниясының 50% үлесін сатып алды. UGL «Урал Ойл энд Газ» (УОГ) ЖШС-ның 100% үлесін меншіктенуші, ол Батыс Қазақстан облысындағы Федоровский блогының жер қойнауында мұнай барлау құқығына ие. 2012 жылдың шілде айында «Карповский Северный» АҚ-ның 49% акциясы MOL Hungarian Oil and Gas Plc. («MOL») венгр компаниясына сатылды.
- «Өзенмұнайгаз» өндірістік филиалында наразылық акциясы өтті, оған себеп – жаңа еңбекақы төлеу жүйесіне көшу болды. Ереуіл ҚМГ БӨ басшылығының наразылық акция қатысушыларымен кездесіп, конструктивтік келісімге келу нәтижесінде тоқтатылды.
- Төрт көмірсутегі шикізатын барлау келісім-шарттары сатып алынды, олардың геологиялық қорлары мұнай баламасымен 1,5 млрд баррельге бағаланды, Темір, Терескен, Қаратон-Сарқамыс және Өзен мен Қарамандыбас аумақтарымен шектесіп жатқан жерлер.
- «Ембімұнайгаз» кен орындарының маңайында, Лиман барлау блогында мұнай кені табылды.

2012

- 100% акциялары ҚМГ БӨ тиесілі «Өзенмұнайгаз» бен «Ембімұнайгаз» өндірістік филиалдары акционерлік қоғамға айналды.
- Екі сервистік компания құрылды: «Техникалық көлік және ұңғымаларға қызмет көрсету басқармасы» ЖШС («ТК және ҰҚКБ») және «Бұрғылау жұмыстарын басқару» (ӨҚБ БЖБ) өнеркәсіптік құрылымдық бөлімшесі. Олар тек ҚМГ БӨ-ға емес, басқа да мұнай өндіруші компанияларға қызмет көрсетеді.
- Мұнай өндірісін тұрақтандыру мен өндірістік процесстерді оңтайландыру мақсатында ҚМГ БӨ технологияларды жаңғырту бағдарламасы іске асыра бастады.
- ҚМГ БӨ «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» ЖШС («KPI») жарғылық капиталында 51% қатысу үлесі бар «Объединенная химическая компания» ЖШС-ын сату мәмілесінің жабылуы туралы жариялады. KPI «ҚР Атырау облысындағы бірінші біріктірілген газохимиялық кешенін тұрғызу» жобасы құрылысының операторы.
- ҚМГ БӨ директорлар Кеңесі Мақат ауданының Байшонас пен Ескене ауылдарының тұрғындарын Атырау қаласына көшіруге 5 млрд теңге бөлу туралы шешім қабылдады.

2013

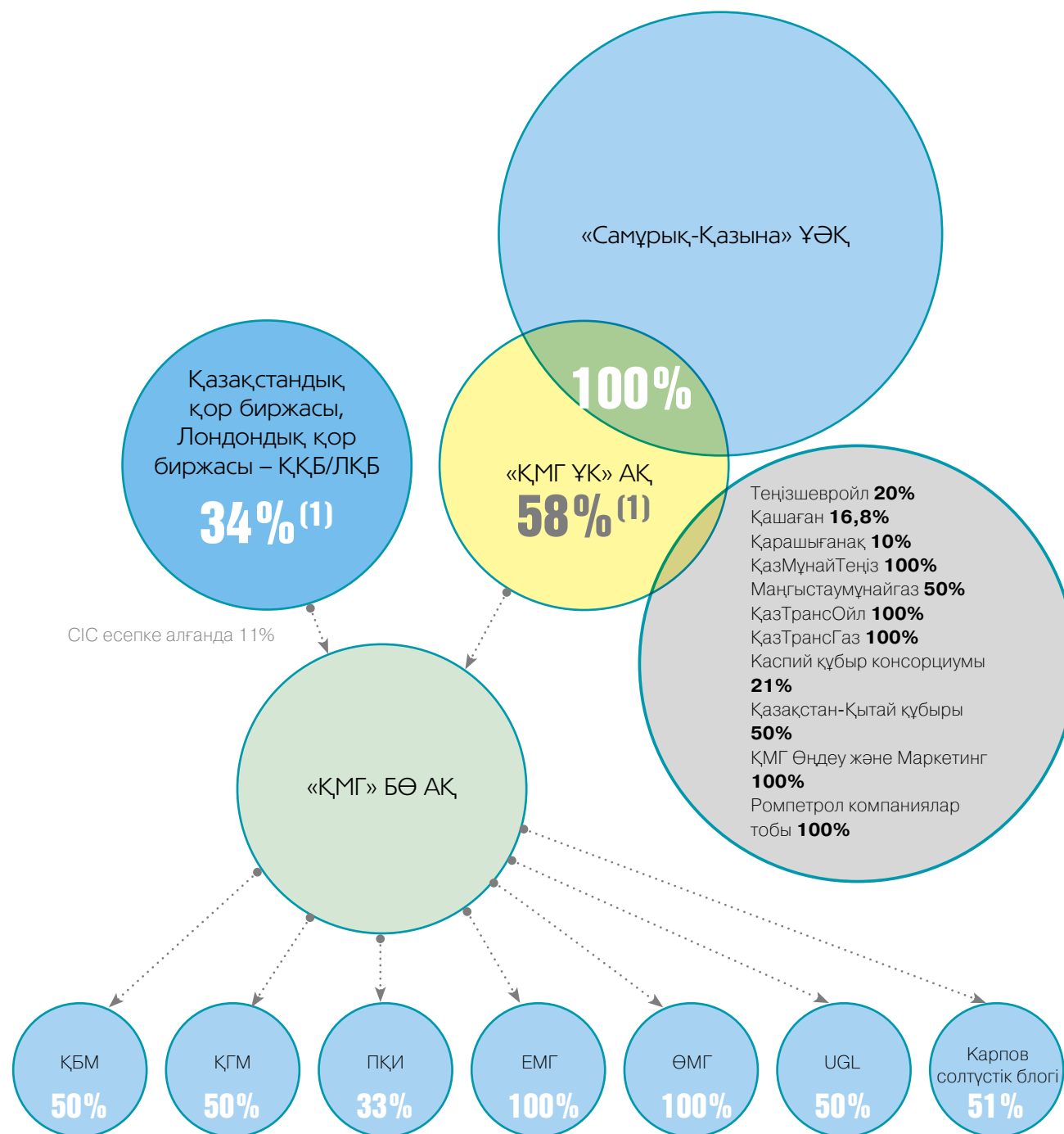
- ӨМГ-де жерасты жабдықтарын жөндеу және диагностикадан өткізу цехі пайдалануға берілді.
- Федоровский блогында тұзасты ұңғымасын сынау кезінде тәулігіне 239 450 текше метр газ, тәулігіне 247 текше метр конденсат деңгейінде шикізат алынды.
- 2013 жылдың шілдесінде ұңғыманы өшіруге арналған сұйықтықты дайындау қондырғысын орнату аяқталды.
- ЕМГ-де С. Балғымбаев кен орнында жобалық қуаты жылына 20 млн текше м ілеспе газды пайдаға жарату қондырғысының құрылысы аяқталды. Ал Шығыс Мақат кен орнында жобалық қуаты жылына 40 млн текше м ілеспе газды пайдаға жарату қондырғысын пайдалануға берілді.
- «Эксперт РА Казахстан» Рейтингік агенттігі ұйымдастырған жылдық есеп байқауында ҚМГ БӨ «Үздік интерактивтік жылдық есеп» номинациясында жүлдегер атанды.
- Kazakhstan IT Innovation Forum Expo шеңберінде, Kazakhstan IT Innovation Award жүлдесі «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ, АТ және өндірісті автоматизациялау департаментінің директоры Нүркен Әбдіровке ұсынылды.
- 2013 жылдың қорытындысы бойынша ҚМГ БӨ Қазақстан қор биржасында өзінің жариялылыққа ынтасы үшін ең үздік листинг компаниясы атанды.

КОМПАНИЯНЫ БАСҚАРУ

Компанияның ауқымы және оның күрделі меншіктік құрылымы Компанияның өзі мен оның еншілес және тәуелді ұйымдарындағы басқару жүйесінің тиімді әрі ашық болуын қажет етеді. Бұл мақсатқа корпоративтік басқару саласындағы үздік дүниежүзілік стандарттар мен тәжірибені пайдаланғанның арқасында қол жеткізіледі.

4.1. Меншік пен активтер құрылымы

(1) 31.12.2013 жағдайы бойынша орналасқан акциялардың жалпы саны, 8% сатып алынған акцияларды қоспағанда.

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес төменде 2013 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Компанияның құнды қағаздарын иеленушілер кестесі көрсетілген, олардың саны туралы Компания хабарлап тұруы тиіс.

Бұл талап ЖДҚ иеленушілеріне тарамайды, алайда Компания 2009 жылдың 30 қыркүйегінде Қытай Халық Республикасының мемлекеттік инвестициялық қоры China Investment Corporation (CIC) Компания акциялардың 11% сәйкес келетін ЖДҚ иеленгенінн хабарлағанын хабарлау керек деп есептейді.

Кесте 1. 2013 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Компания құнды қағаздары иелерінің құрылымы

Акционер	Қарапайым акциялар саны	Артықшылыққа ие акциялар саны	Барлық орналасқан акциялар саны
Айналымға шығарылған акциялар саны	70 220 935	4 136 107	74 357 042
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ иелігіндегі акциялар	43 087 006	–	43 087 006
Айналымға шығарылған акционерлік капиталдан түсер пайыз	61%	0%	58%

4.2. Басқару құрылымы

Компанияны басқару құрылымы әдеттегі Акционерлік қоғам басқару үлгісінде жасалған. Бір ерекшелігі – Компания – «Өзенмұнайгаз» АҚ мен «Ембімұнайгаз» АҚ өндірістік активтерін басқара отырып, Қазақстан аумағында

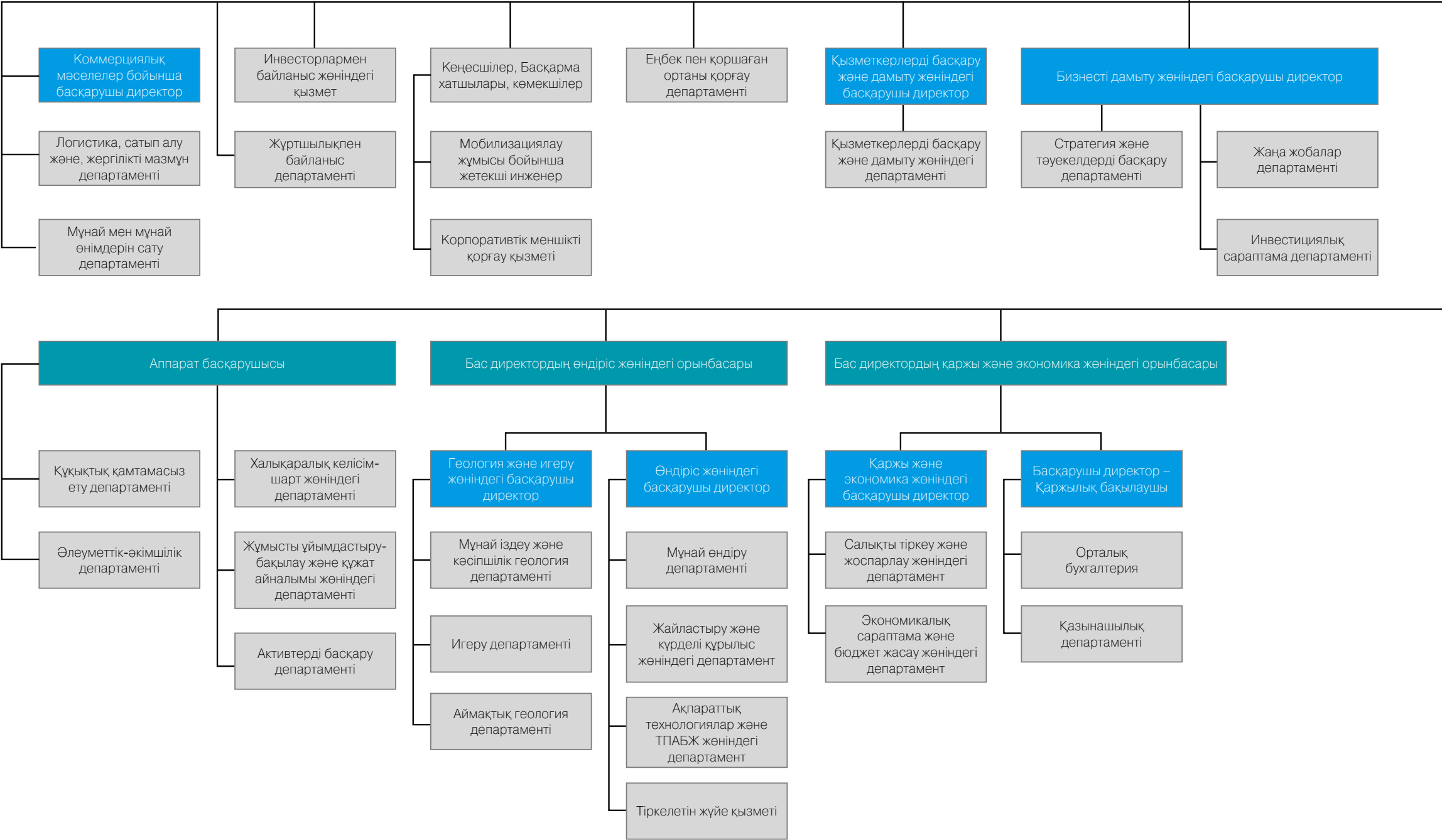
өндірістік кәсіпорындар мен барлау активтерінің үлесіне ие холдингтік құрылым болып саналады. «ҚМГ» БӨ» АҚ құрылымы келесі суреттемеде көрсетілген.

ҚМГ БӨ құрылымы

ҚМГ БӨ Орталық аппаратының құрылымы

ӨМГ мен ЕМГ бөлімшелерін қосқанда, Компанияның қазіргі ұйымдастырушылық құрылымы ҚМГ БӨ мен оның бизнес бірліктерінің арасындағы қызмет пен өкілеттіктің қайталануының алдын алу мақсатында ары қарай жетілдіру кезеңін кешуде.

4.3. Корпоративтік басқару

ҚМГ БӨ қазақстандық компаниялар арасында дүниежүзілік стандарттарға сай корпоративтік басқару тәжірибесін іс жүзінде қолданатын алғашқы компаниялардың бірі. Инвесторлардың Компанияға және оның менеджментіне деген сенімі оның деңгейіне байланысты.

ҚМГ БӨ Директорлар Кеңесі, Басқармасы және акционерлер арасындағы қарым-қатынасты орнататын тиімді жүйе құрастырды және енгізді. Мұндай жүйе Компания үшін ең үздік инвестициялық мүмкіндіктерді үздіксіз іздеуді және бүкіл акционерлердің мүддесін сақтауды қамтамасыз етеді.

Негізгі акционерлермен қарым-қатынасты реттеу Компанияның корпоративтік басқару жүйесінің маңызды мақсаттарының бірі болып саналады. ҚМГ БӨ мен бас компания «ҚазМұнайГаз» ҰК арасында қарым-қатынас туралы Келісім шарты бар, ол ҚМГ БӨ-нің кәсіпкерлік тәуелсіздігін және өз акционерлерінің мүддесін шеңберінде әрекет ету міндетін реттейді. Компанияның директорлар Кеңесінде үш тәуелсіз директор жұмыс атқарады. Олар Компанияның корпоративтік басқару бойынша міндеттемелерін орындауын қамтамасыз етеді.

Компания қазақстандық корпоративтік басқару Кодексі өзiнiң корпоративтiк басқару Кодексі

ретінде қабылдады. 2012 жылы корпоративтік басқару Кодексі 2010 жылы қабылданған Ұлыбритания корпоративтік басқару Кодексіне (кейбір қағидаларды қоспағанда) сәйкес қылып жаңартылды. Қолданыстағы Компания корпоративтік басқару Кодексінің редакциясы ҚМГ БӨ сайтында.

Әлемнің ең үздік корпоративтік басқару тәжірибелеріне сәйкес, Компанияда тура және жанама механизмдері қарастырылған, соның арқасында миноритарлық акционерлер Кеңес директорларының қызметі туралы ақпарат ала алады және оларға да ақпарат жібере алу мүмкіндігі бар. Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғам туралы» Заңына сәйкес миноритарлық акционерлердің үндеу тәртібі және қоғам тіркеушісінің басқа акционерлерге ақпарат тарату тәртібі құнды қағаз иелерінің тізімін жүргізу туралы шартпен айқындалады. Бұдан басқа, миноритарлық акционер жалпы акционерлер жиналысының күнтізбесіндегі сұрақтар бойынша шешім қабылдау мақсатында басқа акционерлермен бірігіп, қоғам тіркеушісіне өтініш білдіруге құқылы. Компания веб-сайтында керекті байланыс мәліметтері келтірілген, ол кез келген акционерге Компания өкілдерімен байланысқа шығуға, оларға сұрақ, ұсыныс немесе басқа да ақпарат жолдауына мүмкіндік береді.

4.4. Бизнес-әдебі

2009 жылы ҚМГ БӨ директорлар Кеңесі бизнес жүргізу қағидаларын бекітті, Компанияның барлық қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары жалпыкорпоративтік мақсаттарға жету жолындағы қызметінде ҚМГ БӨ корпоративтік мәдениетін қалыптастыратын қағидаларды ұстануға міндетті.

«ҚАЗМҰНАЙГАЗ» БАРЛАУ ӨНДІРУ» АҚ ҚАҒИДАЛАРЫ

Бірінші Қағида. Жауапкершілік

Компания өзінің іскерлік беделін жоғары бағалай отырып, төмендегі тұлғалар алдындағы жауапкершілігін түсінеді:

- *Қызметкерлер алдында;*
- *Акционерлер алдында;*
- *Қоғам алдында;*
- *Серіктестер алдында;*
- *Тұтынушылар алдында*

Екінші Қағида. Тұрақты жақсарту.

Компания өндірілген өнімнің, көрсетілген қызметтің сапасын тұрақты түрде жақсартуға және де өндірістік, басқару процесстерінің нәтижелілігін арттыруға ұмтылады.

Үшінші Қағида. Бизнес жүргізудің заңды, ашық және адал болуы.

Компания адал, ашық және әділетті іс атқарады және де өзінің қызметкерлерінен, серіктестерінен, тұтынушыларынан да соны күтеді.

Төртінші Қағида. Денсаулықты, қоршаған ортаны қорғау және де еңбек қауіпсіздігі.

Компания қоршаған ортаға зиянды әсерін азайтып, табиғат қорларын тиімді пайдалануға ұмтылады. Компания өндірістік және экологиялық қауіпсіздіктің және Компания

қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігінің дәрежесін жоғарылату үшін тұрақты жұмыс істейді.

Бесінші Қағида. Экономикалық тиімділік

Компанияның бизнес жүргізуіндегі негізгі экономикалық қағидасы - пайда табу, бұл кәсіпорынның қызметіне қойылатын бірінші талап.

Алтыншы Қағида. Саяси қызмет.

Компания саяси партия, ұйымдар немесе олардың өкілдеріне ешқандай төлем жасамайды, және ешқандай саяси қозғалыстарға қатыспайды. Компания өз қызметкерлерінің саяси партияларда, ұйымдарда тіркелу және олардың өкілдері болу, саяси қозғалыстарға қатысу құқығын мойындайды.

Жетінші Қағида. Әділ бәсекелестік қағидасы

ҚМГ БӨ еркін кәсіпкерлікпен айналысуды қолдайды және адал, заңды және адамгершілік қағидаларын ұстану арқылы, ешкімге өзімен еркін бәсекелесуге кедергі жасамауға ұмтылады.

ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ТҰРУ САЯСАТЫ

2013 жылы маусым айында ҚМГ БӨ директорлар Кеңесі Жемқорлыққа қарсы тұру саясатын қабылдады. Бұл саясатты қабылдау мақсаты – нарықта ашық, адал қатысушы екенін айқындау арқылы Компания беделін күшейту, қызметкерлердің жемқорлықтың барлық түрінен жиіркенетін корпоративтік мәдениетін жоғарылату, жемқорлыққа қарсы заңның және жемқорлыққа қатысты үздік әлемдік тәжірибенің орындалуын қамтамасыз ету болды.

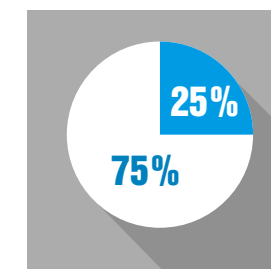
4.5. Директорлар Кеңесі

Компанияны басқару органы болып Директорлар кеңесі (ДК), ал атқарушы орган - Компания Басқармасы саналады. Басқарма төрағасы, бас директор, директорлар кеңесінің мүшесі және де кеңесте Компанияның атқарушы органының жалғыз өкілі болып саналады. Директорлар Кеңесінің төрағасы Данияр Берлібаевты қосқанда, кеңестің төрт мүшесі «ҚазМұнайГаз» Ұлттық Компаниясы» АҚ-ның өкілдері. Сонымен қатар, Директорлар кеңесіне үш тәуелсіз директор кіреді.

ДК мүшелер саны гендерлік сипаты бойынша жеті ер адамнан (оның ішінде үш тәуелсіз директор бар) және бір әйел адамнан тұрады. Тәуелсіз директорларды санамағанда ДК-ның барлық мүшелері Қазақстан Республикасының азаматтары.

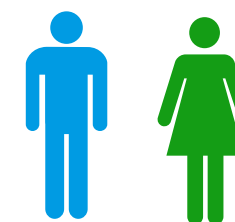
Директорлар Кеңесі компанияны тиімді басқару және компанияның жұмысын қадағалау бойынша акционерлер алдында жауапты, олар шешім қабылдаудың белгіленген тәртібіне сәйкес қызметін атқарады. Компанияның саясаты мен стратегиялық даму бағыттарын айқындау, сатып алуға болатын мұнайгаз активтері және өзге де

Директорлар кеңесінің жас мөлшері

- 30 бен 50 жас аралығында
- 50 жастан асқан

Директорлар кеңесінің гендерлік құрамы

87,5% — Ер адамдар
12,5% — Әйел адамдар

маңызды мәселелерді реттеу – Директорлар Кеңесінің ең басты міндеттеріне жатады.

Директорлар кеңесі қызметінің мақсаттарына: жалпы Компания қызметін басқару, акционерлер мүдделері мен құқықтарының сақталуын қамтамасыз ету, Компанияның қызмет ету қағидалары мен ережелерін орнату, Компания Басқармасының қызметін өз құзіреті шекарасында бақылау жатады.

Директорлар Кеңесінің құрылымы

- Аудит бойынша комитет
- Тағайындау бойынша комитет
- Сыйақы комитеті
- Стратегиялық жоспарлау комитеті

Директорлар Кеңесінің мүшелері

Данияр Берлібаев

ҚМГ БӨ Директорлар кеңесінің төрағасы, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының Корпоративтік орталық жөніндегі орынбасары

Берлібаев Данияр – 2013 жылдың 9-шілдесінде ҚМГ БӨ Директорлар кеңесінің мүшесі болып, 2013 жылдың 10-шілдесінде Директорлар кеңесінің төрағасы болып сайланды. Әл-Фараби атындағы Қазақ Мемлекеттік Университетін бітірген. 2005 жылдан бастап 2007 жылды қоса алғанда «Интергаз Орталық Азия» АҚ Бас директоры болды, сондай-ақ, «ҚазТрансГаз» АҚ Бас директорының бірінші орынбасары қызметін қоса атқарды. 2007 жылдан бастап 2009 жылды қоса алғанда «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ газ жобалары жөніндегі басқарушы директоры қызметін атқарды. 2009 жылдан бастап 2011 жылды қоса алғанда «ҚазМұнайГаз» ӨМ» АҚ Бас директоры, ал одан кейін «ҚазТрансГаз» АҚ Бас директоры болып қызмет істеді. «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «АстанаГаз ҚМГ» ЖШС бақылау кеңесінің төрағасы, «ҚазРосГаз» ЖШС бақылау кеңесінің мүшесі болып табылады.

Абат Нұрсейітов

ҚМГ БӨ Басқарма төрағасы, Бас директор

Абат Нұрсейітов 2012 жылдың қаңтар айынан бастап Компания бас директорының өндіріс жөніндегі орынбасары болып қызмет атқарды. Компанияда 2006 жылдың қазан айынан бастап жұмыс істейді. Ленин атындағы Қазақ политехникалық институтын бітірген. Мұнайгаз секторында 1986 жылдан бері қызмет етеді, еңбек жолын мұнай және газ өндіру операторлығынан бастап «Жетібаймұнай» МГӨО басшысы қызметіне дейін көтерілді. Қазақмұнай ғылыми зерттеу жобалық институтында, «Торғай-Петролеум» ЖАҚ, «ЛУКОЙЛ Оверсиз Сервис» қазақстандық филиалында әр түрлі басшылық қызметтерді атқарды. Қазақстан мұнайының 100 жылдығы және 110 жылдығы медальдарымен марапатталған.

Тимур Бимағамбетов

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ операциялық өндіруші активтер жөніндегі басқарушы директоры

Тимур Бимағамбетов 2012 жылдың 20 ақпанында «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының өндіру және техникалық даму жөніндегі орынбасары болып тағайындалды, және 2012 жылдың 29 мамырында ҚМГ БӨ Директорлар кеңесіне мүше болып сайланды. Соңғы жылдары «Н Оперейтинг Компани» ЖШС бас директоры, ҚМГ ҰК атқарушы директоры қызметтерін атқарған. 1978 жылы Қазақ политехникалық институтын тәмамдаған. ҚМГ БӨ директорлар Кеңесінің Стратегиялық жоспарлау комитетінің мүшесі.

Ержан Жанғаулов

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры

Ержан Жанғаулов 2012 жылдың ақпан айынан бастап «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның Заң қызметінің басшысы лауазымын атқаруда. Соңғы лауазымына дейін «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры, құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі атқарушы директоры, Вице-Президентінің кеңесшісі болып қызмет атқарды. «Мұнай және Газ Тасымалдау» ҰК» ЖАҚ-ның заң департаментінің директоры, Қазақстан Республикасы Президенті Іс басқармасының заң қызметі бөлімінің басқарушысы лауазымдарын атқарды, Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Кеңсесінде заң, қорғаныс және құқықтық тәртіп бөлімшесінің кеңесшісі, ҚР Әділет министрінің көмекшісі болып жұмыс жасады. Білімі – заңгер, 1992 жылы Қарағанды мемлекеттік институтын бітірген.

Әсия Сырғабекова

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ инвестициялар мен тәуекелдерді басқару жөніндегі басқарушы директоры

Әсия Сырғабекова 2006 жылдың шілдесінде «ҚМГ» ҰК-ның Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры болып тағайындалды, 2010 жылдың 26 наурызда ҚМГ БӨ Директорлар Кеңесіне сайланды. Осы тағайындалуға дейін 2003 жылдан бастап ҚР Ұлттық Банкі төрағасының бірінші орынбасары, сондай-ақ 2004 жылдан бастап 2005 жылды қоса алғанда Қазақстан Республикасының Халық Банкінің Басқармасы төрайымы болды. 1998 жылдан бастап 2003 жылды қоса алғанда «ҚазақОйл»-да «ҚазтрансГаз»-да түрлі басшылық қызметтерді атқара жүріп Ұлттық мұнайгаз компаниясында жұмыс істеді. 1982 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің экономика факультетін бітірген.

Филип Дэйер

ҚМГ БӨ-ның тәуелсіз директоры

Филип Дэйер, құқық бакалавры, машықтанған бухгалтерлер институтының мүшесі, «KPMG»-де машықтанған бухгалтер ретіндегі мамандыққа ие болды, 25 жыл бойы инвестициялық-банктік қызметпен айналыса отырып Лондонның Қор Биржасында тіркелген компаниялар үшін кеңес беруге маманданған. «Barclays De Zoete Wedd» және «Citicorp» сияқты компанияларда жұмыс істеп бай тәжірибе жинақтады. 2005 жылы «ABN AMRO Hoare Govett» компаниясынан кетті. Бұдан кейін «Роснефть» компаниясына 2006 жылы бағалы қағаздарды ұтымды орналастыру бойынша кеңес берді. Қазіргі уақытта «AVEVA Group», «ВТБ Капитал Холдинг» ЖАҚ сияқты бірнеше компанияның директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады. 2010 жылдың мамыр айынан бастап Дэйер мырза ҚМГ БӨ Директорлар кеңесінің мүшесі. Ол аудит комитетінің төрағасы және сыйақы мен тағайындау бойынша, стратегиялық жоспарлау комитеттерінің мүшесі болып саналады.

Эдвард Уолш

ҚМГ БӨ-ның тәуелсіз директоры

Эдвард Уолштың мұнайгаз саласында 35 жылдан астам еңбек өтілі бар. Уолш мырза British Petroleum мен British Gas-да түрлі лауазымдарда қызмет етті және бұл компаниялардың Нигерияда, Абу-Дабида, Орталық және Оңтүстік-Шығыс Азияда барлау және өндіру жөніндегі қызметтері үшін жауап берді. Уолш мырза Дублин университетінің қатты заттардың химиясы жөніндегі ғылым докторы. 2006 жылдың 28 тамызында Компанияның Директорлар Кеңесіне сайланды. Ол тағайындау бойынша және стратегиялық жоспарлау комитеттерінің төрағасы және сыйақы мен аудит комитеттерінің мүшесі болып саналады.

Аластэр Фергюсон

ҚМГ БӨ-ның тәуелсіз директоры

Қазіргі уақытта Фергюсон Аластэр ресейлік және украиндық энергетика бойынша клиенттерге кеңес беру үшін жаңа бизнестің стратегиясын дайындауға және дамытуға айрықша көңіл бөле отырып, өзінің энергетикадағы кеңесшілік бизнесін дамытуда. Оның клиенттерінің арасында: Statoil, Xenon Capital Partners и JKC Oil & Gas бар. Бұдан бұрын Russia Energy Advisory негізін салушы және мажоритарлық акционері болып табылды. JKC Oil & Gas және XENON Capital Partners тәуелсіз директоры болып жұмыс істеді. Инвестициялық және консалтингтік компанияда ресейдің энергетикалық секторына маманданған аға кеңесші болды. Сыйақы комитетінің төрағасы, тағайындау бойынша, аудит және стратегиялық жоспарлау комитеттерінің мүшесі болып саналады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ КОМИТЕТТЕРІНІҢ РӨЛІ

Аудит бойынша комитет	Сыйақы комитеті	Тағайындау бойынша комитет	Стратегиялық жоспарлау комитеті
Аудит Комитеті басқа шаруалармен қатар, Компанияның қаржылық ақпаратына ие барлық есепке, тәуекелді басқару жүйесі мен ішкі бақылау жүйесіне, және Компания аудиторларының осы процеске қатысуы туралы мониторингке жауапты. Ол сонымен қатар Компанияның ішкі аудит қызметінен ақпарат алады, ол өз кезегінде Компанияның ішкі бақылауы процедураларының орындалу барысын қадағалайды. Комитет заңдылық талаптарын ұстану, Ұлыбританияның Листинг агенттігі (UKLA) мен Қазақстан Қор биржасы (KASE) ұстанатын бухгалтерлік стандарттар, ішкі бақылаудың тиімді жұмысын қамтамасыз ету секілді мәселелермен айналысады. Директорлар Кеңесі қаржылық есептің алдын ала қолдауына да жауап береді.	Сыйақы Комитеті директорлар Кеңесі мүшелері, бас директор, Басқарма мүшелері, Компанияның өзге де қызметкерлерінің сыйақы жүйесінің мониторингіне жауапты, оның ішінде және өзге компаниялардағы сыйақы саясатын салыстырып талдаумен айналысады. Сыйақы Комитеті директорлар Кеңесі мүшелері, бас директор, Басқарма мүшелері, Компанияның өзге де қызметкерлеріне төленер сыйақы мен компенсация көлемі мен ережесін айқындау өлшемдері мен қағидалары туралы ұсыныстарды дайындап оны директорлар Кеңесіне ұсынуға жауапты. Сонымен қатар Компанияның опциондық жоспарлары ережелері мен Компанияның қызметкерлері мен басшыларына ұзақ мерзімдік уәждеме бағдарламаларын мақұлдайды.	Комитеттің негізгі мақсаты Компания органдарына қызметке адам алар кезде директорлар кеңесінің жұмыс сапасын және тиімділігін арттыру, сонымен қатар, Компанияның лауазымды тұлғаларын өзгертер кезде сабақтастықты қамтамасыз ету, директорлар кеңесі, Басқарма мүшелері, Компанияның корпоративті хатшысы мүшелігіне кандидаттар тандар кездегі қағидаларды жасау. Тағайындаулар бойынша комитет директорлар кеңесі мен Басқарма құрамындағы өзгерістер, корпоративті хатшы қызметіне тағайындау және өкілеттікті тоқтату, зейнет жасына шығуына байланысты қосымша директорлар тағайындау немесе өзгерту секілді мәселелерді қарастырады.	Комитеттің негізгі мақсаты Компанияның директорлар кеңесіне Компанияның даму стратегиясы мен оның басым бағыттарына қатысты мәселелерді айқындау үшін ұсыныстар дайындап беру болып табылады.

4.6. Басқарма

Директорлар кеңесі, Басқарма мен Компанияның бас директоры арасындағы өкілеттікті өзара бөлу Компания Жарғысымен айқындалған. Және де директорлар кеңесі, Басқарманың өкілеттігі мен жауапкершілігі, директорлар кеңесі туралы Ережемен және Басқарма туралы Ережемен реттеледі.

Басқарма, өз кезегінде міндеттерді жүзеге асыруға арналған кешенді шаруаларды дайындау мен Компанияның ағымдағы қызметтік жұмысы үшін жауапты. Басқарма Директорлар кеңесі алдында Компанияның мақсаттарын жүзеге асырар жолдағы жасалынған шаруалар бойынша есеп береді.

Абат Нурсейітов – «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ Басқарма төрағасы мен бас директоры.

Басқарма мүшелері

Қайырбек Елеусінов

Бас директордың өндіріс жөніндегі орынбасары

Қайырбек Елеусінов 2013 жылдың қазанынан бастап Бас директордың өндіріс жөніндегі орынбасары қызметін атқарады. 2009 жылдың желтоқсанынан бастап соңғы тағайындалымға дейін «Қаражанбасмұнай» АҚ бірінші вице-президенті лауазымын атқарды. Мұнайгаз саласында 1977 жылдан бері жұмыс істеп келеді. «Өзенмұнай» МГӨБ автоматтандыру цехының КИПиА слесарынан бастап «Өзенмұнайгаз» өндірістік филиалының директорына дейінгі еңбек жолынан өтті. «Ембімұнайгаз» өндірістік филиалында директордың өндіріс жөніндегі орынбасары қызметін атқарды. Мәскеудің И. Губкин атындағы мұнай және газ институтын «Мұнай және газ кен орындарын игерудің технологиясы мен кешенді механизациясы» мамандығы бойынша тәмамдаған.

Бенжамин Фрейзер

Қаржы директоры
Қаржылық бақылаушы

2009 жылдың қаңтарынан бастап Компанияның ішкі аудит қызметінің басшысы, ал 2011 жылдың қыркүйегінен Қаржы директоры – қаржылық бақылаушы қызметін атқарып келеді. Бұған дейін Kazakhmys PLC компаниялар тобында тәуекелдерді басқару жөніндегі менеджер, Қазақстандағы «Делойт», Лондондағы «N M Rotshild & Sons Limited», «HSBC Holding PLC» компанияларында қызмет атқарды. Англия және Уэльстың төралқа есепшілері институтының қауымдастық мүшесі болып табылады.

Малік Сәулебай

Аппарат басшысы

2014 жылдың наурыз айынан бастап аппараттың басшысы лауазымын атқарып келеді. Соңғы тағайындауға дейін, яғни 2011 жылдың сәуір айынан бастап құқықтық мәселелер жөніндегі басқарушы директор лауазымын атқарған. Еңбек және әлеуметтік қатынастар академиясын, Қазақ мемлекеттік басқару академиясын «Құқықтану», «Бизнес және менеджмент» мамандығы бойынша бітірген. «ҚазМұнайГаз» Өңдеу және Маркетинг» АҚ, «ҚазМұнайГаз» Сауда үйі» АҚ, «ҚазТрансОйл-Сервис» АҚ, «ҚазТрансГаз» АҚ компанияларында жұмыс істеді, мемлекеттік органдар мен банк саласы ұйымдарында еңбек тәжірибесі бар.

Ботагөз Әшірбекова

Қызметкерлерді басқару және дамыту жөніндегі басқарушы директор

Ботагөз Әшірбекова 2012 жылдың қыркүйегінен бастап қызметкерлерді басқару және дамыту жөніндегі басқарушы директор қызметін атқарады. Соңғы тағайындауға дейін, яғни 2011 жылдың желтоқсанынан бастап қызметкерлерді басқару және дамыту жөніндегі департаменттің директоры ретінде қызмет атқарды. «Маңғыстаумұнайгаз», «Торғай Петролеум», «НК КОР» АҚ компанияларында адам ресурстарын басқару саласында басшылық қызметтер атқарды, сондай-ақ банк және білім беру саласы ұйымдарында жұмыс істеді. В.И. Ленин атындағы Қазан мемлекеттік университетін бітірген, әлеуметтану ғылымдарының кандидаты ғылым дәрежесі бар.

Дастан Абдулғафаров

Бизнесті дамыту жөніндегі басқарушы директор

Абдулғафаров Дастан 2006 жылдың қыркүйегінен бастап бизнесті дамыту жөніндегі басқарушы директор лауазымын атқарып келеді. «Халықаралық құқық» мамандығы бойынша Қазақстанның Құқық және халықаралық қатынастар институты мен «Халықаралық экономика және құқық» мамандығы бойынша Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігінің Дипломатия академиясын бітірді. AGIP Корпоративтік университетінде Мұнай бизнесінің магистрі дипломын алды. Соңғы тағайындауға дейін «ҚазМұнайТеніз» ТМК» АҚ мен «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-да жұмыс істеді.

4.7. Мүдделі тараптармен қарым-қатынас

Мұнай-газ секторындағы компания қызметі мемлекет, қоғам және инвестициялық қоғамдастық тараптарының қатаң бақылауында, өйткені бұл сала аймақтардың тұрақты дамуына елеулі ықпал етеді. Мұндай жағдайларда ішкі және сыртқы мүдделі тараптармен қарым-қатынаста болу үшін қызметтің айқындығы мен ашықтығы аса маңызды.

Ұзақ уақыт мерзімінде ҚМГ БӨ мүдделі тараптармен қарым-қатынасты анықтау мен жүйелеу жұмыстарын жүйелі түрде атқармады. Алайда, стратегиялық мақсаттар мен міндеттерді қайта ойластыру барысында, қаржылық дағдарыстан алынған сабақтар арқасында жүйелік коммуникация құрастыру мәселесінің маңыздылығы мойындалып, оны комплексті тәсіл арқылы іске асыру керектігі айқындалды.

Осы себептермен, 2020 жылға дейін даму Стратегиясын құру шеңберінде, Компания мүдделі тараптардың тобын айқындау мен олардың мүддесін зерттеу жұмыстарын жүргізді.

Нәтижесінде бұл стратегиялық мақсаттар мен басымдылықты айқындауға әсерін тигізді.

Келесіде корпоративті-әлеуметтік жауапкершіліктің стратегиясын, мүдделі тараптардың картасын және де AA1000SES стандарты бойынша мүдделі тараптармен қарым-қатынасты орнату жоспарын жасау Компания жоспарында.

Қазіргі уақытта ҚМГ БӨ коммуникация жүйесі Компанияның елеулі ықпалын сезінетін немесе оның қаржылық тұрақтылығы мен беделіне әсер ететін ұйымдар мен топтарға бағытталған. Олар келесі:

- Акционерлер;
- Орталық және жергілікті өкімет органдары;
- Жабдықтаушылар мен мердігерлер;
- Компания қызметі аймағының жергілікті қауымдастығы;
- Компания қызметкерлері мен олардың жанұя мүшелері (1-ші дәрежедегі туыстық);
- Коммерциялық емес ұйымдар.

4.8. Компания тәуекелдерін басқару

Компанияда ішкі бақылау мен тәуекелдерді басқару жүйесі жұмыс істейді. Жүйе Компания өз мақсаттарына жетуі үшін және Компания акционерлерінің инвестициялары сақталып қана қоймай, оралдық құны артуы үшін тәуекелдерді анықтау, бағалау, басқару мақсатында жасалған. Компанияның тұрақты дамуына әсер тигізетін түйінді тәуекелдер факторына келесілер жатады:

Экономикалық тәуекелдер:

- Компания үшін ішкі және сыртқы нарықтағы басты қауіп мұнай бағасының төмендеуі болып табылады.
- Тауар мен қызмет сатып алу саласындағы заңдылық материалды-техникалық қамтамасыз ету мен логистиканың тиімділігін арттыруға мүмкіндік бермейді.
- Жабдықтаушылар мен мердігерлердің арасындағы әлсіз бәсекелік жұмыс және қызмет түрлерінің сапасын төмендетеді.
- Қазақстандық қаржылық жүйенің даму деңгейі айналымдағы бос қаржыны орналастыру жағдайын нашарлатуы мүмкін.

Аймақтық тәуекелдер:

- компанияның негізгі активтері өндірісті ауа-райы қолайсыз аймақтарда жүргізеді;
- кей аймақтарда мұнай өндіру, газды қайта өңдеу саласында жоғарғы сапалы жұмысшылар тапшы;
- бұл аймақтар Компанияның жұмысына айтарлықтай әсер ететін экономикалық және әлеуметтік тәуекелдері жоғары аймақтарға жатады.

Техника қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғау, еңбекті қорғауға байланысты тәуекелдер мен тәуекелдер факторы

- техника қауіпсіздігі ережелерін сақтамау;
- өндірістегі апаттар;
- қоршаған ортаға келтірген залалы;
- экологиялық ластану мен табиғат катаклизмдері;
- айыппұл шаралары мен наразылық тудыруы мүмкін экология саласы бойынша Компанияға қолайсыз заңнама мен қағидалардың бір мағыналы емес талдау тәуекелі.

*Тәуекелдер факторы туралы толық ақпарат ҚМГ БӨ Жылдық есебінде көрсетілген.

4.9. Сыртқы бастама

Өлеуетті серіктестестік құруға, бизнес географиясы мен технология трансфертін кеңейтуге негіз салу үшін ҚМГ БӨ қазақстандық және шетел мұнай-газ компанияларымен бизнес-байланысты дамыту мен сақтауға ұмтылады.

ҚМГ БӨ Қазақстан Республикасының отын-энергетикалық кешенін тұрақты және серпінді дамытуға қолайлы жағдай туғызатын KAZENERGY Ассоциациясының мүшесі. 2006 жылдан бастап жыл сайын ҚМГ БӨ KAZENERGY Еуразиялық форумына қатысады, форум Қазақстан Республикасының мұнай-газ саласының келешегі мен ағымдағы сұрақтарды талқыға салғанға ыңғайлы тұғырнама болып келеді. Бұдан басқа, ҚМГ БӨ Алматы қаласында «Мұнай және Газ» – KIOGE Қазақстандық халықаралық көрмесіне жыл сайын қатысады.

ҚМГ БӨ үшін салалық қауымдастықтарға мүше болу бірнеше себептер бойынша стратегиялық маңызы бар. Белсенді мүшелік келесідей пайда әкеледі:

- Қазақстан Үкіметінің өкілдерімен, өндірістік және қаржы ұйымдарымен, және басқа мүшелермен қарым-қатынас жүргізу үшін бірегей мүмкіндік.
- Сараптамалық қорларды пайдалану мүмкіндігі: Қазақстанның экономикалық саясат есебін, заңнамалық базадағы өзгерістерді, үкімет қызметінің есебін, шешім шығаруға жауапты Қазақстандық ресми тұғалар қатысуымен брифингтер мен семинарларға жол ашады.
- Бизнесінің маңызды мәселелері бойынша жұмыс топтары мен комитеттерге қатысу.

БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТ

5.1. Экономикалық тиімділік

Есептік кезеңдегі ҚМГ БӨ қызметі қолданыстағы ҚМГ БӨ даму Стратегиясының міндеттемелерін орындау шеңберінде болды, ол міндеттер Компанияның мүдделі тараптардың мүддесін қарастыра, тұрақты даму қағидаларын сақтау арқылы ұзақ мерзімді дамуына бағытталған.

Компанияның акциялары Қазақстанның және Лондонның қор биржасына шыққаннан бастап, ҚМГ БӨ қызметі акционерлер мақұлдаған стратегияға сәйкес жүргізілуде. Орта мерзімдік мақсаттарға сәтті қол жеткізгеннен кейін, стратегия 2010 жылы жаһандандырылды, алайда басты қағидасы өзгертілмеді, ол ҚМГ БӨ Компаниясының акционерлік құнын көтеруді көздейді.

Компания қолда бар және жаңа блоктарда барлау жұмыстарын жүргізіп, мұнай алудың заманауи технологияларын пайдалана отырып өз иелігіндегі кен орындарында мұнай өндіру деңгейін қалыпты жағдайда ұстап, Қазақстан мен шетелде жаңа активтерді сатып алу арқылы өзінің мұнай-газ портфелін кеңейтуді жоспарлайды.

Компанияның қолданыстағы кен орындарына қатысты стратегиясы мұнай өндірісін қалыпты ұстап тұруға бағытталған іс-шараларды атқару, шығындарды қадағалау, және жаңа технологияларды пайдаланып мұнай алу коэффициентін арттыру, өндірісті қарқындату.

5.2. Қаржы-экономикалық көрсеткіштер

Қалыптастырылған және үлестірілген тура экономикалық құн, кірісті, өндірістік шығыстарды, қызметкерлерге төлемді, қайырымдылық және басқа

да инвестицияларды қосып, G3.1. Нұсқауымен сәйкестендірілген көрсеткіштер төмендегі кестеде:

Кесте 1. Қалыптастырылған және үлестірілген тура экономикалық құн, млн теңге

Құрамдас бөліктері	2011	2012	2013
Қалыптастырылған тура экономикалық құн			
а) Кірістер:			
Таза сату	721 194 169	797 170 479	816 711 722
Қаржы инвестицияларынан түскен кіріс соның ішінде:	28 843 487	34 527 946	20 576 899
Қаржы қарыздарының пайызы			
Дивидендтік кіріс			
Жалға беруден түскен кіріс			
Инвестицияланған нысандардан түскен кіріс			
НҚ шығуынан шыққан таза шығын	(4 043 980)	(3 188 985)	(4 475 484)
Барлығы	745 993 676	828 509 440	832 813 137
Үлестірілген тура экономикалық құн			
b) Өндірістік шығындар			
Жабдықтаушылардан шыққан шығындар	203 964 599	201 754 479	239 454 486
c) Қызметкерлерге жалақы төлеу, жеңілдіктер мен басқа төлемдер			
Жалақы төлеу шығысы (Жалақы (жұмыс берушінің атынан салық, әлеуметтік ақша бөлуді есепке алғанда) кіріс және шығыс Есебі бойынша	47 228 136	60010737	66 666 362
Басқа төлемдер (Жалпы бонустар, мысалы: зейнетақы, сақтандыру, корпоративтік көлік қызметкерлерді демеудің басқа түрі: тұрғын үй, пайызсыз кредиттер, білім гранттары, қызметтен босағанда алатын жәрдемақы. оқытуға кеткен шығыстарды, өзін- өзі қорғау құралы, және басқа жұмыспен байланысты құралдарды есепке алмағанда) пайда мен шығын Есебі бойынша	37 118 149	43 252 967	51 633 198
Капиталмен жабдықтаушыларға төлем			

Кесте 1. Қалыптастырылған және үлестірілген тура экономикалық құн, млн теңге

Құрамдас бөліктері	2011	2012	2013
Ұйымның капиталмен жабдықтаушыларына қаржылық төлем (Акциягерлерге төлеген дивиденттерді, кредитпен жабдықтаушыларға пайыздық төлемдер, несие мен қаржының бүкіл түрлері бойынша пайыздарды есепке алғанда) пайда мен шығын Есебі бойынша, және де меншіктік капиталдағы өзгерістер туралы Есеп бойынша	63 859 240	97 468 399	118 434 318
Мемлекеттерге төлем (мемлекеттер бойынша)			
Жалпы салық төлемдері (Халықаралық, ұлттық, жергілік дәрежедегі салықтар мен айыппұлдар. Салық бойынша кейінге қалдырылған төлемдер есепке алынбау керек) пайда мен шығын Есебі бойынша	349 832 037	390 705 538	371 725 383
Барлығы	702 002 161	793 192 120	847 913 747

Үлестірілмеген тура экономикалық құн			
Жасалған және үлестірілген тура экономикалық құн айырмашылығы арқылы саналады	43 991 515	35 317 320	(15 100 610)

2013 жылы бірлескен және қауымдастырылған компанияларда үлестерін есептегенде, 12 398 мың тонна немесе тәулігіне 251 мың баррель мұнай өндірілді. ҚМГБӨ меншіктік активтері ӨМГ және ЕМГ

өндіру көлемі тәулігіне 162 мың баррель құрады. 2013 жылы ӨМГ және ЕМГ өндіру көлемі 2012 жылмен салыстырғанда сәйкесінше 258 мың тонна мен 25 мың тоннаға ұлғайды.

ӨМГ мен ЕМГ бойынша өндірістік-экономикалық қысқаша мәлімет:

	«Өзенмұнайгаз» АҚ (ӨМГ)	«Ембімұнайгаз» АҚ (ЕМГ)
 ҚМГ БӨ үлесі	Маңғыстау обласы, Жаңаөзен қ. орналасқан	Атырау облысы, Атырау қ.
 2013 жылы өндірісі	100%	100%
 2 кен орны	105 мың барр. тәулігіне	57 мың барр. тәулігіне
 Өндіру ұңғымалары	2 – Өзенмен, Қарамандыбас	41 кен орны, ірілері: Батыс Прорва, Шығыс Мақат
 2Р қоры (2013 ж. соңына))	3 755	2 305
 Қызметкерлер саны	734 млн барр.	297 млн барр.
 Лифтинг шығысы	9 540	5 560
	бір баррельге \$16,8	бір баррельге \$12,0

Дәлелденген және ықтимал топтастырылған ҚМГ БӨ қорының көлемі ЕТҰ мен бірлескен кәсіпорындарды есепке алғанда, 2013 жылдың соңындағы жағдай бойынша 200 млн тоннаға жуық (1466 млн баррель) болды.

ҚМГ БӨ негізгі өндіріс активтері кен орындарының суландыру деңгейі биік болып сипатталады, олар 1960–1970 жылдары ашылып, ұзақ пайдалануда болғандықтан мұнай бергіштігі өте төмен болып келеді. Кен орындарындағы өндіру шыңы 1970 жылдары болды, қазірде олардың көбі жабылған. Бірлескен кәсіпорындардың активтері 1980 жылдардың ортасы мен 1990 жылдардың басында ашылған.

«Ембімұнайгаз» АҚ, «ПетроКазақстан Инк» (ПҚИ) мен «Қазгермұнай» (ҚГМ)-да жеңіл/ сапалы мұнай өндіріледі. Алайда қызылордалық мұнай (ҚГМ мен ПҚИ) – жоғары парафинді, бұл оны тасымалдауды қыс мерзімінде ерекше қиындатады. Маңғыстау мұнайы («Өзенмұнайгаз» бен CCEL мұнайы) атыраулық (ЕМГ) және қызылордалық (ҚГМ мен ПҚИ) мұнайға қарағанда – тұтқырлығы жоғары (ауыр), жоғары парафинді (тез қататын) мұнай, бұл да тасымалдауды қиындатады. Айта кету керек, Қаражанбас мұнайы Маңғыстау мұнайына қарағанда тұтқырлығы жоғары, күкірт пен шайыры құрамында көп болып келеді.

Қазіргі кезде тасымалдау амалы ретінде ауыр (Маңғыстау) мұнайды жеңіл (Ембі) мұнаймен араластырып, сапасын көтереді.

Кесте 2. Мұнайдың негізгі физико-химиялық қасиеті (мұнай сапасы)

Өлшем	ӨМГ мен ЕМГ	ҚГМ	CCEL	ПҚИ
API gravity	330	380	170	430
Парафин	~20%	~12-15%	~0.7-1.4%	~9%
Күкірт	~0,18%	~0.1-0.2%	~1.6-2.2%	~0.15%

Компания мұнай сапасын сипаттау мен тапсырылатын мұнай сапасы туралы ақпарат пен таңбалаудың талаптарын ұстанады.

Республикасының мұнай және газ Министрлігімен келісу арқылы жүргізіледі. ӨМГ өндіретін мұнайын ішкі нарыққа да жеткізеді. ЕМГ ішкі нарыққа 2015 жылдан бастап жеткізеді.

ӨМГ мен ЕМГ өндірілген мұнайды екі негізгі бағыт бойынша экспортқа шығарады: Каспий Құбыр Консорциумы (бұдан әрі – КТК) және Өзен–Атырау– Самара (бұдан әрі – ӨАС), олар «ҚазТрансОйл» АҚ (Қазақстан Республикасы) иелігіне жатады. Құбыр бойынша тасымалдайтын мұнай көлемі Қазақстан

2013 жылы ӨМГ мен ЕМГ-нің экспорттық мұнай сату көлемі 6 017 мың тонна (тәулігіне 119 мың баррель) немесе жалпы мұнай сату көлемінің 75% құрады. Мұнайды ішкі нарыққа сату көлемі 1 900 мың тоннаны құрады. Бұдан басқа, 67 мың тонна мұнай өнімдері ішкі нарыққа сатылды.

5.3. Компанияның бағалық саясаты

ҚМГ БӨ ішкі нарыққа мұнай сатуды ҚМГ ҰК-ның еншілес кәсіпорны «ҚазМұнайГаз – өңдеу және маркетинг» АҚ арқылы жыл сайын келісім-шартқа отыру негізінде іске асырады. Атырау мұнай өңдеу зауытына (бұдан әрі – АМӨЗ) Компанияның мұнай тапсыруына берілетін квота, әр ай сайын Қазақстан Республикасының Мұнай және газ министрлігімен белгіленеді.

2014 жылы ішкі нарыққа мұнай сату бағасы бір тоннаға 48 мың теңге, бұл 2011 жылмен салыстырғанда 76% өсті. Алайда, девальвация нәтижесінде, 2014 жылы қойылған баға 2013 жылғы бағамен тең келіп барреліне 36 долларды құрады. 2015 жылдан бастап, ішкі нарыққа сатылатын мұнай бағасы «ҚазМұнайГаз» ҰК-мен келіссөз жүргізудің негізінде белгіленеді. 2018 жылға дейін АМӨЗ-ге тапсырылатын мұнай бағасы тоннасына 60 мыңға (барреліне \$44.9), ПМХЗ-ге тапсырылатын мұнай бағасы тоннасына 67 мыңға (барреліне \$50) өседі деп күтілуде.

Жыл сайын ішкі нарыққа жеткізу міндеттемелері 1,9 млн тоннаны құрайды. 2015–2018 жылдары ішкі нарыққа жөнелтілетін мұнай көлемі ӨМГ мен ЕМГ сату көлемінің 50% дейін жетеді деп күтілуде. Мұның негізгі себептері: Қазақстан мен Ресей үкіметаралық келісімі, 2017 жылға Қазақстанның үш мұнай өңдеу зауытын жаңғырту себебінен олардың өнім көлемінің артуында, яғни ішкі нарықтың сұранысы артады деген сөз.

Компания өндіретін мұнай бағасы орташа бағамен сатылады, ол «Platt's Crude Oil Marketwire»-та жарияланған Uralsk (RCMB) және Brent (DTD) шикі мұнай түрлерінің бағасының негізінде анықталады, кірепұл мен сақтандыру бағасын, ысырап пен маклер комиссиясын және басқа да саудалық, тасымалдық шығыстарды алып тастағанда.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК

ҚМГ БӨ өндірістік бөлімшелері кейбір жағдайларда қаланың негізгі кәсіпорындары негізінде ауылдар мен қалалардың әлеуметті-экономикалық дамуының жалғыз көзі болып табылады. Компания қызмет жасап жүрген аймақтардың әлеуметтік тұрақтылығын сақтауға және тұрғындарының лайықты өмір сүруіне кепілдік беру жауапкершілігін түсінеді.

Құрылғаннан бергі 10 жылдың ішінде ҚМГ БӨ 45 млрд теңге көлеміндегі қаражатқа әлеуметтік саладағы түрлі жобаларды қаржыландырды. Аталған қаржы балабақшалар, медициналық мекемелер, аулалар мен спорт алаңдары, мәдениет үйлері, дене шынықтыру – емделу кешендері, Каспий теңізінің жағасындағы Көндірлі балалар лагері мен басқа да әлеуметтік маңызы бар нышандарды салуға жұмсалды.

ҚМГ БӨ-ның әлеуметтік жауапкершілік мәселелеріне көңіл бөлу дәрежесін келесі ақпарат айқын көрсетеді.

6.1. Аймақтарды дамытудағы ҚМГ БӨ-нің рөлі

Компания аймақтарды дамытуға төмендегідей белсенді қатысады:

- шарт міндеттемелерін орындау;
- тікелей (ынталы) әлеуметтік инвестиция құю, әр түрлі әлеуметтік бағдарламалар мен қайырымдылық жұмыстарын іске асыруды қосқанда;
- жергілікті қауымдастықтармен ерекше қарым-қатынас орнату, бұл жергілікті жабдықтаушылардан сатып алу саясаты, жергілікті қызметкерлерді жұмысқа алу мен басқа да қарым-қатынас түрі.

Көрсетілген Компания қызметінің бағыттары қызмет жасап жүрген аймақтарға экономикалық тікелей емес әсерін тигізеді, соның ішінде халықты жұмыспен қамтамасыз етеді және орташа, шағын бизнестің белсенділігін арттырады.

Келісім-шарт міндеттемелерін орындау мен ҚМГ БӨ-нің әлеуметтік бағдарламаларын іске асыру.

Жер қойнауын пайдалану келісім-шартының қағидаларына сәйкес, келісім-шарт міндеттемелері әлеуметтік бағдарлама қорына және экология қорына ақша аудару мен мамандарды оқыту міндетін артады. 2013 жылы келісім-шарт міндеттемелерін орындау шеңберінде Компанияның әлеуметтік шығыстары 3,3 млрд теңгені құрады, оның ішінде әлеуметтік және экологиялық бағдарламалары үшін 2,0 млрд теңге, мамандарды дайындауға 1,3 млрд теңге шығындалды.

Маңғыстау облысы

Маңғыстау облысының әлеуметтік инфрақұрылымын дамытуға ҚМГ БӨ келісім-шарттық міндеттемелері 903,8 млн теңгені құрады. Түрлі жобаларды іске асыруға Компанияның бастамасымен қосымша 1,6 млрд теңге бөлінді. Соның ішінде, аймақтағы инфрақұрылымды дамытуға, әлеуметтік көмекке зәру адамдарды (зейнеткерлер, ардагерлер, жарымжан адамдар, жетімдер, дәулетсіз) қолдауға, қоғамдық маңызы бар іс-шараларды өткізуге (мәдени, спорттық, құқық қорғау) жұмсалды.

2012 жылдың аяғында Жанаөзен қаласында 200 пәтері бар тұрғын үй ҚМГ БӨ қаржысына салынып, пайдалануға берілді. Қазақстан Республикасының премьер-министрі Серік Ахметов өзінің аймаққа сапарында пәтер иелеріне (ауқатсыз жанұяларға, ауған соғысының ардагерлеріне, әлеуметтік жұмыскерлерге) кілттерін тапсырды.

Жаңаөзен қаласында ҚМГ БӨ 2014 жылы көкөніс сақтау қоймасының құрылысын қаржыландырады, медициналық орталық құрылысы басталады. Жергілікті атқарушы билік өкілдерінің өтініші бойынша, Жаңаөзен – Қызылсай ауылы учаскесіндегі тас жол жөнделіп, реконструкцияланады. Ұзындығы 18 шақырым болатын тас жол елді мекенді қаламен байланыстырып қана қоймай, мұнай кәсіпшілігіне апаратын негізгі жол болып табылады.

Атырау облысы

Атырау облысының әлеуметтік инфрақұрылымын дамытуға ҚМГ БӨ келісім-шарттық міндеттемелері 274 млн теңгені құрады. Мұнда да Компания міндетті төлемдермен шектеліп қоймайды. 2013 жылы әлеуметтік жобаларды іске асыруға қосымша 369,7 млн теңге бөлінді.

2013 жылы қайырымдылық пен демеушілікке 1,7 млрд теңге жұмсалды. Жұмсалған қаржының негізгі бөлігі қызмет жасап жатқан аймақтың әлеуметтік қорын қаржыландыруға, еңбек және соғыс ардагерлерін демеуге, спорт жарыстары мен кәсіптік байқаулар ұйымдастыруға кетті.

Аймақтың дамуына тікелей (ынталы) әлеуметтік қаржыландыру.

Аймақтың дамуына тікелей әлеуметтік қаржыландыру, тікелей және қосалқы қаржылық көмегі бар келесі жобалардан тұрады:

- Маңғыстау облысының бокс федерациясына, Жаңаөзен қаласының балалар-жастар бокс федерациясына қаржылай көмек. Бұл орталықтарда болашақ чемпиондар тәрбиеленіп жатыр. Олар қазірдің өзінде әр түрлі республикалық және халықаралық деңгейдегі турнирлерде жетістікке жетіп жатыр.
- Талапты студенттердің жоғарғы оқу орындарында білім алуын қаржыландыру. Бұл бағдарламамен үздік орта мектеп түлектері ҚМГ БӨ арқасында қазақстандық жоғарғы оқу орындарында білім алуға мүмкіндіктері бар. Ерекше ықылас мұнай-газ өндірістік саласында инженерлік-техникалық мамандық таңдаған жастарға беріледі, болашақта бұл жастар мемлекеттің мұнай-газ өндірісінің

маман кадрлар тапшылығын қанағаттандыратын болады.

- 2011 жылы 16 желтоқсанда жаппай тәртіпсіздік салдарынан болған қайғылы оқиғада жараланған не қайтыс болғандардың жанұясына көмек көрсету жүргізілді. Жараланғандарға Компания Астанада, Пятигорскіде, Кисловодскіде, Қорғанда емделу мен оңалу жағдайын ұйымдастырды. 2012 жылы Компания қайтыс болғандардың жанұяларына материалдық көмек көрсетті, ал 2013 жылы қайтыс болған жандардың туыстары мен жақындарын Ресейдің шипажайлық-курорттық мекемелеріне емделуге жіберді.
- Мұнай кәсіпорны белсенділігі төмендеген мекендердің әлеуметтік-экономикалық жағдайының төмендеуі, ауыл тұрғындарын көшіруге көмек.
 - 2011 жылы Қошқар, Бек-Бике және Комсомол ауылдарын Атырау қаласы мен Махамбет ауылына көшіруге 750 млн теңге қаржы бөленді.
 - 2012 жылы облыстық әкімшіліктің өтінішімен Байшонас пен Ескене ауылдарының тұрғындарын облыс орталығына көшіруге ҚМГ БӨ 5,4 млрд теңге бөлді. Қаржа толық көлемде Атырау облысы әкімшілігінің есеп-шотына аударылды, өйткені жобаның тапсырыс берушісі мен операторы облыстық әкімшілік болды.

6.2. Қаржыландыру қызмет

ҚМГ БӨ әлеуметтік қаржыландыру жобасын құрғанда, біріншіден, Компания облыстық, қалалық әкімшіліктердің өтінімдеріне жүгінеді, өйткені олар тұрғындардың, үкіметтік емес ұйымдардың, маслихаттардың сұранысы мен шағымдарының тіркелген жиынтығын жүргізеді. Бұдан басқа, өндірістік кәсіпорындар қызметкерлері мен жергілікті тұрғындардың ұсыныстарына жүгіне, Компания қоғамдастықтардың инвестицияға қаншалықты тапшы екенін өзі бағалайды.

Келесі кестеде Компанияның қызмет жасап жүрген аймақтарында әлеуметтік -экономикалық инфрақұрылымды дамыту келісім-шарты міндеттемелерінің шеңберінде шығыстары, сонымен қатар жергілікті үкімет органдары арасында әлеуметтік серіктестік шеңберіндегі демеушілік – жәрдем беру шығыстары көрсетілген.

Кесте 1. 2011–2013 жылдары әлеуметтік жобаларды жалпы қаржыландыру көлемі, млн теңге

Жыл	Әлеуметтік қаржыландыру	Маңғыстау облысы	Атырау облысы	Басқа аймақтар
2011	Келісім-шарт міндеттемелері бойынша	1 114	269	0
	Жалпы демеушілік көмек, соның ішінде әкімшілік пен әлеуметтік серіктестік бағдарламасын қосқанда	1 325	824	170
	Басқа әлеуметтік жобаларды қаржыландыру			
	- 250 орындық балаларды сауықтыру лагерь құрылысын жүргізу	1 295	0	0
	- Медициналық оңалту орталығын салу	217	0	0
	- Батыс Қазақстан облысының зардап шеккен тұрғындарына тұрғын үй салу	0	0	1 000
2012	Келісім-шарт міндеттемелері бойынша	694	296	0
	Жалпы демеушілік көмек, соның ішінде әкімшілікпен әлеуметтік серіктестік бағдарламасын қосқанда	824	5 873	103
	Әлеуметтік нысандарға кеткен шығын	1 593	---	---
2013	Келісім-шарт міндеттемелері бойынша	904	274	0
	Жалпы демеушілік көмек	490	370	280
	Басқа әлеуметтік жобаларды қаржыландыру:			
	- Жаңаөзен қаласында көкөніс сақтау құрылысы*	264	0	0
	- Жанаөзен – Қызылсай автожолының күрделі жөндеу	839	0	0
	- Жанаөзен қаласында стационары бар медициналық орталықтың құрылысы*	2 599	0	0

* – 2014 жылдан бастап жобаны қаржыландыру басталады деп күтілуде

* Кестеде Компанияның қызмет жасап жүрген аймақтарында әлеуметтік-экономикалық инфрақұрылымын дамыту келісім-шарты міндеттемелерінің шеңберінде шығыстары, онымен қатар жергілікті өкімет органдары арасында әлеуметтік серіктестік шеңберіндегі спонсорлық – жәрдем беру шығыстары көрсетілген.

2012 жылы Каражанбас пен Қаламқас кен орындарында екі вахталық қалашықтың «Техникалық көлік және ұңғыларға қызмет көрсету басқармасының» ЖШС («ТҚҰҚКБ») қызметкерлеріне пайдалануға берілуі негізгі оқиға болды. Вахталық қалашық құрылысына мамандығы бойынша жұмыстан бос ТҚҰҚКБ қызметкерлері қатысты. Құны 3,6 млрд теңгені құрайтын вахталық қалашық, жаңа талаптарға сай 400 және 200 орны бар жатақханадан, 300 орны бар асханадан, кір жуатын-монша кешені мен спортзалдан тұрады.

2013 жылдың желтоқсанында Каражанбас және Қаламқас кен орындарында өндірістік базалар пайдалануға берілді. 250 және 100 көлікке және арнаулы техникаға арналған өндірістік базасына ТҚҰҚКБ мамандары қызмет көрсетеді. Өндірістік база көлікке және арнаулы техникаға жаңа технологияларды қолдану арқылы орталықты қызмет көрсетуге арналған. Және де бұл жерде жұмысшы адамдарға еңбек жағдайы ерекше жақсартылған. Өндірістік базада техникаға қызмет көрсету дәрежесі еуропалық стандарттарға сай келеді. Базалардың жұмыс

істеу арқасында ҚМГ БӨ компаниялар тобының кенорындарында көлік құрал-жабдығын тоқсандық және жылдық диагностикадан өткізу шығындары қысқарады деп күтілуде. Өндірістік база қуаты Маңғыстау облысының бүкіл кәсіпорындарының көлік және арнаулы техникасына техникалық қызмет көрсету мен жөндеу жүргізуге жеткілікті.

2013 жылы маусымда ӨМГ-де жерасты жабдықтарын жөндеу және диагностикадан өткізу цехі пайдалануға берілді. Цехтың қуаттылығы жылына 400 мың дана сораптық-компрессорлық құбырды, 300 мың дана сораптық штанганы және 10 мың дана тереңдік сорапты жөндеуге жеткілікті.

Компания жаңа цех жерасты жабдығын жөндеу сапасын жақсартады және сәйкесінше оның пайдалану мерзімін ұлғайтуға мүмкіндік береді деп күтеді. Жөндеу сапасының жақсаруы және тиісінше, оның пайдалану мерзімінің ұлғаюы жаңа жерасты жабдықтарын сатып алуды төмендетуге, ұңғылардың жөндеуаралық мерзімін ұлғайтуға және жиі жөндеу жүргізілумен байланысты ұңғылардың тоқтап тұру уақыттарын азайтуға мүмкіндік береді. Бұдан басқа, цех жұмысының нәтижесінде кәсіпорынның өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік деңгейі нығаяды.

6.3. Жергілікті қауымдастықтармен қарым-қатынас орнату

Жергілікті жабдықтаушылардан сатып алу

Компанияның сатып алу үрдісі «Самұрық-Қазына» Ұлттық Әл-ауқат Қоры» АҚ (бұдан әрі – Холдинг) сатып алу ережелерімен реттеледі. Ережелердің бірі – барлық жабдықтаушыларға тең мүмкіндіктер беру, және кемтар адамдар ұйымдарын, отандық тауар өндірушілерді (бұдан әрі – ОТӨ), отандық кәсіпкер немесе холдингке кіретін кәсіпорындарды қолдп. (Сатып алу ережелерінің 4,7 және 3 б.).

Аталған қағиданы сақтау мақсатымен Сатып алу ережелеріне төмендегідей ереже енгізілген – егер баға ұсынысын сұрау арқылы тендер немесе сатып алу жүргізілсе, оған тек ОТӨ, кемтар адамдар ұйымдары мен отандық кәсіпкерлер қатыса алады. (Сатып алу ережелерінің 38,99 б.). Холдинг ішіндегі сатып алулар бір көзден сатып алу тәсілімен іске асады. (Сатып алу ережелерінің т.4 п. 137). Компания қазақстандық өндірістің дамуы үшін мемлекеттің жүргізген саясатының маңыздылығын түсіне отырып, қолданыстағы заңнама шеңберінде, сатып алуды жоспарлау мен іске асыруға жарамды шараларды қолданады.

Жыл сайын отандық тауар өндірушілер тендерге қатыстырылады, олардың арасында ашық тендерлер өтеді, жалпы бірдей негізде өтетін тендерлерде оларға басымдылық (шартты бағаның төмендетілуі) беріледі. Қазіргі кезде, Қазақстан Республикасында мұнай өндіруге жабдықтар жасайтын зауыттар бар. Үкіметтің отандық тауар өндірісін, және де жер қойнауын пайдалану жобаларында қазақстандық құрамын арттыруды қолдайтын бағдарламасын іске

асыру мақсатында, Компания оларды ТМҚ-ны сатып алу тендеріне қатыстыруға ұмтылады.

2013 жылы тауар, қызмет көрсету жұмыстарын, еңбекті сатып алу жөнінен жергілікті құрамының үлесі 74% құрады.

Отандық өндірісті қолдаудан басқа, сатып алу ережелері Жаңаөзен қаласына тауар, қызмет көрсету жұмыстары, еңбекті сатып алу жөнінен ерекше жағдай туғызады, оның Компанияға қызмет көрсетіп, тауармен жабдықтап, еңбек етуге басымдылық құқығы бар.

Жергілікті тұрғындарды жұмысқа алу

ҚМГ БӨ-де қызметкерлерді іріктеу компанияда бекітілген іріктеу, жалдау және бейімделу туралы Тәртіп бойынша жүргізіледі. Қызметкерлерді іріктеу кезінде келесі қағидалар сақталады:

- жалдау үрдісінің ашықтығы;
- бәсекелестік;
- ашықтық;
- кемсітуге жол бермеу.

Қазіргі кезде меншіктік өндірістік активтерде шетел жұмыс күші қолданылмайды. Жұмысшылардың басым көпшілігі – Компания жұмыс істеп жатқан аймақтардың тумалары. Олардың көбі – атақты мұнайшылар әулетінің өкілдері, кәсіпті ұрпақтан ұрпаққа жалғастырып, жалпы еңбек өтілі жүз жылдан асатын отбасылардың азаматтары.

6.4. Жанама әлеуметтік –экономикалық ықпалы

ҚМГ БӨ өндірістік активтердің басқару орталықтарын қызмет жасап жатқан аймақтарға көшірді, олар – Маңғыстау және Атырау облыстары. Өндірістік бөлімшелер акционерлік қоғам болып қайта тіркелді. Салықтың басым бөлігі қайта тіркелуден кейін сәйкесінше аймақтың мемлекеттік бюджетіне түседі.

Қазіргі таңда ҚМГ БӨ Қазақстан Республикасының негізгі салық төлеушілерінің бірі.

2013 жылы әлеуметтік жұмыс орындарын құруға 23 млрд теңге бөлінді.

Жергілікті қызметкерлерді дамыту аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамытуына Компанияның қосқан үлесі деп санауға болады. 2013 жылы ҚМГ БӨ ӨМГ мен ЕМГ қызметкерлерін оқытуға 1,1 млрд теңге жұмсады.

6.5. Мемлекетпен қарым-қатынасы

ҚМГ БӨ қызметінің маңызды бөлігі – республикалық және аймақтық мемлекеттік билік органдарымен сындарлы және өзара тиімді ынтымақтастық құру.

ҚМГ БӨ мен Атырау, Маңғыстау облыстарының әкімшіліктері арасында өзара түсіністік пен ынтымақтастық туралы меморандумдарға жиі қол қойылып тұрады. Жыл сайын ҚМГ БӨ сол аймақтардың тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік инфрақұрылымдарын дамытуға қаржы бөледі.

Бұдан басқа, Компания жүйелі түрде өз өндірістік активтерін үкімет делегацияларына, министрліктердің басшыларына, аймақтық билік органдардың өкілдеріне көрсетеді.

2012 жылы қараша айында ӨМГ-де жаңғырту жобаларының іске асу барысымен Қазақстан Республикасының Премьер-министрі Серік Ахметов танысты. Ол алдыңғы жылдары жұмыстан босатылғандарды қайтадан жұмысқа орналастыру үшін 2012 жылы ашылған өнеркәсіптік құрылымдық бөлімше «Бұрғылау жұмыстары басқармасы» (БЖБ) өкілдерімен танысты. Кездесуде ұжымдағы еңбек қарым-қатынасы, әлеуметтік және тұрмыс мәселелері талқыланды. Бұдан басқа, Премьер-министр назарына Жаңаөзен қаласының мұнайшыларын жұмысқа орналастыру мақсатында ашылған «Техникалық көлік және ұңғымаларға қызмет көрсету басқармасы» ЖШС («ТК және ҰҚКБ») сервистік компаниясының жұмыс істеу жоспарын ұсынылды. Премьер-министр Жаңаөзен қаласының көмекке мұқтаж болған жанұяларына ҚМГ БӨ қаражатына салынған 200-пәтерлі тұрғын үйге барып, жаңадан қоныстанушыларды құттықтады.

Қазақстан Республикасының Парламент Мәжілісінің төрағасы Нұрлан Нигматуллин 2013 жылы сәуірде Маңғыстау облысына жұмыс сапарымен барып, ӨМГ өндірістік нысандарымен танысып, мұнайшылармен кездесті. Оны Маңғыстау облысының әкімі Алик Айдарбаев ертіп жүрді.

Қазақстан Республикасының Парламент Мәжілісінің төрағасын жаңа технологияны қолданатын жерасты жабдықтарын жөндеу және диагностикадан өткізу цехінің жаңа басымдылықтарымен таныстырды. Жаңа цех пайдалану қорының қондырғыларын жөндеп, өндірістік процесстерде қайтадан бірнеше рет қолдану арқылы Компанияға жаңа жерасты жабдықтарын сатып алу шығынын қысқартады.

Есептік кезеңде, ҚМГ БӨ өндірістік активтерін «Нұр Отан» ХДП Төрағасының бірінші орынбасары Бауыржан Байбек, Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжіліс және Сенат депутаттары, Мұнай және газ министрі Ұзақбай Қарабалин және де басқа мемлекеттік және бақылаушы органдардың өкілдері көріп кетті.

2012 жылы ҚМГ БӨ мен Қазақстанның «Атамекен» Одағы» Ұлттық экономикалық палатасы кәсіпкерлікті дамыту мен қолдау аясында ынтымақтастық Меморандумына қол қойды. Құжаттың басты мақсаты – Мемлекет басшысының Қазақстан Халқына жолдауында көрсетілген, Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың ірі кәсіпорындардың шағын және орта бизнестермен бірігуін қамтамасыз ету, моноқалаларды дамыту, жылдамдатылған индустриализация арқылы экономиканы үдете әртараптандыру бойынша берген тапсырмаларындағы басымдылықты іске асыру болды.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ

Компания қызметкерлерді басқару саласында соңғы үш жыл ішінде бірнеше маңызды сабақ алды. Нәтижесінде, өндірісте әлеуметтік жағдайды жақсарту мен қызметкерлерді басқару саласында жүйелі өзгерістер енгізілді.

Компания басшылығы кәсіпорынның сәтті дамуының маңызды факторы – өз жұмысымен қанағаттанған, шабыттанған кәсіби мамандар мен жұмыс берушіге адал қызметкерлердің болуы деп сенеді. Сол себепті ҚМГ БӨ мамандарды дамытуды қаржыландырып, қызметкерлерді басқару тиімділігін арттыру үшін қажетті барлық шараларды іске асыруда.

7.1. Ішкі қатынас

Компания қызметкерлерді басқару бойынша соңғы үш жыл ішінде маңызды сабақтар алды, солар арқылы әлеуметтік жауапкершілік саласында және қызметкерлерді басқаруды жақсарту бойынша жүйелік шешімдер қабылданды.

Сөйтіп, 2011 жылы «Өзенмұнайгаз» өндірістік филиалында (кейінірек акционерлік қоғамға айналды) заңсыз наразылық акциясы өтті. Оған көбінесе көлік мекемелерінің өкілдері, «Қаражанбасмұнай» АҚ мен оның еншілес компаниялары «АрғымақТрансСервис» пен «ТұлпарМұнайСервис» қызметкерлері қатысты, олар әр түрлі коэффициенттер арқылы жалақының көтерілуін көздеген болатын. 2011 жылы 16 желтоқсанда Жанаөзен қаласындағы наразылық акциясы жаппай тәртіпсіздікке әкеп соқты.

Аймақтағы әлеуметтік шиеленісті жою үшін Компания басшылығы жергілікті билікпен бірлесе отырып бірнеше шара қабылдады. 2012 жылы жұмыстан шығып қалған қызметкерлерге қосымша жұмыс орындарымен қамтамасыз ету мақсатында Жанаөзен қаласында Өнеркәсіптік құрылымдық бөлімше «Бұрғылау жұмыстары басқармасы» (БЖБ) мен Ақтау қаласында «Техникалық көлік және ұңғымаларға қызмет

көрсету басқармасы» ЖШС («ТК және ҰҚКБ») сервистік компаниясы ашылды.

2011–2012 жылдары Компанияда еңбек ұжымымен ішкі қатынас орнату бойынша қарқынды жұмыстар жүргізілді. Өндірістік филиалдардың қызметкерлерімен кез-келген өзекті сұрақты талқылап қысқа мерзімде шешу үшін кері байланыс механизмі орнатылды. Қызметкерлерді шабыттандыру жүйесі орнатылды, еңбек даулары мен медиацияны тренингтері жүргізілді, корпоративтік рухты көтеру шаралары іске асты. Компания мақсаты еңбек ұжымының Компанияға деген сенімі мен адалдығын қайтару болды.

Осы мақсаттарды іске асыру жолында 2012–2013 жылдары Компанияның еншілес ұйымдарында тәуелсіз сарапшылар репутациялық аудит жүргізді. Аудит басшылықтың тиімділігін төмендететін, қызметкер шабытына кері әсерін тигізетін процесстерді, дау шығару көзін анықтауға, қызметкерлердің әлеуметтік хал-жайын бағалауға мүмкіндік берді. Аудит барысында, өндірістегі психологиялық жағдай сарапталды, ол өндірістегі қалыптасқан жағдайға әділ баға беруге мүмкіндік туғызды. Компанияның әр сала бойынша қызметіне ұсыныстар жасалды.

7.2. Компания қызметкерлерінің құрылымы

Бүгінгі таңда Компанияда 15 450 қызметкер жұмыс атқарады. Олардың 5 580 Атырау облысында, 9 632 Маңғыстау облысында қызмет істейді.

Төмендегі кестеде аймақтар мен жынысқа бөлінген Компания қызметкерлерінің саны көрсетілген.

Кесте 1. Аймақтар мен жынысқа бөлінген Компания қызметкерлерінің саны, адам басы

Көрсеткіш	2012		2013		Жоспарлық көрсеткіштер	
	Ер адамдар	Әйел адамдар	Ер адамдар	Әйел адамдар	Ер адамдар	Әйел адамдар
Атырау облысы	4 310	1 298	4 308	1 285	4 300	1 280
Маңғыстау облысы	7 718	2 059	7 592	2 038	7 596	2 036
Астана қаласы	167	111	137	101	134	104

Кестеде келтірілген деректер бойынша, қызметкерлердің көбі Маңғыстау облысында (49%) шоғырланған. Жалпы Компания қызметкерлерінің саны бойынша әйел адамдардың үлесі 22% құрайды, бұл қызметкерлердің жалпы санының өзгеріп тұруына қарамастан.

2011–2013 жылдары жалпы Компания қызметкерлерінің саны шамалы ұлғайған, 2013 жылы 30 922 адам құрады.

2013 жылы Компанияға 298 жаңа қызметкер жұмысқа алынды. Олардың көбі Атырау облысында. Сонымен қатар, жаңа қызметкерлердің есеп беру кезеңі бойынша жұмыстан шыққандарының саны 38 адам.

Жалпы Компания қызметкерлерінің саны бойынша 90 адам жоғары сатылы басшы, 900 адамға жуық орта сатылы басшы, 3 мыңға жуық әкімшілік қызметкерлер мен 12 мың техникалық қызметкерлер. Жұмысшылардың орташа жас мөлшері 30 бен 50 жас аралығында.

Компания қызметкерлерінің саны, құрамы, өсу бағыты бойынша толық ақпарат алу үшін Есепке берілген Қосымшамен №1 танысуды ұсынамыз.

Ұжымдық шарт

Компанияның қызмет қарқыны мен географиялық аумағы қызметкерлермен ұжымдық шарт жасаудың себепшісі болды. Ұжымдық шарт қызметкерлердің еңбек міндеттемелерін орындау барысында әлеуметтік кепіл беруді қарастырады. ҚМГ БӨ өз қаражаты арқылы мұнай кәсіпорынында еңбек етіп жүрген мұнайшыларға қажетті тұрмыстық жағдаймен қамтамасыз етеді. Кезекшілік әдіс арқылы жұмыс істейтіндерді Компания жатақхана, асхана, шаруашылық –

тұрмыстық кешендер мен дәрігерлік пунктпен қамтамасыз етеді. Жұмысқа жұмысшыларды автокөлікпен тасымалдайды.

ҚМГ БӨ мұнай кәсіпорынында, өндірістік аймақта жұмыс істеп жүрген жұмысшыларды ыстық тамақ және құрғақ тіскебасармен қамтамасыз етеді, тамақтандыру пунктінен алыс орналасқан жерлерде еңбек атқарып жүрген жұмысшыларға термоспен ыстық тасымалдауды ұйымдастырады.

Зейнет жасына толып, еңбек келісімі тоқтатылғаннан кейін жұмыс өтіліне қарай жәрдемақы төленеді. Жұмыс өтілі 10 жылдан 20 жылға дейін болған кезде 1,5 айлық жалақы, 20 жылдан 30 жылға дейін 3,5 айлық жалақы, жұмыс өтілі 30 жылдан асқан кезде 3,5 айлық жалақы төленеді.

ӨМГ, ЕМГ және ҚМГ БӨ орталық аппарат қызметкерлерінің 7 мен 14 жас аралығындағы балаларына жыл сайын Компания қаражатына Қазақстан, Украина және Түркия балалар сауықтыру лагерлерінде демалуға мүмкіндік береді.

Компания қызметкерлердің Жаңаөзен қаласындағы денсаулықтыру кешенінде, Атырау қаласындағы жабық жүзу бассейнінде спортпен айналасуға кеткен шығындарын өтейді. 2011–2013 жылдарға арналған Ұжымдық шарттың мерзімі бітуіне байланысты, Компанияның бүкіл ЕТҰ-да үш жылға арналған жаңа Ұжымдық шартқа қол қойылды. Жаңа Ұжымдық шарт жасау жобаларын талқылағанда, қызметкерлердің әлеуметтік демеу бойынша бүкіл тілектері мен пікірлері қарастырылды. Жаңа Ұжымдық шартта әлеуметтік төлемдер мөлшері сақталып, қосымшалар еңгізілді.

Кесте 2. Ұжымдық шартқа кіретін қызметкерлер бойынша, адам басы

Көрсеткіш	2011	2012	2013	2014 (жоспар)
Жалпы қызметкер саны	15 024	15 663	15 461	15 450
Ұжымдық шартқа кіретін қызметкерлердің жалпы саны	15 024	15 663	15 461	15 450
Жалпы қызметкерлер санын алғандағы үлесі	100	100	100	100

Еңбекақының негізгі бөлігі қызметкер дәрежесіне байланысты, жыныстық белгісінен тәуелсіз

орнатылады. Соған сәйкес, ер адам мен әйел адам еңбекақысы бірдей.

7.3. Қызметкерлерді дамыту

Компания басшылығы Компанияны үздіксіз жетілдіру үшін Компания қызметкерлерін ғана емес, сол аймақ тұрғындарының өкілдерін де дамыту процесін үзбей демеу керектігіне сенімді. Бұл Компания ішінде кадрлық қор құруға және кәсіптік кадрларды жергілікті аймақтан жалдауға көмектеседі.

Компания қызметкерлерін оқыту, 2010 жылы қабылданған «Қызметкерлерді оқыту және дамыту ережелеріне» сәйкес іске асады. Бұл ережелерге сәйкес жыл сайын Компанияда қызметкерлерді оқыту жоспары құрылады. Әкімшілік-басқару мен инженерлі-техникалық қызметкерлерді оқыту Қазақстан Республикасы, ТМД елдерінде және шетелдік оқу орталықтарында жүргізіледі. Оқыту «Самұрық-Қазына» АҚ корпоративтік университетінің көмегімен іске асырылады. ӨМГ-де қызметкерлерді оқыту корпоративтік оқыту орталығында өтеді. Оқыту орталығының полигонында бұрғылаудан бастап мұнай мен газ өндіруді қосқандағы өндіріс процессі құрастырылған. ӨМГ-де қызметкерлерді оқыту «Ембі оқу орталығы» ЖШС - да өтеді.

Біріңғай корпоративтік саясат пен стратегиялық басымдық жүргізу мақсатында, ҚМГ БӨ белсенді корпоративтік тренингтер, кеңес семинарларын, ҚМГ БӨ компаниялар тобының қызметкерлеріне модульдік бағдарламаларын жүргізеді. Сөйтіп, жыл сайын ҚМГ БӨ компаниялар тобының топ-менеджерлеріне, заңгерлеріне, кадрлық, қаржылық қызмет жұмысшыларына корпоративтік үлгіде оқыту жүргізіледі.

Қазақстандық мамандарды Компанияның келісім-шарт міндеттемелері шеңберінде дайындау, Компания қаражатына оқыту құнын төлеу үшін кандидаттарды іріктеу Ережелеріне сәйкес (бұдан әрі – Ереже) өтеді. Ережеде орта және жоғары арнаулы білім беру орталықтарында оқыту құнын төлеу үшін кандидаттарды іріктеу тәртібі, талаптары, үрдісі көрсетілген.

Ережеге сәйкес кандидаттарды іріктеу кезінде ұлтына, жынысына, тіліне немесе басқаша бөлуге жол берілмейді, ҚР азаматтарының оқу төлемін жүргізу ашық іріктеу негізінде өткізіледі.

2011–2013 жылдары Компания 1 900 студенттің оқуын төледі, олар Маңғыстау, Атырау және басқа облыстардың тұрғындары. Кадрлар ағымының аз болғандығынан, Компания бұл бағдарламаға қатысқан студенттерді жұмыспен қамтамасыз ету жауапкершілігін өзінің мойнына алмайды. Алайда, ҚМГ БӨ-де бос орын ашылған уақытта, түлек Компанияға жұмысқа орналасуға міндетті.

2013 жылы ҚМГ БӨ компаниялар тобының шамамен

22 000

қызметкері оқытылды.

Оқытуға **1,1** млрд теңге бөлінді.

7.4. Корпоративтік мәдениет

ҚМГ БӨ еңбек ұжымында ауызбірліктің дамуына аса мән береді. Сөйтіп, 2012 жылдан бастап ҚМГ БӨ-нің еншілес және бірлескен ұйымдары арасында жыл сайын Спартакиада өткізіледі. 2013 жылы жарыс Жаңаөзен қаласында, ӨМГ базасында өтті.

Спорттық жарыста ҚМГ БӨ-нің еншілес және бірлескен ұйымдары арасында жеті команда құрылды. Бес күн бойы құрама командалар волейбол, баскетбол, арқан тарту, футбол, үстел теннисі, жүзу, жеңіл атлетика, шахмат, қазақ күресі, тоғыз құмалақ ойын түрлері бойынша жарысты. Жарыс нәтижесінде, жалпы командалық есептеу бойынша бірінші орынды ӨМГ құрама командасы жеңіп алды.

2013 жылы тамызда Ақтау қаласында ҚМГ БӨ-нің еншілес және бірлескен ұйымдарының жұмысшылары арасында «Дала

дарындары» байқауы өтті. Байқау Қазақстан Республикасының мұнай-газ саласындағы қызметкерлер Күніне және Маңғыстау облысының құрылуына 40 жыл толуы мен Ақтау қаласына 50 жыл толғанына арналды.

Байқауға ҚМГ БӨ-нің еншілес және бірлескен ұйымдарының жұмысшылары қатысты. Байқау алты номинация бойынша өткізілді, олар: «Жыр терме», «Аспапта орындау», «Оркестрдің сүйемелдеуімен ән айту», «Эстрадалық ән», «Вокальды-аспаптар ансамблі», «Оригиналды жанр» (пантомима, цирк өнері, әзіл жанры, ерекше би және т.б.) аталымдары бойынша сайысқа түсті.

Аталған шаралар елеулі түрде ұжымды жұмылдырып, қызметкерлердің шабыттандырып Компания жұмысының жалпы тиімділігін арттырады.

7.5. Адам құқықтарының сақталуы

Компания халықаралық қауымдастықта қабылданған, адам құқығын сақтау мен қорғау қағидаларын ұстанады. Заңды түрде Адам құқығы Қазақстан Республикасының Конституциясымен, Қазақстан Республикасының Азаматтық және Еңбек құқық заңдар жинағымен, басқа Заңдар мен нормативтік-құқықтық актілері арқылы реттеледі. Компания өз қызметінде аталған құжаттардың талаптарына сай келеді. Жақын болашақта Компания БҰҰ Ғаламдық шартына қосылуды қарастыруда.

Адам құқығын қорғауды демеу үшін, Компания өзінің қызметкерлеріне семинарлар қатарын ұйымдастырды.

2011 жылдан бастап ҚМГ БӨ жүйелі түрде Компанияның бүкіл еншілес кәсіпорындарындағы басшыларды, кәсіподақтар басшысыларын, жұмысшылардың арасындағы бейресми көшбасшыларды шиеленіс жағдайынан шығу жолдарының негізі бойынша оқытады.

Мысалға, 2012 жылы қарашада ӨМГ орта дәрежелі менеджерлар «Әлеуметтік – еңбек

даулары мен жанжалдардағы медиация» курсын өтті, оны ҚМГ БӨ мен «Самұрық-Қазына» әлеуметтік серіктестік орталығы» ішіндегі Корпоративтік медиация мен келіссөздер процесі орталығы ұйымдастырды.

Бес күндік білім алу барысында, тыңдаушылар медиация қағидалары мен ережелері жайлы хабар алып, тәжірибелік тапсырмаларды орындады, «Еңбек дауы» мен «Корпоративтік дау» жағдайларын талқылады. ӨМГ менеджерларының медиация бойынша алған білімі әлеуметтік-еңбек қатынасында туған дауларды тез және сауатты реттеуге, өзінің білімі мен тәжірибесін жүйелеуге мүмкіндік береді.

Дүниежүзінде адам құқығын бұзудың сорақы түрлерінің бірі – ұлттық, жыныстық, жас сипатына қарап бөлу, мәжбүрлеп еңбек еткізу және бала еңбегін пайдалану болып саналады.

Компания кемсітудің ешбір түрін құптамайды, мәжбүрлеп еңбек еткізуге қарсы, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде қарастырылған жағдайларды ескермегенде бала еңбегін пайдалануға үзілді-кесілді қарсы.

8.1. Қоршаған ортаны қорғауды басқару жүйесіне қатысты көзқарас

ҚМГ БӨ өз қызметінде табиғи қорды үнемді пайдалану және өндіріс аймақтарындағы табиғатты сақтау мәселелеріне ерекше мән береді. Қоршаған ортаны қорғауды басқару жүйесі Компанияда 2007 жылдан бері қолданылып келе жатқан Интеграцияланған басқару жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады. ӨМГ мен ЕМГ акционерлік қоғамдары ISO 14001 «Экологиялық басқару жүйелері. Қолданыс талаптары мен нұсқаулары» стандарттарына сай халықаралық органның сертификаты ие.

Экологиялық қауіпсіздік саласындағы мақсаттарға жету үшін Компания тұрақты түрде төмендегідей іс-шаралар өткізіп тұрады:

- ISO 14001 стандарттарының талаптарын орындау;
- Экологиялық тәуекелдерді айқындау және оларды талдау;
- Қоршаған ортаны қорғауды басқару және қадағалау жүйесін жетілдіру;
- Төтенше жағдайдарда әрекет ету шараларын қадағалау және реттеу;
- Мердігерлердің қоршаған ортаны қорғауға қатысты Компанияда бекітілген қағидаларды орындауын талап ету.

ISO 14001

8.2. Материалдарды тұтыну

ҚМГ БӨ өндірістік қажеттілікті қамтамасыз ету үшін жекеменшік шикізат көзін – ілеспе газ – сонымен қатар, өндірістік филиалдар сатып алатын табиғи газды қолданады.

2011 жылдан бері Компанияда өндірістік қажеттілік үшін шикізат тұтыну көлемі азайып келеді. Осылайша, 2013 жылы ӨМГ-де жанармайдың негізгі түрі – табиғи газды тұтыну – 2011 жылғымен салыстырғанда 0,745 млн м³ азайып, 130,345 млн м³ құрады, ілеспе мұнай газын тұтыну 2013 жылы 52,93 млн м³ азайып 17,897 млн м³ құрады. ЕМГ тұтынатын негізгі шикізат – ілеспе мұнай газы – есеп беру кезеңінде ілеспе газының тұтынылуы да азайды.

Компанияда табиғи газ бен ілеспе газды тұтыну көлемінің азаюы газды аз шығындайтын жаңартылған пештердің орнатылуына байланысты. Табиғи газды тұтынудың азаюы

газ шығынын есептеу пункттерінің енгізілуіне де байланысты.

Ілеспе мұнай газын жағуға байланысты қатаң заң талаптарының енгізілуіне байланысты Компанияда ілеспе газды үнемдеп пайдалану мәселесіне ерекше көңіл бөлінетін болды.

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес, ҚМГ БӨ өндірістік кәсіпорындарында өндірілетін ілеспе мұнай газын үнемдеп пайдалануға бағытталған бірнеше шара қабылдады. Ілеспе мұнай газын утилизациялау көрсеткіштерін жақсарту мақсатымен есеп беріліп отырған кезеңде ілеспе газды өндірістік кәсіпорындар қажеттілігіне жарату көлемі артты, болашақта құбыр салу, басқа да жобаларды іске асыру жоспарланған.

Шикізат пен материалдарды тұтыну туралы ақпарат төмендегі кестеде келтірілген.

Кесте 1. Шикізат пен материалдарды тұтыну

Өлшем	Есеп бірлігі	2011	2012	2013	Жоспар
Өндірістік процесске қатысты материалдар (яғни өндірістік процесске қажетті, бірақ, соңғы өнімнің құрамына кірмейтін материалдар, мысалы, машина майлары)	тонна	31 314	29 027	28 375	29 136
жанармай	тонна	3 621	3 179	2 900	2 533
дизельдік отын	тонна	25 588	23 645	23 653	22 932
газ (сұйылтылған)	тонна	2 105	1 859	1 445	3 295
басқа да материалдар:	тонна	м/ж	344	377	376
индустриалдық май И-30А	тонна	м/ж	3	3	3
индустриалдық май И-40А	тонна	м/ж	300,0	334	334
индустриалдық май И-50А	тонна	м/ж	35	35	35
мотор майы м-10Г2к (дизель)	тонна	м/ж	6	5	4

8.3. Энергияны тұтыну және үнемдеу

Компания отын-энергетикалық қордың айтарлықтай көлемін тұтынады, оған төмендегілер кіреді:

- Жылу энергиясы;
- Электр энергиясы;
- Отын;
- Қысылған ауа;
- Су және басқалары.

Компания энергия қорларын үнемдеп пайдалану мәселелерімен белсенді түрде айналысуда. Бұл жұмыс үш негізгі бағытты қамтиды:

- Энергия және қорды үнемдеуші технологиялар мен қондырғыларды енгізу арқылы кәсіпорындардағы негізгі өндірістік қорды жаңарту;

- Қондырғылар жұмысының технологиялық режимдерін оптимизациялау;
- Жарықтандырудың тиімді тәсілдерін пайдалану, нақтылап айтқанда электр энергиясын үнемдеуші шамдарды қолдану.

Жоғарыда көрсетілген бағыттардан басқа, өндірістік бөлімшелерде энергетикалық менеджмент жүйесі енгізілуде. Ол төмендегі іс-шараларды қамтиды:

- Энергетикалық саясатты жазу және оны іске асыру;
- Энергетикалық талдау жасау және жылу электр қорларын тұтынудың негізгі бағытын анықтау;
- Энергетикалық жоспарлау үрдістерін енгізу;
- Энергетикалық тиімділік көрсеткіштерін анықтау және оларды қадағалау.

Кесте 2. Бастапқы қайнар көздерге бөлгендегі энергияны жанама түрде пайдалану

Орты толмайтын энергия көздерінен алынған және тұтынылған аралық энергия	Өлшеу бірлігі	2011	2012	2013	Жоспар
Электр энергиясы, барлығы	ГДж	2 880 212	2 993 230	3 130 560	3 300 769
соның ішінде					
ЕМГ	ГДж	511 314	505 205	489 225	505 355
ӨМГ	ГДж	2 368 898	2 488 026	2 641 335	2 795 414

Кесте 3. Энергия тиімділігін арттыру шараларының арқасында үнемделген энергия мөлшері

Тұтынылатын энергия	Өлшеу бірлігі	2013	Жоспар
Энергия тұтынуды азайтып энергия тиімділігін арттыруға бағытталған іс-шаралардың арқасында үнемделген энергия мөлшері (джоульмен), соның ішінде:	гДж	м/ж	м/ж
Өндірісті модернизациялау	гДж	5 967	12 820
Қондырғыларды алмастыру және қайта жөндеу	гДж	м/ж	м/ж
Қызметкерлердің жүріс-тұрысындағы өзгерістер	гДж	м/ж	м/ж

8.4. Қоршаған ортаны ластау және ауа-райына әсер ету

Парниктік газдарды азайту

ҚМГ БҚ ауаға кететін парниктік газдар көлемін азайтуға бағытталған жүйелі жұмыс жүргізіп жатыр, соның ішінде ілеспе мұнай газын тиімді пайдалану, энергияны үнемдеу және тиімді қолдану бағытындағы іс-шараларға ерекше көңіл бөлінуде. Аталған іс-шараларды сәтті жүзеге асыру есеп беріліп отырған кезеңде парниктік газ қалдықтарын ауаға жіберу көлемін азайтты.

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес, Компания ауаға кеткен парниктік газ көлемін есептейді. Соңғы үш жылдағы қызмет нәтижесі бойынша Компанияда парниктік газ шығару азайды.

Газды утилизациялау

ӨМГ-де өндірілетін ілеспе газ түгелдей «ҚазГӨЗ» ЖШС арқылы утилизацияланады. ЕМГ-де ілеспе мұнай газын утилизациялауға бағытталған бірнеше бағдарлама бекітілген. Олардың мақсаты ілеспе газды ауаға жіберуді азайту, және болашақта кен орындарындағы алауларда ілеспе мұнай газын жағуды 100% жою. Жоспарланған бағдарламаларды іске асыру көптеген экологиялық мәселелерді шешуге мүмкіндік береді.

2011–2013 жылдары екі жоба іске асырылды: Исатай ауданындағы ««Жайықмұнайгаз» МГӨБ кен орындарындағы ілеспе мұнай газын дайындау және тасымалдау жүйесін кеңейту» және Мақат ауданындағы ««Доссормұнайгаз» МГӨБ Шығыс Мақат кен орнындағы ілеспе мұнай газын дайындау және тасымалдау

жүйесін кеңейту» жобалары – ортақ құны 3,2 млрд теңге. Жобалар бойынша ілеспе мұнай газын тауар стандарттарына сәйкестендіретін қондырғылар салынды. Өңделген газ компания кәсіпшіліктерінің технологиялық қажеттілігіне пайдаланылады және Исатай мен Мақат аудандарының тұрғындарына «ҚазТрансГазАймақ» АҚ жүйесі арқылы сатылады.

«Жайықмұнайгаз» МГӨБ қондырғысының қуаттылығы 20,0 млн текше м/жылына, ал «Доссормұнайгаз» МГӨБ қондырғысының қуаттылығы 40,0 млн текше.м/жылына тауар газы.

Қазіргі күнде Мақат ауданындағы «Шығыс Мақат» кен орнындағы мұнай газын өңдейтін қондырғы іске қосылған. Бұл жобаны жүзеге асыруда ынтымақтастық бойынша және тауарлық газды Атырау облысы тұрғындарына мемлекет бекіткен бағамен сату туралы ЕМГ мен Атырау облыстық әкімшілігінің арасында меморандумға қол қойылған.

Прорва кен орындарында ілеспе газды жағу әлі де ЕМГ-нің күрделі мәселелерінің қатарында. 2011–2012 жылдары газды утилизациялау кешенді жоспары жасалған, жоспар бойынша жылына 120 млн текше метр ілеспе газды күкірттен тазартатын қондырғы салу қарастырылған. Жоба бойынша күкірттен тазартқыш қондырғы салу, ілеспе газды дайындау және «Орта Азия – Орталық» газ құбыры бойынша тасымалдап, тұтынушыларға сату жоспарланған.

Кесте 4. Алауларда жанған немесе вентиляцияланған көмірсутектер көлемі, м³

Көрсеткіш	2011	2012	2013
Алауларда жанған көмірсутектер көлемі	68 726 770	74 998 994	84 811 796

8.5. Су қорларын пайдалану

ҚМГ БӨ өз өндірістік қызметін шөлейтті аймақтарда атқарады, бұл аймақтарда су – ең маңызды әрі тапшы табиғи қор болып саналады. Осыған байланысты Компания сумен қайта қамтамасыз ету технологияларын енгізе отырып, су қорларын барынша тиімді пайдалануға тырысады. Өз өндірістік қызметінде Компания жер асты суларын да, теңіз суы сияқты жер үсті суларын да пайдаланады. Су өндірістік және шаруашылық қажеттіліктерге жұмсалады, және басқа да тұтынушыларға беріледі. Қолданылатын судың басым бөлігі мұнай өндіру кезінде алынатын ілеспе – қабаттық сулар.	Бұл су қабат қысымын ұстап отыру үшін қайта жерге айдалады. Компания жинайтын су көлемі бойынша екінші орында жер асты сулары. Теңіз суы сияқты жер үсті суларының қолданыстағы үлесі төмен. Компанияның басты мақсаттарының бірі компания қызметкерлерін сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету. Бұл мәселені шешу үшін Компания ішетін су таситын компанияларды мердігерлікке тартады. ЕМГ-де соңғы екі жылда су жинау көлемі азайып келеді (суды қайта айдауды санағанда). Жер үсті суларын Компания көбіне өндірістік және шаруашылық қажеттіліктеріне жұмсайды.
--	--

8.6. Каспий акваториясын қорғау

Каспий теңізін ластамау үшін қорғаныс дамбалары салуында. Бұған қоса, тұрақты түрде «Жылыоймұнайгаз» МГӨБ Тәжіғали кен орнындағы су басатын ұңғымаларға мониторинг жасалып тұрады. Соңғы жылдары Компания сынақ ретінде заманауи технологияны – «Рено матрацтары» деп	аталатын жағалауды лай көшкінінен сақтайтын көп сатылы металл конструкциясын пайдаланып келеді. «Жылыоймұнайгаз» МГӨБ қарасты Терен-Өзек және Батыс Прорва кен орындарында осы технологияның арқасында 5,44 шақырым қорғаныс дамбасы күшейтілді.
---	---

8.7. Қалдықтарды игеру

Компания өндірістік қалдықтарды жоюға ерекше мән беріп, бұрыннан қалыптасқан ластанған топырақты қайта өңдеу сияқты түрлі іс-шаралар өткізеді. Компанияның өндірістік филиалдарында қалыптасқан өндірістік қалдықтарды игеру	жолдары – ары-қарайғы утилизацияға басқа тұтынушыларға тапсыру, кәсіпорындардың шлам жинағыштарына жинау және бұрыннан бері шламжинағышта жиналып қалған қалдықтарды өңдеу.
---	--

Кесте 5. Қалдықтардың жалпы көлемі, түрлері мен игеру жолдары (ЕМГ)

Қалдықтарды игеру	Қауіпті				Қауіпсіз				Жою тәсілі*
	2011	2012	2013	жоспар	2011	2012	2013	жоспар	
Полигонға жинау	4 968	5 065	5 527	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	Өңдеу
Басқалары (игеру тәсілін көрсету керек)	2 041	2 282	2 442	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	Келісім бойынша мамандандырылған ұйымдарға тапсыру

Кесте 6. Қалдықтардың жалпы көлемі, түрлері мен игеру жолдары (ӨМГ)

Қалдықтарды игеру	Қауіпті				Қауіпсіз				Жою тәсілі*
	2011	2012	2013	жоспар	2011	2012	2013	жоспар	
Полигонға жинау	69 896	35 998	6 818	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	Өңдеу
Басқалар (ТБО және өндіріс қалдықтары)	м/ж	м/ж	м/ж	м/ж	137	126	177	м/ж	Келісім бойынша мамандандырылған ұйымдарға тапсыру

8.8. Ластанған топырақты өңдеу

ӨМГ және ЕМГ кен орындарын игеру өткен ғасырда басталған, ол кезде табиғатты қорғау мәселелеріне аса көңіл бөлінбегендіктен кеніштерде мұнаймен ластанған территориялар қалыптасқан, ластанған топырақ жинақтайтын заңсыз 11 алаң пайда болған.

Тарихи қалыптасқан мұнаймен ластанған жерлерді анықтап, есепке алу және көмірсутектердің жерге сіңу деңгейін олардың көлемі мен ауданын анықтау мақсатымен 2011–2012 жылдары ӨМГ мен ЕМГ-де «Қазақ ғылыми-зерттеу және жобалау мұнай және газ институты» АҚ көмегімен Ластанған жерлерді қайта культивациялау жобасы мен сметасын құрастыру жұмыстары жүргізілді. Бұл құжат 2013 жылы өкілетті органдардың оң бағасына ие болды. Аэротүсірілім «Аэро-фототүсірілім жұмыстары бойынша нұсқаулыққа» сәйкес жүргізілді.

Іздестіру жұмыстарының нәтижесінде мұнай және мұнай өнімдерімен ластанған учаскелер белгіленді. Олардың барлығынан ластанған топырақ үлгілері алынып, оның құрамындағы мұнай өнімдері мен ауыр металлдар мөлшері анықталды. Геохимиялық іздестіру жұмыстары ластанған жерлердің шекараларын белгілеу, ластанбаған қабатқа дейінгі жерді белгілеу, жалпы мұнай көмірсутектерінің мөлшерін анықтау

мақсатымен топырақ сынағын алу сияқты іс-шараларды қамтыды.

Жасалған жоба бойынша ӨМГ келісім-шарт аумағында көлемі 340 мың текше метр болатын ластанған топырағы бар 135,8 га мұнаймен ластанған жер, ал ЕМГ территориясында 158,5 мың текше метр болатын ластанған топырағы бар 119,1 га жер анықталды.

Есеп берілген жылы келісім-шарт аумақтарында биологиялық ремедиация әдісімен төмендегідей экологиялық іс-шаралар өткізілді:

- ӨМГ кеніштерінде 119,4 мың тонна (87,179 мың м³) мұнаймен ластанған топырақ шыққан 38,4 га жер тазартылды.
- ЕМГ кеніштерінде 69,6 мың тонна (50,8 мың м³) ластанған топырақ шыққан 38,4 га жер тазартылды.

ӨМГ улы қалдықтарды уақытша сақтау полигонында құрамында гумат бар композициялық материалдар негізінде энергия жинағыш қоспаны қолдану арқылы 50 мың тонна ластанған топырақты залалсыздандыру жұмыстары жалғасып жатыр.

2014 жылы ӨМГ территориясында 2,9 млрд теңгеге көлемі 439,4 мың тонна болатын ластанған топырақты биологиялық әдіспен залалсыздандыру жұмыстарын жүргізу жоспарланған. Сонымен қатар, ЕМГ территориясында 925 млн теңгеге көлемі 180,45 мың тонна ластанған топырақты биологиялық әдіспен залалсыздандыру жұмыстарын жүргізу жоспарланған.

Осылайша, жоғарыда аталған жұмыстар толығымен аяқталғанда, ӨМГ мен ЕМГ

территориялары мұнаймен ластанған учаскелерден түгелдей тазарады, тек ӨМГ аумағындағы 5 полигон мен 11 шламжинағыштағы қалдықтар қалады.

Сонымен қатар, бүгінде ластанған топырақты қайта өңдеудің тиімді әрі экологиялық жағынан қауіпсіз технологиясын таңдауға бағытталға жұмыс жүргізілуде. Технологияны анықтаған соң, жоғарыда айтылған ӨМГ-нің 16 шлам жинағышында шоғырланған ластанған топырақты қайта өңдеу жұмыстары жалғасады.

8.9. Талаптарға сәйкестендіру

2013 жылы Компанияға табиғатты қорғау заңнамасы бойынша үш талап келіп түсті.

2011 жылдың тамыз айы мен 2012 жылдың қараша айы аралығындағы кезеңдегі тексеріс нәтижесі бойынша «Өзенмұнайгаз» АҚ-на Маңғыстау облысы Экология департаментінен экологиялық зиян келтіргені үшін 59,3 млрд теңге көлемінде айыппұл төлеу туралы хабарлама келіп түсті. Инспекция заңсыз, есептеу нәтижелері қате болғанын ӨМГ сотта дәлелдеп шықты. Үш инстанцияның оң шешімі шықты. Алайда, Экология департаменті бұл шешімдерді Жоғарғы сотта даулауға құқылы.

2013 жылдың екінші жартыжылдығындағы тексеру нәтижесі бойынша Маңғыстау облыстық Экология департаменті ӨМГ-ге қоршаған ортаға шектен тыс эмиссия жібергені үшін 212,6 млрд теңге көлемінде айыппұл төлеу туралы үкім шығарған болатын. Бұл үкім бойынша ӨМГ сотқа шағымданып, сот компанияның пайдасына шешім шығарды, алайда бұл істің сотта қарастырылуын прокуратура қайта жандандыруы мүмкін.

2013 жылдың маусым-шілде айларында өткізілген экологиялық тексерудің нәтижесінде ЕМГ-нің үш кен орнында газды залалсыздандыру кенішті игерудің бекітілген технологиялық талаптарына сай емес деген хабарландыру алды. Кен орындарының жұмысын тоқтатпау үшін ЕМГ кеніштерді игеру жобаларына түзетулер енгізіп Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің мемлекеттік экологиялық сараптамасының оң қорытындысын алды. Қазіргі уақытта аталған кен орындары әдеттегідей жұмыс жасап жатыр. Бұл мәселе бойынша заңдық процедуралар тәмамдалған.

ҚМГ БӨ экологиялық талаптардың орындалуын қадағалауды осалдатқан емес, керісінше, жылдан жылға қадағалау күшейтілуде. Алайда, Компания бұл бағыттағы Қазақстан заңнамасы түрлі талқылауға ұшырайтынын мойындауға мәжбүр.

Кесте 7. Ірі айыппұлдардың ақшалай баламасы және заңнама мен нормативтік талаптарды орындамағаны үшін салынған қаржылай емес санкциялар саны

Өлшем	2011	2012	2013	Өлшеу бірлігі
Айыппұл / санкцияға әкеп соққан оқиғаның қысқаша сипаттамасы	Экологиялық заңнаманы бұзу	Экологиялық заңнаманы бұзу	Экологиялық заңнаманы бұзу	
Экология бойынша салынған айыппұлдардың жалпы соммасы	2 762,0	120,6	34,86	млн теңге
Қаржылық емес санкциялардың жалпы саны	м/ж	м/ж	м/ж	оқиғалар саны
Дауларды шешу механизмдері қолданылған істер	м/ж	м/ж	м/ж	мың теңге

8.10. Қоршаған ортаны қорғауға салынған инвестициялар

2013 жылы қоршаған ортаны қорғау бойынша іс-шараларды іске асыруға 2,3 млрд теңге қаражат жұмсалды.

2013 жылы:

- қалдықтарды игеру бағдарламасы жасалып өкілетті органмен келісілді: 4,0 теңге.
- ластанған топырақ өңделіп мұнаймен ластанған аумақтар тазаланды: 852,1 млн теңге.
- парниктік газдар инвентаризациясы жүргізілді және өкілетті органның сертификаты алынды: 110,3 млн теңге.
- қоршаған ортаны қорғауға бағытталған басқа да іс-шаралар: 1,3 млрд теңге.
- жиналған қалдықтар мен мұнаймен ластанған аумақтарды инвентаризациялау тәмамдалды: 609,5 млн теңге.

Еңбек пен қоршаған ортаны қорғау жүйесін жетілдіру мақсатымен Компания еңбекті, өндірістік қауіпсіздік пен қоршаған ортаны қорғаудың барлық аспектілерін кешенді басқару үшін үздік халықаралық стандарттарға сәйкес IT-платформаны енгізуді жоспарлап отыр.

Біртұтас жүйенің енгізілуі мәліметтерді жинау мен өңдеуге жұмсалатын еңбек шығынын азайтады, тексерістер мен бақылау мониторингін қамтамасыз етеді, оперативті және жоспарлы есептерді дайындау процесін автоматтандырады және қолда бар мәліметтерді сараптауға мүмкіндік береді, әрі қателіктерді азайту мақсатымен жүйеге енгізілетін ақпаратты қадағалауға мүмкіндік береді.

Бұл бағдарламаны енгізу үш кезеңге бөлінген, мерзімі 3—4 жыл.

Кесте 8. Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалған шығындар мен инвестициялардың жалпы саны, мың теңге

Көрсеткіш	2011	2012	2013
Қалдықтарды игеру, экологиялық залалды жою, ауаны тазартуға байланысты шығындар, төмендегі категориялар бойынша:	132 181	101 532	247 934
Қалдықтарды өңдеу және орналастыру	131 336	100 667	83 070
Шығындыларды тазарту			
Шығындыларға сертификаттар алу мен оларды пайдалануға жұмсалған шығындар			82 477
Сәйкесінше құрылғыларды амортизациялау, оларды пайдалану және техникалық қызмет көрсетуге қажетті материалдар мен қызметтер, қызметкерлерге жұмсалатын шығындар			
Экологиялық жауапкершілікті сақтандыру	283	303	347
Экологиялық залалды жоюға жұмсалатын шығындар, соның ішінде мұнай төгілуінің салдарын жоюға			
Қоршаған ортаға әсер етудің алдын алуға және экологиялық менеджментке жұмсалатын шығындар, төмендегі критерийлер бойынша:			
Қызметкерлерді оқыту және дайындау			
Экологиялық менеджмент жүйесіне сыртқы жағдайлар			
Менеджмент жүйелерін сыртқы сертификациялау	562	562	15 200
Экологиялық менеджмент саласында қызметкерлерге шығындар			
Зерттеулер мен жобалар			
Таза технологияларды енгізуге жұмсалатын қосымша шығындар			
«Жасыл сатып алуларға» қосымша шығындар			
Экологиялық менеджментке байланысты басқа да шығындар			66 840

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ МЕН ӨНДІРІСТІК ҚАУІПСІЗДІК

Қазақстан Республикасының заңнамасының бұл саладағы талаптарын Компания 10 жыл бойы мүлтіксіз орындап келеді және озық әлемдік тәжірибеге сәйкес ішкі стандарттарды қолданады.

9.1. Еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесі

ӨМГ мен ЕМГ OHSAS 18001:2007 «Кәсіптік қауіпсіздік пен денсаулық жүйесінің менеджменті. Талаптар.» стандартының талаптарына сәйкес халықаралық сертификаттау органымен сертификатталған. Бұл факті еңбек қорғау саласында керекті саясат пен жұмыс тәртібінің бар болуын дәлелдейді. Мұнай өндіру саласы қауіпті өндірістік қызмет болып саналатындықтан, Компания өкілетті орган тараптарының тұрақты бақылауында. Өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесінің

тиісті жұмыс істеп тұруы мақсатында, Компанияда апаттық жағдайларда әрекет етуді жүйелі түрде қарастыру туралы бөлімі бар өндірістік қауіпсіздік Декларациясы құрылған.

OHSAS 18001

9.2. Еңбек қорғау мен өндірістік қауіпсіздік жағдайы

Мұнай компанияларының өндірістік нысандары әрқашан қауіпті топқа жатады, сондықтан ҚМГ БӨ қызметкерлердің денсаулығы мен өміріне қауіп төндіретін жағдайлардың тууының тәуекелін төмендету бойынша белсенді жұмыс істейді. Дегенмен, өндірісте жазатайым оқиғалардың болып тұруы әлі де өзекті. 2013 жылдың нәтижесі бойынша ӨМГ-де 8 жазатайым оқиға орын алды, оның ішінде 2 жағдай өліммен, 4 жағдай ауыр және 2 жағдай жеңіл жарақатпен аяқталды. ЕМГ-де 7 жазатайым оқиға орын алды, оның ішінде 6 жағдай ауыр және 2 жағдай жеңіл жарақатпен аяқталды.

Апатты оқиғалардың жартысынан көбі мұнай мен газ өндіру нысандарында болды. Көп оқиғаларда зиян шеккендер 10 жылдан астам еңбек тәжірибесі бар адамдар. Апатты оқиғалардың себептерін анықтау үшін, ҚР Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігінің өкілдері қатысуымен арнайы комиссия құрылды. Апатты оқиғалардың болуына жол бергені үшін жауапты тұлғаларға қатаң тәртіптік шаралар қолданылды, кейбірі тіпті қызметінен босатылды.

Еңбек қауіпсіздігі мәселесі әрқашан Компания Басқармасының жиналысында қозғалады. Бұнымен қатар, апатты жағдайлардың алдын алу жолдарына үлкен назар аударылады. Сол мақсатта, қызметкерлерге техника қауіпсіздігі ережелері тұрақты түрде оқытылады, бұл Компания қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін арттыру бойынша қолданылатын жүйенің түйінді буыны. Бүкіл жұмысшыларға арнаулы жұмыс киімі, аяқ киімі және де басқа жеке қорғану құралдары беріледі, жылдан жылға жұмыс киімі мен аяқ киімнің сапасы артып жатыр.

ҚМГ БӨ-де өндірістік бөлімшелер мен орталық аппарат қызметкерлерінің арасында кәсіптік ауру-сырқауды азайту мен алдын алу үшін жыл сайын медициналық тексеру өтеді,

жүргізушілер мен басқа қызметкерлерге ауысым алдында дәрігерлік куәландыру жүргізіледі.

ҚМГ БӨ еншілес ұйымдары 2014 жылды еңбекті қорғау жылы деп жариялады. Осы себептен, апатты жағдайларды болдырмас үшін кешенді шаралар өткізіледі деп жоспарлануда. Бұл, біріншіден, қолданыстағы ұйымдастыру құрылысын жаңдандыру, еңбек қорғау мен қауіпсіздік талаптарын сақтау бақылауын күшейту, және де өндірістік жарақаттану жағдайларын азайту бағытындағы шаралар. Еншілес және тәуелді ұйымдарда қолданыстағы еңбек, қоршаған ортаны қорғауды басқару жүйесінің ағымдағы жағдайын бағалау мен олардың дамуының стратегиясы мен әрекет жоспарын жақсартуды құру – басты қадам болып саналады. Еңбекті қорғау мәселесін насихаттауды күшейту мақсатында, өндірістегі жұмысшының қауіпсіз жүріс-тұрысы туралы бейнеролик түсіріліп, оқытылады.

Еңбекті қорғау мен өндірістегі қауіпсіздік бойынша шығыстар 2013 жылы 3,6 млрд теңгені құрады, оның ішінде:

- Сапасы жоғарлатылған көрсеткіштермен арнаулы жұмыс киімі, аяқ киімі және де ЖҚҚ берілді: 2,5 млрд теңге;
- Өрт қауіпсіздігі жұмыстары жүргізілді: 209 млн теңге;
- Өндірістік қауіпсіздік шаралары өткізілді: 163 млн теңге;
- Өндірістік қауіпсіздік пен еңбекті қорғау бойынша қызметкерлерді оқыту жүргізілді: 122 млн теңге;
- Қауіпсіздік пен еңбек қорғау бойынша жүргізілген басқа шаралар: 597 млн теңге.

Өндірістік нысандардың, қондырғылар мен құралдардың өрт пен өндірістік қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі бойынша аудиттер жүргізілді.

ҚОСЫМШАЛАР

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ҚҰРАМЫ, САНЫ ЖӘНЕ ӨЗГЕРІСІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Кесте 1. Жұмыспен қамтылу түрі, жұмысқа алу келісімі, аймақтарға бөлінген жалпы еңбек күшінің саны, адам басы

Көрсеткіштер	2011		2012		2013		Жоспарлық көрсеткіштер	
	Ер адамдар	Әйел адамдар	Ер адамдар	Әйел адамдар	Ер адамдар	Әйел адамдар	Ер адамдар	Әйел адамдар
Жұмыспен қамтылу түрі бойынша қызметкерлер саны								
Жалпы саны	11 540	3 484	12 195	3 468	12 037	3 424	12 030	3 420
толық жұмыспен қамтылу	11 539	3 483	12 194	3 467	12 036	3 423	12 030	3 419
ішінара жұмыспен қамтылу	1	1	1	1	1	1		1

Кесте 2. Жасы, жынысы, аймағы бойынша жалпы қызметкерлер саны мен кадрлардың тұрақтамауы, адам басы

Көрсеткіштер	2011	Үлесі %	2012	Үлесі %	2013	Үлесі %
Жылдың аяғына жалпы қызметкерлер саны	15 024	100	15 663	100	15 461	100
Есептік кезең бойынша жұмыстан шығып кеткен жаңа қызметкерлердің саны	37	0	705	5	38	0
Жасы мен жынысы бойынша						
Ер адамдар <30 жас	9	24	206	29	8	21
Әйел адамдар <30 жас	1	3	4	1	5	13
Ер адамдар 30–50 жас	11	30	338	48	12	32
Әйел адамдар 30–50 жас	2	5	152	22	8	21
Ер адамдар >50 жас	8	22	5	1	3	8
Әйел адамдар >50 жас	6	16		0	2	5
Аймақ бойынша						
Атырау облысы	11	30	26	4	29	76
Маңғыстау облысы	19	51	675	96	5	13
Астана қ.	7	19	4	1	4	11

Кесте 3. Жасы, жынысы, аймағы бойынша жалпы қызметкерлер саны мен кадрлардың тұрақтамауы, адам басы

Көрсеткіштер	2011	Үлесі %	2012	Үлесі %	2013	Үлесі %
Жылдың аяғына жалпы қызметкерлер саны	15 024	100	15 663	100	15 461	100
Есептік кезең бойынша жұмысқа алынған қызметкерлердің саны	1 441	10	2 117	14	298	2
Жасы мен жынысы бойынша						
Ер адамдар <30 жас	578	40	491	23	99	33
Әйел адамдар <30 жас	49	3	38	2	24	8
Ер адамдар 30–50 жас	629	44	1 147	54	113	38
Әйел адамдар 30–50 жас	49	3	68	3	36	12
Ер адамдар >50 жас	127	9	368	17	19	6
Әйел адамдар >50 жас	9	1	5	0	7	2
Аймақ бойынша						
Атырау облысы	213	15	232	11	197	66
Маңғыстау облысы	1 181	82	1 809	86	67	23
Астана қ.	47	3	76	4	34	11
Есептік кезең бойынша жұмыстан шығып кеткен жаңа қызметкерлердің саны	37	0	705	5	38	0
Жасы мен жынысы бойынша						
Ер адамдар <30 жас	9	24	206	29	8	21
Әйел адамдар <30 жас	1	3	4	1	5	13
Ер адамдар 30–50 жас	11	30	338	48	12	32
Әйел адамдар 30–50 жас	2	5	152	22	8	21
Ер адамдар >50 жас	8	22	5	1	3	8
Әйел адамдар >50 жас	6	16		0	2	5
Аймақ бойынша						
Атырау облысы	11	30	26	4	29	76
Маңғыстау облысы	19	51	675	96	5	13
Астана қ.	7	19	4	1	4	11

Кесте 4. Басқару дәрежесі мен қызметі бойынша жалпы қызметкерлер саны, адам басы

Көрсеткіштер	2011	2012	2013	Жоспарда	Үлесі
Есептік кезең бойынша жалпы қызметкерлердің саны	15 024	15 663	15 461	15 450	
Жоғары басшылықтағы қызметкерлер саны	69	92	96	97	1
Орташа басшылықтағы қызметкерлер саны	707	761	848	879	6
Өкімшілік саласындағы қызметкерлер саны	2 636	2 718	2 688	2 716	17
Техникалық қызметкерлер саны	11 612	12 092	11 829	11 758	76

Кесте 5. Жасы, жынысы бойынша басқарушы органдар мен ұйым қызметкерлерінің құрамы, азшылық өкілдері мен басқа айырмашылықтарды көрсете отыра, адам басы

Көрсеткіштер	2011	2012	2013	Жоспарда	Үлесі
Жылдың аяғына жалпы қызметкерлер саны	15 024	15 663	15 461	15 450	
Жоғары басшылықтағы қызметкерлер саны	69	92	96	97	1
Жынысы бойынша					
Ер адамдар	60	73	79	80	82
Әйел адамдар	9	19	17	17	18
Азшылық топтарына жатуы бойынша (нәсілдік/этникалық, діни, шектелген мүмкіндіктермен)					
ұлты	2	2	2	1	1
мүгедектер					
Жасы бойынша					
30 жасқа дейін	4	5	6	6	6
30 бен 50 аралығы	46	71	72	72	74
50 жастан асқандар	19	16	18	19	20
Орташа басшылықтағы қызметкерлер саны	707	761	848	879	6
Жынысы бойынша					
Ер адамдар	602	648	725	766	87
Әйел адамдар	105	113	123	113	13
Азшылық топтарына жатуы бойынша (нәсілдік/этникалық, діни, шектелген мүмкіндіктермен)					
ұлты	8	10	9	10	1
мүгедектер			1		
Жасы бойынша					
30 жасқа дейін	28	32	47	48	6
30 бен 50 аралығы	426	465	511	531	60
50 жастан асқандар	174	199	230	241	27
Әкімшілік қызметкерлер саны	2 636	2 718	2 688	2 716	18
Жынысы бойынша					
Ер адамдар	1 702	1 832	1 835	1 806	66
Әйел адамдар	934	886	853	910	34
Азшылық топтарына жатуы бойынша (нәсілдік/этникалық, діни, шектелген мүмкіндіктермен)					
ұлты	30	28	30	28	1
мүгедектер	17	17	20	21	1
Жасы бойынша					
30 жасқа дейін	560	562	548	549	20
30 бен 50 аралығы	1 583	1 642	1 634	1 651	61
50 жастан асқандар	493	514	506	516	19
Техникалық қызметкерлер саны	11 612	12 092	11 829	11 758	76
Жынысы бойынша					
Ер адамдар	9 176	9 653	9 398	9 378	80
Әйел адамдар	2 436	2 439	2 431	2 380	20
Азшылық топтарына жатуы бойынша (нәсілдік/этникалық, діни, шектелген мүмкіндіктермен)					
ұлты	90	95	102	102	1
мүгедектер	59	61	65	70	1
Жасы бойынша					
30 жасқа дейін	2 759	2 483	2 199	2 196	19
30 бен 50 аралығы	6 636	7 216	7 089	6 990	59
50 жастан асқандар	2 217	2 393	2 541	2 572	22

ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

API gravity	Мұнай тығыздығының өлшем бірлігі, Америка мұнай институты
CCEL	(CITIC Canada Energy Limited, 100% CCPL иесі, оған дейін Nations Energy Company Ltd). Қаражанбас кенорнын игеретін, «Қаражанбасмұнай» АҚ 100% дауыс беруші акциясын иеленеді.
CIC	China Investment Corporation – ҚХР Мемлекеттік қаржыландыру қоры
Global Reporting Initiative (GRI)	Тұрақты даму саласындағы есептілік бойынша жаһандық бастама
HAZOP (Hazard and Operability Analysis)	Пайдалану сипаты мен қауіпті факторлар анализі
ISO 14001:2004	Халықаралық стандарт: Environmental management systems – Requirements with guidance for use (Қоршаған ортаны басқару жүйесі – Талаптар мен қолдану нұсқасы)
ISO 9001:2008	Халықаралық стандарт: Quality management systems – Requirements (Сапа басқару жүйесі. Талаптар)
KASE	Қазақстандық қор биржасы
KIOGE	«Мұнай және Газ» Қазақстандық халықаралық көрмесі
KPI	«Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» ЖШС
LSE	Лондон қор биржасы
OHSAS 18001:2007	Халықаралық стандарт: Occupational Health and Safety Management Systems – Specifications (Кәсіптілік қауіпсіздігі мен денсаулықты басқару жүйесі– Талаптар)
UGL	Ural Group Limited
UKLA	Ұлыбритания листингтік агенттігі
AMӨЗ	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС
ЖДҚ	Жаһандық депозитарлық қолхаттар
ЖЖМ	Жанар-жағармай материалдары
ЕТҰ	Еншілес және тәуелді ұйымдар
ББЖ	Бірлескен басқару жүйесі
АТ	Ақпараттық технологиялар
ИО	Инженерлік орталық
ИТГМ	«Қазгермұнай» БК» ЖШС қызметін көмірсутек шикізаты бойынша барлау, өндіру және өткізумен Қызылорда облысында айналысады.
БК	Жұмыс орнында болмау коэффициенті
ЖКК	Жоғалтқан күндер коэффициенті
КАК	Кәсіптік ауру-сырқау коэффициенті
ӨЖК	Өндірістік жарақаттану коэффициенті
КҚК	Каспий құбыр консорциумы
МГӨБ	Мұнай-газ өндіру басқармасы

ҰДП	Ұлттық демократиялық партия
ҚМГ ҰК	«ҚазМұнайГаз» Ұлттық Компаниясы» АҚ
МКҚ	Мұнай көмірсутегінің жалпы құрамы
БҰҰ	Біріккен ұлттар ұйымы
ЕҚТА	Ерекше қорғалатын табиғат аумағы
НҚ	Негізгі құралдар
ОТӨ	Отандық тауар өндірушілері
Есеп	2013 жылғы ҚМГ БӨ-ның тұрақты даму туралы есебі
ПГ	Парниктік газдар
ПҚИ	«ПетроҚазақстан Инк.» кенорнын барлау, мұнай мен газ өндіру және мұнайды өңдеу, мұнай өнімдерін сатумен айналысады.
ІМГ	Ілеспе мұнай газы
ПМХЗ	«Павлодар мұнай химия зауыты» ЖШС
ҚТП	Қабылдау-тапсыру пункті
ӨФ «Өзенмұнайгаз», ӨФ ӨМГ	Компания Өндірістік филиалы «Өзенмұнайгаз» (қазіргі кезде Акционерлік қоғам)
ӨФ «Ембімұнайгаз», ӨФ ЕМГ	Компания Өндірістік филиалы «Ембімұнайгаз» (қазіргі кезде Акционерлік қоғам)
ҚМГ БӨ	Акционерлік қоғам «Барлау өндіру «ҚазМұнайГаз»
ДК	Директорлар кеңесі
ЖҚҚ	Жеке қорғану құралдары
ТМД	Тәуелсіз мемлекеттердің достастығы
СКГ	Сұйықталған көмірсутек газы
ТМҚ	Тауар-материалдық құндылықтар
ЖШТ	Жанармай шартты тоннасы
ОЭҚ	Отын-энергетикалық қоры
ӨАС	Өзень–Атырау–Самара – мұнай тасымалдайтын маршрут,ұзындығы 1 500 километр, Атырау мен Маңғыстау облыстарының аумағынан өтіп Ресейге тартылған.
БЖБ	Өнеркәсіптік құрылымдық бөлімше «Бұрғылау жұмыстары басқармасы»
ТК және ҰҚКБ	«Техникалық көлік және ұңғымаларға қызмет көрсету басқармасы» ЖШС
Холдинг	«Самұрық-Қазына» Ұлттық Әл-ауқат Қоры» АҚ
ОА	Орталық аппарат
м/ж	мәлімет жоқ
қ/т	қолданыстан тыс

ЕСЕПТИҢ GRI НҰСҚАСЫНА СӘЙКЕС КЕЛУ КЕСТЕСІ

GRI Индексі	Бөлімнің атауы	Жариялау*	Есептегі бөлімнің атауы/ Ескерту	Есептегі бет
Стандартты көрсеткіштер				
GRI 1.1	Ұйымдастыру бойынша шешім қабылдайтын ең басты тұлға (мысалы, бас атқарушы директор, директорлар кеңесінің төрағасы немесе балама мансап иесі) ұйым мен оның стратегиясына тұрақты дамудың маңызын ашатын есептің баспадан өтуі.	●	Директорлар кеңесі төрағасының үндеуі	5
GRI 1.2	Түйінді ықпал ету, тәуекелдер мен мүмкіндіктер сипаты Компания тәуекелдерін басқару	●	Компанияны басқару/Компанияда тәуекелдерді басқару	30
GRI 2.1	Ұйымның аты	●	Компания туралы	11
GRI 2.2	Негізгі брендтер, өнімдер мен/немесе қызмет көрсетудің түрі	●	Компания туралы, Біздің қызмет / Қаржы-экономикалық көрсеткіштер	11, 35
GRI 2.3	Ұйымның функционалдық құрылымы, негізгі бөлімшелерімен қоса алғанда, өндірістік компаниялар, еншілес компаниялар мен бірлескен кәсіпорындар.	●	Компанияны басқару / Меншік пен активтер құрылымы	17-21
GRI 2.4	Ұйымның бас штабы орналасқан жер	●	Компания туралы / Қызмет ету аймақтары	11
GRI 2.5	Ұйымның жұмыс атқаратын мемлекеттерінің саны	●	Компания туралы / Қызмет ету аймақтары	11
GRI 2.6	Меншіктік сипаты мен ұйымдастыру – құқықтылық түрі	●	Компанияны басқару / Меншік пен активтер құрылымы	17
GRI 2.7	Ұйымның жұмыс ітейтін нарықтары	●	Компания туралы / Қызмет ету аймақтары	11
GRI 2.8	Ұйым көлемі	●	Компания туралы / Қызмет ету аймақтары, Қызметкерлер, Компания туралы, Компанияны басқару/ Меншік пен активтер құрылымы	11, 17
GRI 2.9	Есептік кезең аралығында ұйымның көлемі, құрамы мен меншігінде болған елеулі өзгерістер	●	Компания туралы / Негізгі оқиғалар мен жетістіктер	14
GRI 2.10	Есептік кезең аралығында алған марапаттары	●	Компания 2013 жылы көпшілік алдында сый мен марапаттар алған емес	
GRI 3.1	Ұсынылған ақпараттың есептік кезеңі	●	Есеп туралы / Есепті кезең мен есеп шекаралары	7
GRI 3.2	Алдыңғы есептің басылған күні (егер ондай есеп болса)	●	Есеп туралы / Жалпы мағлұмат	7
GRI 3.3	Есеп беру циклі	●	Есеп туралы / Есепті кезең мен есеп шекаралары	7
GRI 3.4	Байланыс ақпарат, есеп туралы немесе оның мазмұны туралы сұрақ туындаған жағдайда	●	Есеп туралы / Байланыс деректері	9, 74
GRI 3.5	Есеп мазмұнын анықтау процесі	●	Есеп туралы / Әдістемелер мен болжамдар	8
GRI 3.6	Есеп шекарасы	●	Есеп туралы / Есепті кезең мен есеп шекаралары	7
GRI 3.7	Есеп шекарасы мен қамтылуын шектеу	●	Есеп туралы / Есепті кезең мен есеп шекаралары	8-9
GRI 3.8	Есептің алдыңғы есеппен және/немесе басқа ұйымдардың есебімен мәліметтердің салыстырымдылығына кедергі келтіруі мүмкін, бірлескен кәсіпорындардың, еншілес кәсіпорындардың, өндірісті жалға алу, жарты қызметін сыртқы мердігерлер немесе басқа ұйым бірліктеріне беру бойынша ақпаратты есепке қосуға негіздің болуы.	●	Есеп туралы / Есепті кезең мен есеп шекаралары	8-9
GRI 3.9	Мәліметтер мен есептерді өлшеу тәсілі	●	Есеп туралы / Әдістемелер мен болжамдар	8
GRI 3.10	Бұған дейінгі есепте қайта құрастырылған ақпараттың мағынасы және қайта құрастыруға негіздің болуы (мысалы, бірігу/жұтылу, есеп беру кезеңінің өзгерісі, бизнестің түрі, бағалау тәсілі)	●	Есеп туралы / Әдістемелер мен болжамдар	9
GRI 3.11	Бұған дейінгі есеп беру кезеңдерінде кездесетін ақпараттың қамтылуы, шекара мен өлшеу тәсілдері бойынша елеулі өзгерістер.	●	Есеп туралы / Әдістемелер мен болжамдар	8-9
GRI 3.12	Есептегі Стандартты элементтердің орналасуын көрсететін Кесте.	●	Есептің GRI нұсқасына сәйкес келу кестесі	66–73

GRI Индексі	Бөлімнің атауы	Жариялау*	Есептегі бөлімнің атауы/ Ескерту	Есептегі бет
GRI 3.13	Есепті сырттан растау бойынша қолданылатын тәжірибелік амалдар мен саясат	●	Есеп туралы / Жалпы мағлұмат	7
GRI 4.1	Ұйымды басқару құрамы, жоғарғы басқару орган құрамындағы нақты тапсырмаларға жауапты негізгі комитеттерді қосқанда. Мысалы ұйым қызметін жалпы бақылау немесе стратегиясын құру.	●	Компанияны басқару / Директорлар Кеңесі	23-26
GRI 4.2	Жоғарғы басқару органының төрағасы бір мезгілде сол компанияның атқарушы менеджері болса оны көрсетіңіз (егер жауап оң болса, ұйым басқарма басшысының рөлі қандай, істің мән-жайын неде).	●	Компанияны басқару / Директорлар Кеңесі	23, 24
GRI 4.3	Біртұтас директорлар кеңесі бар ұйымдар үшін, компанияның атқарушы басшылығына жатпайтын жоғарғы басқару органының және/немесе мүшелерінің, тәуелсіз мүшелерінің саны мен жынысын көрсетіңіз.	●	Компанияны басқару / Директорлар Кеңесі	23-25
GRI 4.4	Акционерлер мен ұйым қызметкерлерінің жоғарғы басқару органының қызметіне бағыт беріп, ұсыныс жасау механизмдері.	●	Компанияны басқару / Корпоративтік басқару	22
GRI 4.5	Ұйым қызметінің нәтижелері(әлеуметтік және экологиялық нәтижелерді қосқанда) мен жоғарғы басқару органының мүшелері, жоғарғы атқару органының мүшелері және жоғарғы басшылар арасындағы төлем бойынша (қызметтен босағанда алатын жәрдемақы) байланыс.	●		
GRI 4.6	Дәуір алыс жүруге шақыратын жоғарғы атқару органының қолданыстағы процесстері.	●		
GRI 4.7	Жоғарғы атқару органының мүшелері мен оның комитеттерінің құрамын, кәсіптілігі мен біліктілігін анықтау процесі, көз-келген жыныстық және басқа айырмашылықтары бойынша сұрақтарды қосқанда.	●		
GRI 4.8	Ұйым ішінде құрылған мақсаттар мен құндылықтар, корпоративтік жүріс-тұрыс пен қағидалары, экономикалық, экологиялық, әлеуметтік маңызы бар нәтижелері туралы арыздар мен олардың тәжірибеде қолдану дәрежесі.	●	Компанияны басқару / Бизнес-әдебі	22-23
GRI 4.9	Ұйым өзінің экономикалық, экологиялық, әлеуметтік нәтижелерін, тәуекелдері мен мүмкіндіктерін қалай бағалайды және басқарады, қалай халықаралық стандарттар мен корпоративтік жүріс-тұрыс пен қағидаларды сақтанады, осының бәрін бақылау үшін жоғарғы басқару органы қолданатын тәртіптер.	●		
GRI 4.10	Ұйым қызметінің экономикалық, экологиялық, әлеуметтік нәтижелеріне қатысты жоғарғы басқару органдарының өз нәтижелерін тексеретін тәртіптер.	●	Компанияны басқару / Директорлар Кеңесі, Қызметкерлерді басқару / Ішкі қатынас	26, 43
GRI 4.11	Ұйым сақтандыру шараларын қолдана ма, қолданса қалай қолданады.	Н/п		
GRI 4.12	Ұйымның біріккен және қолдаған сыртқы тараптардың құрған экономикалық, экологиялық, әлеуметтік хартиялары, қағидалары мен басқа бастамалары.	●	Компанияны басқару / Сыртқы бастамалар, Компанияны басқару / Корпоративтік басқару	31, 22–23
GRI 4.13	Мүдде қорғау бойынша ассоциациялар(мысалы салалық)мен/ немесе ұлттық және халықаралық ұйымдардағы мүшелігі	●	Компанияны басқару / Сыртқы бастамалар	31
GRI 4.14	Ұйыммен қарым-қатынасқа түскен мүдделі тараптардың тізімі	●	Компанияны басқару / Мүдделі тараптармен қарым-қатынас	30
GRI 4.15	Қарым-қатынас орнату үшін мүдделі тараптарды анықтау мен іріктеуге негіз.	●	Компанияны басқару / Мүдделі тараптармен қарым-қатынас	30
GRI 4.16	Мүдделі тараптармен қарым-қатынас орнату тәсілдері, мүдделі топтар мен түрлері бойынша қарым-қатынасқа түсу жиілігі.	●		
GRI 4.17	Мүдделі тараптармен қарым-қатынасқа түсу кезіндегі көтерілген және анықталған түйінді тақырыптар мен мүдделер. Және сол тақырыптар мен мүдделерге ұйым қалай жауап қайтарды, есеп беруді санағанда.	●		

GRI Индексі	Бөлімнің атауы	Жариялау*	Есептегі бөлімнің атауы/ Ескерту	Есептегі бет
Экономикалық көрсеткіштер				
EC1	Құрылған және үлестірілген тура экономикалық құны, кірісті, өндірістік шығыстарды, қызметкерлерге жалақыны, қайырымдылық пен басқа қауымдастықтарды қаржыландыру, үлестірілмеген кіріс, капиталмен жабдықтаушыларға және мемлекетке төлемдерді санағанда.	●	Біздің қызмет / Қаржы-экономикалық көрсеткіштер	34
EC2	Климат өзгерісіне қатысты ұйым қызметі үшін қаржылық аспектілер, басқа тәуекелдер мен мүмкіндіктер.	●		
EC3	Зейнетақымен қамтамасыз ету жоспарымен байланысты ұйымның міндеттемелерін орындалуы.	●		
EC4	Мемлекет өкіметінен алынған елеулі қаржылық көмек	●		
EC5	Қызмет істеп жүрген аймақтарда бекітілген жынысқа байланысты минималды жалақы мен ұйымның бекіткен бастапқы жалақысы арасындағы айырмашылық	●		
EC6	Жергілікті жабдықтаушылардан сатып алудың тәжірибелік тәсілі мен қызмет істеп жүрген аймақтардағы сондай сатып алудың үлесі, саясаты.	●	Әлеуметтік жауапкершілік / Жергілікті қауымдастықтармен арнайы қарым-қатынас құру	40
EC7	Қызмет істеп жүрген аймақтарда жергілікті тұрғындарды жұмысқа алу үрдісі, жоғарғы басшылардың ішіндегі жергілікті тұрғындардың үлесі.	●	Әлеуметтік жауапкершілік / Жергілікті қауымдастықтармен арнайы қарым-қатынас құру	40
EC8	Коммерциялық, табиғи және қайырымдылық қатысу арқылы қоғамдық игілік үшін салынатын инфрақұрылымдар мен қызмет көрсетуді қаржыландырудың ықпалы мен дамуы	●	Әлеуметтік жауапкершілік / Қаржыландыру қызметі	39-40
EC9	Тікелей емес экономикалық әсер етуді түсіну мен сипаттау, әсер ету аймағын көрсете келе	●	Әлеуметтік жауапкершілік /Жанама әлеуметтік –экономикалық ықпал	41
Экологиялық нәтижеліліктің көрсеткіштері				
EN1	Салмағы мен көлемі көрсетілген қолданылған материалдар.	●	Қоршаған ортаға әсері / Материалдарды тұтыну	49-50
EN2	Өңдеуге келетін немесе қайта қолдануға келетін қалдықтардың материалдардағы үлесі.	●		
EN3	Бірінші көздерді көрсету арқылы энергияны тура жұмсау	●		
EN4	Бірінші көздерді көрсету арқылы энергияны жанама жұмсау	●	Қоршаған ортаға әсері / Энергияны тұтыну және үнемдеу	50
EN5	Энергия тұтынуды азайту мен энергия тиімділігін арттыру шаралары арқылы үнемделген энергия.	●	Қоршаған ортаға әсері/Энергияны тұтыну және үнемдеу	51
EN6	Тиімді энергиямен қамтамасыз ету мен жаңартылған энергия өнімдері мен қызметтерін қолдану бастамалары, және сол бастамалар арқылы энергия мұқтажын төмендету.	●		
EN7	Жанама энергия тұтынуды төмендету бастамалары.	●		
EN8	Су көздері бойынша алынған судың жалпы көлемі.	●	Қоршаған ортаға әсері/Су қорларын пайдалану	52
EN9	Ұйым тоғаны әсер ететін су көздері.	●		
EN10	Бірнеше рет немесе қайта қолданылатын судың көлемі мен үлесі*.	●		
EN11	Ұйым қол астындағы меншіктегі, жалға берілген, қорғалатын табиғи аумақ пен құндылығы жоғары әр түрлі биоағзалары бар шекарадан тыс немесе шекараласып жатқан жер ауданы мен орналасқан жері.	●		
EN12	Қорғалатын табиғи аумақ пен құндылығы жоғары әр түрлі биоағзалары бар шекарадан тыс жерлерге қызметтің, өнімдердің, қызмет көрсетудің, елеулі әсерінің сипаты.	●		
EN13	Сақталған және қалпына қайта келтірілген мекендер.	●	Қоршаған ортаға әсері/Ластанған топырақты өңдеу	53
EN14	Әр түрлі биоағзаларға ықпалды басқару бойынша стратегиялар, іске асырылған жұмыстар және болашаққа жоспарлар.	●		
EN15	Ұйым қызметінің аймағында орналасқан табиғатты қорғау Халықаралық одағының (ТҚХО) қызыл кітабына еңгізілген түрлер саны мен ұлттық қорғау түрлерінің тізімі, ағзаның түрі бойынша өмір сүру қатері дәрежесіне топтастырылған.	●		
EN16	Салмағы көрсетілген толық тура және қосалқы парниктік газ қалдығы.	●		

GRI Индексі	Бөлімнің атауы	Жариялау*	Есептегі бөлімнің атауы/ Ескерту	Есептегі бет
EN17	Салмағы көрсетілген басқа да елеулі қосалқы парниктік газ қалдығы.	●		
EN18	Парниктік газ қалдығын азайту бастамалары мен жеткен жетістіктері.	●		
EN19	Салмағы көрсетілген озонды бұзатын қалдықтар.	●		
EN20	Салмағы мен түрі көрсетілген NO _x , SO _x мен басқа ластайтын заттардың атмосферадағы қалдықтары.	●		
EN21	Қабылдап алатын нысан мен ағынды сулар сапасы көрсетілген жалпы жіберілген су көлемі.	●	Қоршаған ортаға әсері/Қалдықтарды игеру	53
EN22	Түрі мен ұстау тәсілі көрсетілген жалпы қалдықтар мөлшері.	●	Қоршаған ортаға әсері/Ластанған топырақты өңдеу	53
EN23	Елеулі су жайылуының жалпы көлемі мен мөлшері.	●		
EN24	Базель конвенциясы бойынша I, II, III және VIII “Қауіпті” дәрежесіне жататын импортталған, экспортталған және де қайта өңделген қалдықтардың массасы мен мемлекет арасында әкелінген қалдықтың үлесі.	●		
EN25	Тәнділік, өлшем, қорғау дәрежесі мен құндылығы жоғары әр түрлі биоағзалардың мекені мен су нысандарына ұйымдардың құйған суының және оның аумағынан жер беті бойынша ағатын судың елеулі әсері.	●		
EN26	Өнімдер мен қызметтің қоршаған ортаға ықпалын жұмсарту бастамалары мен ықпал жұмсартудың мөлшері*.	●	Қоршаған ортаға әсері/Қоршаған ортаны қорғауға салынған инвестициялар	55-56
EN27	Дәреже бойынша топтастырылған, сатылған өнімнің және оны ораған материалдың өндірушіге қайта өңдеу үшін қайтып келетін үлесі.	Н\п		
EN28	Экологиялық заңды және талаптық қағидаларды сақтамағаны үшін елеулі айыппұлдың ақшалай теңгерімі мен қаржылық емес санкцияларының жалпы саны.	●	Қоршаған ортаға әсері/Талаптарға сәйкестендіру	54-55
EN29	Ұйым қызметінде қолданылатын өнімдер мен тауарларды тасымалдағанда және де жұмыс күшін тасымалдағандағы қоршаған ортаға тигізетін әсері.	●		
EN30	Түрі бойынша топтастырылған қоршаған ортаға кеткен шығын мен қаржы.	●	Қоршаған ортаға әсері/Қоршаған ортаны қорғауға салынған инвестициялар	55-56

Адам құқығы саласындағы көрсеткіштер

HR1	Адам құқығын қамтамасыз ету тармағы бар және адам құқығы көз қарасынан алғанда бағалаудан өткен келісімдерді қаржыландыру пайызы мен жалпы саны.	●		
HR2	Адам құқығы көз қарасынан алғанда бағалаудан өткен негізгі жабдықтаушылар мен мердігер үлесі, және қолданған шаралар.	●		
HR3	Компания қызметіне маңызды адам құқығы аспектілерін қозғайтын саясат пен үрдістерге қызметкерлерді оқытуға кеткен жалпы мерзім ұзындығы (сағатпен алғанда), оқытылған қызметкерлер үлесін қосқанда.	●		
HR4	Кемсітушілік жағдайларының жалпы саны менқолданылған шаралар.	●		
HR5	Ассоциация еркіндігі мен ұжымдық келісім жүргізу құқығы елеулі тәуекелдерге ұшырау шеңберіндегі қызмет, және де сол құқыты қолдаудағы қолданылған шаралар.	●		
HR6	Бала еңбегін қолдану тәуекелі шеңберіндегі қызмет және бала еңбегін жоюға қолданылған шаралар.	●		
HR7	Мәжбүрлей еңбек еткізу мен еңбекті міндеттеуді пайдалану тәуекелі шеңберіндегі қызмет және мәжбүрлей еңбек еткізу мен еңбекті міндеттеуді жоюға қолданылған шаралар.	●		
HR8	Қызметтеріне сәйкес, адам құқығы аспектілерін қозғайтын саясат пен үрдістерге оқытылған қауіпсіздік қызмет қызметкерлерінің үлесі.	●		
HR9	Байырғы, саны аз халықтың құқығы сақталмаған жағдайлардың саны және қолданылған шаралар.	●		
HR10	Адам құқығына жасалған шолу саны мен үлесі және ықпал ету бағасы.	●		
HR11	Шағымдарды ресми түрде қарастыру механизмдерінің шеңберінде адам құқығына қатысты түскен, қарастырылған, шешілген шағымдар саны.	●		

GRI Индексі	Бөлімнің атауы	Жариялау*	Есептегі бөлімнің атауы/ Ескерту	Есептегі бет
Еңбекті ұйымдастыру мен лайықты жағдай туғызу тәсілдері нәтижелелілігінің көрсеткіштері				
LA1	Жұмыспен қамтылу түрі, жұмысқа алу келісім-шарты, аймағы бойынша реттелген жалпы еңбек күшінің саны.	●	Қызметкерлерді басқару/Компания қызметкерлерінің құрылымы/ Қосымша 1	44-45, 61
LA2	Жастық топ, жыныс, аймақ бойынша реттелген жалпы қызметкерлер саны мен кадрлар ағымы.	●	Қосымша 1	61-62
LA3	Ұйымның қызмет жасап жатқан аймағында уақытша немесе жартылай жұмыспен қамтылған қызметкерлерге берілмейтін, толық жұмыспен қамтылған қызметкерлерге ғана берілетін төлемдер мен жәрдемақылар.	●		
LA4	Ұжымдық келісім бойынша қамтылған қызметкерлер үлесі.	●	Қызметкерлерді басқару/Компания қызметкерлерінің құрылымы	45
LA5	Ұйым қызметіндегі өзгерістерді хабарлайтын минималды кезең және де ұжымдық келісімде белгіленген бе бұл кезең.	●		
LA6	Денсаулық пен қауіпсіздік бойынша ресми бірлестік комитеттерде көрсетілген, басшылар мне қызметкерлердің мониторингте қатысуымен жұмыс орынындағы денсаулық пен қауіпсіздік бағдарламасына ұсыныстарды құратын, бүкіл қызметкерлердің үлесі.	●		
LA7	Аймақтар бойынша бөлінген, өндірістік травматизм деңгейі, кәсіптік ауры деңгейі, жоғалтқан күндер коэффициенті, жұмыста болмау коэффициенті, жұмыспен байланысты өліммен аяқталу жағдайларының саны.	●	Еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік/Еңбек қорғау мен өндірістік қауіпсіздік жағдайы	59
LA8	Тұрғындарға қызметтер мен олардың жанұя мүшелеріне көмек ретінде білім беру, оқыту, кеңес беру, тәуекелдердің алдын алу мен бақылау бағдарламалары.	●		
LA9	Кәсіподақтармен ресми келісімдерде денсаулық пен қауіпсіздік мәселелерін ашып көрсету.	●		
LA10	Қызметкерлердің дәрежесіне бөлінген, бір қызметкерге кеткен жылына орташа сағат саны.	●	Еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік/Еңбек қорғау мен өндірістік қауіпсіздік жағдайы Қызметкерлерді басқару/ Қызметкерлерді дамыту	59, 45
LA11	Қызметкерлерді жұмысқа баулауды қолдау мақсатында, жұмысқа икемділігін дамыту мен бүкіл өмір бойы білім алу бағдарламасы, және де мансабы аяқталғанда қолдау.	●		
LA12	Кезеңдік нәтижелерін бағалау мен мансабын дамытатын қызметкерлер үлесі.	●		
LA13	Жынысына, жастық тобына, аздық өкілдерді және басқа айырмашылық көрсеткіштерін көрсете отырып басшылық органдары мен ұйым қызметкерлерінің құрамы.	●	Қосымша 1	63
LA14	Қызметкерлердің санатына қарай, әйелдер мен ер адамдардың бастапқы төлемақыларының қатынасы.	●		
LA15	Жынысына қарай, балаларды бағып күту демалысынан жұмысқа қайтып келген қызметкерлер саны.	●		
Мұнай–газ саласының көрсеткіштері				
OG1	Дәлелденген қорлар мен өндірілген мұнай көлемі.	●		
OG2	Жаңартылған энергия көздеріне жұмсалған қаржыландыру көлемі.	●		
OG3	Жаңартылған энергия көздерінен алынған энергия көлемі.	●		
OG4	Өр түрлі биоағзаларға елеулі әсер ететін өндірістік нысандар саны мен үлесі.	●		
OG5	Өндірілген және қайтадан қабатқа айдалған өндірістік су көлемі.	●		
OG6	Алауда жағылған және ұшып кеткен көмірсутек көлемі.	●	Қоршаған ортаға әсері/Қоршаған ортаны ластау және ауа-райына әсер ету	52
OG7	Бұрғылау шламының көлемі, оны пайдаға жарату стратегиясы.	●		
OG8	Жанармайдағы бензол, қорғасын, күкірттің құрамы.	●		
OG9	Жергілікті тұрғын мен аз халықтың мүддесі қозғалатын өндіріс және олармен қатынасатын арнайы шаралар.	●		
OG10	Жергілікті қоғамдастықтар немесе байырғы халықтармен болған даулардың сипаты мен саны.	●		
OG11	Пайдаланудан алып тасталған аумақ көлемі немесе енді пайдаланудан алмақ аумақ көлемі.	●		

GRI Индексі	Бөлімнің атауы	Жариялау*	Есептегі бөлімнің атауы/ Ескерту	Есептегі бет
OG12	Мәжбүрлеп жер аудару жағдайлары, әр жағдайдағы көшірілген шаруашылық саны, қалайша олардың өмір сүру құралдары қозғалып отыр.		Әлеуметтік жауапкершілік/Жанама әлеуметтік – экономикалық ықпалы	41
OG13	Өндірістік процесстердің қауіпсіздігі.			
OG14	Өндірілген және сатып алынған биожанармай көлемі, дамудың қағидаларына сай.			

Өнімге жауапкершілік саласының көрсеткіштері

PR1	Денсаулық, өнім мен қызмет қауіпсіздігіне ықпал оларды жақсарту мүмкіндіктерін айқындау үшін бағаланатын өмірлік цикл кезеңдері және осындай процедураларға түсетін өнімдер мен қызметтер үлесі.			
PR2	Өнім мен қызметтің денсаулық пен қауіпсіздікке тигізетін әсеріне қатысты нормативтік талаптар мен ерікті кодекстерге сай емес жағдайлардың жалпы саны, салдар түрлеріне бөлгенде.			
PR3	Процедуралармен талап етілетін өнімдер мен қызметтердің қасиеттері туралы ақпарат түрлері және ақпаратқа осындай талаптар қойылатын өнімдер мен қызметтер үлесі.			
PR4	Өнімдер мен қызметтердің өасиеттері туралы ақпарат пен белгілеуге қатысты нормативтік талаптар мен ерікті кодекстерге сай емес жағдайлардың жалпы саны, салдар түрлеріне бөлгенде.			
PR5	Тұтынушыны қанағаттандыруға қатысты тәжірибелер, соның ішінде тұтынушыларды қанағаттандыру дәрежесін бағалау бойынша зерттеулер.			
PR6	Маркетингтік коммуникациялар, соның ішінде жарнама, өнімді жарнамалау мен демеушілік саласында заңнамаға, стандарттар мен ерікті кодекстерге сәйкестендіруді қамтамасыз ету жөніндегі бағдарламалар.			
PR7	Маркетингтік коммуникациялар, соның ішінде жарнама, өнімді жарнамалау мен демеушілік саласында заңнамаға, стандарттар мен ерікті кодекстергесай емес жағдайлардың жалпы саны, салдар түрлеріне бөлгенде.			
PR8	Тұтынушының жеке өміріне қол сұқпаушылық қағидасының бұзылуы және тұтынушылар туралы мәліметтердің жоғалуына қатысты негізді шағымдардың жалпы саны.			
PR9	Өнімдер мен қызметтерді ұсыну және пайдалануда заңнама мен нормативтік талаптардың орындалмауына қатысты салынған айыппұлдардың ақшалай баламасы.			

Қоғаммен қатынас саласындағы көрсеткіштер

SO1	Жергілікті қауымдастық өкілдерін жұмысқа тартқан, баға беру әсері мен даму бағдарламалары бар кеңселер мен бөлімшелер проценті.		Әлеуметтік жауапкершілік/Жергілікті қауымдастықтармен қарым-қатынас орнату	40
SO2	Жемқорлықпен байланысты тәуекелдер тарапынан сарапталған бизнес-бірліктердің жалпы саны мен үлесі.			
SO3	Жеқорлыққа қарсы және ұйымдастыру процедуралары бойынша оқу бағдарламасынан өткен қызметкерлер үлесі.			
SO4	Жемқорлық болған жағдайда жауап ретінде қабылданған әрекеттер.			
SO5	Мемлекеттік саясатқа қатысты ұстаным және мемлекеттік саясатты қалыптастыру мен жақтауға қатысу.			
SO6	Саяси партияларға, саясаткерлерге, және олармен байланысты ұйымдарға бөлінген қаржылық және заттай қайырымдылық көмектің жалпы ақшалай баламасы, мемлекеттерге бөлгенде.			
SO7	Бәсекелестікке қарсы тұруға байланысты ұйымдарға қатысты құқықтық әрекеттердің жалпы саны, монополиялық тәжірибені болдырмау бойынша әдістемелік тәсілдер және олардың нәтижелері.			
SO8	Заңнаманы мен нормативтік талаптарды орындамау үшін салынған айыппұлдар мен қаржылық емес санкциялардың ақшалай баламасы.		Қоршаған ортаға әсер/Талаптарға сәйкестендіру	54-55
SO9	Жергілікті қауымдастыққа кері әсер ететін немесе қауіп төндіретін кеңселер мен бөлімшелер.			
SO10	Жергілікті қауымдастыққа кері әсер ететін немесе қауіп төндіретін кеңселер мен бөлімшелерге қолданылған алдын-алу және жұмсарту шаралары.			

Индикатордың толық ашылуы

Индикатордың ашылмауы

Негізгі индикатор

Индикатордың жартылай ашылуы

Н/п

Қолданыстан тыс

Қосымша индикатор

Байланыстық ақпарат

Компанияның тіркелген кеңсесі

«ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ
Сол жағалау, Кабанбай Батыр дңғ., 17,
Астана, 010000, Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 (7172) 97-99-97
Факс: +7 (7172) 97-74-26

Инвесторлармен байланыс жөніндегі қызмет (институционалдық инвесторлардың сұрақтары)

Тел.: +7 (7172) 97-54-33
Факс: +7 (7172) 97-54-45
Инвесторлармен байланыс департаментінің директоры
Әсел Қалиева
e-mail: ir@kmgep.kz, A.Kaliyeva@kmgep.kz

Жұртшылықпен байланыс (бұқаралық ақпарат құралдарының сұрақтары)

Тел.: +7 (7172) 97-79-15
Елена Пак
e-mail: pr@kmgep.kz

Корпоративтік хатшы (акционерлердің сұрақтары)

Тел.: +7 (7172) 97-54-08, +7 (7172) 97-54-09
Факс: +7 (7172) 97-54-03
Айдар Жексенбиев
e-mail: info@kmgep.kz, Aidar@kmgep.kz

Аудиторлар

«Эрнст энд Янг Қазақстан» ЖШС
Фурманов көшесі, 240/Г,
Алматы, 050059, Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 (727) 258-59-60

Тіркеуші

«Бағалы қағаздардың бірыңғай тірекушісі» АҚ
050000 Алматы қаласы, Абылай хан даңғылы, 141-үй
Телефон: +7 (727) 272-47-60 ішкі тел. 150
Факс: +7 (727) 272-47-66
e-mail: info@tisr.kz
<http://www.tisr.kz>

ОБРАЩЕНИЕ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПРАВЛЕНИЯ

Уважаемые акционеры, партнеры, друзья!

2013 год стал для компании «Разведка Добыча «КазМунайГаз» периодом стабилизации производства и масштабных инициатив по оптимизации и модернизации технологических процессов для улучшения условий труда работников и повышения объемов нефтедобычи.

Чтобы оценить наши успехи на пути к достижению поставленных целей, предлагаем Вашему вниманию Отчет в области устойчивого развития, который является вторым отчетом, подготовленным в соответствии со стандартами руководства Global Reporting Initiative (GRI).

В целом можно сказать, что нам удалось выполнить поставленные задачи: в 2013 году в «Озенмунайгазе» добыча превысила показатель 2012 года на пять процентов, в «Эмбамунайгазе» – на один процент. В рамках программы модернизации производства были введены в эксплуатацию несколько крупных объектов: современный цех по диагностике и ремонту подземного оборудования, цех по глушению скважин в АО «Озенмунайгаз», производственная база для обслуживания автомашин и спецтехники в ТОО «УТТиОС», две установки по переработке и утилизации газа в АО «Эмбамунайгаз». Введение в эксплуатацию этих объектов нацелено на то, чтобы сделать наше производство более современным, экологически чистым и безопасным. Помимо этого построены и сданы в эксплуатацию несколько непроизводственных объектов для улучшения условий труда нефтяников. Эту работу мы продолжим и в последующие годы.

Особое внимание мы традиционно уделяем вопросам охраны труда и окружающей среды. На наших предприятиях действуют строгие правила безопасности, однако чрезвычайные происшествия продолжают происходить. Значит, нам нужно что-то менять и искоренить любые нарушения правил, любые проявления халатности. Мы объявили 2014 год годом охраны труда и планируем провести оценку текущего состояния действующей системы управления безопасностью и охраны труда, чтобы в последующем разработать план действий по ее улучшению.

Мы осознаем, что работаем в отрасли, представляющей потенциальный риск для окружающей среды, поэтому направляем значительные ресурсы на решение экологических проблем и реализацию природоохранных мероприятий. Менеджмент Компании никогда не забывает,

что территории, на которых мы работаем – это хрупкая и легкоранимая природа, которую мы обязаны сохранить для будущих поколений. Затраты на реализацию мероприятий по охране окружающей среды в 2013 году составили 2,3 млрд тенге. В 2014 году мы планируем направить в эту сферу почти вдвое больше инвестиций.

Что касается социальных обязательств, то РД КМГ на постоянной основе выделяет средства на развитие социальной инфраструктуры в регионах своей деятельности. За десять лет существования РД КМГ обеспечила финансирование различных проектов на сумму, которая превышает 45 млрд тенге. Эти деньги были направлены на строительство школ, детских садов, медицинских учреждений, дворовых и спортивных площадок, домов культуры, физкультурно-оздоровительных комплексов, детского лагеря в Кендерли на берегу Каспия и других объектов.

Социальные проекты РД КМГ нацелены не только на работников Компании и их семьи, но и в целом на всех жителей нефтеносных регионов. К примеру, в 2012–2013 гг. было организовано переселение жителей депрессивных поселков Атырауской области Байшонас и Ескене в областной центр. Ежегодное истощение производственных запасов месторождений близ этих поселков привело к росту безработицы среди жителей, выходу из строя социальной и инженерной инфраструктуры и общему ухудшению состояния населенных пунктов. На покупку жилья в г. Атырау и на переселение жителей в областной центр РД КМГ выделила 5,4 млрд тенге.

Представляя Отчет за 2013, мы стремимся продемонстрировать, что сегодня Компания нацелена на достижение наилучших результатов в решении задач в социальной сфере, в области охраны труда и окружающей среды. РД КМГ обладает существенными ресурсами для развития этих направлений, имеет четкие и ясные приоритеты.

Мы осознаем всю важность социально-экологической отчетности и в дальнейшем обязуемся продолжать нашу инициативу. Я хочу поблагодарить всех читателей за проявленный интерес к Компании и надеюсь, что данный отчет поможет Вам в полной мере оценить вклад РД КМГ в развитие экономики Казахстана, обеспечение экологической безопасности, формирование стабильной и благоприятной социальной среды.

Абат Нурсеитов

ОБ ОТЧЕТЕ

2

РД КМГ стремится предоставлять вниманию заинтересованных сторон своевременную, надежную и полноценную информацию о результатах своей деятельности.

2.1. Общие сведения

АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» (далее – РД КМГ, Компания) представляет вниманию читателя Отчет в области устойчивого развития РД КМГ за 2013 год (далее – Отчет). При подготовке настоящего Отчета Компания следовала требованиям Руководства по отчетности в области устойчивого развития Глобальной инициативы по отчетности (Global reporting initiative, GRI) версии G3.1 (далее – Руководство G3.1). Использование системы отчетности GRI позволяет отразить процессы и результаты деятельности Компании в наиболее обоснованной, точной и своевременной форме, соответствует принципам в области раскрытия информации РД КМГ, а также дает возможность обеспечить сопоставимость Отчета с отчетами ведущих международных компаний нефтегазовой отрасли.

Настоящий Отчет является логическим и информационным продолжением раскрытия информации, которая представлена в Годовом отчете Компании за 2013 год. Компания выпускает годовые отчеты с 2006 года, в которых также отражены вопросы, связанные с устойчивым развитием: охрана труда и окружающей среды, промышленная безопасность и социальная ответственность. В 2012 году Компания подготовила Отчет об устойчивом развитии за 2011 год. Однако в силу произошедшей в 2012 году реструктуризации активов РД КМГ

и кардинальных изменений в организационной и административно-хозяйственной деятельности, Отчет не был опубликован, а использовался только для аналитической работы внутри Компании.

Имея утвержденную Политику раскрытия информации, Компания всегда стремится предоставлять вниманию заинтересованных сторон своевременную, надежную и полноценную информацию о результатах своей деятельности. Начиная с 2013 года, Компания планирует ежегодно подготавливать и предлагать вниманию потенциального читателя отчеты об устойчивом развитии в соответствии с передовыми практиками раскрытия информации.

Настоящий Отчет соответствует уровню применения «С» Руководства G3.1. Уровень его применения самостоятельно декларируется Компанией и не имеет внешнего заверения. В силу изменений в Руководстве по отчетности в области устойчивого развития GRI, которое уже опубликовано, в ближайшее время Компания не планирует внешнее заверение настоящего Отчета.

Перечень всех показателей результативности по G3.1, а также степень их раскрытия представлены в Таблице соответствия Отчета Руководству GRI, включенной в Отчет (см. стр 66).

2.2. Отчетный период и границы отчета

Отчетным периодом по настоящему Отчету является 2013 год. В целях наглядности тенденций в деятельности Компании, информация и показатели деятельности, там где это возможно, приведены за период с 2011 по 2013 годы, а также представлены плановые значения.

Годовой отчет можно
скачать или изучать
в интерактивной версии
на нашем сайте
www.kmgep.kz

Границы Отчета распространяются на Центральный аппарат РД КМГ, а также две производственные компании, над которыми у РД КМГ имеется контроль и существенное влияние, – АО «Озенмунайгаз» (далее – ОМГ) и АО «Эмбамунайгаз» (далее – ЭМГ). Информация по прочим юридическим лицам, в которых у РД КМГ имеется доля в уставном капитале (независимо от процента такой доли), не раскрывается, поскольку контроль РД КМГ на операционную деятельность данных юридических лиц, включая сферу устойчивого развития, не распространяется. В числе таких организаций значатся следующие:

- КГМ (ТОО СП «Казгермунай»)
- ССЕЛ (АО «Каражанбасмунай»)
- ПКИ («ПетроКазахстан Инк»)
- ТОО «РД КМГ Разведочные активы»

Кроме того, указанные юридические лица не связаны с Компанией технологически или логистически, что дает возможность соблюдать принцип целостности настоящего Отчета в рамках обозначенных границ.

Иные основания для включения в настоящий отчет данных по дочерним или зависимым юридическим лицам, аренде производств, передаче части функций внешним подрядчикам и другим организационным единицам, которые могут существенно повлиять на сопоставимость данных в настоящем отчете, отсутствуют.

В силу текущих преобразований и реорганизаций внутри Компании и связанных юридических лиц, мы не можем в настоящий момент определить стратегию или график действий, которые позволят устранить данные ограничения области охвата или границ отчета.

Термины «РД КМГ» и «Компания», используемые в данном Отчете в целях раскрытия информации, относятся в целом к АО «Разведка Добыча «Казмунайгаз», включая АО «Озенмунайгаз» (ОМГ) и АО «Эмбамунайгаз» (ЭМГ).

В будущем Компания планирует расширить объем предоставляемой информации по организациям, с долевым участием РД КМГ.

2.3. Методология и допущения

Отчет составлен на основе Руководства G3.1., в том числе в части рекомендаций по определению содержания, качества и границ отчета. При этом информация, представленная в настоящем Отчете, не является полной по многим критериям и направлениям деятельности. Отражение такой информации в Таблице соответствия Отчета Руководству G3.1. отмечено как частичное раскрытие или отсутствие раскрытия.

Расчет, сбор и консолидация экономических, социальных, экологических и иных показателей проводились в соответствии с требованиями данного руководства. В расчете количественных данных применялась общепринятая практика системы единиц измерения.

Процесс подготовки информации к Отчету основывался на оценке приоритета раскрытия информации определенным группам заинтересованных сторон, которые предполагались в качестве основных пользователей Отчета.

В качестве основных потенциальных пользователей настоящего Отчета предполагались:

- Портфельные инвесторы и аналитики;

- Государственные и уполномоченные органы Республики Казахстан;
- Представители АО «ФНБ «Самрук-Қазына» и АО «НК «КазМунайГаз»;
- Работники и партнеры Компании;
- Представители различных рейтинговых агентств;
- Широкая общественность.

Обозначенный круг потенциальных заинтересованных сторон, помимо Руководства G3.1 определил ключевые темы и акценты в раскрытии информации:

- Корпоративное управление и бизнес-этика;
- Социальная роль Компании;
- Экологическое воздействие.

При определении данных потребления энергии использовались следующие расчетные допущения:

1000 кДж = 1 МДж = 0,001 гДж

1 кВт*ч = 3,6 МДж

При включении информации в долларах США (или другой валюты), в качестве расчетного курса валюты применялся среднегодовой курс доллара США (или другой валюты).

При определении существенности учитывались следующие факторы и допущения:

- В связи с тем, что Отчет об устойчивом развитии Компании за 2011 год не был опубликован, описание значения любых переформулировок информации, приведенной в предыдущих отчетах, а также оснований для таких переформулировок

(например, слияния / поглощения, изменение периодов отчетности, характера бизнеса, методов оценки), а также существенные изменения относительно предыдущих периодов отчетности в области охвата, границах или методах измерения, примененных в отчете не представлены, и, по мнению Компании, не являются необходимыми.

2.4. Заявления относительно будущего

В настоящем документе содержатся заявления, которые являются или считаются «заявлениями относительно будущего». Терминология для описания будущего, включая, среди прочего, слова «считает», «по предварительной оценке», «ожидает», «по прогнозам», «намеревается», «планирует», «наметила», «будет» или «должна», либо, в каждом случае, аналогичная или сопоставимая терминология, либо ссылки на обсуждения, планы, цели, задачи, будущие события или намерения, призваны обозначить заявления относительно будущего. Указанные заявления относительно будущего включают все заявления, которые не являются историческими фактами. Они включают, без ограничения, заявления о намерениях, мнениях и заявления об ожиданиях Компании в отношении, среди прочего, результатов деятельности, финансового состояния, ликвидности, перспектив, роста, стратегии и отраслей, в которых работает Компания. По своей природе, заявления относительно будущего связаны с риском и неопределенностью, поскольку они относятся к будущим событиям и обстоятельствам,

которые могут произойти или не произойти. Заявления относительно будущего не являются гарантиями будущих результатов деятельности, и фактические результаты деятельности, финансовое положение и ликвидность Компании и развитие страны и отраслей, в которых работает Компания, могут существенно отличаться от тех вариантов, которые описаны в настоящем документе или предполагаются согласно содержащимся в настоящем документе заявлениям относительно будущего. Компания не планирует и не берет на себя обязательства обновлять какую-либо информацию относительно отрасли или какие-либо заявления относительно будущего, которые содержатся в настоящем документе, будь то в результате получения новой информации, будущих событий или каких-либо иных обстоятельств. Компания не делает никаких заявлений, не предоставляет никаких заверений и не публикует никаких прогнозов относительно того, что результаты, изложенные в таких заявлениях относительно будущего, будут достигнуты.

2.5. Контактные данные

Отчет в области устойчивого развития за 2013 год, а также дополнительная информация о деятельности Компании в области устойчивого развития размещены на корпоративном веб-сайте: www.kmgep.kz.

Вопросы, связанные с информацией, представленной в настоящем Отчете, можно направлять по адресу: 010000, Республика Казахстан, г. Астана, ул. Кабанбай-Батыра 17, Департамент по связям с инвесторами.

Тел.: **+7 7172 97 54 33**
email: **ir@kmgep.kz**

Компания была образована в марте 2004 года путем слияния АО «Узеньмунайгаз» и АО «Эмбамунайгаз».

По консолидированным объемам РД КМГ контролирует около 15% добычи нефти Казахстана, по консолидированным доказанным запасам – около 4%. По итогам 2013 года РД КМГ сохранила свое место в тройке лидеров по объему добычи нефти в Казахстане.

Акции Компании размещены на Казахстанской фондовой бирже (KASE), а глобальные депозитарные расписки – на Лондонской фондовой бирже (LSE).

3.1. Регионы присутствия

Компания осуществляет свою деятельность в Мангистауской, Атырауской, Актыбинской, Кызылординской, Западно-Казахстанской областях Казахстана. Центр управления находится в г. Астана.

Основная деятельность собственных контролируемых нефтегазовых активов РД КМГ

осуществляется в Прикаспийской низменности, Мангистауском и Южно-Тургайском нефтеносных бассейнах (Мангистауская и Атырауская области). В портфеле активов РД КМГ, с учетом приобретений, 70 месторождений. Крупнейшим из них является месторождение Узень, добыча на котором ведется с 1965 г.

3.2. Результаты и планы Компании

Таблица 1. Основные финансовые и операционные показатели РД КМГ за 2011–2013 годы

	2011	2012	2013	2014 (план)
Добыча нефти, млн тонн в год	7,9	7,8	8,0	8,2
Добыча нефти, млн баррелей нефтяного эквивалента				
Объем реализации, млн тонн в год	7,7	7,7	8,0	8,1
Экспорт, млн тонн в год	5,8	6,1	6,0	6,1
Выручка, млрд тенге	721	797	817	852
Чистая прибыль, млрд тенге	209	161	142	298
Кап. вложения, млрд тенге	108	122	144	133
Капитал	1 299	1 338	1 374	1 560
Обязательства	242	226	222	230
в том числе заемные средства	87.9	7	7	7
Чистые денежные средства, млрд тенге	629	699	616	650

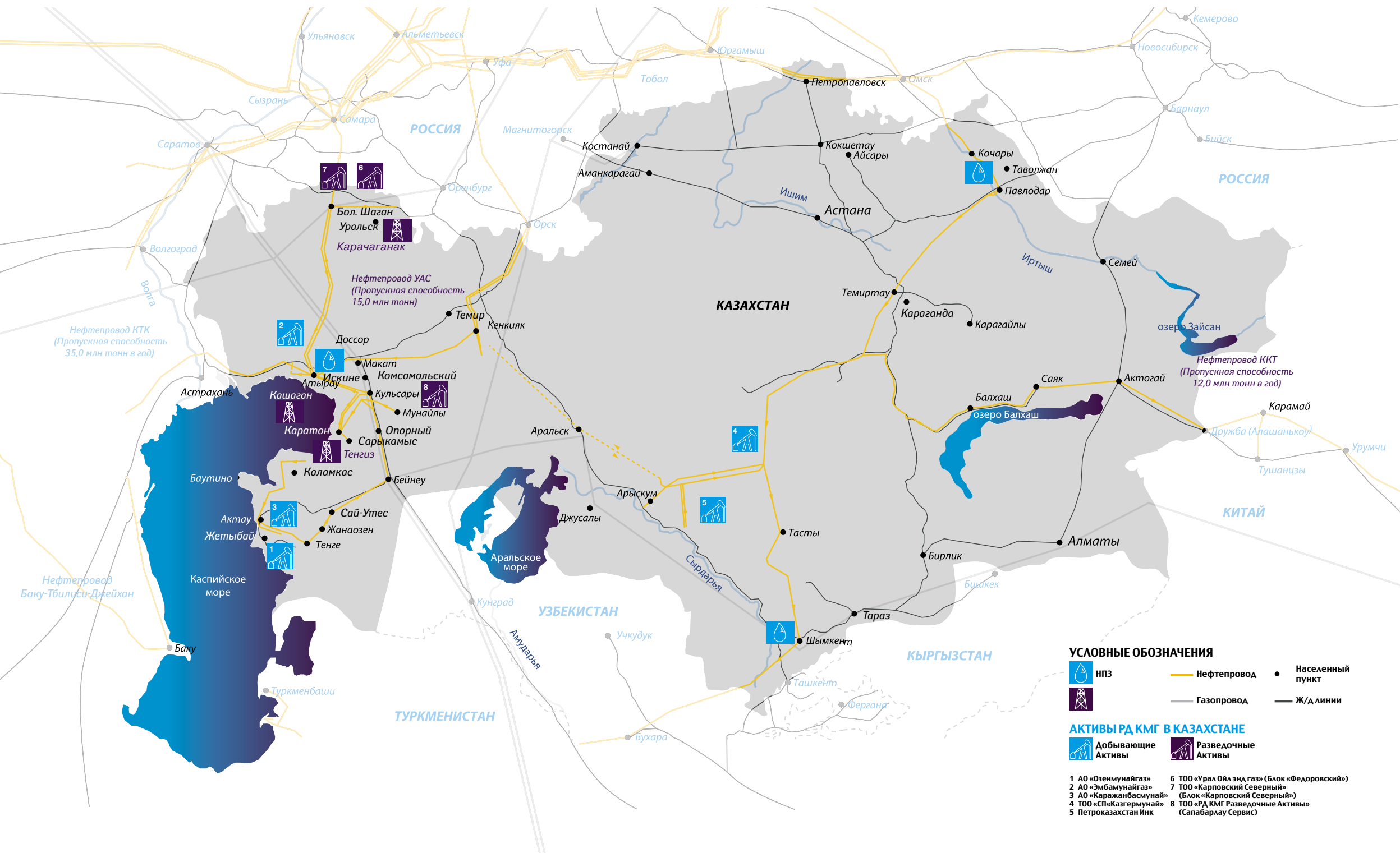
3.3. Штат работников

Численность производственных коллективов РД КМГ превышает 15 тысяч человек (около 10 тысяч в ОМГ и 5,5 тысяч в ЭМГ). Компания несет на себе большую социальную нагрузку, поскольку эта цифра является более чем достаточной для производственных потребностей РД КМГ.

Численность производственных коллективов

9 540 ОМГ
5 560 ЭМГ
124 Филиал Инженерный центр
237 Центральный аппарат РД КМГ

3.4. Основные события и достижения

КЛЮЧЕВЫЕ СОБЫТИЯ В 2011–2013 ГОДАХ

2011

- РД КМГ приобрела 100% акций АО «Карповский Северный» и 50% акций в компании Ural Group Limited (UGL). UGL является собственником 100% доли участия в ТОО «Урал Ойл энд Газ» (УОГ), обладающего правом недропользования на проведение разведки углеводородов на Федоровском блоке, расположенном в Западно-Казахстанской области. В июле 2012 года 49% пакета акций в АО «Карповский Северный» были проданы венгерской компании MOL Hungarian Oil and Gas Plc. («MOL»).
- В производственном филиале «Озенмунайгаз» прошла акция протеста, поводом для которой послужил переход на новую систему оплаты труда. Забастовка была прекращена после переговоров руководства РД КМГ с участниками акции протеста, в результате которой стороны пришли к конструктивному соглашению.
- Приобретены четыре контракта на разведку углеводородного сырья, геологические ресурсы которых оценены в 1,5 млрд баррелей в нефтяном эквиваленте, – блоки Темир, Терескен, Каратон-Саркамыс и территория, прилегающая к месторождениям Узень и Карамандыбас.
- Открыта залежь нефти на разведочном блоке Лиман в непосредственной близости от месторождений «Эмбамунайгаза».

2012

- Производственные филиалы «Озенмунайгаз» и «Эмбамунайгаз» преобразованы в акционерные общества, 100% акций которых принадлежат РД КМГ.
- Созданы две новые сервисные компании: ТОО «Управление технологического транспорта и обслуживания скважин» (УТТиОС) и производственное структурное подразделение «Управление буровых работ» (ПСП УБР), которые могут оказывать услуги как РД КМГ, так и другим нефтедобывающим компаниям.
- Для стабилизации добычи нефти и оптимизации производственных процессов РД КМГ была разработана Программа технологической модернизации на среднесрочную перспективу.
- РД КМГ объявила о закрытии сделки по продаже ТОО «Объединенная химическая компания» 51% доли участия в уставном капитале ТОО «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» («KPI»). KPI является оператором проекта «Строительство первого интегрированного газохимического комплекса в Атырауской области РК».
- Совет директоров РД КМГ принял решение о выделении 5 млрд тенге на переселение в г. Атырау жителей поселков Байшонас и Ескене Макатского района.

2013

- Введен в эксплуатацию цех по диагностике и ремонту подземного оборудования в ОМГ.
- На Федоровском блоке при тестировании подсолевой скважины был получен приток газа на уровне 239 450 куб.м/сутки и конденсата на уровне 247 куб. м/сутки.
- В июле 2013 года было завершено строительство установки по подготовке жидкости для глушения скважин в ОМГ.
- В ЭМГ завершено строительство установки по утилизации попутного газа на месторождении С. Балгимбаева с проектной мощностью в 20 млн куб. м в год. А на месторождении Восточный Макат введена в эксплуатацию установка по утилизации попутного газа с проектной мощностью в 40 млн куб. м в год.
- РД КМГ стала призером конкурса годовых отчетов организованного Рейтинговым агентством «Эксперт РА Казахстан» в номинации «Лучший интерактивный годовой отчет».
- Kazakhstan IT Innovation Award была вручена директору департамента ИТ и автоматизации производства АО «Разведка Добыча «Казмунайгаз» Нуркену Абдирову, в рамках Kazakhstan IT Innovation Forum Expo.
- По итогам 2013 года РД КМГ признана лучшей листинговой компанией Казахстанской фондовой биржи за стремление к прозрачности.

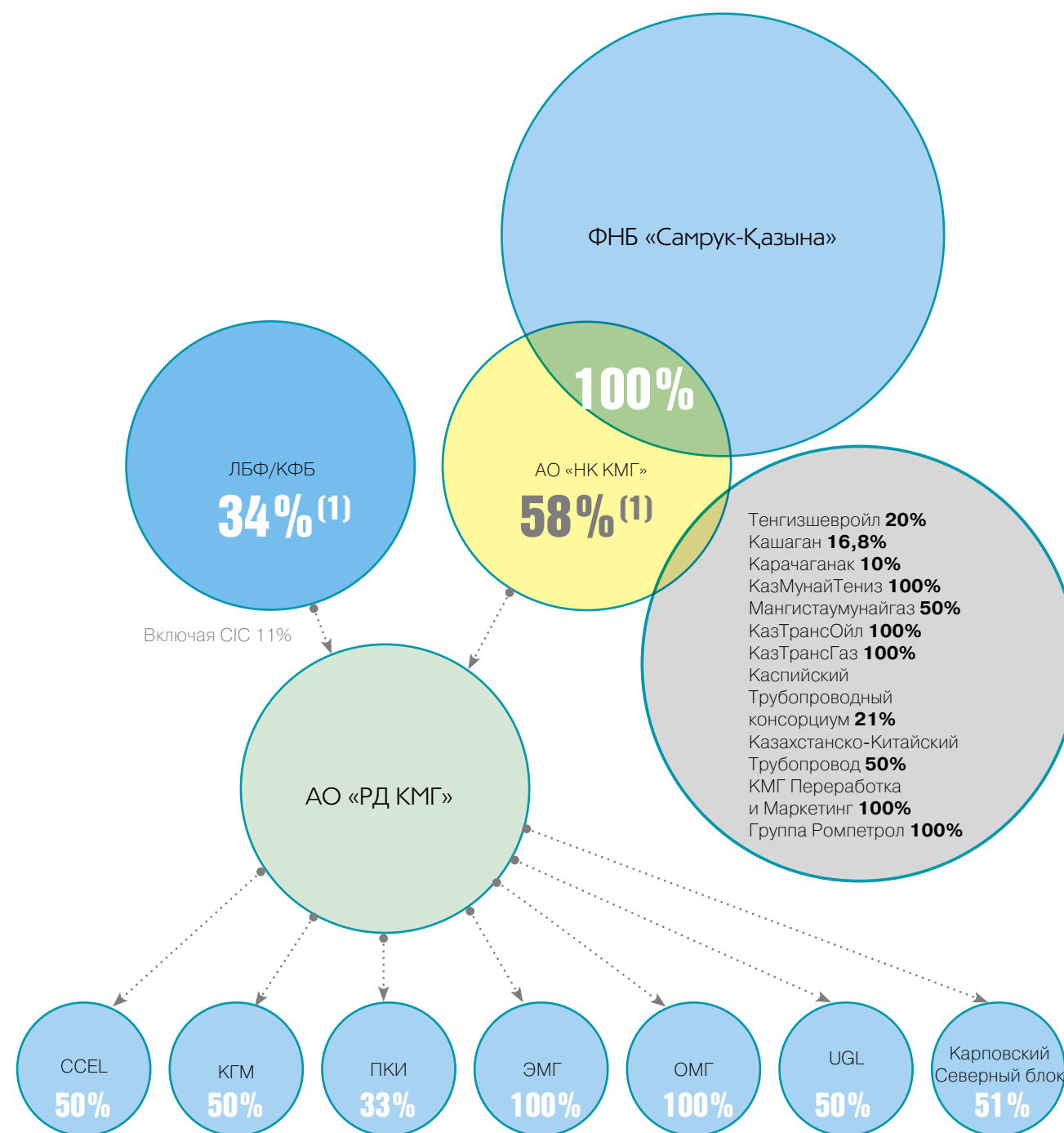
УПРАВЛЕНИЕ КОМПАНИЕЙ

4

РД КМГ стала одной из первых казахстанских компаний, применяющих практику корпоративного управления, соответствующую мировым стандартам.

Масштабы Компании, а также ее сложная структура владения определяют необходимость эффективного и прозрачного управления самой Компанией, а также ее дочерними и зависимыми организациями. Во многом это удается благодаря следованию лучшим мировым стандартам и практикам в области корпоративного управления.

4.1. Структура собственности и активов

(1) от общего количества размещенных акций по состоянию на 31.12.2013, не включая 8% выкупленных акций

В соответствии с законодательством Республики Казахстан ниже представлен список держателей ценных бумаг Компании, которые владеют акциями по состоянию на 31 декабря 2013 года, о количестве которых необходимо сообщать. Данное требование не распространяется на держателей ГДР, однако Компания считает необходимым указать информацию о том, что 30 сентября 2009 года государственный инвестиционный фонд Китайской Народной Республики China Investment Corporation (CIC) объявил о приобретении ГДР равнозначно около 11% акций Компании в форме ГДР.

Таблица 1. Структура держателей ценных бумаг Компании на 31 декабря 2013 года

Акционер	Количество простых акций	Количество привилегированных акций	Всего размещенных акций
Количество выпущенных акций	70 220 935	4 136 107	74 357 042
Во владении АО «НК «КазМунайГаз»	43 087 006	-	43 087 006
Процент от выпущенного акционерного капитала	61%	0%	58%

4.2. Структура управления

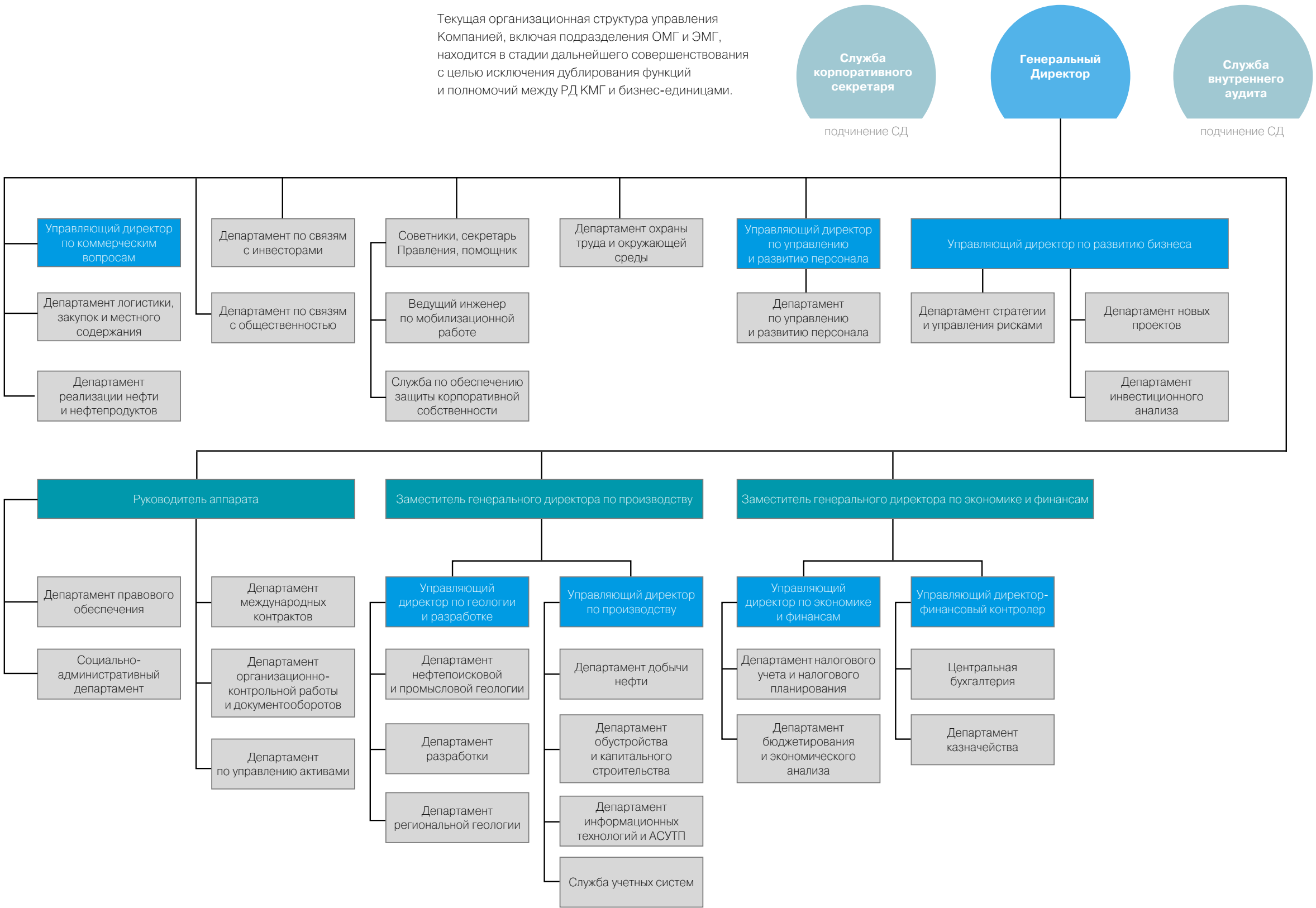
Структура управления Компанией представляет собой типичную структуру управления Акционерным обществом. Специфической характеристикой является то, что Компания является холдинговой структурой, которая управляет двумя ключевыми производственными активами – АО «Озенмунайгаз» и АО «Эмбамунайгаз», а также имеет доли в добывающих предприятиях и разведочных активах на территории Казахстана. Структура АО «РД «КМГ» представлена на следующей иллюстрации.

Структура РД КМГ

Структура Центрального аппарата РД КМГ

Текущая организационная структура управления Компанией, включая подразделения ОМГ и ЭМГ, находится в стадии дальнейшего совершенствования с целью исключения дублирования функций и полномочий между РД КМГ и бизнес-единицами.

4.3. Корпоративное управление

РД КМГ стала одной из первых казахстанских компаний, применяющих практику корпоративного управления, соответствующую мировым стандартам. От ее уровня зависит доверие инвесторов к Компании и к ее менеджменту.

РД КМГ разработала и внедрила эффективную систему, устанавливающую отношения между Советом директоров, Правлением и акционерами. Такая система обеспечивает постоянный поиск лучших инвестиционных возможностей для Компании и соблюдения интересов всех акционеров.

Регулирование отношений с основным акционером (НК «КазМунайГаз») является одной из важнейших задач системы корпоративного управления Компании. Между РД КМГ и материнской компанией НК «КазМунайГаз» существует Договор о взаимоотношениях, который устанавливает предпринимательскую независимость РД КМГ и ее обязанность действовать в интересах всех своих акционеров. В Совете директоров Компании работают три Независимых директора. Они играют большую роль в обеспечении соблюдения Компанией своих обязательств по корпоративному управлению.

Компания приняла казахстанский Кодекс корпоративного управления в качестве своего

Кодекса корпоративного управления. В 2012 году Кодекс корпоративного управления Компании был обновлен в целях его соответствия Кодексу корпоративного управления Великобритании, принятому в 2010 году (за исключением некоторых положений). Действующая редакция Кодекса корпоративного управления Компании доступна на сайте РД КМГ.

В соответствии с лучшими мировыми практиками корпоративного управления в Компании прямо или косвенно предусмотрены механизмы, при помощи которых миноритарные акционеры могут получать информацию о деятельности Совета директоров или направлять ему информацию. Согласно Закону Республики Казахстан «Об акционерных обществах» порядок обращения миноритарного акционера и распространения информации регистратором общества другим акционерам устанавливается договором по ведению системы реестров держателей ценных бумаг. Кроме того, миноритарный акционер вправе обратиться к регистратору общества в целях объединения с другими акционерами при принятии решений по вопросам, указанным в повестке дня общего собрания акционеров. На сайте Компании приведены необходимые контактные данные, которые позволяют любому акционеру связаться с представителями Компании и адресовать вопрос, пожелание или иную информацию.

4.4. Бизнес-этика

В 2009 году Совет директоров РД КМГ одобрил Принципы ведения бизнеса, которых обязаны придерживаться все работники и должностные лица Компании в своей деятельности на пути к достижению общекорпоративных целей и которые формируют корпоративную культуру РД КМГ.

ПРИНЦИПЫ АО «РАЗВЕДКА ДОБЫЧА «КАЗМУНАЙГАЗ»

Принцип 1. Ответственность

Компания дорожит своей деловой репутацией и осознает свою ответственность

- *Перед работниками;*
- *Перед акционерами;*
- *Перед обществом;*
- *Перед партнерами;*
- *Перед потребителями.*

Принцип 2. Постоянное улучшение

Компания стремится к постоянному улучшению качества производимой продукции и оказываемых услуг, а также повышению результативности как производственных, так и управленческих процессов.

Принцип 3. Законность, прозрачность и честность ведения бизнеса

Компания поступает честно, открыто и справедливо и ожидает того же от своих работников, партнеров и потребителей.

Принцип 4. Охрана здоровья и окружающей среды, безопасность труда

Компания стремится снижать негативное воздействие на окружающую среду и рационально использовать природные ресурсы.

Компания постоянно работает над повышением уровня промышленной и экологической безопасности, а также безопасности труда работников Компании.

Принцип 5. Экономическая эффективность

Основным экономическим принципом ведения бизнеса Компании является прибыльность – как необходимое условие существования организации.

Принцип 6. Политическая деятельность

Компания не осуществляет выплат в пользу политических партий, организаций или их представителей и не принимает никакого участия в политических движениях. Компания признает права своих работников на участие в политических партиях, организациях или быть их представителями, а также участвовать в политических движениях.

Принцип 7. Принцип здоровой конкуренции

РД КМГ поддерживает свободное предпринимательство и стремится конкурировать честно, соблюдая нравственные и законодательные нормы, не препятствуя другим свободно конкурировать с ними.

ПОЛИТИКА ПО ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ КОРРУПЦИИ

В июне 2013 года Советом директоров РД КМГ была утверждена Политика по противодействию коррупции. Цель принятия Политики – укрепление репутации Компании как открытого и честного участника рынка, а также развитие корпоративной культуры работников, отвергающей любые формы проявления коррупции, а также обеспечение соблюдения Антикоррупционного законодательства и наилучшей мировой практики по вопросам противодействия коррупции.

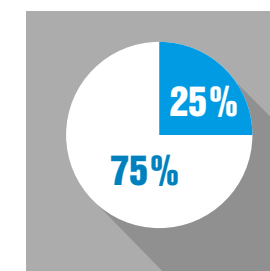
4.5. Совет директоров

Органом управления Компании является Совет директоров (СД), а исполнительным органом – Правление Компании. Генеральный директор, возглавляющий Правление, является также членом СД и единственным представителем исполнительного органа Компании в СД. Четыре члена СД, включая его председателя Данияра Берлибаева, являются представителями АО «Национальная компания «КазМунайГаз». В СД также входят три независимых директора.

Количество членов СД по гендерному разделению составляет семь мужчин (в том числе три независимых директора) и одна женщина. Все члены СД, за исключением независимых директоров – граждане Республики Казахстан.

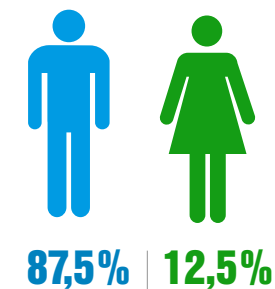
СД несет ответственность перед акционерами за эффективное управление и надлежащий контроль над деятельностью Компании и действует в соответствии с утвержденной системой принятия решений. Наиболее важными функциями СД являются определение направлений стратегического развития и политики Компании, принятие решений о потенциальных

Возрастной состав Совета директоров

- Лица от 30 до 50 лет
- Лица старше 50 лет

Гендерный состав Совета директоров

приобретениях нефтегазовых активов и прочие существенные вопросы.

Целями деятельности СД являются: общее руководство работой Компании, обеспечение реализации интересов и защиты прав акционеров, установление принципов и норм функционирования Компании, а также контроль, в пределах своей компетенции, над деятельностью правления Компании. СД проводит заседания на регулярной основе и по мере необходимости.

Структура Совета директоров

- Комитет по аудиту
- Комитет по вознаграждениям
- Комитет по назначениям
- Комитет по стратегическому планированию

Члены Совета директоров

Данияр Берлибаев

Председатель Совета директоров РД КМГ, Заместитель председателя Правления по Корпоративному центру АО НК «КазМунайГаз»

Данияр Берлибаев – был избран членом Совета директоров РД КМГ 9 июля 2013 года, председателем Совета директоров – 10 июля 2013 года. Окончил Казахский государственный университет им. аль-Фараби. Занимал должности генерального директора АО «Интергаз Центральная Азия» с 2005-го по 2007 год, а также по совместительству первого заместителя генерального директора АО «КазТрансГаз». С 2007-го года по 2009 год занимал должность управляющего директора по газовым проектам АО НК «КазМунайГаз». С 2009-го по 2011 год работал генеральным директором АО «КазМунайГаз-ПМ», а затем генеральным директором АО «КазТрансГаз». Является членом совета директоров АО «КазТрансГаз», председателем наблюдательного совета ТОО «АстанаГаз КМГ», членом наблюдательного совета ТОО «КазРосГаз».

Абат Нурсеитов

Генеральный директор, Председатель Правления РД КМГ

Абат Нурсеитов работал заместителем генерального директора по производству РД КМГ с января 2012 года. В Компании работает с октября 2006 года. Окончил Казахский политехнический институт им. Ленина. В нефтегазовом секторе с 1986 года, прошел трудовой путь от оператора по добыче нефти и газа до начальника ЦДНГ «Жетыбайнефть», занимал разные руководящие должности в КазНИПИнефть, ЗАО «Тургай-Петролеум», Казахском филиале «ЛУКОЙЛ Оверсиз Сервис». Награжден медалями к 100-летию и 110-летию Казахской нефти. Является членом Комитета по стратегическому планированию Совета директоров РД КМГ.

Тимур Бимагамбетов

Управляющий директор по операционным добывающим активам АО НК «КазМунайГаз»

Тимур Бимагамбетов был назначен заместителем председателя Правления по добыче и техническому развитию АО НК «КазМунайГаз» 20 февраля 2012 года и избран в Совет директоров РД КМГ 29 мая 2012 года. В последние годы занимал должности генерального директора ТОО «Н Оперейтинг Компани», а также исполнительного директора НК КМГ. Окончил Казахский политехнический институт в 1978 г. Является членом Комитета по стратегическому планированию Совета директоров РД КМГ.

Ержан Жангаулов

Управляющий директор по правовому обеспечению АО НК «КазМунайГаз»

Ержан Жангаулов с февраля 2012 года занимает должность Руководителя юридической службы АО НК «КазМунайГаз». Ранее работал управляющим директором по правовому обеспечению, исполнительным директором по правовому обеспечению, советником вице-президента АО НК «КазМунайГаз». Занимал должность директора юридического департамента ЗАО «НК «Транспорт Нефти и Газа», заведующего отделом юридической службы Управления службы Делами Президента Республики Казахстан, работал консультантом отдела законодательства, обороны и правопорядка Канцелярии Премьер-Министра Республики Казахстан, помощником министра юстиции РК. По образованию – юрист, окончил Карагандинский государственный институт в 1992 году.

Асия Сыргабекова

Управляющий директор по управлению инвестициями и рисками
АО НК «КазМунайГаз»

Асия Сыргабекова назначена Управляющим Директором по экономике и финансам в НК КМГ в июле 2006 года, избрана в Совет директоров РД КМГ 26 марта 2010 года. До этого назначения с 2003 года являлась первым заместителем Председателя Народного банка, а также Председателем правления Народного банка РК с 2004-го по 2005 год. С 1998-го по 2003 год работала в Национальной нефтегазовой компании, занимая различные высшие руководящие должности в «КазахОйл», «КазТрансГаз». В 1982 году окончила факультет экономики Казахского государственного университета.

Филип Дэйер

Независимый директор РД КМГ

Филип Дэйер, бакалавр права, член Института присяжных бухгалтеров, получил квалификацию в качестве присяжного бухгалтера в «KPMG», после чего в течение 25 лет занимался инвестиционно-банковской деятельностью, специализируясь в консультациях для компаний, зарегистрированных на Лондонской фондовой бирже. Получил богатый опыт, работая для таких компаний как «Barclays De Zoete Wedd» и «Citicorp». В 2005 году он покинул «ABN AMRO Hoare Govett». Вслед за этим консультировал «Роснефть» по успешному размещению ценных бумаг в 2006 году. В настоящее время является членом советов директоров ряда компаний, в числе которых «VTB Capital» и «AVEVA Group», в качестве независимого директора. В мае 2010 года господин Дэйер стал членом Совета директоров РД КМГ. Является председателем Комитета по аудиту и членом Комитетов по вознаграждениям, назначениям и стратегическому планированию Совета директоров РД КМГ.

Эдвард Уолш

Независимый директор РД КМГ

Эдвард Уолш имеет более чем тридцатипятилетний опыт работы в нефтегазовой отрасли. Работал на различных должностях в «Бритиш Петролеум» и «Бритиш Газ» и отвечал за деятельность этих компаний по разведке и добыче в Нигерии, Абу-Даби, Центральной и Юго-Восточной Азии. Является доктором наук по химии твердых веществ Дублинского университета. Избран в Совет директоров Компании 28 августа 2006 года. Возглавляет Комитеты по стратегическому планированию и назначениям, член Комитетов по аудиту и вознаграждениям Совета директоров РД КМГ.

Аластэр Фергюсон

Независимый директор РД КМГ

Аластэр Фергюсон в настоящее время развивает собственный консультационный бизнес в энергетике для консультирования клиентов по российской и украинской энергетике, уделяя особое внимание разработке стратегии и развитию нового бизнеса. Среди его клиентов: Statoil, Xenon Capital Partners и JXX Oil & Gas. Ранее являлся основателем и мажоритарным акционером Russia Energy Advisory, работал независимым директором JXX Oil & Gas и XENON Capital Partners. Являлся старшим советником в Инвестиционной и консалтинговой компании, ориентированной на российский энергетический сектор. Является председателем Комитета по вознаграждениям, членом Комитета по назначениям, Комитета по аудиту, Комитета по стратегическому планированию Совета директоров РД КМГ.

РОЛЬ КОМИТЕТОВ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ

Комитет по аудиту	Комитет по вознаграждениям	Комитет по назначениям	Комитет по стратегическому планированию
Комитет по аудиту несет ответственность, помимо прочего, за любые отчеты, содержащие финансовую информацию Компании, мониторинг системы управления рисками и системы внутреннего контроля и за вовлечение аудиторов Компании в этот процесс. Он также получает информацию от службы внутреннего аудита Компании, которая следит за соблюдением процедур внутреннего контроля Компании. В частности, комитет занимается вопросами соблюдения требований законодательства, бухгалтерских стандартов, применимых правил Листингового агентства Великобритании (UKLA) и Казахстанской фондовой биржи (KASE), обеспечения эффективной системы внутреннего контроля. Совет директоров также несет ответственность за предварительное одобрение годового финансового отчета.	Комитет по вознаграждениям несет ответственность за мониторинг действующей в Компании системы вознаграждения членов Совета директоров, Генерального директора, членов Правления и иных работников Компании, в том числе анализ политики вознаграждения в сравнении с другими компаниями. Также Комитет по вознаграждениям несет ответственность за разработку и предоставление рекомендаций Совету директоров по принципам и критериям определения размера и условий выплаты вознаграждений и компенсаций членам Совета директоров, Генеральному директору и членам Правления Компании и по одобрению условий опционных планов Компании и других долгосрочных программ мотивации руководителей и работников Компании.	Основной целью деятельности комитета является повышение эффективности и качества работы Совета директоров при подборе специалистов для замещения должностей в органах Компании, а также обеспечение преемственности при смене должностных лиц Компании, определение критериев подбора кандидатов на должности членов Совета директоров, Генерального директора, членов Правления и корпоративного секретаря Компании. Комитет по назначениям рассматривает вопросы, связанные с изменениями в составе Совета директоров и Правления; с прекращением полномочий и назначением на должность корпоративного секретаря, уходом на пенсию и назначением дополнительных и замещающих директоров.	Целью деятельности комитета является разработка и предоставление рекомендаций Совету директоров Компании по вопросам выработки приоритетных направлений деятельности Компании и стратегии ее развития.

4.6. Правление

Распределение полномочий между Советом директоров, Правлением и Генеральным директором Компании определяется Уставом Компании. Также, полномочия и ответственность Совета директоров и Правления регламентированы Положением о Совете Директоров и Положением о Правлении.

Правление, в свою очередь, несет ответственность за разработку плана мероприятий по реализации данных функций и за текущую операционную деятельность Компании. Правление отчитывается перед Советом директоров за состояние проделанной работы по достижению целей Компании.

Председателем Правления является Генеральный директор АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» Абат Нурсеитов.

Члены Правления

Каирбек Елеусинов

Заместитель генерального директора по производству

Каирбек Елеусинов занимает должность Заместителя генерального директора по производству с октября 2013 года. До последнего назначения занимал должность первого вице-президента АО «Каражанбасмунай» с декабря 2009 года. В нефтегазовой отрасли с 1977 года. Прошел трудовой путь от слесаря КИПиА цеха автоматизации НГДУ «Узеннефть» до директора производственного филиала «Озенмунайгаз». Занимал должность заместителя директора по производству в производственном филиале «Эмбамунайгаз». Окончил Московский институт нефти и газа им. И. Губкина по специальности «Технология и комплексная механизация разработки нефтяных и газовых месторождений».

Бенжамин Фрейзер

Финансовый директор – Финансовый контролер

Бенжамин Фрейзер с января 2009 года работал руководителем Службы внутреннего аудита Компании, с сентября 2011 года занимает должность Финансового директора-финансового контролера. До этого работал менеджером по управлению рисками группы компаний Kazakhmys PLC, занимал должности в компаниях «Делойт» Казахстан, «N M Rotshild & Sons Limited», «HSBC Holding PLC». Является Ассоциированным членом Института присяжных бухгалтеров Англии и Уэльса.

Малик Саулебай

Руководитель аппарата

Малик Саулебай занимает должность руководителя аппарата с марта 2014 года. До последнего назначения занимал должность Управляющего директора по правовым вопросам с апреля 2011 года. Окончил Академию труда и социальных отношений, Казахстанскую государственную академию управления по специальностям «Правоведение», «Бизнес и менеджмент». Работал в АО «КазМунайГаз переработка и маркетинг», АО «Торговый дом «КазМунайГаз», АО «КазТрансОйл-Сервис», АО «КазТрансГаз», имеет опыт работы в государственных органах и в организациях банковской сферы.

Ботагоз Аширбекова

Управляющий директор
по управлению и развитию
персонала

Ботагоз Аширбекова занимает должность Управляющего директора по управлению и развитию персонала с сентября 2012 года. До последнего назначения работала в качестве директора департамента по управлению и развитию персонала с декабря 2011 года. Занимала руководящие должности в области управления человеческими ресурсами в компаниях АО «Мангистаумунайгаз», АО «Тургай-Петролеум», АО «НК КОР», а также в организациях банковской и образовательной сфер. Окончила Казанский государственный университет им. В.И.Ленина, имеет ученую степень кандидата социологических наук.

Дастан Абдулгафаров

Управляющий директор
по развитию бизнеса

Абдулгафаров Дастан занимает должность Управляющего директора по развитию бизнеса с сентября 2006 года. Окончил Казахстанский институт права и международных отношений по специальности «Международное право» и Дипломатическую академию Министерства иностранных дел РК по специальности «Международная экономика и право». Получил диплом Магистра Нефтяного Бизнеса в Корпоративном Университете AGIP. До последнего назначения, работал в АО «МНК «КазМунайТениз», АО НК «КазМунайГаз».

4.7. Взаимодействие с заинтересованными сторонами

Деятельность компаний нефтегазового сектора является объектом пристального внимания со стороны государства, общественности и инвестиционного сообщества в силу значительного влияния на устойчивое развитие регионов. В этих условиях особую значимость в процессе взаимодействия с внешними и внутренними заинтересованными сторонами приобретает прозрачность и открытость деятельности.

В течение продолжительного периода РД КМГ не проводила системной работы по определению и систематизации взаимодействия с заинтересованными сторонами. Однако переосмысление стратегических целей и задач, а также уроки финансового кризиса привели к осознанию важности и необходимости комплексного подхода к выстраиванию системы коммуникаций. Так, в рамках разработки Стратегии развития до 2020 года Компания провела исследование по выявлению групп заинтересованных сторон и определению их интересов, результаты которого оказали

влияние на формирование стратегических целей и приоритетов. В последующем Компания планирует разработку Стратегии корпоративной социальной ответственности, Карты заинтересованных сторон, а также планов взаимодействия с заинтересованными сторонами в соответствии со стандартом AA1000SES.

В настоящий момент система коммуникации РД КМГ направлена на те группы лиц и организации, которые испытывают значительное влияние Компании или сами влияют на ее финансовую стабильность и репутацию. Среди них:

- Акционеры;
- Центральные и местные органы власти;
- Поставщики и подрядчики;
- Местные сообщества в регионах деятельности Компании;
- Работники Компании и члены их семей (1-го уровня родства);
- Некоммерческие организации.

4.8. Управление рисками в Компании

В Компании функционирует система внутреннего контроля и управления рисками. Система разработана с целью определения, оценки и управления значительными рисками, связанными с достижением Компанией своих целей, с учетом сохранности и увеличения стоимости инвестиций акционеров в Компанию. Среди ключевых факторов рисков, способных повлиять на устойчивое развитие Компания выделяет следующие:

Экономические факторы рисков:

- основным возможным ухудшением, как для внутренних, так и для внешних рынков поставок нефти Компании является снижение цен на нефть;
- существующее законодательство в области закупок товаров и услуг, не позволяет повысить эффективность материально-технического обеспечения и логистики;
- слабая конкурентная среда среди поставщиков и подрядчиков снижает качество работ и услуг, предоставляемых Компанией;
- уровень развития казахстанской финансовой системы может ухудшить условия размещения свободных денежных средств.

Региональные факторы рисков:

- основные активы Компании ведут свою производственную деятельность в регионах, отличающихся суровыми климатическими условиями;
- для некоторых регионов характерен дефицит высококвалифицированных рабочих специалистов в сфере нефтедобычи и газопереработки;
- данные регионы относятся к регионам с высокими социальными и экономическими рисками, оказывающими существенное влияние на деятельность Компании.

Риски и факторы рисков, связанные с охраной труда, техникой безопасности и охраной окружающей среды

- несоблюдение техники безопасности;
- аварии на производстве;
- причинение вреда окружающей среде;
- экологические загрязнения и природные катаклизмы;
- риски неоднозначной интерпретации действующего законодательства и норм в области экологии не в пользу Компании, с возможным предъявлением претензий и штрафных санкций.

*Более подробная информация о факторах риска представлена в Годовом отчете РД КМГ.

4.9. Внешние инициативы

РД КМГ нацелена на то, чтобы развивать и поддерживать бизнес-контакты с казахстанскими и зарубежными компаниями нефтегазового сектора для того, чтобы создавать основу для потенциального партнерства, расширения географии бизнеса и трансферта технологий.

РД КМГ является членом Ассоциации KAZENERGY, которая призвана оказывать содействие в формировании благоприятных условий для динамичного и устойчивого развития топливно-энергетического комплекса Республики Казахстан. Ежегодно, начиная с 2006 года, РД КМГ участвует в Евразийском форуме KAZENERGY, который за время существования зарекомендовал себя в качестве удобной платформы для обсуждения текущих вопросов и перспектив нефтегазовой отрасли Республики Казахстан.

Кроме того, РД КМГ ежегодно принимает участие в Казахстанской международной выставке «Нефть и Газ» – KIOGE в г. Алматы.

Членство в отраслевых ассоциациях стратегически важно для РД КМГ по нескольким причинам. Оно обеспечивает:

- уникальные возможности взаимодействия с другими членами, а также с представителями Правительства Казахстана, промышленных и финансовых организаций.
- доступ к аналитическим ресурсам: отчетам по экономической политике Казахстана, изменениям законодательной базы, отчетам о деятельности правительства, брифингам и семинарам с участием казахстанских официальных лиц, ответственных за принятие решений.
- участие в Рабочих группах и Комитетах по ключевым вопросам бизнеса.

НАША ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

5.1. Экономическая эффективность

Деятельность РД КМГ в отчетном периоде была направлена на реализацию задач в рамках действующей Стратегии развития РД КМГ, нацеленных на достижение долгосрочного роста Компании с учетом интересов заинтересованных сторон и принципов устойчивого развития.

С момента выхода на Лондонскую и Казахстанскую фондовые биржи, деятельность РД КМГ реализуется в соответствии со стратегией, одобренной ее акционерами. После успешного достижения среднесрочных целей стратегия была актуализирована в 2010 году, но ее основной принцип остался прежним – РД КМГ стремится к повышению акционерной стоимости Компании.

Компания планирует осуществлять разведку на существующих и новых блоках, поддерживать уровень добычи на существующих месторождениях с использованием современных технологий извлечения нефти, а также расширять свой нефтегазовый портфель путем приобретения активов в Казахстане и за рубежом.

Стратегия Компании на действующих месторождениях заключается в проведении мероприятий по поддержанию добычи, работе по контролю над издержками, а также поиску способов интенсификации добычи и повышения коэффициента извлечения нефти посредством применения новых технологий.

5.2. Финансово-экономические показатели

Созданная и распределенная прямая экономическая стоимость, включая доходы, операционные затраты, выплаты работникам, пожертвования и другие

инвестиции в соответствии с Методологией G3. 1. приведены в нижеследующей таблице.

Таблица 1. Созданная и распределенная прямая экономическая стоимость, млн тенге

Компоненты	2011	2012	2013
Созданная прямая экономическая стоимость			
а) Доходы:			
Чистые продажи	721 194 169	797 170 479	816 711 722
Доход от финансовых инвестиций в т. ч.	28 843 487	34 527 946	20 576 899
Проценты по финансовым займам			
Дивидендные доходы			
Доходы от аренды			
Прочие доходы от объектов инвестирования			
Чистый убыток от выбытия ОС	(4 043 980)	(3 188 985)	(4 475 484)
Итого	745 993 676	828 509 440	832 813 137
Распределенная экономическая стоимость			
б) Операционные затраты			
Затраты по поставщикам	203 964 599	201 754 479	239 454 486
с) Заработная плата и другие выплаты и льготы работникам			
Расходы на оплату труда (Заработная плата (включая налоги, сборы, соц. Отчисления, выплаченные от имени работника) по Отчету о доходах и расходах	47 228 136	60 010 737	66 666 362
Другие выплаты (Общие бонусы, например: пенсии, страховка, корпоративный транспорт а также другая поддержка работников: жилье, беспроцентные кредиты, образовательные гранты, выходные пособия. Не включает в себя затраты на обучение, СИЗ, а также другие предметы непосредственно связанные с работой работника) по Отчету о прибылях и убытках	37 118 149	43 252 967	51 633 198
Выплаты поставщикам капитала			

Таблица 1. Созданная и распределенная экономическая стоимость, млн тенге (продолжение)

Компоненты	2011	2012	2013
Финансовые выплаты поставщикам капитала организации (Включает в себя Дивиденды выплаченные акционерам, процентные платежи поставщикам кредитов, а также проценты по всем видам долгов и займов) по Отчету о прибылях и убытках, а также по Отчету об изменениях в собственном капитале	63 859 240	97 468 399	118 434 318
Выплаты государствам (по странам)			
Валовые налоговые платежи (Все налоги и связанные с ними штрафы выплачиваемые на международном, национальном и местном уровнях. Не должны включаться отложенные платежи по налогам) по Отчету о прибылях и убытках	349 832 037	390 705 538	371 725 383
Итого	702 002 161	793 192 120	847 913 747
Нераспределенная экономическая стоимость			
Рассчитывается как разность созданной и распределенной экономической стоимости	43 991 515	35 317 320	(15 100 610)

Добыча сырой нефти с учетом доли в совместных предприятиях и ассоциированных компаниях за 2013 год составила 12 388 тыс. тонн или 251 тыс. баррелей в сутки. Добыча на собственных активах РД КМГ –

ОМГ и ЭМГ – составила 162 тыс. баррелей в сутки. Объем добычи ОМГ и ЭМГ за 2013 год по сравнению с 2012 годом увеличился на 258 тыс. тонн и 25 тыс. тонн, соответственно.

Ниже представлены краткие производственно-экономические справки по ОМГ и ЭМГ.

	АО «Озенмунайгаз» (ОМГ)	АО «Эмбамунайгаз» (ЭМГ)
 Доля РД КМГ 	100%	100%
 Добыча в 2013 году	105 тыс. барр. в сутки	57 тыс. барр. в сутки
 месторождения	2 – Узень и Карамандыбас	41 месторождение, крупные: Западная Прорва, Макат Восточный
 Добывающие скважины	3 755	2 305
 Запасы 2Р (конец 2013)	734 млн барр.	297 млн барр.
 Количество работников	9 540	5 560
 Лифтинг затраты	\$16,8 на барр.	\$12,0 на барр.

Объем консолидированных доказанных и вероятных запасов РД КМГ с учетом ДЗО и долей в совместных предприятиях по состоянию на конец 2013 года составил 200 млн тонн (1 466 млн баррелей).

Месторождения основных производственных активов РД КМГ характеризуются высокой обводненностью и, как следствие, меньшей нефтеотдачей в связи с долгим сроком эксплуатации, так как они были открыты в 1960 – 1970 годы. Пик добычи на месторождениях пришелся на 1970-е годы, некоторые из них к настоящему времени уже законсервированы. Активы совместных предприятий были открыты в середине 1980-х – начале 1990-х годов.

Наиболее легкая/качественная нефть добывается в «Эмбамунайгазе» (ЭМГ), «ПетроКазахстан Инк.» (ПКИ)

и «Казгермунай» (КГМ). Однако кызылординская нефть (КГМ и ПКИ) – высокопарафинистая, что затрудняет ее транспортировку, особенно в зимний период времени. Мангистауская нефть (нефть «Озенмунайгаза» и CCEL) в отличие от атырауской (ЭМГ) и кызылординской (КГМ и ПКИ) – высоковязкая (тяжелая), высокопарафинистая (высокозастывающая) нефть, что также осложняет ее транспортировку. Следует отметить, что каражанбасская нефть – наиболее высоковязкая нефть среди мангистауских с высоким содержанием серы и смолы.

В настоящее время для целей транспортировки тяжелую (мангистаускую) нефть смешивают с легкой (эмбинской), повышая уровень качества.

Таблица 2. Основные физико-химические свойства нефти (качество нефти)

Критерии	ОМГ & ЭМГ	КГМ	CCEL	ПКИ
API gravity	330	380	170	430
Парафин	~20%	~12-15%	~0,7-1,4%	~9%
Сера	~0,18%	~0,1-0,2%	~1,6-2,2%	~0,15%

Компания полностью соответствует применяемым требованиям в отношении качественных характеристик нефти, а также требованиям к информации и маркировки о свойствах поставляемой нефти.

ОМГ и ЭМГ поставляют добываемую нефть на экспорт по двум основным маршрутам: через трубопроводы Каспийского Трубопроводного Консорциума (далее – КТК) и Узень – Атырау – Самара (далее – УАС), принадлежащий АО «КазТрансОйл» (в Республике Казахстан). Объемы поставок нефти по трубопроводам

согласовываются с Министерством нефти и газа Республики Казахстан. ОМГ также поставляет добываемую нефть на внутренний рынок. ЭМГ начнет поставки на внутренний рынок с 2015 года.

Экспортные объемы продаж нефти ОМГ и ЭМГ в 2013 году составили 6 017 тыс. тонн (119 тыс. баррелей в сутки) или 75% от общего объема продаж нефти. Продажа нефти на внутренний рынок составила 1 900 тыс. тонн. Кроме того 67 тыс. тонн нефтепродуктов были реализованы на внутреннем рынке.

5.3. Ценовая политика Компании

РД КМГ осуществляет реализацию нефти на внутренний рынок через АО «КазМунайГаз - переработка и маркетинг», являющееся дочерним предприятием НК КМГ, в соответствии с договорами, заключаемыми на ежегодной основе. Квоты на поставки нефти Компанией на Атырауский нефтеперерабатывающий завод (далее – АНПЗ) устанавливаются Министерством нефти и газа Республики Казахстан на ежемесячной основе.

Ежегодно поставки на внутренний рынок составляли 1,9 млн тонн нефти. С 2015 года ожидается увеличение поставок, которые постепенно возрастут до 50% поставок ОМГ и ЭМГ к 2018 году. Основными причинами увеличения стали: Межправительственное соглашение между Казахстаном и Россией, а также повышение производительности к 2017 году трех нефтеперерабатывающих заводов Казахстана в результате модернизации, что повысит спрос на внутреннем рынке.

В 2014 году цена поставок на внутренний рынок установлена на уровне 48 тыс. тенге за тонну и выросла на 76% по сравнению с 2011 годом. Однако в результате девальвации цена, установленная на 2014 год, практически сравнялась с показателем 2013 года и составила \$36 за баррель. Начиная с 2015 года цена поставок на внутренний рынок будет устанавливаться по результатам переговоров с НК «КазМунайГаз». Ожидается рост цены поставок на АНПЗ до 60 тыс. тенге за тонну (\$44.9 за баррель) к 2018 году и 67 тыс. тенге за тонну (\$50 за барр.) на ПНХЗ к 2018 году.

Нефть, добываемая Компанией продается по средней цене, определяемой на основе котировок для сырой нефти сорта Urals (RCMB) и Brent (DTD), опубликованных в «Platt’s Crude Oil Marketwire», минус скидка на фрахт и страховку, потери, комиссии маклеров и другие торговые и транспортные расходы.

СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Производственные подразделения РД КМГ в ряде случаев являются градообразующими предприятиями и единственными источниками социально-экономического развития поселков и городов. Компания осознает ответственность за сохранение социальной стабильности в регионах присутствия и гарантирование достойного уровня жизни населения.

За десять лет существования РД КМГ обеспечила финансирование различных проектов в социальной сфере на сумму, близкую к 45 млрд тенге. Эти деньги были направлены на строительство детских садов, медицинских учреждений, дворовых и спортивных площадок, домов культуры, физкультурно-оздоровительных комплексов, детского лагеря в Кендирили на берегу Каспия и других социально-значимых объектов.

Отношение РД КМГ к вопросам социальной ответственности ясно показывает следующая информация.

6.1. Роль РД КМГ в развитии регионов

Компания активно участвует в развитии регионов присутствия путем:

- выполнения контрактных обязательств;
- прямых (инициативных) социальных инвестиций, включая реализацию различных социальных программ и благотворительности;
- выстраивания специальных отношений с местными сообществами, которые включают политику закупок у местных поставщиков, наем местного персонала, а также иные формы отношений.

Указанные направления деятельности Компании приводят к осязаемому непрямому экономическому воздействию в регионах присутствия, в том числе в вопросах занятости населения и активности малого и среднего бизнеса.

Выполнение контрактных обязательств и инициативных социальных программ РД КМГ

Контрактные обязательства включают в себя отчисления в фонд социальных программ, фонд экологии и обязательства по обучению специалистов, в соответствии с условиями контрактов на недропользование. За 2013 год социальные расходы Компании в рамках выполнения контрактных обязательств составили 3,3 млрд тенге, в том числе по фонду социальных программ и экологии 2,0 млрд тенге, по обучению специалистов 1,3 млрд тенге.

Мангистауская область

Контрактные обязательства РД КМГ на развитие социальной инфраструктуры Мангистауской области в 2013 году составили 903,8 млн тенге. На реализацию различных проектов по инициативе Компании было дополнительно выделено 1,6 млрд тенге, в том числе, на развитие социальной инфраструктуры в регионе, поддержку социально уязвимых слоев населения (пенсионеров, ветеранов, инвалидов, сирот, малоимущих), проведение общественно-значимых мероприятий (культурных, спортивных).

В конце 2012 года сдан в эксплуатацию 200-квартирный жилой дом в г. Жанаозен, построенный на средства РД КМГ. Ключи от квартир новоселам (малоимущим семьям, ветеранам афганской войны, соцработникам) вручил премьер-министр Республики Казахстан Серик Ахметов во время своего визита в регион.

В 2014 году в г. Жанаозен Компанией планируется финансирование строительства овощехранилища и медицинского центра. По обращению местных исполнительных органов в 2013 году обеспечены капитальный ремонт и реконструкция автодороги на участке Жанаозен – поселок Кызылсай. Дорога, протяженностью 18 километров, не только соединяет населенный пункт с городом, но и является основной трассой на нефтепромысел.

Атырауская область

В Атырауской области контрактные обязательства РД КМГ на развитие социальной инфраструктуры в 2013 году составили 274 млн тенге. Здесь Компания также не ограничивается только обязательными выплатами. Дополнительно на реализацию социальных проектов в 2013 году было выделено 369,7 млн тенге.

За 2013 год расходы на спонсорство и благотворительность составили 1,7 млрд тенге. Основная часть расходов была направлена на финансирование социальных фондов, поддержку ветеранов войны и труда, организацию спортивных соревнований и профессиональных конкурсов в регионах деятельности Компании.

Прямые (инициативные) социальные инвестиции в развитие регионов

Прямые социальные инвестиции в развитие регионов включают в себя ряд проектов, предусматривающих прямую и непрямую финансовую помощь:

- Финансовая помощь Федерации бокса Мангистауской области, детской юношеской федерации по боксу г. Жанаозен. В этих центрах воспитываются будущие чемпионы, уже сейчас они добиваются успехов на различных турнирах республиканского и международного масштаба.
- Оплата высшего образования одаренных студентов. По этой программе лучшие выпускники средних школ получают

возможность обучаться в казахстанских вузах за счет РД КМГ. Предпочтение отдаются тем, кто выбирает инженерно-технические специальности в нефтегазовой сфере, в будущем эти молодые специалисты помогут восполнить дефицит квалифицированных кадров в нефтегазовой промышленности страны.

- Помощь семьям погибших и раненных в ходе трагических событий 16 декабря 2011 года в г. Жанаозен, вызванных массовыми беспорядками. Для раненных компания организовала лечение и реабилитацию в Астане, Пятигорске, Кисловодске, Кургане. В 2012 году Компания оказала материальную помощь семьям погибших, а в 2013 году родные и близкие погибших получили возможность оздоровления в санаторно-курортных учреждениях России.
- Помощь в переселении жителей поселков, в которых активность нефтепромыслов значительно снизилась, повлияв на социально-экономическое положение поселков.
 - В 2011 году обеспечено финансирование на сумму в 750 млн тенге для переселения жителей поселков Кошкар, Бек-Бике и Комсомол в г. Атырау и поселка Махамбет.
 - В 2012 году выделено 5,4 млрд тенге на покупку жилья в г. Атырау и на переселение жителей поселков Байшонас и Ескене Макатского района в областной центр. Средства были переведены в полном объеме на счет акимата Атырауской области, так как заказчиком и оператором проекта выступила областная администрация.

6.2. Инвестиционная деятельность

При разработке плана социальных инвестиций РД КМГ, в первую очередь, опирается на заявки областных и городских акиматов, которые, в свою очередь, используют сводные данные по результатам запросов и жалоб населения, неправительственных организаций и маслихатов. Кроме того, Компания ведет собственную оценку потребностей сообществ в инвестициях исходя из предложений, поступающих от работников производственных предприятий и местных жителей.

В следующей таблице представлены данные по расходам Компании в рамках контрактных обязательств на развитие социально-экономической инфраструктуры регионов деятельности, а также спонсорская и благотворительная помощь, в т. ч. в рамках социального партнерства с местными органами власти.

Таблица 1. Общий объем инвестиций в социальные проекты за 2011–2013 годы, млн тенге

Год	Социальные инвестиции	Мангистауская область	Атырауская область	Другие регионы
2011	По контрактным обязательствам	1 114	269	0
	Общая спонсорская помощь, в т. ч. по программам социального партнерства с акиматами	1 325	824	170
	Финансирование иных социальных проектов:			
	- строительство детского оздоровительного лагеря на 250 мест	1 295	0	0
	- строительство медико-реабилитационного центра	217	0	0
	- строительство жилья для пострадавшего населения Западно-Казахстанской области	0	0	1 000
2012	По контрактным обязательствам	694	296	0
	Общая спонсорская помощь, в т. ч. по программам социального партнерства с акиматами	824	5 873	103
	Расходы на социальные объекты	1 593	---	---
2013	По контрактным обязательствам	904	274	0
	Общая спонсорская помощь	490	370	280
	Финансирование иных социальных проектов:			
	- строительство овощехранилища в г. Жанаозен*	264	0	0
	- капитальный ремонт автодороги Жанаозен – Кызылсай	839	0	0
	- строительство медицинского центра со стационаром в г. Жанаозен *	2 599	0	0

* - начало финансирования проектов предполагается с 2014 года.

* в таблице представлены данные по расходам Компании в рамках контрактных обязательств на развитие социально-экономической инфраструктуры регионов деятельности, а также спонсорско-благотворительная помощь, в т. ч. в рамках социального партнерства с местными органами власти.

Важным событием 2012 года стал ввод в эксплуатацию двух вахтовых поселков на месторождениях Каражанбас и Каламкас для работников ТОО «Управление технологического транспорта и обслуживания скважин» (УТТиОС). В строительстве вахтовых поселков принимали участие те работники УТТиОС, которые не были заняты по специальности. Вахтовые поселки, стоимостью более 3,6 млрд тенге, отвечают современным требованиям и включают в себя общежития на 400 и 200 мест, столовую на 300 мест, банно-прачечный комплекс и спортзал.

В декабре 2013 года сданы в эксплуатацию новые производственные базы на месторождениях Каражанбас и Каламкас. Производственные базы на 250 и 100 единиц автотранспортных средств и спецтехники обслуживаются специалистами УТТиОС.

Производственные базы предназначены для централизованного сервисного обслуживания автотранспортных средств и спецтехники с использованием современных технологий. Также здесь значительно улучшены условия труда рабочего персонала. Уровень

обслуживания техники на производственных базах соответствует европейским стандартам. Планируется, что благодаря работе баз удастся сократить затраты на прохождение ежеквартальной и ежегодной диагностики всех транспортных средств на месторождениях группы компаний РД КМГ. Мощности производственных баз позволяют оказывать услуги по техническому обслуживанию и ремонту автотранспортных средств и спецтехники для предприятий всей Мангистауской области.

В июне 2013 года в ОМГ был введен в эксплуатацию цех по диагностике и ремонту подземного

оборудования. Мощности цеха достаточно для ремонта 400 тысяч насосно-компрессорных труб, 300 тысяч насосных штанг и 10 тысяч штанговых глубинных насосов в год. Ожидается, что цех позволит улучшить качество ремонта подземного оборудования и, соответственно, увеличить срок его службы. Это, в свою очередь, позволит снизить закуп нового подземного оборудования, увеличить межремонтный период скважин и снизить время их простоя, связанного с частым проведением ремонтных работ. Кроме того, повысится уровень промышленной и экологической безопасности на предприятии.

6.3. Выстраивание специальных отношений с местными сообществами

Закупки у местных поставщиков

Процесс закупок Компании регламентируется Правилами закупок АО «Фонд Национального Благосостояния «Самрук-Қазына» (далее – Холдинг). Одним из принципов Правил закупок является предоставление всем поставщикам равных возможностей при условии поддержки организаций инвалидов, отечественных товаропроизводителей (далее – ОТП), отечественных предпринимателей, а также содействие закупкам между организациями, входящими в Холдинг с целью развития внутрихолдинговой кооперации (пп.4,7 п.3 Правил закупок). В целях реализации указанных принципов Правилами закупок предусмотрено, что при проведении тендеров или закупок способом запроса ценовых предложений к участию могут быть допущены только ОТП или организации инвалидов или отечественные предприниматели (п.38, 99 Правил закупок). Внутрихолдинговые закупки осуществляются способом из одного источника (пп.4 п.137 Правил закупок).

Компания осознает важность проводимой политики государства в развитии казахстанского производства и принимает соответствующие меры в процессе планирования и осуществления закупок Компании в рамках действующего законодательства. Ежегодно привлекаются к участию в тендерах на закупку товаров отечественные товаропроизводители, среди них проводятся открытые тендеры, им предоставляется приоритет (условное снижение цен) при проведении тендеров на общих основаниях. Компания принимает участие в выездных форумах и совещаниях акиматов, проводимых в разных областях Республики Казахстан с участием казахстанских производителей товаров, работ и услуг, посещаются заводы с целью ознакомления с продукцией и мощностями производства.

На сегодняшний день, в Республике Казахстан имеются заводы, которые наладили выпуск оборудования для добычи нефти. С целью реализации Правительственной программы поддержки отечественного товаропроизводителя, а также увеличения казахстанского содержания в проектах недропользования, Компания стремится ежегодно привлекать их к участию в проводимых тендерах на закупку ТМЦ.

Доля местного содержания в закупках товаров, работ и услуг в 2013 году составила 74%.

Помимо поддержки отечественных производителей в целом, Правила закупок предусматривают также отдельные условия для закупок товаров, работ и услуг у поставщиков в г. Жанаозен, которые имеют преимущественное право поставить товар, выполнить работу или оказать услуги Компании.

Наем коренного населения

Подбор персонала в РД КМГ осуществляется согласно утвержденной Процедуре подбора отбора, найма и адаптации персонала. При подборе персонала соблюдаются следующие принципы:

- прозрачность процесса найма;
- конкурентность;
- открытость;
- недопущение дискриминации.

В настоящее время на собственных производственных активах не используется иностранная рабочая сила. Подавляющее большинство работников – это выходцы из регионов присутствия Компании. Многие из них – продолжатели именитых нефтяных династий, которые не прерываются уже несколько поколений и чей общий трудовой стаж превышает сотню лет.

6.4. Непрямое социально-экономическое воздействие

РД КМГ перевела центры управления производственными активами на места в регионы присутствия – Мангистаускую и Атыраускую области. Производственные филиалы были перерегистрированы в акционерные общества. Большая часть налогов после перерегистрации поступает в государственный бюджет соответствующих регионов.

На сегодняшний день РД КМГ является одним из главных налогоплательщиков Республики Казахстан.

В 2013 году на создание социальных рабочих мест было выделено 23 млрд тенге.

Развитие местного персонала также является значительной лептой Компании в социально-экономическое развитие региона. В 2013 году РД КМГ выделила 1,1 млрд тенге на обучение работников ОМГ и ЭМГ.

6.5. Взаимодействие с государством

Важным элементом деятельности РД КМГ является построение конструктивного и взаимовыгодного сотрудничества с республиканскими и региональными органами государственной власти. Между РД КМГ и акиматами Мангистауской и Атырауской областей периодически подписываются меморандумы о взаимопонимании и сотрудничестве. Ежегодно РД КМГ выделяет финансовые средства для развития жилищно-коммунального хозяйства и социальной инфраструктуры этих регионов.

Кроме того Компания на регулярной основе организует посещения своих производственных активов для правительственных делегаций, глав профильных министерств, представителей региональных органов власти.

Так, в ноябре 2012 года с ходом реализации проектов модернизации в ОМГ ознакомился Премьер-министр Республики Казахстан Серик Ахметов. Он пообщался с представителями Производственного структурного подразделения «Управление буровых работ» (УБР), созданном в 2012 году для трудоустройства ранее уволенных работников. На встрече обсуждались трудовые взаимоотношения в коллективах, социальные и бытовые вопросы. Помимо этого, Премьер-министру представили план работ сервисной компании ТОО «Управление технологического транспорта и обслуживания скважин» (УТТиОС), также созданной для трудоустройства нефтяников г. Жанаозен. Кроме того, Премьер-министр посетил новый 200-квартирный жилой дом, построенный на средства РД КМГ для нуждающихся семей г. Жанаозен и поздравил новоселов.

В апреле 2013 года в ходе рабочей поездки в Мангистаускую область Председатель Мажилиса Парламента Республики Казахстан Нурлан Нигматулин ознакомился с производственными объектами ОМГ и встретился с рабочими нефтяниками. Его сопровождал аким Мангистауской области Алик Айдарбаев.

Председателя Мажилиса Парламента Республики Казахстан ознакомили с преимуществами нового цеха по диагностике и ремонту подземного оборудования, где используются современные технологии. Так, новый цех позволяет экономить затраты компании на закупку нового подземного оборудования за счет ремонта эксплуатируемого фонда и многократно использовать его в производственных процессах.

В течение отчетного периода, производственные активы РД КМГ посещали первый заместитель Председателя НДП «Нур Отан» Бауыржан Байбек, депутаты Мажилиса и Сената Парламента Республики Казахстан, министр нефти и газа Узакбай Карабалин и другие представители государственных и надзорных органов.

В 2012 году РД КМГ и Национальная экономическая палата Казахстана «Союз «Атамекен» подписали Меморандум о сотрудничестве в области поддержки и развития предпринимательства. Основная цель документа – реализация приоритетов, обозначенных Главой государства в Послании народу Казахстана, и поручений Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева в части принятия мер по обеспечению кооперации крупных предприятий с субъектами малого и среднего бизнеса, развития моногородов, ускоренной диверсификации экономики путем форсированной индустриализации.

УПРАВЛЕНИЕ ПЕРСОНАЛОМ

7

Компания за последние три года управления персоналом извлекла для себя ряд важнейших уроков. В результате, были приняты системные изменения в области управления персоналом и улучшения социальной обстановки на производстве.

Руководство Компании убеждено, что важнейшим фактором успешного развития организации является наличие мотивированного, профессионального персонала, удовлетворенного своей работой и лояльного по отношению к работодателю. В связи с этим РД КМГ предпринимает все возможные действия для повышения эффективности управления персоналом, инвестирует значительные ресурсы в развитие кадрового потенциала.

7.1. Внутренние коммуникации

Компания за последние три года управления персоналом извлекла для себя ряд важнейших уроков, по которым были приняты системные решения в области усиления социальной ответственности в целом и совершенствования управления персоналом в частности.

Так, в 2011 году в производственном филиале «Озенмунайгаз» (позже был преобразован в акционерное общество) прошла незаконная акция протеста, в которой участвовали, в основном, представители транспортных предприятий, а также работники АО «Каражанбасмунай» и его дочерних компаний «АргымакТрансСервис» и «ТулпарМунайСервис», которые добивались, в частности, повышения зарплаты, в том числе за счет различных повышающих коэффициентов. 16 декабря 2011 года акция протеста переросла в массовые беспорядки в г. Жанаозен.

В плотном взаимодействии с местными органами власти Компания предприняла ряд реагирующих мер по снятию социальной напряженности в регионе. В целях создания дополнительных рабочих мест для трудоустройства уволенных работников в январе 2012 года были созданы Производственное структурное подразделение «Управление буровых работ» (УБР) в г. Жанаозен и ТОО «Управление технологического транспорта и обслуживания скважин» (УТТиОС) в г. Актау.

В 2011–2012 годах в Компании была проведена интенсивная работа по выстраиванию внутренних коммуникаций с трудовыми коллективами. Были разработаны и внедрены механизмы обратной связи с работниками производственных филиалов, для того чтобы любой насущный вопрос мог быть вынесен на обсуждение и решен в кратчайшие сроки. Была разработана система повышения мотивации персонала, проводились тренинги по решению трудовых споров и медиации, мероприятия по усилению корпоративного духа. Задача Компании была вернуть доверие и лояльность трудовых коллективов.

В целях решения этой задачи в 2012–2013 годах независимыми экспертами в ДЗО Компании был проведен репутационный аудит, который позволил определить области процессов, снижающих эффективность управления и отрицательно влияющих на мотивацию персонала; оценить социальное самочувствие персонала, определить возможные источники конфликтов. В ходе аудита были проведены замеры психологического климата на производстве, которые позволили объективно оценить ситуацию, сложившуюся на предприятиях. Были подготовлены рекомендации, которые были учтены в деятельности соответствующих служб Компании.

7.2. Структура персонала Компании

На сегодняшний день в Компании работает 15 450 работников. Из них 5 580 в Атырауской области и 9 632 в Мангистауской области.

Ниже представлена таблица с указанием численности персонала Компании в разбивке по регионам и полу.

Таблица 1. Количество работников Компании в разбивке по регионам и полу, человек

Показатель	Значение 2012		Значение 2013		Плановый показатель	
	мужчины	женщины	мужчины	женщины	мужчины	женщины
Атырауская область	4 310	1 298	4 308	1 285	4 300	1 280
Мангистауская область	7 718	2 059	7 592	2 038	7 596	2 036
г. Астана	167	111	137	101	134	104

По данным таблицы видно, что наибольшая доля персонала расположена в Мангистауской области (49%). Доля женщин в общем количестве персонала Компании остается неизменной и составляет долю, примерно равную 22%, несмотря на некоторое изменение общей численности персонала.

Общая численность персонала Компании за период с 2011-го по 2013 год незначительно увеличилась, составив 30 922 человека в 2013 году.

В 2013 году в Компанию было принято 298 новых работников. Наибольшее число новых работников было отмечено в Атырауской области. При этом общее количество новых работников, покинувших Компанию за отчетный период, составило 38 человек.

Из общего числа работников Компании более 90 человек являются руководителями высшего звена, около 900 человек – руководители среднего звена, около 3 тысяч административных работников и около 12 тысяч технических работников. Средний возраст работников составляет возраст от 30 до 50 лет.

Для получения детальной информации по количеству, составу и динамике персонала Компании предлагаем ознакомиться таблицами в Приложении № 1 к настоящему Отчету.

Коллективный договор

Масштабы деятельности и географического присутствия Компании обуславливают наличие коллективного договора с персоналом. Коллективный договор предусматривает социальные гарантии, предоставляемые работнику при исполнении трудовых обязанностей. РД КМГ за счет собственных средств обеспечивает необходимые бытовые условия для нефтяников, работающих на нефтепромыслах. Работников с вахтовым режимом работы Компания

обеспечивает общежитиями, столовыми, хозяйственно-бытовыми комплексами, медпунктами и т. д. Осуществляет перевозку (доставку) работников на работу и обратно автомобильным транспортом.

РД КМГ обеспечивает горячим обедом и сухими пайками работников, осуществляющих трудовой процесс на нефтепромыслах и в промышленной зоне, а также термосным горячим питанием работников, выполняющих трудовые обязанности в отдалении от пунктов питания.

При достижении пенсионного возраста и расторжении с работником трудовых отношений выплачивается пособие в зависимости от стажа работы. При стаже работы от 10 до 20 лет – 1,5 месячного оклада, от 20 до 30 лет – 3,5 месячного оклада, при стаже работы свыше 30 лет – 3,5 месячного оклада.

Дети работников ОМГ, ЭМГ и центрального аппарата РД КМГ в возрасте от 7 до 14 лет имеют возможность ежегодно отдыхать за счет средств Компании в детских оздоровительных лагерях Казахстана, Украины и Турции.

Компания возмещает расходы работников на занятия спортом в физкультурно-оздоровительном комплексе в г. Жанаозен и крытом плавательном бассейне в г. Атырау.

В связи с истечением срока действия Коллективных договоров на 2011–2013 годы были подписаны новые Коллективные договоры с работниками на три года во всех ДЗО Компании. При этом в ходе обсуждения проектов новых Коллективных договоров, были рассмотрены все пожелания и замечания работников по вопросам социальной поддержки. В новых Коллективных договорах сохранены все прежние социальные выплаты, а также внесены дополнения.

Таблица 2. Доля работников, охваченных коллективными договорами, чел.

Показатель	2011	2012	2013	2014 (план)
Общее количество работников	15 024	15 663	15 461	15 450
Общее количество работников, охваченное коллективными договорами	15 024	15 663	15 461	15 450
Доля от общего числа работников	100	100	100	100

Базовые оклады устанавливаются по категориям работников независимо от пола: соответственно базовые зарплаты мужчин и женщин одинаковые.

7.3. Развитие персонала

Руководство Компании уверено, что в целях долгосрочного совершенствования Компании необходимо поддерживать непрерывный процесс развития персонала, который бы включал обучение не только работников Компании, но и представителей населения регионов присутствия. Это поможет сформировать кадровый резерв внутри Компании и создать возможность привлечения квалифицированных кадров из местного населения.

Обучение персонала Компании осуществляется в соответствии с Правилами обучения и развития работников, принятыми в 2010 году. В соответствии с данными Правилами в Компании ежегодно формируется План обучения работников. Обучение административно-управленческого персонала и инженерно-технических работников осуществляется на базе учебных центров Республики Казахстан, СНГ и дальнего зарубежья. Обучение проводится с привлечением корпоративного университета АО «Самрук-Қазына». В ОМГ обучение рабочих осуществляется на базе корпоративного учебного центра. На полигоне в учебном центре смоделирован производственный процесс, начиная от бурения и заканчивая добычей нефти и газа. В ЭМГ обучение рабочих осуществляется на базе ТОО «Эмбаокуорталыгы».

С целью распространения единой корпоративной политики, стратегических приоритетов, РД КМГ активно проводит корпоративные тренинги, семинары-совещания, модульные программы для работников группы компаний РД КМГ. Так, на ежегодной основе проводится обучение в корпоративном формате для топ-менеджеров, работников юридических, кадровых, финансовых служб группы компаний РД КМГ.

Подготовка казахстанских специалистов в рамках контрактных обязательств в Компании проводится в соответствии с Правилами отбора кандидатов для оплаты обучения за счет средств Компании (далее – Правила), где установлены процедура, критерии и порядок отбора кандидатов для оплаты обучения в высших и средних специальных учебных заведениях.

В соответствии с Правилами при отборе кандидатов не допускается национальная, гендерная, языковая или какая-либо другая дискриминация, оплата обучения граждан РК осуществляется на основании открытых и прозрачных процедур отбора.

В 2011–2013 годах Компания оплачивала обучение более 1 900 студентов – жителей Мангистауской, Атырауской и других областей. Ввиду невысокой текучести кадров, Компания не берет на себя обязательства по трудоустройству всех студентов, участвующих в данной программе. Однако, в случае наличия открытой вакансии в Компании, выпускник обязан трудоустроиться в РД КМГ.

В 2013 году было обучено более

22 000

работников

группы компаний РД КМГ.

На обучение было выделено

около **1,1** млрд тенге

7.4. Корпоративная культура

РД КМГ уделяет особое внимание развитию сплоченности своих трудовых коллективов. Так, начиная с 2012 года проходит ежегодная Спартакиада трудовых коллективов дочерних зависимых и совместных организаций РД КМГ. В 2013 году соревнования проходили в г. Жанаозен, на базе ОМГ.

В спортивных состязаниях приняли участие семь команд дочерних зависимых и совместных организаций РД КМГ. В течение пяти дней сборные команды состязались в таких видах спорта как волейбол, баскетбол, перетягивание каната, футбол, настольный теннис, плавание, легкая атлетика, шахматы, қазақ күресі, тоғыз кумалақ. По результатам соревнований, в общекомандном зачете первое место завоевала сборная команда ОМГ.

В августе 2013 года в г. Актау состоялся конкурс «Дала дарындары» среди работников

дочерних зависимых и совместных организаций РД КМГ. Конкурс приурочен ко Дню работников нефтегазового комплекса Республики Казахстан, а также 40-летию образования Мангистауской области и 50-летию г. Актау.

В конкурсе приняли участие работники дочерних зависимых и совместных организаций РД КМГ. Конкурс проходил по шести номинациям: «Жыр-терме»; «Инструментальное исполнение»; «Пение в сопровождении оркестра»; «Эстрадная песня»; «Вокально-инструментальный ансамбль»; «Оригинальный жанр» (пантомима, цирковое искусство, юмористический жанр, оригинальный танец и т. п.).

Перечисленные мероприятия существенно сплачивают коллектив, повышая мотивацию персонала и повышая эффективность Компании в целом.

7.5. Соблюдение прав человека

Компания придерживается соблюдения и защиты прав человека, принятых в международном сообществе. Законодательно основные права человека регулируются Конституцией Республики Казахстан, Гражданским и Трудовым кодексами Республики Казахстан, а также рядом других Законов и нормативно-правовых актов. Компания соответствует в своей деятельности требованиям вышеуказанных документов. В ближайшем будущем Компания рассматривает возможность присоединиться к Глобальному договору ООН.

В целях поддержки защиты прав человека, Компания организовала ряд обучающих семинаров для своих работников.

Начиная с 2011 года РД КМГ проводит системную работу по обучению основам выхода из конфликтной ситуации руководителей, лидеров профсоюзов и неформальных лидеров среди рабочих во всех дочерних предприятиях Компании.

К примеру, в ноябре 2012 года менеджеры среднего звена ОМГ прошли курс «Медиация в социально-трудовых спорах и конфликтах», организованный РД КМГ и Корпоративным

центром медиации и переговорного процесса при «Центре социального партнерства «Самрук-Қазына».

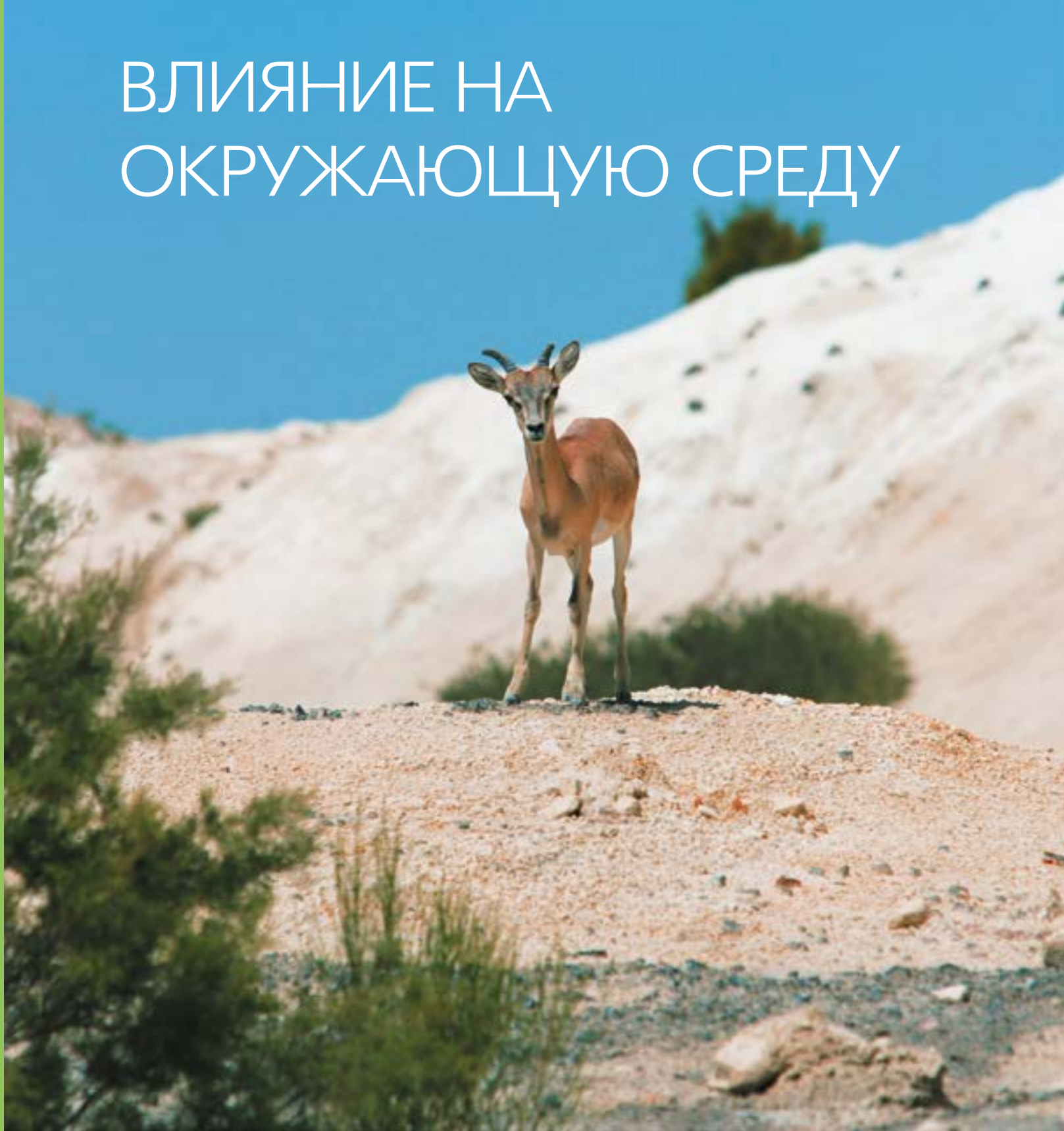
В ходе пятидневного курса обучения слушатели ознакомились с принципами и правилами медиации, выполняли практические задания, разбирая кейсы «Трудовой спор» и «Корпоративный спор». Полученные навыки эффективного медиатора позволяют менеджерам ОМГ систематизировать ранее имеющиеся знания и опыт, грамотно и быстро регулировать споры в социально-трудовых отношениях.

Одними из вопиющих форм нарушения прав человека в мире могут рассматриваться дискриминация по нации, полу и возрасту, использование принудительного труда, а также использование ненадлежащих форм детского труда.

Компания не приемлет какую-либо дискриминацию, принудительный труд, категорически против использования детского труда, за исключением случаев, предусмотренных Трудовым Кодексом Республики Казахстан.

ВЛИЯНИЕ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ

8.1. Подход к системе управления охраной окружающей среды

Стратегическим приоритетом деятельности РД КМГ является рациональное использование природных ресурсов и сохранение благоприятной экологической обстановки в регионах присутствия.

Система управления охраной окружающей среды в Компании является частью Интегрированной системы управления (ИСУ), существующей в компании с 2007 года. ОМГ и ЭМГ сертифицированы международным органом по сертификации на соответствие требованиям стандарта ISO 14001 «Системы экологического менеджмента. Требования и руководство по применению».

Для достижения целей в области экологической безопасности Компания периодически осуществляет следующие мероприятия:

- выполнение требований стандарта ISO 14001;
- выявление и анализ экологических рисков (аспектов);
- совершенствование системы управления и контроля охраны окружающей среды;
- регламентация и контроль за эффективным реагированием на чрезвычайные ситуации;
- предъявление к подрядчикам требований соблюдения принципов Компании в области охраны окружающей среды.

ISO 14001

8.2. Потребление материалов

Для производственных нужд РД КМГ использует как собственные источники сырья – попутный нефтяной газ (ПНГ), – так и закупаемый производственными филиалами природный газ.

С 2011 года в Компании наблюдается тенденция уменьшения потребления сырья для производственных нужд. Так, в 2013 году в ОМГ потребление основного вида топлива – природного газа – сократилось на 0,745 млн м³ по сравнению с 2011 годом и составило 130,345 млн м³, потребление попутного нефтяного газа в 2013 году уменьшилось на 52,93 млн м³ и составило 17,897 млн м³. В ЭМГ основным видом используемого сырья является попутный нефтяной газ, потребление которого в отчетном периоде также сократилось.

Потребление природного и попутного нефтяного газа в Компании сократилось в связи с внедрением новых модернизированных печей подогрева с меньшим расходом газа. Объем использования природного газа уменьшился также в связи с внедрением пунктов учета расхода газа.

Задача рационального использования всего объема попутного нефтяного газа приобрела особую актуальность для Компании в связи с ужесточением законодательных требований в отношении сжигания ПНГ.

В соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан РД КМГ реализовала ряд мероприятий, направленных на рациональное использование всего объема добываемого ПНГ в производственных предприятиях РД КМГ. С целью улучшения показателей утилизации ПНГ в отчетном периоде был увеличен объем использования ПНГ для собственных нужд производственных предприятий, в будущем планируется рассмотреть варианты строительства трубопровода и другие проекты рационального использования ПНГ.

Информация потребления сырья и материалов представлена в следующей таблице.

Таблица 1. Потребление сырья и материалов

Критерий	Ед. изм.	2011	2012	2013	План
Материалы, связанные с производственным процессом (т.е., материалы, необходимые для производственного процесса, но не входящие в состав конечной продукции, например, смазочные материалы в машиностроении);	тонна	31 314	29 027	28 375	29 136
бензин	тонна	3 621	3 179	2 900	2 533
дизтопливо	тонна	25 588	23 645	23 653	22 932
газ (сжиженный)	тонна	2 105	1 859	1 445	3 295
прочие материалы:	тонна	н/д	344	377	376
масло промышленное И-30А	тонна	н/д	3	3	3
масло промышленное И-40А	тонна	н/д	300,0	334	334
масло промышленное И-50А	тонна	н/д	35	35	35
масло моторное м-10Г2к (дизель)	тонна	н/д	6	5	4

8.3. Потребление энергии и энергоэффективность

Компания потребляет значительные объемы топливно-энергетических ресурсов (ТЭР), которые включают в себя:

- тепловую энергию;
- электроэнергию;
- топливо;
- сжатый воздух;
- воду и т. д.

Компания активно занимается вопросами рационального использования энергоресурсов. Данная работа включает в себя три основных направления:

- обновление основных производственных фондов предприятий на основе внедрения энерго- и ресурсосберегающих технологий и оборудования;
- оптимизация технологических режимов работы оборудования;

- применение эффективных систем освещения, в частности, установку энергосберегающих ламп освещения, позволяющих значительно экономить потребление электроэнергии.

Помимо указанных направлений деятельности в производственных подразделениях внедряется система энергетического менеджмента, которая предполагает:

- разработку и реализацию Энергетической политики;
- проведение энергетического анализа и определение базовой линии потребления ТЭР;
- внедрение процессов энергетического планирования;
- определение показателей энергоэффективности и их мониторинг.

Таблица 2. Косвенное использование энергии в разбивке по первичным источникам

Промежуточная энергия, приобретенная и потребленная из источников невозобновляемой энергии	Ед. изм.	2011	2012	2013	План
Электроэнергия, всего	гДж	2 880 212	2 993 230	3 130 560	3 300 769
в т. ч.					
ЭМГ	гДж	511 314	505 205	489 225	505 355
ОМГ	гДж	2 368 898	2 488 026	2 641 335	2 795 414

Таблица 3. Количество энергии сэкономленной благодаря мерам по повышению энергоэффективности

Потребляемая энергия	Ед. изм.	2013	План
Количество энергии (в джоулях) сэкономленной в результате мероприятий по снижению энергопотребления и повышению энергоэффективности, в том числе:	гДж	н/д	н/д
Модернизация производственного процесса	гДж	5 967	12 820
Переналадка или замена оборудования	гДж	н/д	н/д
Изменения в поведении персонала	гДж	н/д	н/д

8.4. Выбросы в окружающую среду и воздействие на климат

Снижение выбросов парниковых газов

РД КМГ последовательно ведет работы по сокращению выбросов парниковых газов, уделяя внимание мероприятиям, направленным на рациональное использование попутного нефтяного газа, энергоэффективность и энергосбережение. Успешная реализация данных мероприятий позволила достичь сокращения выбросов парниковых газов в отчетном периоде.

В соответствии с законодательными требованиями Республики Казахстан по инвентаризации источников выбросов парниковых газов (ПГ), Компания проводит оценку количества выбросов ПГ. По результатам деятельности за последние три года количество выбросов парниковых газов в Компании уменьшилось.

Утилизация газа

В ОМГ добываемый попутный газ полностью утилизируется через ТОО «КазГПЗ».

В ЭМГ разработан и утвержден ряд программ по утилизации попутного нефтяного газа, целью которых является сокращение и в перспективе 100% исключение сжигания попутного нефтяного газа на факелах месторождений. Реализация планируемых программ дает возможность решить множество экологических проблем.

В период 2011–2013 годы реализованы два проекта: «Расширение системы подготовки и транспортировки попутного нефтяного газа месторождений НГДУ «Жаикмунайгаз»

в Исатайском районе и «Расширение системы подготовки и транспортировки попутного нефтяного газа месторождения Восточный Макат НГДУ «Доссормунайгаз»» в Макатском районе общей стоимостью 3,2 млрд тенге. Проекты включают в себя строительство установок по доведению попутного нефтяного газа до товарных стандартов и использование для технологических нужд собственных промыслов и реализацию населению Исатайского и Макатского районов через систему АО «КазТрансГазАймак». Мощность установки в НГДУ «Жаикмунайгаз» 20,0 млн куб.м /год, а в НГДУ «Доссормунайгаз» 40,0 млн куб.м /год товарного газа.

В настоящее время введена в эксплуатацию установка по переработке нефтяного газа на месторождении «Восточный Макат» в Макатском районе. Подписан меморандум между ЭМГ и Акиматом Атырауской области по сотрудничеству при реализации этого проекта и по передаче товарного газа по цене установленной государством населению Атырауской области.

Проблемным вопросом ЭМГ, по-прежнему, остается сжигание газа в Прорвинской группе месторождений. В 2011–2012 годы был разработан комплексный план по утилизации газа, в котором предусмотрено строительство установки сероочистки попутного газа объемом 120 млн куб.м/год. Проектом предусматривается строительство Установки сероочистки, подготовка попутного газа и транспортировка в магистральный газопровод Средняя Азия – Центр для дальнейшей реализации потребителям.

Таблица 4. Объем сожженных факелами или вентилируемых углеводородов, м³

Показатель	2011	2012	2013
Объем сожженных факелами углеводородов	68 726 770	74 998 994	84 811 796

8.5. Управление водными ресурсами

РД КМГ осуществляет свою производственную деятельность в засушливых регионах, где вода является важным и дефицитным ресурсом. В связи с этим, Компания стремится максимально эффективно использовать водные ресурсы, внедряя технологии оборотного водоснабжения.

В своей производственной деятельности Компания использует как подземные источники водозабора, так и поверхностные, включая морскую воду. Использование воды осуществляется в производственных и хозяйственных нуждах, а также вода передается другим потребителям. Большая часть водопотребления связана с использованием попутно-пластовой воды, получаемой в процессе нефтедобычи. Эта вода используется в оборотном водоснабжении для поддержки пластового давления. Подземные воды находятся

на втором месте по объемам водозабора Компании. Поверхностные воды, представленные морской водой, составляют наименьшую долю водозабора.

Одним из важнейших приоритетов Компании является обеспечение работников Компании качественной питьевой водой. Для решения этой задачи Компания использует подрядные организации, предоставляющие специализированные услуги по доставке питьевой воды.

В ЭМГ за последние два года наблюдается тенденция сокращения объема забора воды (с учетом оборотного водоснабжения). Основными направлениями использования поверхностных вод в Компании являются производственные и хозяйственные нужды.

8.6. Защита акватории Каспия

Для предотвращения загрязнения Каспийского моря осуществляется строительство защитных дамб. Кроме того, на постоянной основе ведется мониторинг затопленных и подтопляемых скважин НГДУ «Жылыоймунайгаз» месторождения Тажигали.

В последние годы в экспериментальном порядке Компанией применялась современная

технология – установка многоступенчатой металлической конструкции со специальным наполнителем, укрепляющая береговую линию от оползней, – так называемые «матрацы Рено». На месторождениях Терен-Узек и Западная Прорва НГДУ «Жылыоймунайгаз» благодаря этой технологии были укреплены 5,44 км защитной дамбы.

8.7. Управление отходами

Компания уделяет особое внимание утилизации производственных отходов и реализует различные мероприятия по обращению с отходами, в частности, по переработке замазученного грунта в местах загрязнения с историческим периодом образования.

Основными методами обращения с образовавшимися отходами производственных филиалов Компании являются передача другим потребителям для дальнейшей утилизации, складирование на территории шламонакопителей предприятий и переработка отходов, накопленных на шламонакопителях за предыдущие годы.

Таблица 5. Общее количество отходов с разбивкой по типам и способам обращения (ЭМГ)

Обращение отходов	Опасные				Неопасные				Способ удаления*
	2011	2012	2013	план	2011	2012	2013	план	
Размещение на полигоне	4 968	5 065	5 527	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	Переработка
Прочие (указать способ обращения)	2 041	2 282	2 442	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	Передача специализированным организациям согласно договора

Таблица 6. Общее количество отходов с разбивкой по типам и способам обращения (ОМГ)

Обращение отходов	Опасные				Неопасные				Способ удаления*
	2011	2012	2013	план	2011	2012	2013	план	
Размещение на полигоне	69 896	35 998	6 818	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	Переработка
Прочие (ТБО и отходы производства)	н/д	н/д	н/д	н/д	137	126	177	н/д	Передача специализированным организациям согласно договора

8.8. Переработка замазученного грунта

Эксплуатация нефтяных месторождений ОМГ и ЭМГ началась в прошлом веке, когда вопросам охраны окружающей среды уделялось минимальное внимание, что в свою очередь привело к образованию обширных нефтезагрязненных территорий и возникновению 11 несанкционированных накопителей замазученного грунта.

В целях уточнения и проведения инвентаризации всех исторически накопленных отходов и нефтезагрязненных территорий, объема, площади и глубины проникновения углеводородов в почву, в 2011–2012 годах в ОМГ и ЭМГ проведены работы по разработке Проекта и сметы рекультивации замазученных земель силами АО «Казахский научно-исследовательский и проектный институт нефти и газа» с получением положительного заключения уполномоченных органов в 2013 году. Выполнены аэрофотогеодезические работы на месторождениях. Аэросъемка выполнена в соответствии с «Руководством по аэрофотосъемочным работам».

В результате полевых изысканий были выявлены загрязненные нефтью и нефтепродуктами

участки. Из всех отобраны пробы замазученного почвогрунта на определение содержания нефтепродуктов и тяжелых металлов. Геохимические изыскания включали в себя оконтуривание замазученных территорий, закладку почвенных разрезов до незамазученного слоя почв, отбор отдельных проб для определения общего содержания нефтяных углеводородов (ОНУ).

Согласно разработанному проекту на контрактной территории ОМГ выявлены 135,8 га нефтезагрязненной земли с объемом замазученного грунта 340 тыс. куб. м, а в ЭМГ 119,1 га земель загрязненных нефтью с объемом грунта 158,5 тыс. куб. м.

В отчетном году на контрактных территориях проведены следующие экологические мероприятия методом биологической ремедиации:

- очищено 38,4 га нефтезагрязненных земель в количестве 119,4 тыс. тонн (87,179 тыс. куб. м) на территории месторождений ОМГ;
- очищено 38,4 га нефтезагрязненных земель в количестве 69,6 тыс. тонн (50,8 тыс. куб. м) на территории месторождений ЭМГ.

Продолжается работа по утилизации замазученного грунта в количестве более 50 тыс. тонн с использованием энергоаккумулирующей добавки на основе гуматосодержащих композиционных материалов на полигоне временного хранения токсичных отходов ОМГ.

В 2014 году на территории ОМГ планируется проведение работы по переработке и утилизации замазученного грунта и ликвидации биологическим методом загрязненных земель в количестве 439,4 тыс. тонн на общую сумму 2,9 млрд тенге. Также на территории ЭМГ планируется проведение работы по ликвидации биологическим методом загрязненных земель и переработка замазученного грунта в объеме 180,45 тыс. тонн на общую сумму 925 млн тенге.

Таким образом, при завершении вышеуказанных работ в полном объеме, территории месторождений ОМГ и ЭМГ будут полностью очищены от нефтезагрязненных участков, за исключением отходов, находящихся в 11 шламонакопителях и 5 обустроенных полигонах ОМГ.

Наряду с этим, на сегодня проводится работа по сравнению и выбору эффективной и экологически безопасной технологии по переработке замазученного грунта. После определения технологии будет начата работа по переработке замазученного грунта, находящегося на указанных 16 шламонакопителях ОМГ.

8.9. Соответствие требованиям

В 2013 году Компания получила три претензии по природоохранному законодательству.

По результатам проверки за период с августа 2011 года по ноябрь 2012 года в ОМГ поступило уведомление от Департамента экологии Мангистауской области об уплате штрафа в размере 59,3 млрд тенге за экологический ущерб. ОМГ доказал в суде, что инспекция была незаконной, а расчеты неверными. Было получено положительное заключение трех инстанций. При этом Департамент экологии имеет право обжаловать решение в Верховном Суде.

По результатам проверки за второе полугодие 2013 года в отношении ОМГ было вынесено постановление от Департамента экологии Мангистауской области об уплате штрафа в размере 212,6 млрд тенге за превышение эмиссий в окружающую среду. Данная претензия была успешно обжалована в судебном порядке, но есть небольшая вероятность того, что судебное

разбирательство может возобновить прокуратура.

В результате экологической проверки в июне – июле 2013 года ЭМГ получил уведомление, что утилизация газа на трех месторождениях не осуществляется в соответствии с утвержденными технологическими схемами разработки. В целях предотвращения приостановки месторождений, ЭМГ получил положительные заключения на скорректированные проекты разработок государственной экологической экспертизы Комитета экологического регулирования и контроля. В настоящее время указанные месторождения работают в штатном режиме. Юридические процедуры по данному процессу завершены.

РД КМГ не ослабила контроль соблюдения экологических норм, более того, из года в год ведется работа по его усилению. Но Компания вынуждена констатировать, что казахстанское законодательство в данной части подвержено широкой интерпретации.

Таблица 7. Денежное выражение существенных штрафов и общее число нефинансовых санкций, наложенных за несоблюдение законодательства и нормативных требований

Критерий	2011	2012	2013	Ед. изм.
Краткое описание события повлекшего штрафы / санкции	Нарушение экологического законодательства	Нарушение экологического законодательства	Нарушение экологического законодательства	
Общая сумма начисленных по экологии штрафов	2 762,0	120,6	34,86	млн тенге
Общее число случаев нефинансовых санкций	н/д	н/д	н/д	количество случаев
Дела с использованием механизмов разрешения споров	н/д	н/д	н/д	тыс. тенге

8.10. Инвестиции в охрану окружающей среды

Затраты на реализацию плана мероприятий по охране окружающей среды в 2013 году составили 2,3 млрд тенге.

В течение 2013 года:

- была разработана программа управления отходами и согласована с уполномоченным органом: 4,0 млн тенге.
- переработано замазученного грунта и очищено нефтезагрязненных территорий: 852,1 млн тенге.
- проведена инвентаризация выбросов парниковых газов и получен сертификат от уполномоченного органа: 110,3 млн тенге.
- прочие мероприятия по охране окружающей среды: 1,3 млрд тенге.
- завершена инвентаризация накопленных отходов и нефтезагрязненных территорий: 609,5 млн тенге.

Для совершенствования системы охраны труда и окружающей среды Компания планирует внедрить IT-платформу для комплексного управления всеми аспектами охраны труда, промышленной безопасности и окружающей среды в соответствии с лучшими международными стандартами.

Внедрение единой системы сокращает трудозатраты на сбор и обработку данных, обеспечивает мониторинг расследований и контроль, автоматизирует процесс подготовки оперативной и периодической отчетности, а также предоставит мощные аналитические возможности для анализа существующих данных, обеспечивая при этом возможности контроля вводимой информации в целях снижения рисков, ошибок.

Внедрение данной программы разделено на 3 основные фазы, сроком на 3–4 года.

Таблица 8. Общие расходы и инвестиции на охрану окружающей среды, с разбивкой по типам, тыс. тенге

Показатель	2011	2012	2013
Затраты, связанные с обращением с отходами, очисткой выбросов и сбросов и ликвидацией экологического ущерба, по следующим категориям:	132 181	101 532	247 934
Переработка и размещение расходов	131 336	100 667	83 070
Очистка выбросов и сбросов			
Расходы на приобретение и использование сертификатов на выбросы			82 477
Амортизация соответствующего оборудования, материалы и услуги, необходимые для его эксплуатации и технического обслуживания, затраты на персонал, связанный с соответствующей деятельностью			
Страхование экологической ответственности	283	303	347
Затраты на ликвидацию экологического ущерба, включая затраты на ликвидацию разливов			
Затраты на предотвращение воздействия на окружающую среду и систему экологического менеджмента по следующим категориям:			
Обучение и подготовка работников			
Внешние услуги для системы экологического менеджмента			
Внешняя сертификация систем менеджмента	562	562	15 200
Затраты на персонал для общей деятельности в сфере экологического менеджмента			
Исследования и разработки			
Дополнительные расходы на внедрение более чистых технологий			
Дополнительные расходы на «зеленые закупки»			
Другие затраты, связанные с экологическим менеджментом			66 840

ОХРАНА ТРУДА И ПРОМЫШЛЕННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

На протяжении десяти лет существования Компания неукоснительно выполняет требования законодательства Республики Казахстан в этой сфере и применяет внутренние стандарты в соответствии с передовой мировой практикой.

9.1. Система управления охраной труда и промышленной безопасностью

ОМГ и ЭМГ сертифицированы международным органом по сертификации на соответствие требованиям стандарта OHSAS 18001:2007 «Система менеджмента профессиональной безопасности и здоровья. Требования.». Этот факт подтверждает наличие необходимых политики и регламентов в области охраны труда.

Поскольку нефтедобыча является опасным видом производственной деятельности, Компания является предметом постоянного контроля со стороны

уполномоченных органов. В целях надлежащего функционирования системы управления промышленной безопасности в Компании разработаны Декларации промышленной безопасности, которые содержат, помимо прочего, системные подходы к реагированию на аварийные ситуации.

OHSAS 18001

9.2. Состояние охраны труда и промышленной безопасности

Производственные объекты нефтяных компаний относятся к разряду опасных, поэтому РД КМГ активно работает над тем, чтобы снизить риск возникновения ситуаций, связанных с угрозой жизни и здоровью персонала. Тем не менее, проблема несчастных случаев на производстве по-прежнему актуальна. По итогам 2013 года в ОМГ произошло 8 несчастных случаев, в том числе 2 случая с летальным исходом, 4 случая с тяжелым исходом и 2 случая с легким исходом.

В ЭМГ – произошло 7 несчастных случаев, из них 6 случаев с тяжелым исходом и 1 случай с легким исходом.

Больше половины от числа несчастных случаев произошли на объектах добычи нефти и газа. В большинстве эпизодов пострадали работники со стажем работы свыше 10 лет. Для расследования причин несчастных случаев были созданы специальные комиссии, с участием представителей Министерства труда и социальной защиты РК. За допущение несчастных случаев к ответственным лицам применены строгие дисциплинарные меры, вплоть до освобождения от занимаемых должностей.

Вопросы безопасности труда регулярно рассматриваются на заседаниях Правления Компании. При этом большое внимание уделяется профилактике несчастных случаев. С этой целью налажено постоянное обучение персонала правилам техники безопасности, которое является ключевым звеном действующей системы подготовки и повышения квалификации кадров в Компании. Все работники обеспечиваются спецодеждой, спецобувью и другими средствами индивидуальной защиты, причем из года в год качество спецодежды и спецобуви улучшается.

Для профилактики и снижения профессиональной заболеваемости работники производственных филиалов и центрального аппарата РД КМГ проходят ежегодный медицинский осмотр, проводится предсменное

медицинское освидетельствование водителей и других работников.

Дочерние компании РД КМГ объявили 2014 год годом охраны труда. В этой связи планируется провести комплексные мероприятия по недопущению несчастных случаев на производстве. Это, в первую очередь, совершенствование действующей организационной структуры, ужесточение контроля соблюдения требований безопасности и охраны труда, а также выполнение ряда мероприятий, направленных на предупреждение производственного травматизма. Основным шагом станет оценка текущего состояния действующей системы управления охраны труда, охраны окружающей среды в дочерних и зависимых организациях и разработка стратегии развития и плана действий по улучшению. Также в целях усиления пропаганды вопросов охраны труда будут разработаны и внедрены в обучение видеоролики о безопасном поведении работников на производстве.

Затраты по охране труда и промышленной безопасности в 2013 году составили 3,6 млрд тенге, в том числе:

- Выдана спецодежда, спецобувь и СИЗ с улучшенными качественными показателями: 2,5 млрд тенге;
- Проведены работы по пожарной безопасности: 209 млн тенге;
- Выполнены мероприятия по промышленной безопасности: 163 млн тенге;
- Проведено обучение работников по вопросам промышленной безопасности и охраны труда: 122 млн тенге;
- Прочие мероприятия, направленные на обеспечение безопасности и охраны труда составляют: 597 млн тенге.

Проведены аудиты на соответствие производственных объектов, оборудования и инструментов требованиям промышленной и пожарной безопасности.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ИНФОРМАЦИЯ ПО КОЛИЧЕСТВУ, СОСТАВУ И ДИНАМИКЕ ПЕРСОНАЛА КОМПАНИИ

Таблица 1. Общая численность рабочей силы в разбивке по типу занятости, договору о найме и региону, человек

Показатель	Значение 2011		Значение 2012		Значение 2013		Плановый показатель	
	мужчины	женщины	мужчины	женщины	мужчины	женщины	мужчины	женщины
Количество работников по типу занятости								
Общее число	11 540	3 484	12 195	3 468	12 037	3 424	12 030	3 420
полная занятость	11 539	3 483	12 194	3 467	12 036	3 423	12 030	3 419
частичная занятость	1	1	1	1	1	1		1

Таблица 2. Общее количество работников и текучесть кадров в разбивке по возрастной группе, полу и региону, человек

Показатель	2011	Доля %	2012	Доля %	2013	Доля %
Общее количество работников на конец года	15 024	100	15 663	100	15 461	100
Общее количество новых работников, покинувших организацию за отчетный период	37	0	705	5	38	0
по возрастной группе и полу						
Мужчины <30 лет	9	24	206	29	8	21
Женщины <30 лет	1	3	4	1	5	13
Мужчины 30–50 лет	11	30	338	48	12	32
Женщины 30–50 лет	2	5	152	22	8	21
Мужчины >50 лет	8	22	5	1	3	8
Женщины >50 лет	6	16		0	2	5
По региону						
Атырауская область	11	30	26	4	29	76
Мангистауская область	19	51	675	96	5	13
г. Астана	7	19	4	1	4	11

Таблица 3. Общее количество работников и текучесть кадров в разбивке по возрастной группе, полу и региону, человек

Показатель	2011	Доля %	2012	Доля %	2013	Доля %
Общее количество работников на конец года	15 024	100	15 663	100	15 461	100
Общее количество работников, нанятых за отчетный период	1 441	10	2 117	14	298	2
по возрастной группе и полу						
Мужчины <30 лет	578	40	491	23	99	33
Женщины <30 лет	49	3	38	2	24	8
Мужчины 30–50 лет	629	44	1 147	54	113	38
Женщины 30–50 лет	49	3	68	3	36	12
Мужчины >50 лет	127	9	368	17	19	6
Женщины >50 лет	9	1	5	0	7	2
По региону						
Атырауская область	213	15	232	11	197	66
Мангистауская область	1 181	82	1 809	86	67	23
г. Астана	47	3	76	4	34	11
Общее количество новых работников, покинувших организацию за отчетный период	37	0	705	5	38	0
по возрастной группе и полу						
Мужчины <30 лет	9	24	206	29	8	21
Женщины <30 лет	1	3	4	1	5	13
Мужчины 30–50 лет	11	30	338	48	12	32
Женщины 30–50 лет	2	5	152	22	8	21
Мужчины >50 лет	8	22	5	1	3	8
Женщины >50 лет	6	16		0	2	5
По региону						
Атырауская область	11	30	26	4	29	76
Мангистауская область	19	51	675	96	5	13
г. Астана	7	19	4	1	4	11

Таблица 4. Общее количество работников по уровням управления и деятельности, человек

Показатель	2011	2012	2013	план	Доля
Общее количество работников на конец отчетного периода	15 024	15 663	15 461	15 450	
Количество работников высшего руководства	69	92	96	97	1
Количество руководителей среднего звена	707	761	848	879	6
Количество административных работников	2 636	2 718	2 688	2 716	17
Количество технических работников	11 612	12 092	11 829	11 758	76

Таблица 5. Состав руководящих органов и персонала организации с разбивкой по полу и возрастной группе, указанием представительства меньшинств, а также других показателей разнообразия, человек

Показатель	2011	2012	2013	план	Доля
Общее количество работников на конец отчетного периода	15 024	15 663	15 461	15 450	
Количество работников высшего руководства	69	92	96	97	1
По полу					
Мужской	60	73	79	80	82
Женский	9	19	17	17	18
По принадлежности к Группам меньшинств (расовые/этнические, религиозные, с ограниченными возможностями)					
национальность	2	2	2	1	1
инвалиды					
По возрастной группе					
До 30 лет	4	5	6	6	6
От 30 до 50 лет	46	71	72	72	74
Старше 50 лет	19	16	18	19	20
Количество руководителей среднего звена	707	761	848	879	6
По полу					
Мужской	602	648	725	766	87
Женский	105	113	123	113	13
По принадлежности к Группам меньшинств (расовые/этнические, религиозные, с ограниченными возможностями)					
национальность	8	10	9	10	1
инвалиды			1		
По возрастной группе					
До 30 лет	28	32	47	48	6
От 30 до 50 лет	426	465	511	531	60
Старше 50 лет	174	199	230	241	27
Количество административных работников	2 636	2 718	2 688	2 716	18
По полу					
Мужской	1 702	1 832	1 835	1 806	66
Женский	934	886	853	910	34
По принадлежности к Группам меньшинств (расовые/этнические, религиозные, с ограниченными возможностями)					
национальность	30	28	30	28	1
инвалиды	17	17	20	21	1
По возрастной группе					
До 30 лет	560	562	548	549	20
От 30 до 50 лет	1 583	1 642	1 634	1 651	61
Старше 50 лет	493	514	506	516	19
Количество технических работников	11 612	12 092	11 829	11 758	76
По полу					
Мужской	9 176	9 653	9 398	9 378	80
Женский	2 436	2 439	2 431	2 380	20
По принадлежности к Группам меньшинств (расовые/этнические, религиозные, с ограниченными возможностями)					
национальность	90	95	102	102	1
инвалиды	59	61	65	70	1
По возрастной группе					
До 30 лет	2 759	2 483	2 199	2 196	19
От 30 до 50 лет	6 636	7 216	7 089	6 990	59
Старше 50 лет	2 217	2 393	2 541	2 572	22

ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

API gravity	Единица измерения плотности нефти, разработанная Американским институтом нефти
CCEL	(CITIC Canada Energy Limited, 100% владелец CCPL, ранее Nations Energy Company Ltd). Владеет 100% голосующих акций в АО «Каражанбасмунай», которое разрабатывает месторождение Каражанбас
CIC	China Investment Corporation – государственный инвестиционный фонд КНР
Global Reporting Initiative (GRI)	Глобальная инициатива по отчетности в области устойчивого развития
HAZOP (Hazard and Operability Analysis)	Анализ эксплуатационных характеристик и опасных факторов
ISO 14001:2004	Международный стандарт: Environmental management systems Requirements with guidance for use (Системы менеджмента окружающей среды Требования и руководство по применению)
ISO 9001:2008	Международный стандарт: Quality management systems Requirements (Системы менеджмента качества. Требования)
KASE	Казахстанская фондовая биржа
KIOGE	Казахстанская международная выставка «Нефть и Газ»
KPI	ТОО «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.»
LSE	Лондонская фондовая биржа
OHSAS 18001:2007	Международный стандарт: Occupational Health and Safety Management Systems Specifications (Системы управления профессиональной безопасностью и здоровьем Требования)
UGL	Ural Group Limited
UKLA	Листинговое агентство Великобритании
АНПЗ	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»
ГДР	Глобальные депозитарные расписки
ГСМ	Горюче-смазочные материалы
ДЗО	Дочерние и зависимые организации
ИСУ	Интегрированная система управления
ИТ	Информационные технологии
ИЦ	Инженерный центр
КГМ	ТОО «СП «Казгермунай» осуществляет свою деятельность по разведке, разработке, добыче и сбыту углеводородного сырья в Кызылординской области
КО	Коэффициент отсутствия на рабочем месте
КПД	Коэффициент потерянных дней
КПЗ	Коэффициент профессиональных заболеваний
КПТ	Коэффициент производственного травматизма
КТК	Трубопровод Каспийский Трубопроводный Консорциум
НГДУ	Нефтегазодобывающее управление

НДП	Национальная демократическая партия
НК КМГ	АО «Национальная Компания «КазМунайГаз»
ОНУ	Общее содержание нефтяных углеводородов
ООН	Организация объединенных наций
ООПТ	Особо охраняемые природные территории
ОС	Основные средства
ОТП	Отечественные товаропроизводители
Отчет	Отчет в области устойчивого развития РД КМГ за 2013 год
ПГ	Парниковые газы
ПКИ	«ПетроКазахстан Инк.» осуществляет геологоразведку, разработку месторождений, добычу нефти и газа, а также переработку и продажу нефти и нефтепродуктов.
ПНГ	Попутный нефтяной газ
ПНХЗ	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»
ПСП	Приемо-сдаточные пункты
ПФ «Озенмунайгаз», ПФ ОМГ	Производственный филиал Компании «Озенмунайгаз» (в настоящее время Акционерное Общество)
ПФ «Эмбамунайгаз», ПФ ЭМГ	Производственный филиал Компании «Эмбамунайгаз» (в настоящее время Акционерное Общество)
РД КМГ	Акционерное общество «Разведка Добыча «КазМунайГаз»
СД	Совет директоров
СИЗ	Средства индивидуальной защиты
СНГ	Содружество независимых государств
СУВГ	Сжиженный углеводородный газ
ТМЦ	Товарно-материальные ценности
ТУТ	Тонны условного топлива
ТЭР	Топливо-энергетические ресурсы
УАС	Узень–Атырау–Самара нефтепроводной маршрут протяженностью 1 500 километров, проходящий по территории Атырауской и Мангистауской областей в Россию
УБР	Производственное структурное подразделение «Управление буровых работ»
УТТиОС	ТОО «Управление технологического транспорта и обслуживания скважин»
Холдинг	АО «Фонд Национального Благосостояния «Самрук-Қазына»
ЦА	Центральный аппарат
н/д	нет данных
н/п	не применимо

ТАБЛИЦА СООТВЕТСТВИЯ ОТЧЕТА РУКОВОДСТВУ GRI

Индекс GRI	Название раздела	Раскрытие*	Наименование раздела в Отчете/ Примечание	Страница в Отчете
Стандартные показатели				
GRI 1.1	Заявление самого старшего лица, принимающего решения в организации (например, главного исполнительного директора, председателя совета директоров или эквивалентной должности), публикующей отчет, о значимости устойчивого развития для организации и ее стратегии.	●	Обращение Председателя Правления	5
GRI 1.2	Характеристика ключевых воздействий, рисков и возможностей	●	Управление компанией/ Управление рисками в Компании	30
GRI 2.1	Название организации	●	О Компании	11
GRI 2.2	Главные бренды, виды продукции и/или услуг	●	О Компании, Наша деятельность/Финансово-экономические показатели	11, 35
GRI 2.3	Функциональная структура организации, включая основные подразделения, операционные компании, дочерние компании и совместные предприятия	●	Управление компанией/ Структура собственности и активов	17-21
GRI 2.4	Расположение штаб-квартиры организации	●	О Компании/Регионы присутствия	11
GRI 2.5	Число стран в которых организация осуществляет свою деятельность	●	О компании/Регионы присутствия	11
GRI 2.6	Характер собственности и организационно-правовая форма	●	Управление компанией/ Структура собственности и активов	17
GRI 2.7	Рынки на которых работает организация	●	О Компании/Регионы присутствия	11
GRI 2.8	Масштаб организации	●	О компании/Регионы присутствия, Штат работников, Управление компанией/Структура собственности и активов	11, 17
GRI 2.9	Существенные изменения масштабов, структуры или собственности, произошедшие на протяжении отчетного периода	●	О компании/Основные события и достижения	14
GRI 2.10	Награды полученные за отчетный период	●	Компания не получала публичные награды и достижения в 2013 году	
GRI 3.1	Отчетный период, к которому относится представленная информация.	●	Об отчете/Отчетный период и границы отчета	7
GRI 3.2	Дата публикации последнего из предшествующих отчетов (если таковые публиковались).	●	Об отчете/Общие сведения	7
GRI 3.3	Цикл отчетности	●	Об отчете/Отчетный период и границы отчета	7
GRI 3.4	Контактная информация для вопросов относительно отчета или его содержания.	●	Об отчете/Контактные данные	9, 74
GRI 3.5	Процесс определения содержания отчета	●	Об отчете/Методология и допущения	8
GRI 3.6	Границы отчета	●	Об отчете/Отчетный период и границы отчета	7
GRI 3.7	Ограничения области охвата или границ отчета	●	Об отчете/Отчетный период и границы отчета	8-9
GRI 3.8	Основания для включения в отчет данных по совместным предприятиям, дочерним предприятиям, аренде производств, передаче части функций внешним подрядчикам и другим организационным единицам, которые могут существенно повлиять на сопоставимость с предыдущими отчетами и/или другими организациями.	●	Об отчете/Отчетный период и границы отчета	8-9
GRI 3.9	Методы измерения данных и расчетов	●	Об отчете/Методология и допущения	8
GRI 3.10	Описание значения любых переформулировок информации, приведенной в предыдущих отчетах, а также оснований для таких переформулировок (например, слияния / поглощения, изменение периодов отчетности, характера бизнеса, методов оценки).	●	Об отчете/Методология и допущения	9
GRI 3.11	Существенные изменения относительно предыдущих периодов отчетности в области охвата, границах или методах измерения, примененных в отчете.	●	Об отчете/Методология и допущения	8-9
GRI 3.12	Таблица, указывающая расположение Стандартных элементов в отчете.	●	Таблица соответствия Отчета Руководству GRI	66–73

Индекс GRI	Название раздела	Раскрытие*	Наименование раздела в Отчете/ Примечание	Страница в Отчете
GRI 3.13	Политика и применяемые практические подходы в отношении внешнего подтверждения отчета.	●	Об отчете/Общие сведения	7
GRI 4.1	Структура управления организации, включая основные комитеты в составе высшего руководящего органа, ответственные за конкретные задачи, например, разработку стратегии или общий надзор за деятельностью организации	●	Управление компанией/ Совет директоров	23-26
GRI 4.2	Укажите, является ли председатель высшего руководящего органа одновременно исполнительным менеджером компании (и, в случае положительного ответа, какова роль этого руководителя в управлении организацией, и каковы причины такого положения дел).	●	Управление компанией/ Совет директоров	23, 24
GRI 4.3	Для организаций, имеющих унитарный совет директоров, укажите количество и пол независимых членов высшего руководящего органа и/или членов, не относящихся к исполнительному руководству компании.	●	Управление компанией/ Совет директоров	23-25
GRI 4.4	Механизмы, при помощи которых акционеры или сотрудники организации могут направлять деятельность высшего руководящего органа или давать ему рекомендации.	●	Управление компанией/ Корпоративное управление	22
GRI 4.5	Связь между выплатами членам высшего руководящего органа, представителям высшего исполнительного руководства и старшим руководителям (включая выходные пособия) и результатами деятельности организации (включая социальные и экологические результаты).	●		
GRI 4.6	Действующие процессы в высшем руководящем органе, призванные избежать конфликтов интересов.	●		
GRI 4.7	Процессы определения состава, квалификации и компетентности членов высшего руководящего органа и его комитетов, включая любые вопросы полового и иного различия.	●		
GRI 4.8	Разработанные внутри организации заявления о миссии или ценностях, кодексы корпоративного поведения и принципы, значимые с точки зрения экономической, экологической и социальной результативности, а также степень их практической реализации.	●	Управление компанией/ Бизнес-этика	22-23
GRI 4.9	Процедуры, используемые высшим руководящим органом для надзора за тем, как организация оценивает свои экономическую, экологическую и социальную результативность и управляет ею, включая риски и возможности, а также следование или соответствие международным стандартам, кодексам корпоративного поведения и принципам.	●		
GRI 4.10	Процессы оценки собственной результативности высшим руководящим органом, в частности, в связи с экономическими, экологическими и социальными результатами деятельности организации	●	Управление компанией/ Совет директоров, Управление персоналом/ Внутренние коммуникации	26, 43
GRI 4.11	Объяснение того, применяет ли организация принцип предосторожности, и каким образом.	Н/п		
GRI 4.12	Разработанные внешними сторонами экономические, экологические и социальные хартии, принципы или другие инициативы, к которым организация присоединилась или поддерживает.	●	Управление компанией/ Внешние инициативы, Управление компанией/ Корпоративное управление	31, 22–23
GRI 4.13	Членство в ассоциациях (например, отраслевых) и/или национальных и международных организациях по защите интересов	●	Управление компанией/ Внешние инициативы	31
GRI 4.14	Перечень заинтересованных сторон, с которыми взаимодействовала организация.	●	Управление компанией/ Взаимодействие с заинтересованными сторонами	30
GRI 4.15	Основания для выявления и отбора заинтересованных сторон с целью дальнейшего взаимодействия с ними.	●	Управление компанией/ Взаимодействие с заинтересованными сторонами	30
GRI 4.16	Подходы к взаимодействию с заинтересованными сторонами, включая частоту взаимодействия по формам и заинтересованным группам.	●		
GRI 4.17	Ключевые темы и интересы, поднятые или выявленные в процессе взаимодействия с заинтересованными сторонами, и то, как организация ответила на эти темы и интересы, в том числе и посредством своей отчетности.	●		

Индекс GRI	Название раздела	Раскрытие*	Наименование раздела в Отчете/ Примечание	Страница в Отчете
Экономические показатели				
EC1	Созданная и распределенная прямая экономическая стоимость, включая доходы, операционные затраты, выплаты сотрудникам, пожертвования и другие инвестиции в сообщества, нераспределенную прибыль, выплаты поставщикам капитала и государствам	●	Наша деятельность/ Финансово-экономические показатели	34
EC2	Финансовые аспекты и другие риски и возможности для деятельности организации в связи с изменением климата	●		
EC3	Обеспечение обязательств организации, связанных с планом пенсионного обеспечения	●		
EC4	Значительная финансовая помощь, полученная от органов государственной власти	●		
EC5	<i>Диапазон соотношений заработной платы начального уровня и установленной минимальной заработной платы в зависимости от пола в существенных регионах деятельности организации</i>	●		
EC6	Политика, практические подходы к закупкам у местных поставщиков и доля таких закупок в существенных регионах деятельности организации	●	Социальная ответственность/ Выстраивание специальных отношений с местными сообществами	40
EC7	Процедуры найма местного населения и доля высших руководителей, представляющих местное население, в существенных регионах деятельности организации	●	Социальная ответственность/ Выстраивание специальных отношений с местными сообществами	40
EC8	Развитие и воздействие инвестиций в инфраструктуру и услуг, предоставляемых в первую очередь для общественного блага, посредством коммерческого, натурального или благотворительного участия	●	Социальная ответственность/ Инвестиционная деятельность	37-40
EC9	Понимание и описание существенных не прямых экономических воздействий, включая область влияния	●	Социальная ответственность/ Непрямое социально-экономическое воздействие	41

Показатели экологической результативности

EN1	Использованные материалы с указанием массы или объема	●	Влияние на окружающую среду/Потребление материалов	49-50
EN2	Доля материалов, представляющих собой перерабатываемые или повторно используемые отходы	●		
EN3	Прямое использование энергии в разбивке по первичным источникам	●		
EN4	Косвенное использование энергии в разбивке по первичным источникам	●	Влияние на окружающую среду/Потребление энергии и энергоэффективность	50
EN5	<i>Энергия, сэкономленная в результате мероприятий по снижению энергопотребления и повышению энергоэффективности.</i>	●	<i>Влияние на окружающую среду/Потребление энергии и энергоэффективность</i>	51
EN6	<i>Инициативы по предоставлению энергоэффективных или основанных на использовании возобновляемой энергии продуктов и услуг, и снижение потребности в энергии в результате этих инициатив</i>	●		
EN7	Инициативы по снижению косвенного энергопотребления и достигнутое снижение	●		
EN8	Общее количество забираемой воды с разбивкой по источникам	●	Влияние на окружающую среду/Управление водными ресурсами	52
EN9	Источники воды, на которые оказывает существенное влияние водозабор организации	●		
EN10	<i>Доля и общий объем многократно и повторно используемой воды*</i>	●		
EN11	Местоположение и площадь земель, находящихся в собственности, аренде, под управлением организации, и расположенных на охраняемых природных территориях и территориях с высокой ценностью биоразнообразия вне их границ, или примыкающих к таким территориям	●		
EN12	Описание существенных воздействий деятельности, продукции и услуг на биоразнообразие на охраняемых природных территориях и территориях с высокой ценностью биоразнообразия вне их границ	●		
EN13	<i>Сохраненные или восстановленные места обитания</i>	●	<i>Влияние на окружающую среду/Переработка замасоченного грунта</i>	53
EN14	Стратегии, осуществляемые действия и планы на будущее по управлению воздействиями на биоразнообразие	●		
EN15	<i>Число видов, занесенных в красный список Международного союза охраны природы (МСОП) и национальный список охраняемых видов, местообитания которых находятся на территории, затрагиваемой деятельности организации, с разбивкой по степени угрозы существованию вида</i>	●		
EN16	Полные прямые и косвенные выбросы парниковых газов с указанием массы	●		

Индекс GRI	Название раздела	Раскрытие*	Наименование раздела в Отчете/ Примечание	Страница в Отчете
EN17	Прочие существенные косвенные выбросы парниковых газов с указанием массы	●		
EN18	Инициативы по снижению выбросов парниковых газов и достигнутое снижение	●		
EN19	Выбросы озоноразрушающих веществ с указанием массы	●		
EN20	Выбросы в атмосферу NO _x , SO _x и других значимых загрязняющих веществ с указанием типа и массы	●		
EN21	Общий объем сбросов с указанием качества сточных вод и принимающего объекта	●	Влияние на окружающую среду/Управление отходами	53
EN22	Общее количество отходов с разбивкой по типам и способам обращения	●	Влияние на окружающую среду/Переработка замасоченного грунта	53
EN23	Общее количество и общий объем существенных разливов	●		
EN24	Масса перевезенных, импортированных, экспортированных или переработанных отходов, являющихся «опасными» согласно приложениям I, II, III и VIII к Базельской конвенции, и доля отходов, перевезенных между странами	●		
EN25	Принадлежность, размер, статус охраны и ценность с точки зрения биоразнообразия водных объектов и связанных с ними местообитаний, на которые оказывают существенное влияние сбросы организации и поверхностный сток с ее территории	●		
EN26	Инициативы по смягчению воздействия продукции и услуг на окружающую среду и масштаб смягчения воздействия*	●	Влияние на окружающую среду/Инвестиции в охрану окружающей среды	55-56
EN27	Доля проданной продукции и ее упаковочных материалов, возвращаемой для переработки производителю с разбивкой по категориям	N\п		
EN28	Денежное значение значительных штрафов и общее число нефинансовых санкций, наложенных за несоблюдение экологического законодательства и нормативных требований	●	Влияние на окружающую среду/Соответствие требованиям	54-55
EN29	Значимое воздействие на окружающую среду перевозок продукции и других товаров и материалов, используемых для деятельности организации, и перевозок рабочей силы	●		
EN30	Общие расходы и инвестиции на охрану окружающей среды, с разбивкой по типам	●	Влияние на окружающую среду/Инвестиции в охрану окружающей среды	55-56

Показатели в области прав человека

HR1	Процент и общее число существенных инвестиционных соглашений, включающих положения об обеспечении прав человека или прошедших оценку с точки зрения прав человека	●		
HR2	Доля существенных поставщиков и подрядчиков, прошедших оценку с точки зрения прав человека, и предпринятые действия	●		
HR3	Общая совокупная продолжительность (в часах) обучения сотрудников политикам и процедурам, связанным с аспектами прав человека, значимыми для деятельности организации, включая долю обученных сотрудников	●		
HR4	Общее число случаев дискриминации и предпринятые действия	●		
HR5	Деятельность, в рамках которой право на использование свободы ассоциации и ведение коллективных переговоров может быть подвержено существенным рискам, и действия, предпринятые для поддержки этих прав	●		
HR6	Деятельность, в рамках которой имеется значительный риск случаев использования детского труда, и действия, предпринятые для участия в искоренении детского труда	●		
HR7	Деятельность, в рамках которой имеется значительный риск случаев использования принудительного или обязательного труда, и действия, предпринятые для участия в искоренении принудительного или обязательного труда	●		
HR8	Доля сотрудников службы безопасности, прошедших обучение политикам и процедурам в отношении аспектов прав человека, связанных с осуществляемой деятельностью	●		
HR9	Общее число случаев нарушения, затрагивающих права коренных и малочисленных народов, и предпринятые действия	●		
HR10	Доля и общее число операций, которые подвергались обзору человеческих прав и/или оценке воздействия.	●		
HR11	Количество жалоб, связанных с правами человека, поданных, рассмотренных и решенных в рамках официальных механизмов рассмотрения жалоб.	●		

Индекс GRI	Название раздела	Раскрытие*	Наименование раздела в Отчете/ Примечание	Страница в Отчете
------------	------------------	------------	---	-------------------

Показатели результативности подходов к организации труда и достойных условий

LA1	Общая численность рабочей силы в разбивке по типу занятости, договору о найме и региону	●	Управление персоналом/ Структура персонала компании/ Приложение 1	44-45, 61
LA2	Общее количество сотрудников и текучесть кадров в разбивке по возрастной группе, полу и региону	●	Приложение 1	61-62
LA3	<i>Выплаты и льготы, предоставляемые сотрудникам, работающим на условиях полной занятости, которые не предоставляются сотрудникам, работающим на условиях временной или неполной занятости в существенных регионах деятельности организации.</i>	●		
LA4	Доля сотрудников, охваченных коллективными договорами	●	Управление персоналом/ Структура персонала компании	45
LA5	Минимальный период(ы) уведомления в отношении значительных изменений в деятельности организации, а также определен ли он в коллективном соглашении	●		
LA6	<i>Доля всего персонала, представленного в официальных совместных комитетах по здоровью и безопасности с участием представителей руководства и ее работников, участвующих в мониторинге и формулирующих рекомендации в отношении программ по здоровью и безопасности на рабочем месте</i>	●		
LA7	Уровень производственного травматизма, уровень профессиональных заболеваний, коэффициент потерянных дней и коэффициент отсутствия на рабочем месте, а также общее количество смертельных исходов, связанных с работой, в разбивке по регионам	●	Охрана труда и промышленная безопасность/ Состояние охраны труда и промышленной безопасности	59
LA8	Существующие программы образования, обучения, консультирования, предотвращения и контроля риска, для помощи сотрудникам, членам их семей и представителям населения в отношении тяжелых заболеваний	●		
LA9	<i>Отражение вопросов здоровья и безопасности в официальных соглашениях с профсоюзами</i>	●		
LA10	Среднее количество часов обучения на одного сотрудника в год, в разбивке по категории сотрудников	●	Охрана труда и промышленная безопасность/ Состояние охраны труда и промышленной безопасности Управление персоналом/ Развитие персонала	59, 45
LA11	<i>Программы развития навыков и образования на протяжении жизни, призванные поддерживать способность сотрудников к занятости, а также оказать им поддержку при завершении карьеры</i>	●		
LA12	<i>Доля сотрудников, для которых проводятся периодические оценки результативности и развития карьеры</i>	●		
LA13	Состав руководящих органов и персонала организации с разбивкой по полу и возрастной группе, указанием представительства меньшинств, а также других показателей разнообразия	●	Приложение 1	63
LA14	Отношение базового оклада мужчин и женщин в разбивке по категориям сотрудников	●		
LA15	Доля вернувшихся на работу после отпуска по уходу за ребенком в разбивке по полу сотрудников	●		

Показатели Нефтегазовой отрасли

OG1	Объемы доказанных резервов и добычи	●		
OG2	Объемы инвестиций в возобновляемые источники энергии	●		
OG3	Объемы энергии произведенный из возобновляемых источников	●		
OG4	Количество и доля производственных объектов оказывающих существенное воздействие на биоразнообразие, для которых проводится оценка такого воздействия	●		
OG5	Объем образования и закачки в пласты промысловой воды.	●		
OG6	Объем сожженных факелами или вентилируемых углеводородов	●	Влияние на окружающую среду/Выбросы в окружающую среду и воздействие на климат	52
OG7	Объем бурового шлама и стратегии по обращению и утилизации	●		
OG8	Содержание бензола, свинца и серы в топливе	●		
OG9	Производство, в ходе осуществления которой затаргиваются интересы коренных общин и малочисленных народов и проводятся специальные мероприятия по взаимодействию с ними	●		
OG10	Количество и описание существенных конфликтов с местными сообществами или коренным населением.	●		
OG11	Количество выведенных из эксплуатации участков, и участков, которые находятся в процессе вывода из эксплуатации.	●		

Индекс GRI	Название раздела	Раскрытие*	Наименование раздела в Отчете/ Примечание	Страница в Отчете
OG12	Случаи когда имело место вынужденное переселение, количество переселенных хозяйств на каждый случай, и каким образом были затронуты их средства к существованию.		Социальная ответственность/ Непрямое социально-экономическое воздействие	41
OG13	Безопасность производственных процессов			
OG14	Объемы произведенных и приобретенных биотоплив отвечающих критериям устойчивости.			

Показатели в области ответственности за продукцию

PR1	Стадии жизненного цикла, на которых воздействие на здоровье и безопасность продукции и услуг оцениваются для выявления возможностей улучшения, и доля существенных продуктов и услуг, подлежащих таким процедурам			
PR2	Общее количество случаев несоответствия нормативным требованиям и добровольным кодексам, касающимся воздействия продукции и услуг на здоровье и безопасность, в разбивке по видам последствий			
PR3	Виды информации о свойствах продукции и услуг, требуемые процедурами, и доля значимых продуктов и услуг, в отношении которых действуют такие требования к информации			
PR4	Общее количество случаев несоответствия нормативным требованиям и добровольным кодексам, касающимся информации и маркировки о свойствах продукции и услуг, в разбивке по видам последствий			
PR5	Практики, относящиеся к удовлетворению потребителя, включая результаты исследований по оценке степени удовлетворения потребителя			
PR6	Программы по обеспечению соответствия законодательству, стандартам и добровольным кодексам в сфере маркетинговых коммуникаций, включая рекламу, продвижение продукции и спонсорство			
PR7	Общее количество случаев несоответствия нормативным требованиям и добровольным кодексам, касающимся маркетинговых коммуникаций, включая рекламу, продвижение продукции и спонсорство, в разбивке по видам последствий			
PR8	Общее количество обоснованных жалоб, касающихся нарушения неприкосновенности частной жизни потребителя и утери данных о потребителях			
PR9	Денежное выражение существенных штрафов, наложенных за несоблюдение законодательства и нормативных требований, касающихся предоставления и использования продукции и услуг			

Показатели в области взаимодействия с обществом

SO1	Процент офисов и отделений с вовлечением представителей местного сообщества, имеющих оценку воздействия и программы развития		Социальная ответственность/ Выстраивание специальных отношений с местными сообществами	40
SO2	Доля и общее число бизнес-единиц, проанализированных в отношении рисков, связанных с коррупцией			
SO3	Доля сотрудников, прошедших обучение антикоррупционным политикам и процедурам организации			
SO4	Действия, предпринятые в ответ на случаи коррупции			
SO5	Позиция в отношении государственной политики и участие в формировании государственной политики и лоббирование			
SO6	Общее денежное выражение финансовых и натуральных пожертвований политическим партиям, политикам, и связанным с ними организациям в разбивке по странам			
SO7	Общее число случаев правовых действий в отношении организации в связи с противодействием конкуренции, практические подходы по недопущению монополистической практики и их результаты			
SO8	Денежное выражение существенных штрафов и общее число нефинансовых санкций, наложенных за несоблюдение законодательства и нормативных требований		Влияние на окружающую среду/Соответствие требованиям	54-55
SO9	Офисы и отделения, имеющие существенное потенциальное или реальное негативное влияние на местное сообщество			
SO10	Профилактические и смягчающие меры принятые в офисах и отделениях, имеющих существенное потенциальное или реальное негативное влияние на местное сообщество			

Полное раскрытие

Нет раскрытия

Ключевой индикатор

Частичное раскрытие

Н/п

Не применимо

Вспомогательный индикатор

Контактная информация

Зарегистрированный офис компании

АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз»
Левый Берег, пр-т Кабанбай Батыра 17,
Астана, 010000, Республика Казахстан
Тел.: +7 (7172) 97-99-97
Факс: +7 (7172) 97-74-26

Департамент по связям с инвесторами (запросы институциональных инвесторов)

Тел.: +7 (7172) 97-54-33
Факс: +7 (7172) 97-54-45
Директор департамента по связям с инвесторами
Асель Калиева
е-mail: ir@kmgep.kz, A.Kaliyeva@kmgep.kz

Связь с общественностью (запросы от средств массовой информации)

Тел.: +7 (7172) 97-79-15
Елена Пак
е-mail: pr@kmgep.kz

Корпоративный секретарь (запросы акционеров)

Тел.: +7 (7172) 97-54-08, +7 (7172) 97-54-09
Факс: +7 (7172) 97-54-03
Айдар Жексенбиев
е-mail: info@kmgep.kz, Aidar@kmgep.kz

Аудиторы

ТОО «Эрнст энд Янг Казахстан»
ул. Фурманова, 240/Г,
Алматы, 050059, Республика Казахстан
Тел.: +7 (727) 258-59-60

Регистратор

АО «Единый регистратор ценных бумаг»
050000 г. Алматы, пр. Абылай хана д. 141
Телефон: +7 (727) 272-47-60 вн. 150
Факс: +7 (727) 272-47-66
е-mail: info@tistr.kz
<http://www.tistr.kz>

ADDRESS BY THE CHAIRMAN OF THE MANAGEMENT BOARD

Dear shareholders, partners, friends!

2013 became for KazMunaiGas Exploration Production a period of production stabilization which have seen large-scale initiatives to streamline and modernize technological process. Working conditions and oil production have been improved and increased.

To assess our progress in order to achieve the goals set, we would like to bring to your attention this Sustainability Report which is the second one prepared in accordance with the standards of the Global Reporting Initiative (GRI) Guidelines.

In general we can say that the assigned tasks were achieved: in 2013, Ozenmunaigas production exceeded the 2012 performance by five percent, and by Embamunaigas – by one percent. Under the framework of the production modernization program, several major facilities were put into operation: Advanced Downhole Equipment Diagnostics and Repair Workshop, well killing workshop in Ozenmunaigas JSC, service base for repair and storage of motor vehicles and special equipment in Support Service Vehicles and Well Servicing Division LLP (DUVWS), two gas processing and utilization plants in Embamunaigas JSC. By commissioning of these facilities, our goal was to modernize our production operations, and make it environmentally friendlier and safer. In addition, several non-production facilities were built and commissioned to improve working conditions for oilmen. We will continue this work in the coming years. Particular attention is traditionally given to health, safety and environmental protection matters.

Our enterprises observe strict safety rules, however emergencies continue to occur. So, we need to introduce changes in order to eliminate violations and negligence. We have heralded 2014 as the year for Occupational safety, and we are planning to assess the current state of occupational health and safety management system in order to develop an action plan which will improve it.

We are aware that our industry presents a potential risk to the environment, and therefore we committed to put significant resources and implement measures to solve environmental issues. The management of the Company never forgets that the environment where we operate is fragile, and that we must preserve it for future generations. In 2013, costs of safety

environmental measures implementation amounted to 2.3 billion Tenge. In 2014, we are planning to invest in this area almost twice as much.

With regard to social commitments, KMG EP has consistently invested funds for social infrastructure development in its regions of presence. Over ten years of its existence, KMG EP has provided funding of various projects for an amount that exceeds 45 billion Tenge. The money has been invested in the construction of schools, kindergartens, healthcare facilities, street playgrounds and sport grounds, sport and recreation centres, children's camp in Kenderli on the shores of the Caspian Sea and other facilities.

KMG EP's social projects have not only been directed to the Company's employees and their families, but in general to the population of the oil-bearing area. In 2012–2013, as an example, resettlement of citizens from depressed settlements of Bayshonas and Yeskene in Atyrau region to the regional centre was organized. Annual depletion of production reserves of the fields near these settlements led to an increased unemployment among the residents and caused damage to social and engineering infrastructure and general deterioration of human settlements. KMG EP has allocated 5.4 billion Tenge to acquire housing in Atyrau and to relocate people in the regional centre.

Presenting the Report for 2013, we strive to demonstrate that today our Company's goal is to achieve the best results by solving problems in the social sphere, such as occupational safety and environmental protection. KMG EP possesses significant resources to develop these areas, and has also set precise and clear priorities.

Recognizing the importance of social and environmental reporting, We are committing ourselves to continue this initiative in the future. I would like to thank all readers for their interest towards the Company and we hope that this report will help you to fully appreciate the contribution of KMG EP to the Kazakhstan's economic development, environmental safety and the formation of a stable and supportive social environment.

Abat Nurseitov

ABOUT THE REPORT

2.1. General Information

KazMunaiGas Exploration Production JSC (hereinafter referred to as the KMG EP, the Company) brings to the reader's attention the Sustainability Report of KMG EP for 2013 (hereinafter referred to as the Report). During the Report preparation, the Company has followed the requirements of the Sustainability Reporting Guidelines of the Global Reporting Initiative (GRI) version G3.1 (hereinafter referred to as the Guide G3.1). The GRI reporting framework system allows to show the Company's process and results through the most reasonable and accurate scope and in a timely manner, in accordance with the principles, adopted by KMG EP. It makes it possible to ensure the comparability of the Report with the same reports of leading international oil and gas companies.

This Report is a logical and informational continuation of information disclosure that was presented in the Company's Annual Report for 2013. The Company has issued annual reports since 2006, which also include matters related to sustainable development: occupational and environmental safety, process safety and social responsibility. In 2012, the Company had prepared a Sustainability Report for 2011. However, due to the KMG EP assets restructuring and drastic changes which

occurred in the organizational and administrative activity in 2012, the Report has not been published, and used only for analytical work inside the Company.

Having approved Disclosure Policy, the Company always strives to bring reliable and complete information on its operating results to the attention of stakeholders. Since 2013, the Company plans to prepare and bring to the attention of potential readers the Sustainability Reports in accordance with the best practices of information disclosure on an annual basis.

This Report corresponds to the "C" application level of the G3.1 Guidelines. Its application level is declared at the Company's discretion and has no external assurance. Due to changes in the Sustainability Reporting Guidelines of the GRI, which has already been published, the Company does not plan to carry out the external assurance of this Report in the near future.

List of performance indicators, in accordance with G3.1, and the degree of their disclosure is presented in GRI Index Table, are included in the Report (see page 66).

2.2. Reporting period and scope of report

The reporting period covers the year 2013. In order to demonstrate trends in the Company's activities, information and performance indicators, wherever possible for years since 2011 to 2013 as well as planned values are presented.

The scope of the Report applies to the Headquarters of KMG EP, as well as the two production companies who are under control and significant influence of KMG EP – Ozenmunaigas JSC (hereinafter referred to as the OMG) and Embamunaigas JSC (hereinafter referred to as the EMG). We shall not disclose information about other legal entities, in which KMG EP has an equity interest (regardless of

The annual report can be
downloaded or studied
online in our website
www.kmgp.kz

the percentage of such interest), because KMG EP does not control operations of these legal entities, including the area of sustainable development.

These entities are as follows:

- KGM (Kazgermunai LLP)
- CCEL (Karazhanbasmunai JSC)
- PKI (PetroKazakhstan Inc.)
- KMG EP Exploration assets LLP

In addition, these legal entities are not connected with the Company technologically or logistically, which allows complying with the principle of integrity of this Report within defined boundaries.

There is no other basis for reporting on subsidiaries, leased facilities, outsourced operations, and other

entities that can significantly affect comparability of data in this Report.

Due to on-going changes and reorganizations within the Company and related legal entities, currently we are not able to determine the strategy or action plan that would eliminate these limitations on the scope or boundaries of the report.

The terms "KMG EP" and the "Company" used in this Report for the purpose of disclosure generally refer to KazMunaiGas Exploration Production JSC, including Ozenmunaigas JSC (OMG) and Embamunaigas JSC (EMG).

In the future, the Company is planning to provide more information about organizations in which KMG EP has equity interest.

2.3. Methodology and assumption

The Report is based on the Guide G3. 1 including recommendations on the definition of the content, quality and boundaries of the report. However, information provided in this Report is not complete in terms of many criteria and activities. Representation of such information was noted in GRI Index Table as partial disclosure or non-disclosure.

Calculation, collection and consolidation of economic, social, environmental and other indicators were carried out in accordance with the requirements of these Guidelines. A general practice of measuring system was used in the calculation of quantitative data.

The process of preparing information for the Report is based on disclosure information priority principles to certain groups of stakeholders who are assumed to be the main readers of the Report.

The main potential readers of this Report were assumed to be:

- Portfolio investors and analysts;
- Governmental and authorized agencies of the Republic of Kazakhstan;
- Representatives of Sovereign Wealth Fund "Samruk-Kazyna" JSC and National Company KazMunaiGas JSC;
- Employees and partners of the Company;
- Representatives of various rating agencies;

- General public.

This range of stakeholders in addition to G3. 1. Guide's requirements determined the following key topics and focuses in information disclosure in the Report:

- Corporate governance and business ethics;
- Social role of the Company;
- Environmental impact.

In determining the energy consumption, the following calculation assumptions were used:

1,000 kJ = 1 MJ = 0.001 GJ

1 kWh/A = 3.6 MJ

In case figures are shown in US dollars (or other currency), an average annual exchange rate of the US dollar (or other currency) is used to estimate currency exchange rate.

According to the materiality of this information, the following factors and assumptions were taken into account:

- Due to the fact that the Company's Sustainability Report for 2011 was not published, the description of the meaning of any reformulated information provided in previous reports, and the reasons for such reformulations are not provided

(for example, mergers/acquisitions, change of reporting periods, nature of business, evaluation methods), as well as significant changes compared with the previous reporting periods

in the scope, boundaries, or measurement methods applied in the report are not provided, and the Company believes that they are not necessary.

2.4. Forward-looking statements

This document includes statements that are considered to be "forward-looking statements". Terms used to describe the future, including, inter alia, the words "believe", "according to preliminary estimates", "expect", "according to forecasts", "intend", "plan", "outlined", "will" or "should". In each case, similar or comparable terms, or references to discussions, plans, goals, objectives, future events or intentions are intended to identify forward-looking statements. These forward-looking statements include all statements that are not historical facts. They include, without limitation, statements about the intentions, beliefs and statements of the Company's expectations concerning, inter alia, results of operations, financial standing, liquidity, prospects, growth, strategies and industries in which the Company operates. By their nature, forward-looking statements involve risk and uncertainty because they

relate to future events and circumstances that may occur or not occur. Forward-looking statements are not guarantees of future results of operations and actual results of operations, financial standing and liquidity of the Company, and the development of the country and industries, in which the Company operates, may significantly differ from those options that are described herein or suggested by the forward-looking statements contained in this document. The Company does not intend and undertakes no obligation to update any information regarding the industry or any forward-looking statements contained in this document, whether as a result of new information, future events or any other circumstances. The Company does not make any statements or representations and does not publish any predictions that the results set out in such forward-looking statements will be achieved.

2.5. Contacts

Sustainability Report for 2013 and additional information about the Company's activities in the field of sustainable development are available on the corporate website: www.kmgep.kz.

Department of Investor Relations. 17 Kabanbay-Batyr str., Astana, 010000, Republic of Kazakhstan.

Phone: **+7 7172 97 54 33**
e-mail: **ir@kmgep.kz**

Questions related to the information presented in this Report may be addressed to:

ABOUT THE COMPANY

As one of the leaders in oil production, the Company operates in all major oil fields in Kazakhstan.

The Company was founded in March 2004, as a result of the merger of Ozenmunaigas JSC with Embamunaigas JSC.

In terms of consolidated volume, KMG EP controls about 15% of oil production in Kazakhstan, in terms of consolidated proved reserves – about 4%. At the end of 2013, KMG EP has retained its place in the top three oil producers in Kazakhstan.

The Company’s shares are placed on the Kazakhstan Stock Exchange (KASE), and the Global Depositary Receipts – on the London Stock Exchange (LSE).

3.1. Regions of presence

The company operates in Mangystau, Atyrau, Aktope, Kyzylorda, and West Kazakhstan regions of Kazakhstan. The main Headquarters is located in Astana.

The main activity of KMG EP’s owned oil and gas assets is carried out in the Caspian lowlands, Mangystau and South Turgay oil basins (Mangystau and Atyrau regions). There are 70 fields in KMG EP’s portfolio, including acquisitions. The largest of them is Uzen field, where production started in 1965.

3.2. Results and plans of the Company

Table 1. Key financial and operating indicators of KMG EP for the period of 2011–2013

	2011	2012	2013	2014 (plan)
Oil extraction, million tons per year	7.9	7.8	8.0	8.2
Oil extraction, million barrels of oil equivalent				
Sales volume, million tons per year	7.7	7.7	8.0	8.1
Export, million tons per year	5.8	6.1	6.0	6.1
Revenue, bln Tenge	721	797	817	852
Net profit, bln Tenge	209	161	142	298
Capital investments, bln. Tenge	108	122	144	133
Capital	1 299	1 338	1 374	1 560
Obligations	242	226	222	230
Including borrowed funds	87.9	7	7	7
Net cash, billion Tenge	629	699	616	650

3.3. Staff

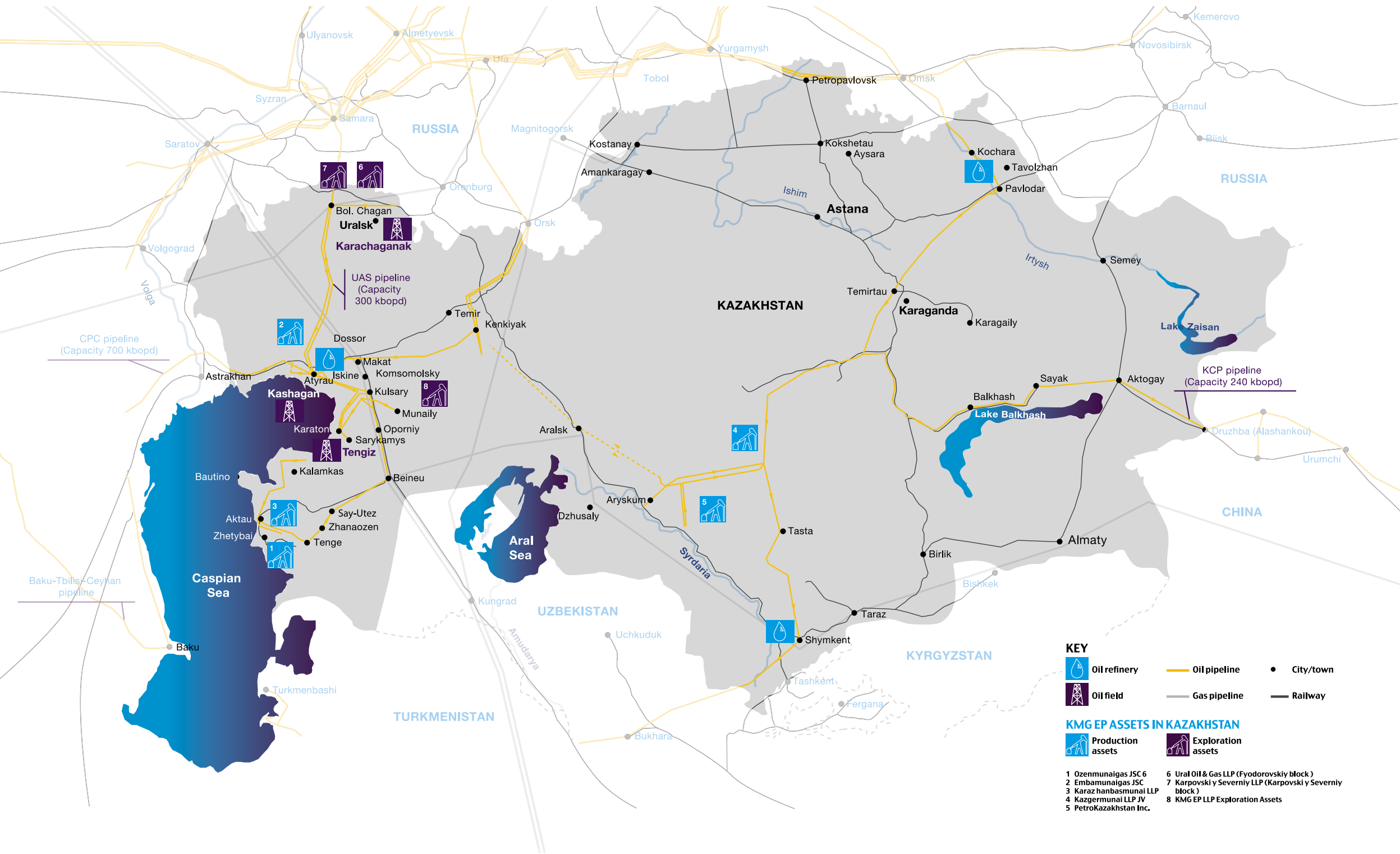
The number of KMG EP’s workers exceeds 15,000 people (about 10,000 in OMG and 5,500 in EMG). The company carries a huge social responsibility, since this figure is more than sufficient for KMG EP’s production requirements.

Number of employees

9,540 – OMG
5,560 – EMG
124 – Branch of Engineering Centre
237 – Central Staff of KMG EP

3.4. Key events and achievements

KEY EVENTS IN 2011–2013

2011

- KMG EP acquired 100% of shares from Karpovskiy Severniy JSC and 50% share from Ural Group Limited (UGL). UGL owns 100% equity interest in Ural Oil and Gas LLP (UOG), which holds the right of subsoil use for hydrocarbons exploration on Fedorovskiy block located in West Kazakhstan region. In July 2012, a 49% share in Karpovskiy Severniy JSC was sold to the Hungarian company MOL Hungarian Oil and Gas Plc. (MOL).
- A strike took place in Ozenmunaigas production subsidiary, the reason was the transition to a new remuneration system. The strike has been called off after the negotiations between the KMG EP management and strike participants took place, negotiations allowed the parties to reach a constructive agreement.
- Four contracts for hydrocarbons exploration, whose geological resources were estimated at 1.5 billion barrels of oil equivalent – blocks of Temir, Teresken, Karaton-Sarkamys and area adjacent to Uzen and Karamandybas fields, were acquired.
- Oil deposit was discovered on the Lyman exploration block close to the fields of Embamunaigas.

2012

- Ozenmunaigas and Embamunaigas production branches were transformed into joint stock companies, 100% of shares of which are owned by KMG EP.
- Two new service companies were established: Support Service Vehicles and Well Servicing Division LLP (DUVWS) and production structural unit "Drilling Operations Department" (PSU DOD), which can provide services both to KMG EP and other oil producing companies.
- In order to stabilize oil production and optimize production processes, KMG EP developed a Medium term technological modernization program.
- KMG EP announced closing of the 51% shares sale deal in the authorized capital of Kazakhstan Petrochemical Industries Inc. (KPI) LLP to United Chemical Company LLP. KPI is the operator of the project "Construction of the first integrated gas chemical complex in Atyrau region of the Republic of Kazakhstan".
- The Board of Directors of KMG EP made decision to allocate 5 billion Tenge for the resettlement of residents of Bayshonas and Yeskene settlements in Makat district to Atyrau.

2013

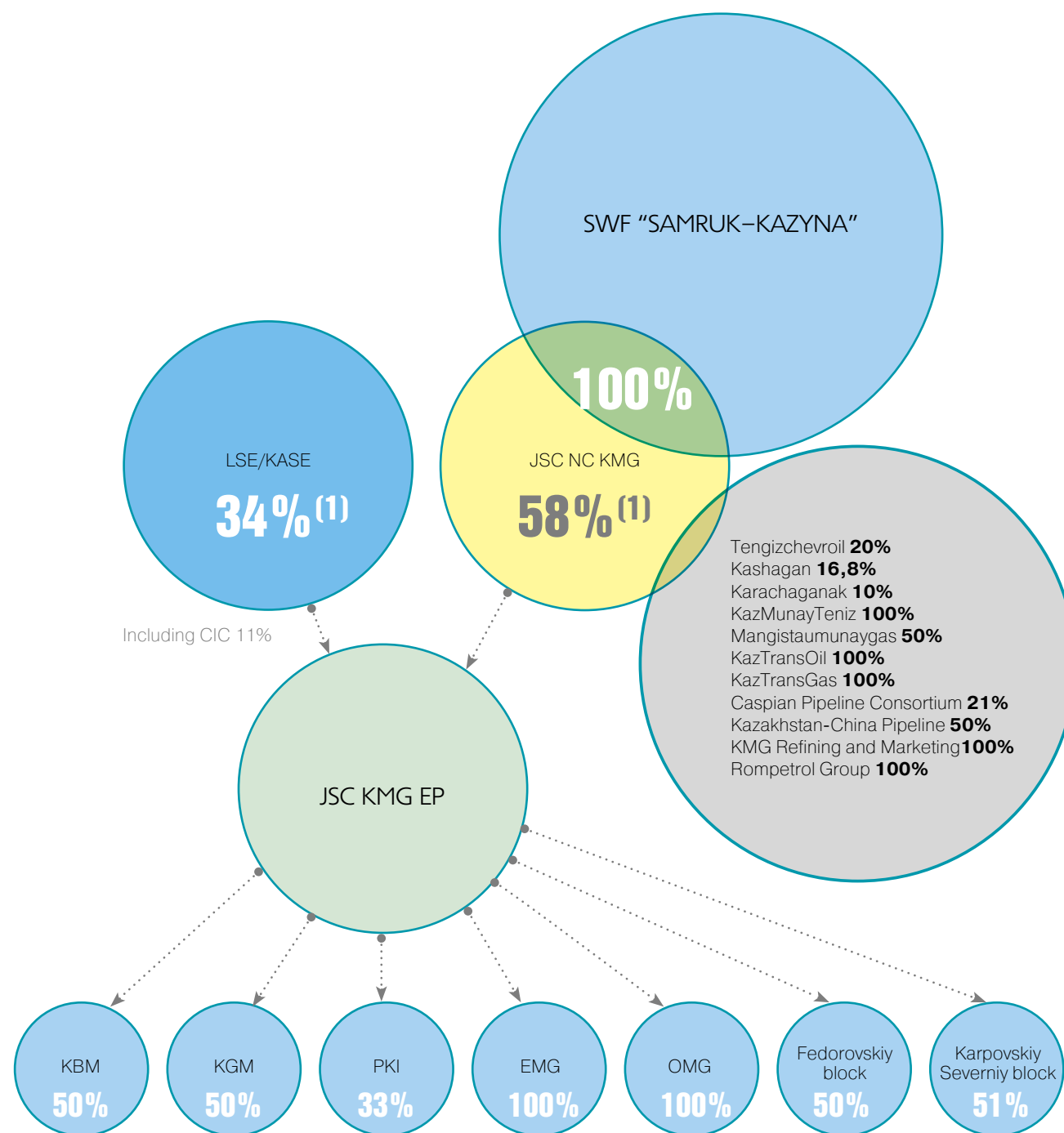
- Downhole Equipment Diagnostics and Repair Workshop was put into operation in OMG.
- Gas influx of about 239,450 cubic meters/day and condensate influx at a level of 247 cubic meters/day were obtained during testing of a subsalt well over the Fedorovskiy block.
- In July 2013, the construction of the plant for well killing fluid preparation in OMG was completed.
- The construction of the plant for associated gas utilization in the EMG – S. Balgimbayev field with a designed capacity of 20 million cubic meters per year was completed. A plant for associated gas utilization with a designed capacity of 40 million cubic meters per year was put into operation on the East Makat field.
- KMG EP was the winner of the annual reports contest organized by the Rating agency "Expert RA Kazakhstan" in the nomination "Best interactive annual report".
- Kazakhstan IT Innovation Award was presented to Nurken Abdirov, the Director of KazMunaiGas Exploration Production JSC IT and Production Automation Department, within the framework of Kazakhstan IT Innovation Forum Expo.
- According to the results of 2013, KMG EP was recognized as the best company listed on Kazakhstan Stock Exchange for its pursuit of transparency.

The scale of the Company and its complex ownership structure determines the need for efficient and transparent Company management, as well as for its subsidiaries and related entities. It succeeds because of the best international corporate governance standards and practices was used.

4.1. Ownership and assets structure

(1) of the total number of shares placed as of December 31, 2013, exclusive of 8% of treasury shares

According to the laws of the Republic of Kazakhstan, we include below a list of security holders of the Company, who own shares as of 31 December 2013, the number of which is to be reported. This requirement does not apply to GDR holders, however, the Company believes it is necessary to

specify the information that on September 30, 2009, state investment fund of the People’s Republic of China “China Investment Corporation” (CIC) announced the acquisition of the GDR equivalent to about 11% of the Company’s shares in the form of GDR.

Table 1. Structure of security holders of the Company as of December 31, 2013

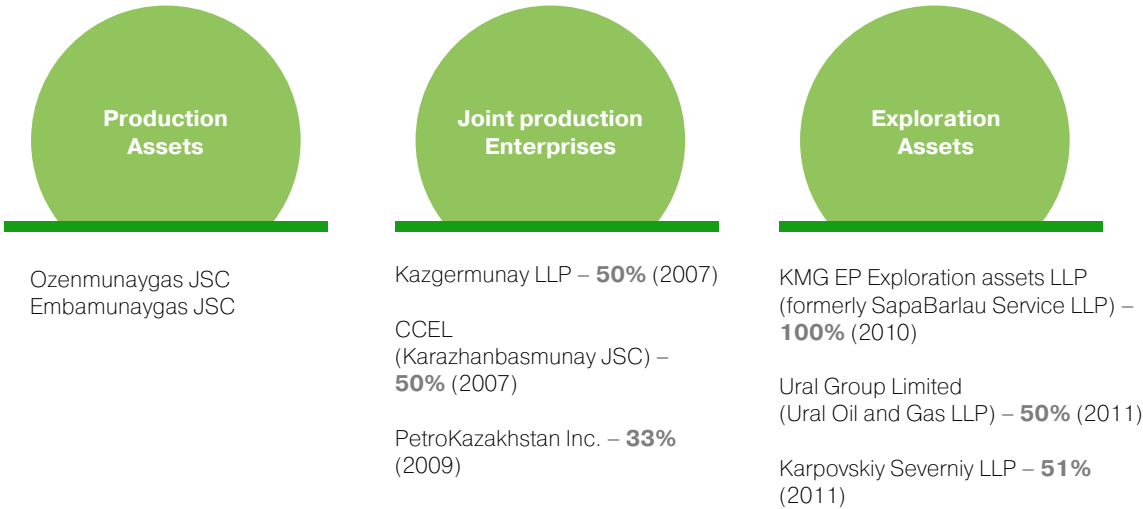
Shareholder	Number of ordinary shares	Number of preferred shares	Total allotted shares
Number of issued shares	70,220,935	4,136,107	74,357,042
Owned by NC KazMunaiGas JSC	43,087,006	-	43,087,006
Percentage of issued share capital	61%	0%	58%

4.2. Management structure

The Company’s management structure is a typical structure of a joint stock company management. A specific Company feature is the fact that KMG EP is a holding structure, which manages two key productive assets – Ozenmunaigas JSC and

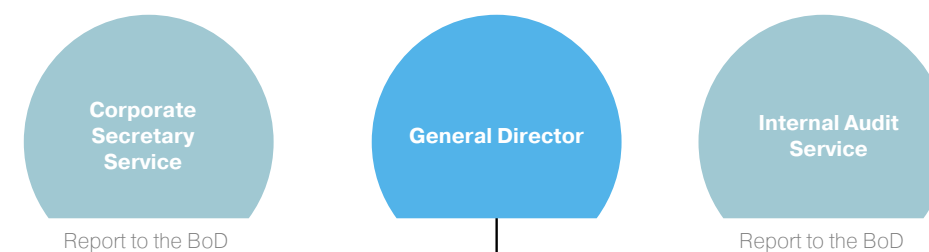
Embamunaigas JSC, and also has equity interests in production enterprises and exploration assets in Kazakhstan. The structure of KMG EP JSC is represented in the following illustration.

Structure of KMG EP

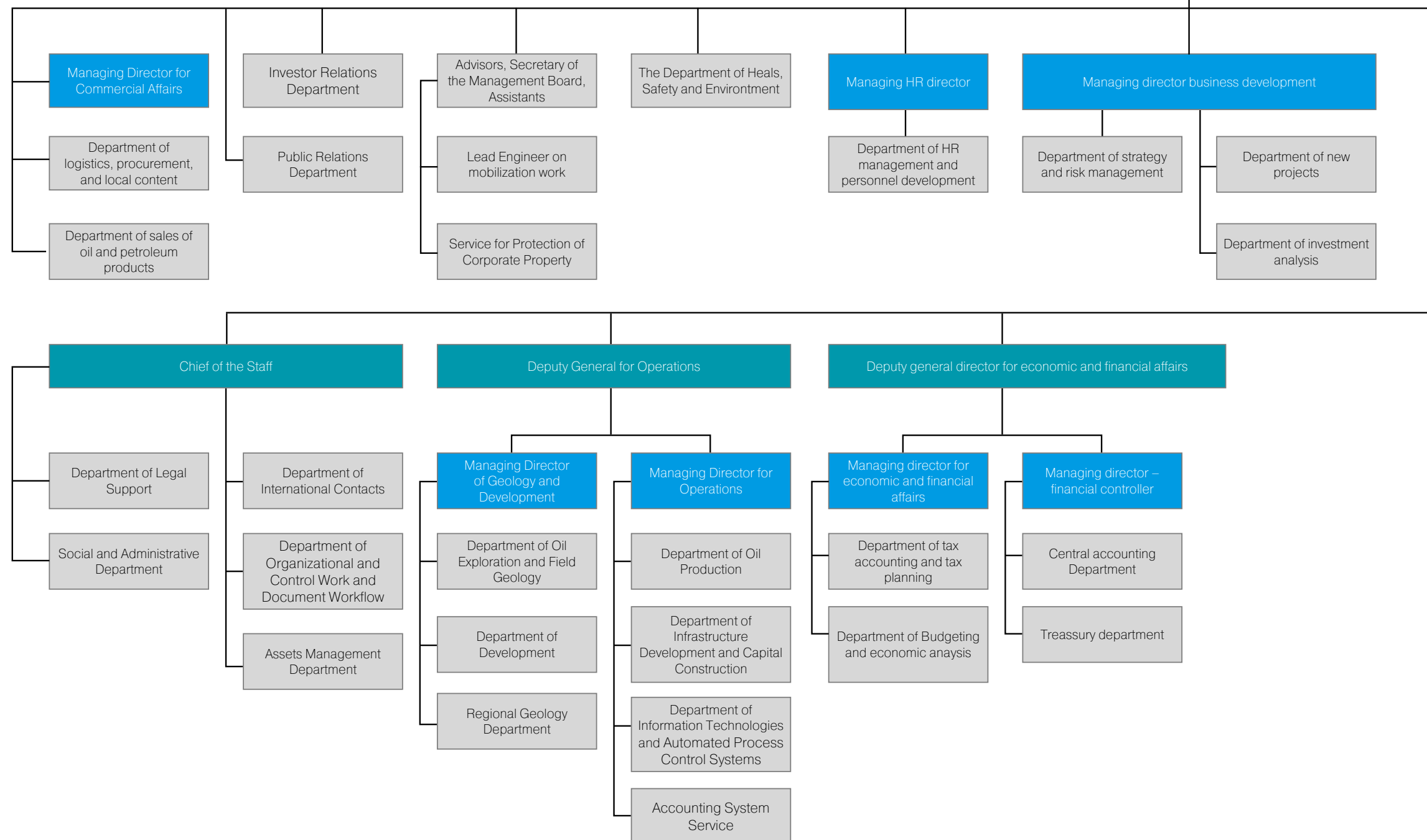

Structure of the Central Staff of KMG EP

Current organizational structure of the Company management, including divisions of OMG and EMG is under further improvement in order to avoid functions and authorities duplication between KMG EP and business units.

Structure of the HQ of KAZMUNAIGAS EXPLORATION PRODUCTION JSC

4.3. Corporate governance

KMG EP has become one of the first Kazakhstani companies that apply corporate governance practices, in accordance with the world standards. Investor's confidence in the Company and its management depends on the level of corporate governance.

KMG EP has developed and implemented an effective system, which establishes relationship between the Board of Directors, the Management Board, and the shareholders. This system ensures a constant search for the best investment opportunities for the Company and the best concern of all the shareholders.

Regulation of relations with the main shareholder (NC KazMunaiGas JSC) is one of the most important tasks of Company's corporate governance system. There is an agreement concluded between KMG EP and its parent company NC KazMunaiGas, which sets up the entrepreneurial independence of KMG EP and, in its liability to act in the concern of all shareholders. The Company's Board of Directors includes three Independent Directors. They play an important role in ensuring that the Company complies with its corporate governance obligations.

The Company has adopted the Kazakhstani Corporate Governance Code as its own Corporate

Governance Code. In 2012, the Company's Corporate Governance Code has been updated in order to bring it into compliance with the UK Corporate Governance Code, adopted in 2010 (except for certain provisions). Current version of the Company's Corporate Governance Code is available at the KMG EP website.

In accordance with the best international corporate governance practices, there are mechanisms in the Company, by which minority shareholders directly or indirectly may obtain information about the Board of Directors or to send them information. According to the Law of the Republic of Kazakhstan "On Joint Stock Companies", the procedure for the application by the minority shareholder and information dissemination by the company's registrar to other shareholders is defined by the agreement to maintain the security holder's registration system. In addition, a minority shareholder may apply to the registrar of the Company in order to join other shareholders when making decisions on the matters specified in the agenda of the general meeting of shareholders. Contact details are available on the Company's website and allow any shareholder to contact the Company's representatives for any inquiries, suggestions or other information.

4.4. Business Ethics

In 2009, the Board of Directors of KMG EP approved the Business Principles, which represent KMG EP corporate culture, which all employees and officers of the Company must comply with within their activities towards the achievement of general corporate goals.

PRINCIPLES OF JSC KAZMUNAIGAS EXPLORATION PRODUCTION

Principle 1. Responsibility

The Company values its business reputation and is aware of its responsibility to:

- *employees;*
- *shareholders;*
- *society;*
- *partners;*
- *Customers.*

Principle 2. Continuous improvement

The Company strives to continuously improve the quality of manufactured products and rendered services, as well as to increase the efficiency in both production and management processes.

Principle 3. Compliance with laws, transparency and business integrity.

The Company acts in an honest, open and just manner and expects the same from its employees, partners, and customers.

Principle 4. Health, safety and environment

The company aims to reduce negative impact on the environment and preserve natural resources.

The Company is constantly working to improve the level of process and environmental safety, as well as occupational safety of the Company's employees.

Principle 5. Economic Efficiency

The basic economic principle of the Company's business is to be profitable as a necessary condition for the existence of an organization.

Principle 6. Political Activities

The Company does not make payments to the benefit of political parties, organizations or their representatives, and does not take part in political movements. The Company recognizes the right of its employees to participate in political parties, organizations or to be their representatives, as well as to take part in political movements.

Principle 7. Principle of healthy competition

KMG EP supports free entrepreneurship and tends to compete fairly, observing ethical and lawful regulations, and is not preventing others from competing freely with them.

ANTI-CORRUPTION POLICY

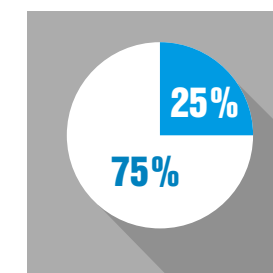
In June 2013, the Board of Directors of KMG EP adopted the Anti-corruption policy. The aim is to strengthen the Company's reputation as an open and fair market participant, as well as to develop the employees' corporate culture, which rejects all forms of corruption, as well as to ensure compliance with Anti-corruption legislation and best international practices in countering corruption.

4.5. Board of Directors

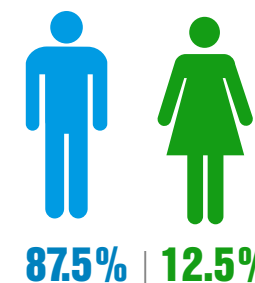
Management body of the Company is the Board of Directors (BoD), and the executive body is the Management Board of the Company. The General Director, who chairs the Management Board, is also a member of the BoD and sole representative of the executive body of the Company in the BoD. Four members of the BoD, including the chairman Daniyar Berlibayev are representatives of NC KazMunaiGas JSC. The BoD also includes three independent directors.

Number of members of the BoD broken down by gender is seven men (including three independent directors) and one woman. All members of the BoD, except for independent directors are citizens of the Republic of Kazakhstan.

The BoD is responsible to shareholders for the effective management and due control of the Company's activities and acts in accordance with the approved decision-making system. The most important functions of the BoD include definition of the areas of strategic development and the Company's policy, decision making concerning potential acquisitions of oil and gas assets and other vital issues.

Age composition of the Board of Directors

- Persons at the age from 30 to 50 years
- Persons older than 50 years

Gender composition of the Board of Directors

Purposes of the BoD are:

- general management of the Company's operations,
- ensuring the implementation of the shareholders' interests and rights,
- establishing the principles and standards of the Company's operation,
- control of activities, within its competence, of the Management Board of the Company.

The BoD holds meetings on a regular basis and as may be necessary.

Structure of the Board of Directors

- Audit Committee
- Remuneration Committee
- Nominating Committee
- Strategic Planning Committee

Members of the Board of Directors

Daniyar Berlibayev

Chairman of the Board of Directors of KMG EP, Deputy Chairman of the Management Board of NC KMG in charge of Corporate Headquarters

Daniyar Berlibayev was appointed to the Company's Board of Directors on July 9, 2013, and elected Chairman of the KMG EP Board of Directors on July 10, 2013.

He graduated from Al-Farabi Kazakh State University. In 2005-2007, he worked as CEO of JSC Intergas Central Asia and at the same time as First Deputy General Director of JSC KazTransGaz. In 2007-2009, he served as Managing Director (Gas Projects) at NC KMG. In 2009-2011, he worked as General Director of KMG RM, then as General Director of JSC KazTransGaz. Daniyar Berlibayev is a Board member at KazTransGas JSC, Supervisory Board Chairman at JSC AstanaGas-KMG, and Supervisory Board Member at JSC KazRosGas.

Abat Nurseitov

Chief Executive Officer of KMG EP

Abat Nurseitov joined the Company in 2006 and was appointed Deputy General Director for Operations in January 2012. Mr. Nurseitov graduated from the Lenin Kazakh Polytechnic Institute. He has been working in the oil and gas industry since 1986, having progressed from being a field operator for oil and gas production to head of Zhetybaineft. He has held various management positions at KazNIPneft, CJSC Turgai-Petroleum and the Kazakhstan affiliate of Lukoil Overseas Service. He has been awarded medals commemorating 100 and 110 years of Kazakhstan oil production.

Timur Bimagambetov

Managing Director (Production Assets), NC KazMunayGas JSC

Timur Bimagambetov was appointed Vice Chairman of the Management Board for Production and Technical Development on February 20, 2012 and elected to the Board of Directors of KMG EP on May 29, 2012. In recent years, he has served as General Director of N Operating Company LLP and as Executive Director of NC KMG. He graduated from the Kazakh Polytechnic Institute in 1978.

Yerzhan Zhangaulov

Managing Director (Legal), NC KazMunayGas JSC

In February 2012, Mr Zhangaulov was appointed Head of Legal Services at NC KMG JSC. Prior to that, he worked as Managing Director (Legal), Executive Director (Legal), and as an adviser to the Vice President of JSC NC KMG. He led the Legal Department of JSC NC Oil and Gas Transportation, headed the legal section within the General Services Department of Kazakhstan's Presidential Administration, served as a consultant with the Legislation, Defence and Law Enforcement Department at the Front Office of Prime Minister of the Republic of Kazakhstan, and as assistant to Kazakhstan's Justice Minister. He graduated from the Karaganda State Institute in 1992.

Asiya Syrgabekova

Managing Director (Investment and Risk Management), NC KazMunayGas JSC

Asiya Syrgabekova was appointed Financial Director at NC KMG in July, 2006 and elected to the Board of Directors at KMG EP on 26 March, 2010. Prior to that, since 2003, she has been Deputy Chairman of the Management Board, and between 2004–2005 Chairman of the Management Board of Halyk Bank. Between 1998 and 2003, Ms. Syrgabekova worked in the National Oil and Gas Company, where she held various executive positions in KazakhOil and KaztransGas. She graduated from the Kazakhstan State University's Faculty of Economics in 1982.

Philip Dayer

Independent Non-Executive Director of KMG EP

Philip Dayer LLB FCA, qualified as a chartered accountant with KPMG and then pursued a 25-year career in investment banking, specialising in consulting for LSE listed companies. He gained extensive experience working for companies such as Barclays de Zoete Wedd and Citicorp. He retired from ABN AMRO Hoare Govett in 2005. Since then he has advised Rosneft on its successful flotation in 2006. Currently, he holds independent directorships with a number of companies, including VTB Capital and AVEVA Group. Mr. Dayer joined the KMG EP Board of Directors in May 2010. He is a chairman of the Audit Committee and a member of the Remuneration, Nomination and Strategy Committees.

Edward Walshe

Independent Non-Executive Director of KMG EP

Edward Walshe has over 35 years of experience in the oil and gas sector. Mr. Walshe has worked in various roles with British Petroleum and British Gas, where he ran overseas exploration and productions operations in Nigeria, Abu-Dhabi, Central Asia, and South-East Asia. He has a Ph.D. in Solid State Chemistry from the University of Dublin. He was elected to the BoD of the Company on August 28, 2006. He chairs the Strategic Planning and Nominations Committees and is a member of the Audit and Remuneration Committees.

Alastair Ferguson

Independent Non-Executive Director of KMG EP

Alastair Ferguson is currently developing his own energy consultancy to advise clients on the Russian and Ukrainian energy sectors, with a focus on strategy and new business development. His clients include Statoil, Xenon Capital Partners, and JKC Oil and Gas. Formerly, he was a Principal and CEO of Russia Energy Advisory; he has also served as an independent director at JKC Oil and Gas and Xenon Capital Partners. He was a senior advisor in an investment consultancy firm targeting the Russian energy sector. He chairs the Remuneration committee, is a member of Nomination, audit and Strategic planning committees.

ROLE OF THE COMMITTEES OF THE BOARD OF DIRECTORS

Audit Committee	Remuneration Committee	Nominating Committee	Strategic Planning Committee
The responsibility of the Audit Committee includes, but is not limited to any reports containing: financial information of the Company, monitoring of the risk management and internal control systems. The Committee is also responsible for the involvement of the Company's auditors in this process. It also receives information from the Internal Audit Service, which monitors the compliance of the Company with its internal control procedures. Particularly, the Committee deals with compliance of legislation, accounting standards, applicable rules of the UK Listing Authority (UKLA) and the Kazakhstani Stock Exchange (KASE), thus ensuring an effectiveness of internal control system. The Board of Directors is also responsible for preliminary approval of the annual financial statement.	The Remuneration Committee is responsible for monitoring the Company's remuneration system of the BoD members, General Director, members of the Management Board, and other employees of the Company, including the analysis of the remuneration policy in comparison with other companies. In addition, the Remuneration Committee is responsible for developing and providing recommendations to the Board of Directors on the principles and criteria for determining the amount and terms of remuneration and compensation for the members of the Board of Directors, General Director, members of the Management Board, and for approval Company's option plans terms and other long-term incentive programs for managers and employees of the Company.	The main purpose of the Committee is an efficiency and quality improvement of the Board of Directors' work in the selection of specialists to fill positions in the Company's bodies, as well as: - ensuring continuity in the change of Company officers, - determining criteria for candidates selection for the positions of the BoD members, General Director, members of the Management Board and Corporate Secretary of the Company. The Election Committee considers issues related to the changes in the Board of Directors and the Management Board, such as authority termination and the Corporate Secretary appointment, additional and alternate directors retirements and appointments.	The purpose of the Committee is to develop and provide recommendations to the Board of Directors over the formulation of the Company's priority activities and development strategies.

4.6. Management Board

Distribution of authorities between the Board of Directors, the Management Board and the General Director of the Company is determined by the Articles of Association of the Company. Also, Board of Directors and the Management Board authorities and responsibilities are subject to the Regulation on the Board of Directors and the Regulations on the Management Board.

The Management Board, in turn, is responsible for developing an action plan to implement these functions and for the current operating activities of the Company. The Management Board reports to the Board of Directors on the progress in the work done to achieve the goals of the Company.

Abat Nurseitov, Chairman of the Management Board, is the General Director of JSC KazMunaiGas Exploration Production.

Members of the Management board

Kairbek Yeleusinov

Deputy General Director for Production

Kairbek Yeleusinov holds office of the Deputy General Director of Operations since October 2013. Prior to the last assignment he held office of the First Vice-President of JSC Karazhanbasmunai since December 2009. He has been working in the oil and gas industry since 1977. He started his career as a mechanic of the Instrumentation and Automated Control Systems of Oil and Gas Production Department "Uzenneft" to the director of the manufacturing subsidiary of Ozenmunaigas. He held the post of the Deputy Director of Operations in the manufacturing subsidiary of Embamunaigas. He graduated from the Gubkin Moscow Institute of Oil and Gas with a specialization in "Technology and integrated mechanization of oil and gas fields".

Benjamin Fraser

Chief Financial Officer – Financial Controller

Since January 2009, Benjamin Fraser worked as the Head of the Internal Audit Service of the Company, from September 2011; he holds the post of Chief Financial Officer and Financial Controller. Prior to that, he worked as a manager for Risk Management of the Group of Companies Kazakhmys PLC, held offices in Deloitte Kazakhstan, N M Rothschild & Sons Limited, HSBC Holding PLC. He is an Associate member of the Institute of Chartered Accountants in England and Wales.

Malik Saulebay

Head of the Staff

Malik Saulebay holds office of the Chief of the Staff from March 2014. Until his last assignment he worked as Managing Director of Legal Affairs from April 2011. He graduated from the Academy of Labour and Social Relations, Kazakh State Academy of Management with a specialization in "Law", "Business and management". He worked in JSC KazMunaiGas Refining and Marketing, JSC Trade House KazMunaiGas, JSC KazTransOil Service, JSC KazTransGas. He has experience in governmental authorities and organizations in the banking sector.

Botagoz Ashirbekova
Managing HR Director

Botagoz Ashirbekova holds office as Managing Director of the Human Resources management since September 2012. Before the last assignment, she worked as Director of the Human Resources management Department since December 2011. She held senior posts in Human Resources management in Mangystaumunaigas JSC, Turgay Petroleum JSC, Oil Company "KOR" JSC, as well as in organizations in banking and educational spheres. She graduated from the Kazan State University named after V. Lenin, holds a degree of PhD in social sciences.

Dastan Abdulgafarov
Managing Director Business Development

Dastan Abdulgafarov is the Managing Director of Business Development since September 2006. He graduated from the Kazakhstan Institute of Law and International Relations with specialization in the "International Law" and the Diplomatic Academy of the Ministry of Foreign Affairs in "International Economics and Law". He received a degree of the Master in Oil Business of the Corporate University of AGIP. Before the last assignment, he worked in OOC KazMunaiTeniz JSC, NC KazMunaiGas JSC.

4.7. Stakeholder engagement

Activities of the oil and gas sector companies are under close attention of the government, public and the investment community because of the significant impact on the sustainable development of the regions. Under these conditions, transparency of activities is becoming increasingly important in the process of interaction with internal and external stakeholders.

Over a long period, KMG EP has not conducted systematic work on the definition and interaction with stakeholders. However, rethinking the strategic goals and objectives, as well as the lessons of the financial crisis led to the recognition of the importance to build a comprehensive communications system. Thus, within the framework of the Development Strategy 2020, the Company conducted a study on identification of stakeholders' groups and determination of their interests, the results of which have influenced the formation of the

strategic objectives and priorities. Subsequently, the Company plans to develop a Corporate social responsibility strategy, Stakeholders' map, as well as stakeholder engagement plans in accordance with the standard AA1000SES.

Currently, the communication system of KMG EP is aimed at those groups of persons and entities that have significant impact on the Company, affecting its financial stability and reputation. Among them:

- Shareholders;
- Central and local governments;
- Suppliers and contractors;
- Local communities in the regions of the Company's operations;
- Company's employees and their families (immediate relatives);
- Non-profit organizations.

4.8. Risk Management in the Company

The Company has a System of Internal Control and Risk Management. The system is designed to identify, evaluate and manage significant risks associated with the Company's achievement of its goals, taking into account the safety and increase in the value of shareholders' investments in the Company. The Company highlights the following key risk factors that may affect the sustainable development:

Economic risk factors:

- the reduction in oil prices is the main potential impairment, both for internal and external Company oil supply market;
- the existing legislation in the area of goods and services procurement, does not allow to improve the efficiency of logistic and maintenance support;
- weak competitive environment among suppliers and contractors reduces the quality of works and services provided to the Company;
- the level of Kazakhstani financial system development may worsen the conditions of free funds allocation.

Regional risk factors:

- the main assets of the Company are conducting their operating activities in the regions with rigorous climatic conditions;
- some regions are characterized by a deficit of highly skilled specialists in the field of oil production and gas processing;
- these regions refer to regions with high social and economic risks that have a significant impact over the Company's activities.

Risks and risk factors related to health, safety and environment

- non-compliance with safety regulations;
- occupational accidents;
- damage to the environment;
- environmental pollution and natural disasters;
- risks of ambiguous interpretation of applicable laws and regulations in the field of ecology, which is not in favour of the Company, with possible presentation of claims and penal sanctions.

** For more detailed information on risk factors, please refer to the Annual Report of KMG EP.*

4.9. External initiatives

KMG EP aims to develop and maintain business contacts with Kazakh and foreign oil and gas companies in order to create a basis for a potential partnership, expansion of geography of its business, and transfer of technology.

KMG EP is a member of the KAZENERGY Association, whose purpose is to help in creating favourable conditions for rapid and sustainable development of the fuel and energy complex of the Republic of Kazakhstan. Every year since 2006, KMG EP take part in the KAZENERGY Eurasian Forum, which during its existence has established itself as a convenient platform for discussion of the current issues and prospects of the oil and gas industry of the Republic of Kazakhstan.

In addition, KMG EP annually participates in the Kazakhstan International Oil and Gas Exhibition – KIOGE in Almaty.

Membership in industry associations is strategically important for KMG EP for several reasons. It provides:

- unique opportunities to interact with other members, as well as with representatives of the Government of Kazakhstan, industrial and financial organizations.
- access to analytical resources: reports on economic policy of Kazakhstan, changes in the legal framework, reports on government activities, briefings and seminars with the participation of Kazakh officials responsible for decision-making.
- participation in Working groups and Committees on key business issues.

OUR ACTIVITIES

Since entering the London and Kazakhstan Stock Exchange, activities of KMG EP are carried out in accordance with the strategy approved by its shareholders.

5.1. Economic efficiency

Within the reporting period, the goal of KMG EP is the long-term growth of the Company by using the current Development Strategy, and it takes into account the interests of stakeholders and the sustainable development principles.

Since KMG EP has entered the London and Kazakhstan Stock Exchange, its activities are carried out in accordance with the strategy approved by its shareholders. After successful achievement of medium-term objectives, the strategy was updated in 2010, but its basic principle remained the same – KMG EP strives to increase the shareholder value of the Company.

The Company plans to carry out exploration on existing and new blocks, maintain the level of production from the existing fields using modern technologies of oil extraction, as well as to expand its oil and gas portfolio through the acquisition of assets in Kazakhstan and abroad.

The Company's strategy at existing fields is to conduct activities to maintain production, work on cost control, as well as finding ways to stimulate production and increase oil recovery through the use of new technologies.

5.2. Financial and economic indicators

Financial and economic indicators summarized in the Table below, include revenues, operating costs, payments to employees, donations and

other investments in accordance with the G3.1. Methodology and represent created and distributed direct economic value.

Table 1. Direct economic value created and distributed, million Tenge

Components	2011	2012	2013
Created direct economic value			
a) Revenue:			
Net sales	721,194,169	797,170,479	816,711,722
Income from financial investments including:	28,843,487	34,527,946	20,576,899
Interest on financial loans			
Dividend income			
Income from rentals			
Other income from investment objects			
Net loss on fixed assets retirement	(4,043,980)	(3,188,985)	(4,475,484)
Total	745,993,676	828,509,440	832,813,137
Economic Value Distributed			
b) Operating costs			
Expenses connected with suppliers	203,964 599	201,754 479	239,454,486
c) Employees wages and benefits			
Labour payment expenses (salaries and wages (including taxes, fees, social expenditures paid on behalf of an employee) according to the Statement of revenues and expenditures	47,228,136	60,010,737	66,666,362
Other payments (general bonuses, such as pensions, insurance, corporate transport, and other support for employees: housing, interest-free loans, educational grants, discharge allowances. Does not include the costs of training, personal protective equipment, and other items directly related to the employee's work) according to the Profit and loss statement	37,118,149	43,252,967	51,633,198
Payments to providers of capital			

Table 1. Direct economic value generated and distributed, mln tenge (continuation)

Components	2011	2012	2013
<i>Financial payments to the suppliers of capital of an organization (Includes dividends paid to shareholders, interest payments to suppliers of loans, as well as interest on all types of debts and loans) according to the Profit and loss statement, as well as the Statement of Changes in Owner's Equity</i>	63,859,240	97,468,399	118,434,318
Payments to governments (by country)			
<i>Gross tax payments (All taxes and related penalties paid at the international, national and local levels. Deferred payments of taxes should not be included) according to the Profit and loss statement</i>	349,832,037	390,705,538	371,725,383
Total	702,002,161	793,192,120	847,913,747
Economic value retained			
Calculated as economic value generated less economic value distributed	43,991,515	35,317,320	(15,100,610)

Crude oil production including share in joint ventures and associated companies in 2013 amounted to 12,388 thousand tons, or 251 thousand barrels per day. Production at own assets of KMG EP – OMG and EMG – was 162 thousand

barrels per day. The volume of production of OMG and EMG in 2013 compared with 2012 increased by 258 thousand tons and 25 thousand tons, respectively.

Below is brief and economic production and economic information on OMG and EMG.

		Ozenmunaigas JSC (OMG)	Embamunaigas JSC (EMG)
		The company is located in Zhanaozen, Mangystau region	Is located in Atyrau, Atyrau region
KMG EP's share		100%	100%
Production in 2013		105 thousand barrels per day	57 thousand barrels per day
2 fields		2 – Uzen and Karamandybas	41 fields, major fields: West Prorva, East Makat
Production wells		3,755	2,305
2P Reserves (at the end of 2013)		734 million barrels	297 million barrels
Number of Employees		9,540	5,560
Lifting costs		\$16.8 per barrel	\$12.0 per barrel

The volume of consolidated KMG EP's proved and estimated reserves, considering subsidiaries and affiliates and shares in joint ventures as of the end of 2013 amounted to 200 million tons (1,466 million barrels).

The fields KMG EP main production assets are characterized by high water cut, and as a result there is less oil recovery due to the reserves long operating period, since they were discovered in 1960–1970. The highest volume of production at the oil deposits was in the 1970s, some of them have been already suspended. Assets of joint ventures were discovered in the mid-1980s – early 1990s.

The lightest/highest quality oil is produced in Embamunaigas (EMG), PetroKazakhstan Inc. (PKI) and Kazgermunai (KGM). However, Kyzylorda oil (KGM and PKI) is highly paraffinic, which makes it difficult to transport, especially in the winter period. Mangystau oil (oil of Ozenmunaigas and CCEL) unlike Atyrau (EMG) and Kyzylorda oil (KGM and PKI) is a highly viscous (heavy), highly paraffinic (highly freezing) oil, which also complicates its transportation. It should be noted that the Karazhanbas oil is the most viscous oil among Mangystau oils with high content of sulphur and resins.

Currently, for the purpose of transporting heavy (Mangystau) oil, it is mixed with light (Emba) oil, increasing the level of its quality.

Table 2. Basic physical and chemical properties of oil (oil quality)

Criteria	OMG & EMG	KGM	CCEL	PKI
API gravity	330	380	170	430
Paraffin	~20%	~12-15%	~0.7-1.4%	~9%
Sulphur	~0.18%	~0.1-0.2%	~1.6-2.2%	~0.15%

The Company fully complies with the applicable oil qualitative characteristics requirements, as well as those for information and identification marks over the supplied oil properties.

pipelines are coordinated with the Ministry of Oil and Gas of the Republic of Kazakhstan. OMG also supplies produced oil to the domestic market. EMG will start supplies to the domestic market in 2015.

OMG and EMG supply oil for exports by two main routes: the pipelines of the Caspian Pipeline Consortium (hereinafter referred to as the CPC) and the Uzen – Atyrau – Samara Pipeline (hereinafter referred to as the UAS) owned by KazTransOil JSC (Republic of Kazakhstan). Volumes of oil supplies through

Export oil sales of OMG and EMG in 2013 amounted to 6,017 thousand tons (119 thousand barrels per day), or 75% of total oil sales. Oil sales to the domestic market amounted to 1,900 thousand tons. In addition, 67 thousand tons of oil products were sold in the domestic market.

5.3. Company's pricing policy

KMG EP sells oil to the domestic market through KazMunaiGas JSC – a Refining and Marketing JSC, which is also a subsidiary of NC KMG JSC, in accordance with the contracts concluded on an annual basis. Quotas on the Company's oil supply to Atyrau Refinery (hereinafter referred to as the Atyrau Refinery) are established by the Ministry of Oil and Gas of the Republic of Kazakhstan on a monthly basis.

In 2014, the price of supply to the domestic market is set at 48 thousand Tenge per ton and has grown by 76% compared with 2011. However, due to the devaluation, the price set for 2014, become almost equal to the indicator for 2013 and amounted to \$36 per barrel. Starting from 2015, the price of supply to the domestic market will be determined based on the results of negotiations with NC KazMunaiGas. An increase in the price of supply to the Atyrau Refinery is expected up to 60 thousand Tenge per ton (\$44.9 per barrel) by 2018, and 67 thousand Tenge per ton (\$50 per barrel) to the Pavlodar Oil Chemistry Refinery by 2018.

Every year, supplies to the domestic market amounted to 1.9 million tons of oil. Starting from 2015, an increase in supplies is expected, which will gradually increase up to 50% of the supplies by OMG and EMG by 2018. The main reasons for the increase were: Intergovernmental agreement between Kazakhstan and Russia, as well as increased performance of three refineries in Kazakhstan by 2017, as a result of modernization, which will increase the demand on the domestic market.

Oil produced by the Company is sold at an average price, determined on the basis of the Urals (RCMB) and Brent (DTD) crude oil quotations, published in Platt's Crude Oil Marketwire, minus a discount on freight and insurance, losses, brokers commission, and other trading and transportation costs.

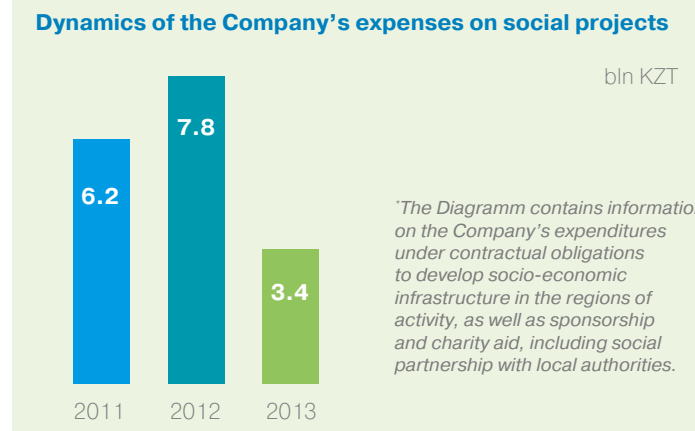
SOCIAL RESPONSIBILITY

In some cases, KMG EP's production units are city forming and the only sources of socio-economic development for towns and cities. The Company is aware of its responsibility for maintaining social stability in the regions where it operates and for ensuring decent standard of living for the local population.

Over ten years of its existence, KMG EP has provided funding of various social projects in the amount of about 45 billion Tenge. The money was invested in the construction of schools, kindergartens, healthcare facilities, street playgrounds and sport grounds, sport and recreation centres, children's camp in Kenderli on the shores of the Caspian Sea and other socially significant facilities.

The following information clearly demonstrates KMG EP's attitude to social responsibility.

6.1. KMG EP's role in the development of regions

The Company actively participates in its regions of presence development, through:

- fulfilment of contractual obligations;
- direct (proactive) social investment, including implementation of various social programs and charity;
- building special relationships with local communities, which include policy of procurement from local suppliers, hiring local staff, as well as other forms of relationships.

These business areas of the Company have considerable indirect economic impact in its regions of presence, including employment and activity of small and medium-sized businesses.

Fulfilment of contractual obligations and proactive social programs of KMG EP

Contractual obligations include contributions to social programs fund, environment protection fund, and obligations to train specialists, in accordance with the terms of subsoil use contracts. In 2013, social expenditures of the Company in the framework of the contractual obligations fulfilment amounted to 3.4 billion Tenge, including contributions to the social programs fund and environment protection fund – 2.0 billion Tenge, costs of training specialists – 1.3 billion Tenge.

Mangystau region

In 2013, contractual obligations of KMG EP for the social infrastructure development of Mangystau region amounted to 903.8 million Tenge. On the initiative of the Company, 1.6 billion Tenge were allocated additionally for the implementation of various projects, including the development of social infrastructure in the region, the support of vulnerable social groups (retired persons, veterans, disabled people, orphans, poor people), and by holding socially significant events (cultural, sports).

At the end of 2012, a 200-apartment house, built at the expense of KMG EP, was put in commission in Zhanaozen city. Serik Akhmetov, the Prime Minister of the Republic Kazakhstan, handed apartments keys to new occupants (low-income families, veterans of the Afghan war, social workers) during his visit to the region.

In 2014, the Company plans to fund the construction of a vegetable store and medical centre in Zhanaozen. In 2013, following the requests of the local authorities, a major repair and the reconstruction of the road in the area Zhanaozen – Kyzylsay town was provided. The road, which is 18 kilometres long, not only connects the town with the city, but is also the main route to the oil field.

Atyrau region

In 2013, contractual obligations of KMG EP on social infrastructure development in Atyrau region amounted to 274 million Tenge. The Company's commitment goes beyond compulsory payments. In 2013, 369.7 million Tenge were allocated to the social projects realization.

In 2013, costs for sponsorship and charity amounted to 1.7 billion Tenge. The main part of expenditures was allocated to financing of social funds, support for war veterans, organization of sports competitions and professional contests in the Company's regions of presence.

Direct (proactive) social investments in the development of the regions

Direct social investments in the development of the regions include a number of projects providing for the direct and indirect financial aid:

- Financial assistance to Mangystau region Boxing Federation, Zhanaozen Children's Youth Boxing Federation. In these centres future champions are educated; even now they are achieving success in different local and international tournaments.
- Payment of higher education for gifted students. Under this program, best graduates of secondary schools have an opportunity to study in Kazakhstani universities at the expense of KMG EP. Preference is given to those who

choose engineering specialities in the area of oil and gas; in the future, these young professionals will help to fill the shortage of qualified personnel in the oil and gas industry of the country.

- Assistance to families of people who died or were wounded during the tragic events of December 16, 2011 in Zhanaozen caused by mass riots. The Company organized treatment and rehabilitation for injured people in Astana, Pyatigorsk, Kislovodsk and Kurgan. In 2012, the Company provided welfare assistance to the bereaved families, and in 2013, relatives and families of the victims were provided with the opportunity to receive health treatment in health resort institutions in Russian Federation.
- Assistance in resettlement of residents of the settlements, where the activity of oil fields has decreased significantly, affecting the socio-economic conditions of the settlements.
 - In 2011, funding in the amount of 750 million Tenge for the resettlement of residents of Koshkar, Bek-Bike and Komsomol, and Makhambet settlements to Atyrau city was provided.
 - In 2012, 5.4 billion Tenge were allocated on purchase of property in Atyrau and resettlement of residents of Bayshonas and Yeskene towns of Makat District to the regional centre. Funds were transferred in full on the account of Atyrau region Akimat, because regional administration was the client and operator of the project.

6.2. Investment activities

In developing the social investment plan, KMG EP, first and foremost, bases on the applications by regional and local government authorities (Akimats), which in turn, use aggregate data based on the results of queries and complaints from the people, non-governmental organizations, and regional executive committees (maslikhats). In addition, the Company carries out its own assessment of communities' needs in investments on the basis of

proposals from the workers of industrial enterprises and local residents.

The following Table provides data of the Company expenditures under contractual obligations to develop socio-economic infrastructure in the regions of presence, as well as sponsor and charitable assistance, and within the framework of social partnership with local authorities.

Table 1. Total investment in social projects for the period 2011–2013, million Tenge

Year	Social investments	Mangystau region	Atyrau region	Other regions
2011	On contractual obligations	1,114	269	0
	Total sponsorship aid, including under programs of social partnership with Akimats	1,325	824	170
	Funding for other social projects:			
	- construction of the Children's recreation camp for 250 persons	1,295	0	0
	- construction of health and rehabilitation centre	217	0	0
	- construction of housing for the affected population of the West-Kazakhstan region	0	0	1,000
2012	On contractual obligations	694	296	0
	Total sponsorship aid, including under programs of social partnership with Akimats	824	5,873	103
	Expenditures on social objects	1,593	---	---
2013	On contractual obligations	904	274	0
	Total sponsorship aid	490	370	280
	Funding for other social projects:			
	- construction of a vegetable store in Zhanaozen city*	264	0	0
	- major overhaul of Zhanaozen – Kyzylsay automobile road	839	0	0
	- construction of a medical centre with in-patient department in Zhanaozen*	2,599	0	0

* - financing of projects is expected to start in 2014.

*The Table contains information on the Company's expenditures under contractual obligations to develop socio-economic infrastructure in the regions of activity, as well as sponsorship and charity aid, including social partnership with local authorities.

An important event in 2012 was the commissioning of two field camps on the Karazhanbas and Kalamkas fields for employees of the Support Service Vehicles and Well Servicing Division LLP (DUVWS). The construction of the field camps was carried out by the workers of DUVWS, who did not have relevant experience in this specialty. Field camps worth more than 3.6 billion Tenge meet all requirements and include dormitories for 400 and 200 beds, a canteen for 300 seats, bathing and laundry facility, and gym.

In December 2013, new Servicing Divisions at the Karazhanbas and Kalamkas fields were put into commission. Servicing Divisions for 250 and 100

units of vehicles and special machinery are serviced by the specialists of DUVWS.

Servicing Divisions are designed for centralized service maintenance of vehicles and special machinery using modern technologies. Working conditions of the operating personnel were also significantly improved. The level of service maintenance of equipment at the Servicing Divisions complies with European standards. It is expected that those facilities will be able to reduce quarterly and annual maintenance costs of all vehicles at the KMG EP Group of Companies fields. The capacity of Servicing Divisions helps to provide services on

motor vehicles and special machinery maintenance for the enterprises in the entire Mangystau region.

In June 2013, Downhole Equipment Diagnostics and Repair Workshop was put into operation in OMG. The capacity of the workshop is sufficient to repair 400 thousand producing strings, 300 thousand pumping rods, and 10 thousand sucker-rod pumps per year. It is

expected that the workshop will allow improvement of downhole equipment repair quality and, consequently, will extend its operating period. This, in turn, will reduce the purchase of new downhole equipment, and will extend time between overhauls of wells and reduce their downtime periods, always associated with frequent repair operations. In addition, the level of process and environmental safety in the enterprise will be increased.

6.3. Building special relations with local communities

Procurements from local suppliers

The Company's procurement process is governed by the Procurement rules of Sovereign Wealth Fund "Samruk-Kazyna" JSC (hereinafter referred to as the Holding) Procurement rules. One of the principles of the Procurement rules is to provide all suppliers with equal opportunities, including organizations of disabled persons, domestic goods producers (hereinafter referred to as the DGP), domestic entrepreneurs. Another principle is to facilitate procurement between organizations- members of the Holding in order to develop intraholding cooperation (subparagraph 4.7 paragraph 3 of the Procurement rules).

By reinforcing these principles, the Procurement rules provide that only DGP or organization of disabled people or domestic entrepreneurs (paragraphs 38, 99 of the Procurement Rules) may be qualified for the participation in tenders or procurement by the method of requests for quotation. Intraholding purchases are made by using the same method from a single source (subparagraph 4 paragraph 137 of the Procurement rules).

The company is aware of the state policy of Kazakhstani production development importance and is taking appropriate measures in the planning and implementation of the Company's procurement in the framework of the applicable legislation. Domestic goods producers are invited to take part in tenders for the procurement of goods on an annual basis, they participate in open tenders, and are given preferences (conditional price reductions) in conducting tenders in accordance with the usual procedure. The Company participates in on-site forums and meetings of Akimats held in different regions of the Republic of Kazakhstan with participation of Kazakhstani producers of goods, works and services, visits factories to familiarize itself with the products and production capacities.

Today, there are plants in the Republic of Kazakhstan that have started manufacturing equipment for oil production. Every year, the Company is committed to attract domestic goods producers to participate in tenders for the procurement of commodities and materials, in order to implement the Government program to support them, as well as to increase the Kazakhstani content in subsoil use projects.

In 2013, the share of local content in the procurement of goods, works and services was 74%.

Besides supporting domestic producers as a whole, the Procurement rules also contain separate terms for goods, works and services procurement from suppliers, located in Zhanaozen. Those suppliers have the priority rights to deliver goods, to perform work or provide services to the Company.

Employment of local population

Staff recruitment in KMG EP is carried out according to the approved Procedure of selection, recruitment, hiring and adaptation of the personnel. The following principles are observed in the staff recruitment:

- transparency of the recruitment process;
- competitiveness;
- openness;
- non-discrimination.

At present, no foreign labour is employed at the Company's production assets. The vast majority of workers are locals from regions of presence. Many of them are successors of the prominent oil dynasties, which were not interrupted for several generations and whose overall labour experience exceeds 100 years.

6.4. Indirect socio-economic impact

KMG EP has moved the production assets management centres on the sites in the regions of presence – Mangystau and Atyrau. Production branches were reregistered as joint-stock companies. Most of the taxes after re-registration come into state budget of the corresponding region.

Today, KMG EP is one of the major tax payers of the Republic of Kazakhstan.

In 2013, 23 billion Tenge was invested in the creation of new social jobs.

In 2013, in OMG a workshop for maintenance of downhole equipment started its operation, which allowed to create 350 additional jobs for the residents of Zhanaozen.

Development of local personnel is also a significant contribution by the Company in the socio-economic development of the region. In 2013, KMG EP spent 1.1 billion Tenge for training of OMG and EMG employees.

6.5. Interaction with the Government

An important element of KMG EP activities is building constructive and mutually beneficial cooperation with the Republican and regional governmental authorities. KMG EP and Akimats of Mangystau and Atyrau regions regularly sign memorandums of understanding and cooperation. KMG EP annually provides funds for the development of housing and utilities and social infrastructure of these regions.

In addition, the Company regularly organizes visits to its production assets for government delegations, heads of relevant ministries, and representatives of regional authorities.

So, in November 2012, Serik Akhmetov, the Prime Minister of the Republic of Kazakhstan, became familiar with implementation of the modernization projects in OMG. He talked to the representatives of the Production Structural Unit "Drilling Operations Department" (PSU DOD), established in 2012 for the employment of previously dismissed workers. The issues of labour relations in collectives, social and domestic issues were discussed at the meeting. In addition, a work plan of the service company Support Service Vehicles and Well Servicing Division LLP (DUVWS), which was also created for the employment of oilmen in Zhanaozen, was presented to the Prime Minister. Moreover, the Prime Minister visited a new 200-apartment house, built at the expense of KMG EP for needy families in Zhanaozen, and congratulated the new settlers.

In April 2013, during his visit to Mangystau region, the Chairman of the Majilis of the Parliament of the Republic of Kazakhstan Nurlan Nigmatulin got acquainted with

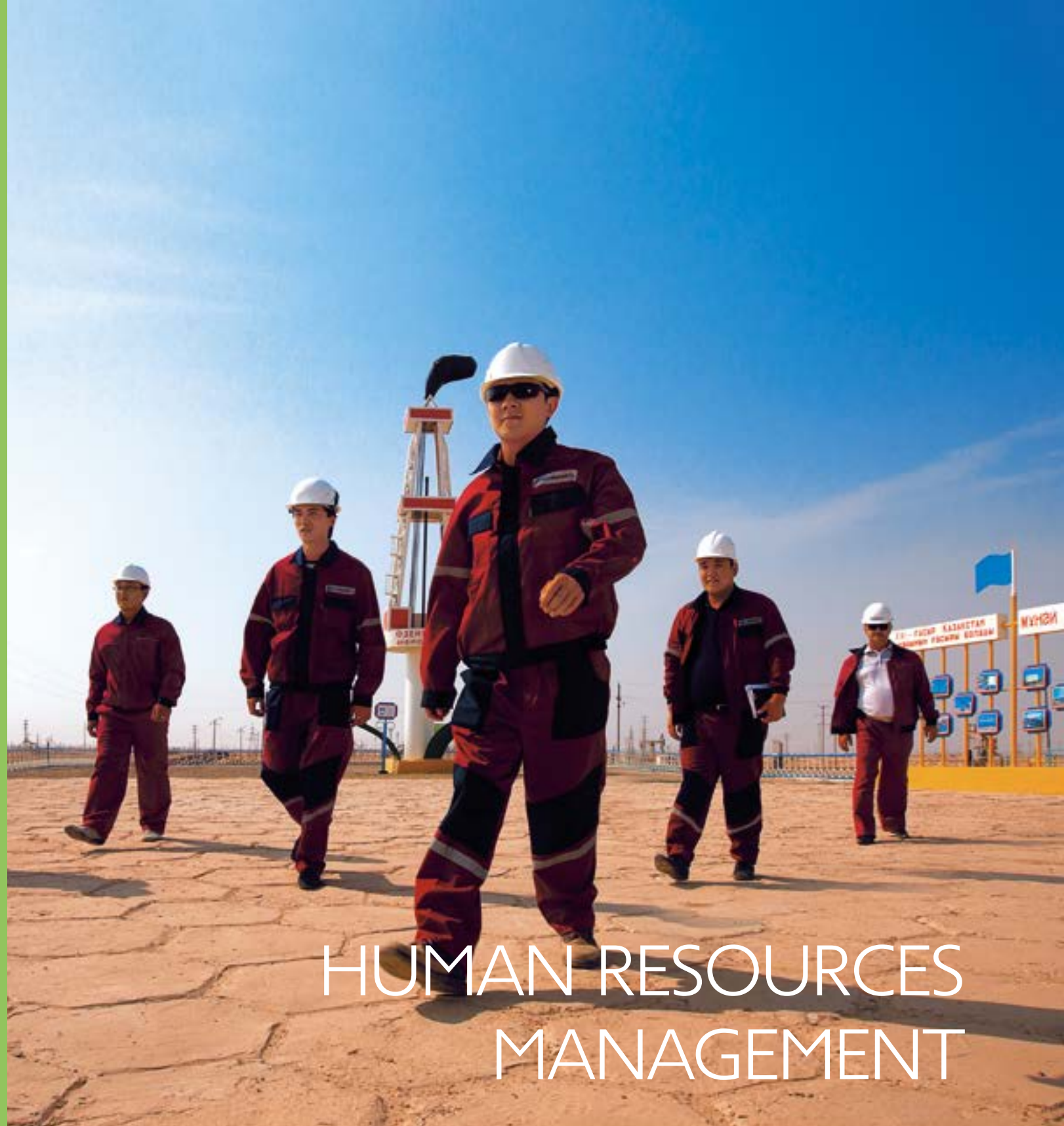
the production facilities of OMG and met with oilmen-workers. He was accompanied by Alik Aydarbayev, the Akim of Mangystau region.

The Chairman of the Majilis of the Parliament of the Republic of Kazakhstan got acquainted with the benefits of a new workshop for the maintenance of downhole equipment, which applies modern technology. So, the new shop allows the Company to save costs for the purchase of new downhole equipment by repairing existing facilities and reusing them in the production process.

During the reporting period, Deputy Chairman of NDP "Nur Otan" Bauyrzhan Baybek, members of Majilis and Senate of the Parliament of the Republic of Kazakhstan, Minister of Oil and Gas Uzakbay Karabalin, and other representatives of governmental and regulatory authorities have visited KMG EP production assets.

In 2012, KMG EP and the National Economic Chamber of Kazakhstan "Atameken union" signed the memorandum on cooperation in the sphere of entrepreneurship support and development. The main purpose of the document is to implement the priorities outlined by the Head of the state in his address to the People of Kazakhstan, and the instructions of the President of the Republic of Kazakhstan N.A. Nazarbayev, with regard to taking measures to ensure cooperation between large enterprises and small and medium-sized businesses, development of single-industry towns, diversified the economy through accelerated industrialization.

HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

7

During last three years of the human resource management, the Company has learnt a number of important lessons. As a result, system changes were made in the field of human resource management and improvement of social conditions at the place of production.

The Company management is certain that the most important factor of successful development is a motivated, loyal and satisfied professional personnel. Thus, KMG EP takes all possible actions to improve the Human Resources management efficiency and invests significant resources in personnel development.

7.1. Internal communications

During last three years of the human resource management the Company has learnt a number of important lessons. As a result, system decisions were taken in order to strengthen the social responsibility as a whole and, human resources in particular.

Thus, in 2011 an illegal strike took place at Ozenmunaigas Production Branch (later reorganized into a Joint Stock Company). The main participants were the representatives of transportation companies and the employees of Karazhanbasmunai JSC and its subsidiaries: ArgymakTransService and TulparMunaiService. The strikers aimed to increase the wage by a range of increase coefficients. On the 16th of December, 2011 the protest action grew to the mass civil disorders in Zhanaozen city.

In close cooperation with local administrative bodies and authorities the Company took reacting measures in order to settle down the social tensions in the region. In January 2012, in order to create new work places to employ the dismissed workers, "Drilling management", a structural division in Zhanaozen city and service base for repair and storage of motor vehicles and special equipment in Support Service Vehicles and Well Servicing Division LLP (DUVWS) in Aktau city were created.

In 2011–2012 the Company conducted an intensive work in order to improve the internal communication with its employees. Several internal communication mechanisms were developed and successfully implemented in order to find out and solve any critical questions as soon as possible. It was developed a special system to increase the personnel's motivation, a range of seminars on labour dispute settlement and mediation were conducted, and measures, aimed at strengthening the corporate spirit, were taken. The target of the Company was to bring back the trust and loyalty of its employees.

For this purpose, in 2012–2013, independent experts from the Company subsidiaries and related organizations conducted a reputational audit which identified the processes that reduce management efficiency and negatively influence on personnel's motivation, evaluated social feeling of the personnel and the possible sources of the conflicts. The goal of the conducted audit was also to measure the psychological climate in the production and to objectively evaluate the situation on the production sites. As a result, some recommendations were given regarding the activities of the corresponding services of the Company.

7.2. Structure of the Company personnel

Today, the Company has 15,450 employees, of which 5,580 persons are working in Atyrau Region and 9,632 – in Mangystau Region.

The table below shows the number of the Company personnel broken down by gender and regions.

Table 1. Total workforce by employment type, employment contract, and region, broken down by gender

Indicator	2012		2013		Plan	
	male	female	male	female	male	female
Atyrau Region	4,310	1,298	4,308	1,285	4,300	1,280
Mangystau Region	7,718	2,059	7,592	2,038	7,596	2,036
Astana city	167	111	137	101	134	104

The table shows that the biggest part of the personnel works in Mangystau Region (49%). The women form a constant part in the total number of the Company personnel and is about 22% despite some changes in the total number of personnel.

The total number of the Company personnel insignificantly increased from 2011 to 2013 and resulted in 30,922 people in 2013.

298 newcomers were employed by the Company in 2013. The biggest number of newcomers was recorded in Atyrau Region. During the reporting period 38 newcomers left the Company.

From the total number of employees, more than 90 are the representatives of the top management, about 900 are the representatives of the middle management, about 3 thousands are administrative workers and more than 12 thousands are technical workers. The middle age of employees fluctuates between 30 and 50 years.

In order to get more detailed information about staffing, it is suggested to look through the tables presented in Appendix 1 to the current report.

The tables below with red highlights should be reflected in the Appendix to the Sustainability Report.

Collective agreement

The scale of activities and geographical presence of the Company determines the existence of the collective agreement with the staff. The Collective agreement provides social warrants granted to an employee in the discharge of his/her duties. KMG EP provides all

necessary living conditions for oil field workers at its own expense. The Company provides the employees, which work under the rotation system, with hostels, canteens, service-utility complexes and first aid posts. The Company also arranges employees' transportation to their work place and back.

KMG EP provides employees that work within oil fields and industrial areas with hot dinner and packed lunches, as well as provides employees working far from food service areas with hot meals.

When an employee reaches the retirement age and leaves the Company, a benefit is paid depending on his/her work experience. Thus, the benefit amounts to a 1.5 months' salary for 10–20 years of experience, 3.5 months' salary for 20–30 years of experience, 3.5 months' salary for over 30 years of experience.

The children of OMG, EMG, KMG EP HQ employees at the age from 7 to 14 years old have the possibility to go for a vacation to different children health improvement camps located in Kazakhstan, Ukraine and Turkey at the Company's expense once a year.

The Company compensates the employees' expense for sport activities in Zhanaozen health complex, as well as in a roofed swimming pool in Atyrau.

Due to the expiration of collective agreements for 2011–2013, the new collective agreements for a period of three years were signed with all employees at all subsidiaries of the Company. At that, during the discussion of provisions of the new collective agreements, all requests and remarks of the employees regarding social support were considered. All existing social payments were kept in the new version of

collective agreements, and some additional payments were introduced.

Table 2. Percentage of employees covered by collective bargaining agreements, persons

Indicators	2011	2012	2013	2014 (plan)
The total number of employees	15,024	15,663	15,461	15,450
The total number of employees covered by collective agreements	15,024	15,663	15,461	15,450
Share of the total number of employees	100	100	100	100

The basic salaries of the different employees categories do not depend on the gender, hence, the basic salaries of men and women are equal.

7.3. Development of the personnel

The Company management is certain that for the purpose of long-term improvement of the Company it is necessary to support the continuous personnel development process which should include not only the personnel training, but also local population training. This will help to form the personnel reserve within the Company and to create an opportunity to attract new qualified employees from the local population.

The training of the Company personnel is carried out according to the Rules of Employees training and development, adopted in 2010. According to these Rules, the employees training plan is annually developed within the Company. The administrative, engineering and technical personnel training is carried out at the training centers in Kazakhstan, CIS countries and far abroad. The training process also engages Samruk-Kazyna JSC Corporate University. The training of the OMG employees is carried out on the basis of the Corporate Training Center. The entire production process is simulated on the special polygon in the training center, beginning from drilling and ending with gas and oil production. In EMG the training of workers is carried out on the basis of Embaokuortalygy LLP.

In order to make the employees familiar with the unified corporate policy and strategic priorities, KMG EP actively conducts diverse corporate trainings, seminars and modular programs for its employees, as well as for and its subsidiaries' employees. For example, the top managers trainings of the KMG EP and its subsidiaries' Legal, HR, Financial departments is conducted annually.

The preparation of Kazakhstani specialists within the contractual obligations of the Company is carried out in accordance with the Rules of the candidates selection for payment of training at the expenses of the Company (hereinafter – the Rules), which establish the procedure, criteria and procedure of selection of candidates for payment of training at higher and secondary special educational institutions.

According to the Rules, the discrimination of any type cannot take place during the applicant selection procedure. The payment for training of the Republic of Kazakhstan citizens is carried out according to the open and transparent selection procedures.

In 2011–2013 the Company financed the study of 1,900 students – residents of Atyrau, Mangystau and other regions. Due to the low personnel turnover, the Company cannot guarantee the employment of all the students participating in this program. But in case of any vacancy a graduate is obliged to start work at KMG EP.

More than

22 000

employees of KMG EP and its subsidiaries were trained during 2013.

About **1,1** billion tenge were invested in training.

7.4. Corporate culture

KMG EP pays a special attention to the development of its collective unity. Starting from 2012, an annual sport contest for the employees of KMG EP and its subsidiaries takes place. In 2013 the contest took place in Zhanaozen city on the basis of OMG.

Seven teams from subsidiaries and joint organizations of KMG EP participated in sport contest. For 5 days the team competed in football, basketball, tug-of-war, volleyball, table tennis, swimming, light athletics, chess, kazak kuresi and togyz kumalak. Subsequent to the results of the events, the team of OMG was first in team classification.

In August, 2013, the employees of KMG EP and its subsidiaries participated in the Aktau "Dala

Daryndary" contest that coincided with the oil industry workers day, as well as the 40th anniversary of Mangystau Region and the 50th anniversary of Aktau.

The competition was attended by KMG EP subsidiaries, affiliates and joint ventures employees and held in six categories: "Zhyr-terme"; "Instrumental Performance"; "Singing with the orchestra"; "Pop Song"; "Vocal-instrumental ensemble"; "Original genre" (mime, circus, comic genre, original dance, etc.).

These types of events significantly improve the team spirit, increase staff motivation the overall efficiency of the Company.

7.5. Observance of human rights

The Company adheres to the human rights observance and protection, that are adopted by the international community. In terms of legislation, the basic human rights are governed by the Constitution of the Republic of Kazakhstan, the Civil and Labour Code of Kazakhstan, as well as by a number of other laws and legal acts. The Company meets the above mentioned documents' requirements in its activities. The Company is considering the possibility to join the UN Global Compact in the nearest future.

In order to support the protection of human rights, the Company has organized a series of trainings and seminars for its employees.

Since 2011, KMG EP does a systematical job, giving managers, labour leaders and informal leaders of all the Company's subsidiaries the basics of conflict resolution.

For example, in November 2012, OMG middle managers completed "Social and labour disputes

and conflicts mediation" course, organized by KMG EP and the Corporate Center for Mediation and negotiation process, affiliated with the "Center for Social Partnership "Samruk-Kazyna".

During the five-day training course, the participants learned about mediation rules and principles, performed practical tasks and examined "Labour dispute" and "Corporate dispute" cases. Skilled and effective mediator helped OMG managers to systematize previously existing knowledge and experience to competently and quickly settle disputes that arise in their social and labour life.

One of the worst forms of human rights violations in the world is nation, gender and age discrimination, as well as the use of forced labour and inappropriate forms of child labour.

The Company does not accept any forms of discrimination, forced labour, and is strongly against child labour use, with the exceptions, listed in the Labour Code of the Republic of Kazakhstan.

ENVIRONMENTAL IMPACT

8.1. Approach to the environment protection management system

The strategic priority of KMG EP is the rational use of natural resources and the preservation of favorable environmental conditions in the regions of presence.

The system of environmental management within the Company is a part of the Integrated Management System (IMS), applied by the Company since 2004. OMG and EMG are certified by the International Certification Body for compliance with the standards of ISO 14001 "Environmental management systems. Requirements and application guidelines".

- To achieve its environmental safety goals, the Company periodically carries out the following activities:
- compliance with the ISO 14001 requirements;
 - environmental risks identification and analysis (aspects);
 - improving the environmental protection management and control system;
 - regulation and control of an effective emergency response;
 - setting the requirements for the contractors to comply with the principles of the Company in the field of environmental protection.

ISO 14001

8.2. Materials consumption

For industrial needs KMG EP uses both its own sources of raw materials – associated petroleum gas (APG), and natural gas purchased by production branches.

Since 2011, the Company reduces the consumption of raw materials for its production needs. Thus, in 2013, OMG reduces the consumption of primary fuel – natural gas by 0.745 million m³ compared to 2011 and was 130.345 million m³, the consumption of associated petroleum gas decreased by 52.93 million m³ in 2013 and was 17.897 million m³. The main raw material used at EMG is the associated petroleum gas, the consumption of which was also reduced within the reporting period.

The consumption of natural and associated petroleum gases was decreased as a result of introduction of new modernized heating furnaces with less gas consumption. The volume of natural gas was also decreased due to the gas flow metering points introduction.

- The problem of rational use of the total volume of associated petroleum gas has gained a special relevance for the Company due to stricter legal requirements for APG flaring.
- In accordance with the legislation of the Republic of Kazakhstan, KMG EP has implemented a number of measures, aimed at the rational use of the total volume of APG at manufacturing enterprises of KMG EP. In order to improve the performance of APG utilization within the reporting period, the volume of APG utilization for the industrial enterprises needs was increased, in the future it is planned to consider options for the pipeline construction and other rational APG use projects.
- Information on the raw materials consumption is presented in the table below.

Table 1. Materials used by weight or volume

Indicators	Unit of measure	2011	2012	2013	Plan
Materials associated with the production process (i.e., materials needed for production process, but not included in the final products, such as lubricants in mechanical engineering);	ton	31,314	29,027	28,375	29,136
Gasoline	ton	3,621	3,179	2,900	2,533
Diesel fuel	ton	25,588	23,645	23,653	22,932
condensed gas	ton	2,105	1,859	1,445	3,295
other materials:	ton	n/a	344	377	376
Industrial oil I-30A	ton	n/a	3	3	3
Industrial oil I40A	ton	n/a	300,0	334	334
Industrial oil I-50A	ton	n/a	35	35	35
Motor oil-10g2k (diesel)	ton	n/a	6	5	4

8.3. Energy consumption and energy efficiency

The Company consumes significant volumes of energy resources, which include:

- Thermal energy;
- Electricity;
- Fuel;
- Compressed air;
- Water, etc.

The Company is committed to the rational energy resources use. This includes three main areas:

- renewal of the fixed production assets of enterprises through the introduction of energy-saving technologies and equipment;
- optimization of the technological modes of equipment operation;

- use of efficient lighting, in particular, the installation of energy-saving lamps which can significantly save energy consumption.

In addition to these activities, the energy management system is being implemented in the production units, which includes:

- Development and implementation of Energy Policy;
- Energy analysis conduction and the definition of baselines of energy consumption;
- Implementation of energy planning processes;
- Identification and monitoring of energy efficiency indicators.

Table 2. Indirect energy consumption broken down by primary energy source

Intermediate energy purchased and consumed from non-renewable energy sources	Unit of measure	2011	2012	2013	Plan
Electric energy total	GJ	2,880,212	2,993,230	3,130,560	3,300,769
incl					
EMG	GJ	511,314	505,205	489,225	505,355
OMG	GJ	2,368,898	2,488,026	2,641,335	2,795,414

Table 3. Amount of energy saved due to energy efficiency measures

Consumed energy	Unit of measure	2013	Plan
Amount of energy (in joules) saved as a result of measures for reduction of energy consumption and increase of energy efficiency, including:	GJ	n/a	n/a
Modernization of production process	GJ	5,967	12,820
Readjustment or replacement of equipment	GJ	n/a	n/a
Changes in staff behavior	GJ	n/a	n/a

8.4. Environmental emissions and climate change

Reduction of greenhouse gas emissions

KMG EP consistently works towards the reduction of greenhouse gas emissions by focusing on the rational use of associated petroleum gas and energy efficiency. The successful implementation of these activities helped the Company to achieve its goal to reduce the greenhouse gas emissions within the reporting period.

In accordance with the Republic of Kazakhstan legislative requirements for the inventory of greenhouse gases (GHGs) sources, the Company evaluates the amount of GHG emissions. As a result, the number of greenhouse gas emissions produced by the Company has decreased over the last three years.

Gas utilization

Associated petroleum gas, recovered by OMG, is fully utilized by KazGPZ LLP.

A number of programs for utilization of associated petroleum gas are developed and approved by EMG, the aim is the reduction and, in the perspective, 100% exclusion of associated petroleum gas flaring. The successful implementation of this program makes it possible to resolve a great number of environmental problems.

In 2011–2013, two projects, worth a total of 3.2 billion tenge, were implemented: "Expansion of associated petroleum gas preparation and transportation system located on the deposits of Zhaikmunaigaz Oil and Gas Production

Department" in Isatai district and "Expansion of associated petroleum gas preparation and transporting system located at the Eastern Makat Field of Dossormunaigaz Oil and Gas Production Department" in Makat district. These projects include the construction of facilities that will bring associated gas to production standards, as well as own fields usage for technology needs, and its distribution among the local population of Isatai and Makat districts through the KazTransGazAymak JSC system. The plant power at Zhaikmunaigaz Oil and Gas Production Department is 20.0 million cubic meters per year, whereas at Dossormunaigaz Oil and Gas Production Department it amounts to 40.0 million cubic meters per year.

The oil and gas processing plant on Eastern Makat Field in Makat district is currently put into operation. EMG has signed a Memorandum for Cooperation with the local Administration (Akimat) in the implementation of this project and in the commercial gas transfer to the population of Atyrau Region, at the price set by the state.

EMG still has a problem with burning gas in Prova deposit group. In 2011–2012, a comprehensive plan for the utilization of gas was developed. It included the construction of associated petroleum gas desulphurization plant with a capacity of 120 million cubic meters per year. The project scope is to construct a desulphurization unit, as well as prepare and transport the associated petroleum gas through the pipeline "Central Asia – Center" for its further sale to consumers.

Table 4. The volume of flared or vented hydrocarbons, m³

Indicators	2011	2012	2013
The volume of flared hydrocarbons	68,726,770	74,998,994	84,811,796

8.5. Water resources management

KMG EP carries out its activity in arid regions, where water is an important and deficient resource. In this regard, the Company seeks to maximize the efficiency of water resources usage implementing the technologies of reverse water supply.

In its operating activities, the Company uses both underground sources of water and surface resources, including seawater. The use of water is carried out in industrial and commercial needs, as well as water is transferred to other consumers. Most of the consumed water is the formation water, received in the process of oil production. This water is used in reverse water supply in order to maintain the reservoir pressure. Groundwater

is ranked second in terms of the Company water intake volume. Surface water, represented by seawater, has the smallest share in terms of the water intake.

One of the top priorities of the Company is to provide employees of the Company with high-quality drinking water. To solve this problem, the Company uses the contracting organizations providing specialized services for the drinking water delivery.

During the last two years EMG reduces its water intake (reverse water supply). The biggest part of the used surface water is associated with production and economic needs of the Company.

8.6. Protection of Caspian water area

To prevent the pollution of the Caspian Sea, the protective dams are being constructed. In addition, flooded and submerged wells, located at the Tazhigali Field of Zhylyoimunaigaz Oil and Gas Production Department, are being monitored on a regular basis.

Over the last years, the Company applies modern technology – installation of a multistage metal structure with special filler reinforcing the coastline from landslides, so-called “Reno mattresses.” 5.44 km of protective dam have been strengthened at Teren-Uzek and Western Prova Fields of Zhylyoimunaigaz Oil and Gas production Department due to this technology.

8.7. Waste management

The Company pays special attention to the industrial waste disposal, and implements various waste management activities, in particular, processing of contaminated land in areas with historical period of composition.

The main methods of waste treatment, generated by manufacturing subsidiaries of the Company are its transfer to other consumers for further recycling, warehousing within the territory or sludge tanks and recycling of waste accumulated in sludge tank over the previous years.

Table 5. Total weight of waste by type and disposal method (EMG)

Waste disposal	Hazardous				Non hazardous				Method of disposal*
	2011	2012	2013	Plan	2011	2012	2013	Plan	
Disposal on the polygon	4,968	5,065	5,527	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	Recycling
Others (indicate the disposal method)	2,041	2,282	2,442	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	Transfer to special organization according to the Agreement

Table 6. Total weight of waste by type and disposal method (EMG)

Waste disposal	Hazardous				Non-hazardous				Method of disposal*
	2011	2012	2013	Plan	2011	2012	2013	Plan	
Disposal on the polygon	69,896	35,998	6,818	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	Recycling
Others (solid domestic and production waste)	n/a	n/a	n/a	n/a	137	126	177	n/a	Transfer to special organization according to the Agreement

8.8. Contaminated land treatment

The exploitation of OMG and EMG oil deposits began in the last century, when environmental issues received minimal attention which led to the formation of extensive oil-contaminated areas and 11 unauthorized contaminated land collectors.

In 2011–2012, for the purpose of inventory of all historically accumulated waste and oil-contaminated areas, volume, area and depth of hydrocarbon penetration into soil, OMG and EMG developed the Project and Estimate of remediation of contaminated land by efforts of Kazakh Research and Design Institute of Oil and Gas, on which the positive opinion from the competent authorities was received in 2013. Aerial photo-topographical works were carried out at the fields in accordance with the "Guidelines for the aerial photographic works."

As a result of field studies oil-polluted areas were identified. The samples of contaminated lands were examined for the content of oil and heavy metals. Geochemical surveys included the contouring of oiled areas, setting soil profile barriers till non-oiled soil layer, the selection of individual samples for the determination of total content of petroleum hydrocarbons.

According to the developed project, 135.8 hectares of contaminated land with 340 thousand cubic meters of oil contaminated land in volume were revealed within OMG contract territory, and 119.1 hectares of oil contaminated land with 158.5 thousand cubic meters of oil contaminated land in volume were revealed within EMG contract territory.

In the reporting year the following environmental activities took place on the contract using the method of biological remediation:

- 38.4 hectares of contaminated land were cleaned in quantity of 119.4 thousand tons (87.179 thousand cubic meters) at OMG fields;
- 38.4 hectares of contaminated land were cleaned in quantity of 69.6 thousand tons (50.8 thousand cubic meters) at EMG fields.

The work on the utilization of more than 50 thousand tons of contaminated land is being done, for which energy accumulating supplement on the basis of humate-containing composite materials on the landfill for temporary storage of OMG toxic waste is used.

In 2014, it is planned to treat and liquidate 439.4 thousand tons of the contaminated land in OMG territory. It will be done by biological method worth a total of 2.9 billion tenge. It is also planned to liquidate 180.45 thousand tons of contaminated land in in EMG territory, by the same method, worth a total of 925 million tenge.

After the completion, the oil-contaminated sites at OMG and EMG fields will be completely removed,

except for the waste, located in 11 slag collectors and 5 equipped landfills of OMG.

The comparison of methods and selection of effective and environmentally friendly technology for contaminated land treatment is being currently carried out. After deciding on the technology, the treatment process of contaminated land, located at the specified 16 sludge tanks at the OMG fields will be started.

8.9. Compliance with the requirements

In 2013, the Company obtained three complaints on environmental legislation. As an audit result of the period from August 2011 to November 2012, OMG received a notification from the Department of Ecology of Mangystau Region to pay a penalty for environmental damage, which amounted to 59.3 billion tenge. OMG proved in court that the inspection was illegal and calculations were not correct. Positive conclusions were received from three authorities. At the same time, the Ecology Department has the right to lodge an appeal to the Supreme Court.

Based on the audit results for the second half of 2013, the Department of Ecology of Mangystau Region demanded from OMG to pay a penalty for emissions into the environment in the amount of 212.6 billion tenge. This claim was successfully challenged in court, but there is small possibility that the case could be revived by prosecution.

As a result of environmental inspection in June – July 2013, EMG received a notification that the gas utilization within the territories of three fields is not carried out in accordance with the approved field development plans. In order to prevent the suspension of fields, EMG has received positive conclusions on the adjusted development projects of the state ecological expertise from the Committee for Environmental Control. Currently, these fields are operating in the ordinary course. Any legal procedures connected with this process are completed.

KMG EP has not weakened the control in terms of compliance with environmental regulations; moreover, it becomes tighter from year to year. But the Company has to state that Kazakhstani legislation regarding this issue is subject to a broad interpretation.

Table 7. The monetary value of significant penalties and total number of non-financial sanctions imposed for noncompliance with laws and regulations

Standard	2011	2012	2013	Unit of measurement
Short description of the case resulted in penalties / sanctions	Violation of environmental legislation	Violation of environmental legislation	Violation of environmental legislation	
Total amount of charged penalties for violation of environmental legislation	2,762	120,6	34,86	mln tenge
Total number of non-financial sanctions	n/a	n/a	n/a	amount of cases
Cases with dispute settlement mechanisms	n/a	n/a	n/a	thousand tenge

8.10. Environmental protection investments

The expenses for the Environmental Protection Plan realization amounted to 2.3 billion tenge in 2013.

During 2013:

- waste management program was developed and approved by the competent authority: 4.0 million tenge.
- contaminated land was treated and oil-contaminated areas were cleaned: 852.1 million tenge.
- greenhouse gas emissions inventory was carried out and the certificate from the competent authority was obtained: 110.3 million tenge.
- other measures for environment protection: 1.3 billion tenge.
- accumulated waste and oil-contaminated areas inventory was completed: 609.5 million tenge.

To improve the labour and environmental protection system, the Company is planning to introduce IT-platform for the integrated management of all aspects of occupational health, safety and environment in accordance with the best international standards.

The introduction of a unified system reduces labour costs for data collection and processing, provides investigation monitoring and control, automates the process of preparation of operational and periodic reporting, and provides powerful analytical capabilities for analysis of the existing data, providing at the same time the possibilities to trace the input data in order to reduce the risk of errors.

The implementation of this program is divided into three main phases, for a period of 3–4 years.

Table 8. Total environmental protection expenditures and investments by type, in thousand tenge

Indicators	2011	2012	2013
Expenses connected with waste management, cleaning of emissions and discharges as well as with liquidation of environmental damage according to the following categories:	132,181	101,532	247,934
Waste recycling and disposal	131,336	100,667	83,070
Treatment of emissions and discharges			
Expenses for acquisition and use of emissions certificates			82,477
Depreciation of corresponding equipment, materials and services necessary for its operation and maintenance, expenses for personnel connected with the corresponding activities			
Environmental liability insurance	283	303	347
Expenses for liquidation of environmental damage, including expenses for spill response			
Expenses for prevention of environmental impact and environmental management system in the following categories:			
Education and training of personnel			
External services for environmental management system			
External certification of management systems	562	562	15,200
Expenses for personnel for general activities in the field of environmental management			
Research and development work			
Additional expenses for the introduction of cleaner technologies			
Additional expenses for "green purchasing"			
Other expenses connected with environmental management			66,840

OCCUPATIONAL HEALTH AND PROCESS SAFETY

Ensuring process and occupational safety is the priority of KMG EP and the Company continues to improve its activities in these areas.

Over ten years of its existence, the Company strictly complies with the requirements of the legislation of the Republic of Kazakhstan in this field and applies internal standards in accordance with the best international practices.

9.1. Occupational Safety Management System

OMG and EMG are certified by the International Certification Body for compliance with the requirements of OHSAS 18001:2007 standard "Occupational Safety Management System. Requirements". This fact confirms the availability of necessary policies and regulations in terms of occupational safety.

Since oil production is a dangerous type of production activities, the Company is the subject of constant monitoring

on the part of the competent authorities. For the purpose of proper functioning of the safety management system, the Company has developed process Safety Declarations, which contains, inter alia, systematic approaches to the emergency response.

OHSAS 18001

9.2. State of occupational and process safety

Any production facilities of oil companies are inherently dangerous, so KMG EP is actively working to reduce risks associated with threat to the personnel life and health. Nevertheless, the problem of accidents at the sites is still relevant. As of the end of 2013, 8 accidents occurred in OMG, including two fatal cases, 4 cases with severe outcome, and 2 with an easy outcome.

Seven accidents occurred in EMG, including 6 cases with severe outcome, and 1 case with easy outcome.

More than a half of accidents have occurred at oil and gas production facilities. In most episodes, the injured workers have been working in the Company for over 10 years. In order to investigate the causes of accidents special committees with representatives from the Ministry of Labour and Social Protection were created. The persons responsible for the accidents have undergone disciplinary actions up to dismissal.

Occupational safety issues are regularly discussed at meetings of the Board of the Company. Close attention is paid to the accidents prevention. For this purpose, a permanent personnel training in terms of safety regulations is being carried out, which is a key element of the existing training and skills development system in the Company. All employees are provided with work clothes, safety shoes and other personal protective equipment, and the quality of work clothes and safety shoes is being improved from year to year.

In order to prevent and reduce the occupational deceases, all the employees of the industrial branches and KMG EP HQ

undergo an annual medical examination. Pre-shift medical examination of drivers and other employees is also conducted.

The subsidiaries of KMG EP have heralded 2014 as the year of labour protection. In this connection, it is planned to carry out comprehensive measures in order to prevent industrial accidents. This is, first of all, the improvement of the current organizational structure, tighter occupational health and safety control, as well as implementing a number of measures aimed to prevent the accidents. The main step will be an assessment of the current status of the existing health, safety and environment management systems in the subsidiaries and related organizations and preparation of development strategy and improvement plan. Also, in order to intensify promotion of occupational safety issues, training videos about safe behavior in the workplace will be taken and shown to the employees.

Expenses for occupational and process safety in 2013 amounted to 3.6 billion tenge, including:

- Working clothes, safety shoes and personal protective equipment with improved quality indicators: 2.5 billion tenge;
- Work on fire safety: 209 million tenge;
- Process safety measures: 163 million tenge;
- Employees training in terms occupational health and safety: 122 million tenge;
- Other measures aimed to improve the occupational safety: 597 million tenge.

The audits were conducted to ensure the compliance of production facilities, tools and equipment with the requirements of process and fire safety.

ANNEXES

INFORMATION ON THE QUANTITY, COMPOSITION AND DYNAMICS OF COMPANY'S PERSONNEL

Table 1. The total number of employees broken down by the type of employment, employment agreement, gender and region, persons

Indicators	Value 2011		Value 2012		Value 2013		Target indicator	
	male	female	male	female	male	female	male	female
Number of employees broken down by the type of employment								
Total number	11,540	3,484	12,195	3,468	12,037	3,424	12,030	3,420
Full employment	11,539	3,483	12,194	3,467	12,036	3,423	12,030	3,419
Partial employment	1	1	1	1	1	1		1

Table 2. Total workforce by employment type, employment contract, and region, broken down by gender

Indicators	2011	Share %	2012	Share %	2013	Share %
The total number of employees as of the end of the year	15,024	100	15,663	100	15,461	100
The total number of new employees left the organization during the reporting period	37	0	705	5	38	0
broken down by age and gender						
Men <30 years	9	24	206	29	8	21
Women <30 years	1	3	4	1	5	13
Men 30-50 years	11	30	338	48	12	32
Women 30-50 years	2	5	152	22	8	21
Men >50 years	8	22	5	1	3	8
Women >50 years	6	16		0	2	5
Broken down by region						
Atyrau Region	11	30	26	4	29	76
Mangystau Region	19	51	675	96	5	13
Astana city	7	19	4	1	4	11

Table 3. The total number of employees and the staff turnover broken down by age, gender and region, persons

Indicators	2011	Share %	2012	Share %	2013	Share %
The total number of employees as of the end of the year	15,024	100	15,663	100	15,461	100
The total number of employees hired during the reporting period	1,441	10	2,117	14	298	2
broken down by age and gender						
Men <30 years	578	40	491	23	99	33
Women <30 years	49	3	38	2	24	8
Men 30-50 years	629	44	1,147	54	113	38
Women 30-50 years	49	3	68	3	36	12
Men >50 years	127	9	368	17	19	6
Women >50 years	9	1	5	0	7	2
broken down by region						
Atyrau Region	213	15	232	11	197	66
Mangystau Region	1,181	82	1,809	86	67	23
Astana city	47	3	76	4	34	11
The total number of new employees that left the organization during the reporting period	37	0	705	5	38	0
broken down by gender and age						
Men <30 years	9	24	206	29	8	21
Women <30 years	1	3	4	1	5	13
Men 30-50 years	11	30	338	48	12	32
Women 30-50 years	2	5	152	22	8	21
Men >50 years	8	22	5	1	3	8
Women >50 years	6	16		0	2	5
broken down by region						
Atyrau Region	11	30	26	4	29	76
Mangystau Region	19	51	675	96	5	13
Astana city	7	19	4	1	4	11

Table 4. The total number of employees broken down by management level and activities, persons

Indicators	2011	2012	2013	Plan	Share
The total number of employees as of the end of the reporting period	15,024	15,663	15,461	15,450	
Top management	69	92	96	97	1
Middle management	707	761	848	879	6
Administrative staff	2,636	2,718	2,688	2,716	17
Technical workers	11,612	12,092	11,829	11,758	76

Table 5. Composition of governance bodies and breakdown of employees per employee category according to gender, age group, minority group membership, and other indicators of diversity

Indicators	2011	2012	2013	Plan	Share
The total number of employees as of the end of the reporting period	15,024	15,663	15,461	15,450	
Top management	69	92	96	97	1
By gender					
Male	60	73	79	80	82
Female	9	19	17	17	18
By minority groups (racial, ethnic, religious, physically challenged)					
Nationality	2	2	2	1	1
Disabled persons					
By age					
Under 30 years	4	5	6	6	6
From 30 to 50 years	46	71	72	72	74
Over 50 years	19	16	18	19	20
The number of employees of middle management level	707	761	848	879	6
By gender					
Male	602	648	725	766	87
Female	105	113	123	113	13
By minority groups (racial, ethnic, religious, physically challenged)					
Nationality	8	10	9	10	1
Disabled persons			1		
By age					
Under 30 years	28	32	47	48	6
From 30 to 50 years	426	465	511	531	60
Over 50 years	174	199	230	241	27
The number of the administrative staff	2,636	2,718	2,688	2,716	18
By gender					
Male	1,702	1,832	1,835	1,806	66
Female	934	886	853	910	34
By minority groups (racial, ethnic, religious, physically challenged)					
Nationality	30	28	30	28	1
Disabled persons	17	17	20	21	1
By age					
Under 30 years	560	562	548	549	20
From 30 to 50 years	1,583	1,642	1,634	1,651	61
Over 50 years	493	514	506	516	19
The number of technical workers	11,612	12,092	11,829	11,758	76
By gender					
Male	9,176	9,653	9,398	9,378	80
Female	2,436	2,439	2,431	2,380	20
By minority groups (racial, ethnic, religious, physically challenged)					
Nationality	90	95	102	102	1
Disabled persons	59	61	65	70	1
By age					
Under 30 years	2,759	2,483	2,199	2,196	19
From 30 to 50 years	6,636	7,216	7,089	6,990	59
Over 50 years	2,217	2,393	2,541	2,572	22

TERMS AND DEFINITIONS

API gravity	is oil density measurement unit, developed by the American Petroleum Institute
CCEL	(CITIC Canada Energy Limited, absolute owner of CCPL, previously Nations Energy Company Ltd) with 100% of voting shares in Karazhanbasmunai JSC developing Karazhanbas Field
CIC	China Investment Corporation - State investment fund of China
Global Reporting Initiative (GRI)	Global initiative in Sustainability Reporting
HAZOP (Hazard and Operability Analysis)	Hazard and operability study
ISO 14001:2004	International standard: Environmental management systems – Requirements and use guidance
ISO 9001:2008	International standard: Quality management systems – Requirements
KASE	Kazakhstan Stock exchange
KIOGE	Kazakhstan International Oil and Gas Exhibition
KPI	Kazakhstan Petrochemical Industries Inc. LLP
LSE	London stock exchange
OHSAS 18001:2007	International standard: Occupational Health and Safety Management Systems – Specifications
UGL	Ural Group Limited
UKLA	United kingdom listing agency
AR	Atyrau Refinery LLP
GDR	Global depositary receipt
POL	Petroleum, Oil, Lubricants
SA	Subsidiaries and Associates
IMS	Integrated management system
IT	Information technologies
IC	Engineering center
KGM	“SP “Kazgermunai” LLP conducts its activities connected with exploration, development, production and sale of raw hydrocarbons in Kyzylorda Region
CAW	Coefficient of absence from work
CWD	Coefficient of wasted days
CPD	Coefficient of professional deceases
CPT	Coefficient of professional traumatism
CPC	Caspian pipe line consortium
OGPD	Oil and Gas Production Department
NDP	National democratic party

KMGNC	JSC "National Company KazMunaiGas "
TPH	Total Petroleum Hydrocarbon
UN	United Nations
SPNR	Specially protected natural reservations
PP&E	Property, plant and equipment
DCP	Domestic commodity producers
Report	KMG EP Sustainability Report 2013
GHG	Greenhouse gases
PKI	PetroKazakhstanInc. which carrying out of geologic exploration, field development, oil and gas production, as well as processing and sale of oil and oil products
APG	Associated petroleum gas
PPCF	Pavlodar Petrochemical factory LLP
OTS	Oil transfer station
PA "Ozenmunaigas", PA OMG	Production affiliate of Ozenmunaigas Company (JSC currently)
PA "Embamunaigas", PA EMG	Production affiliate of Embamunaigas Company (JSC currently)
KMG EP	Production Exploration KazMunaiGas JSC
BoD	Board of Directors
PPE	Personal protective equipment
CIS	Commonwealth of independent states
LHG	Liquefied hydrocarbon gas
CMV	Commodity and material valuables
TRF	Ton of reference fuel
FPR	Fuel and power resources
UAS	Uzen–Atyrau–Samara – pipeline route length of 1,500 kilometers passing through the territory of Atyrau and Mangystau regions to Russian Federation
DD	Drilling Department, a Production structural subdivision
UTTIOS	Support Service Vehicles and Well Servicing Department LLP
Holding	NATIONAL WEALTH FUND "SAMRUK-KAZYNA" JSC
HQ	Headquarters
n/a	no such data
N/A	not applicable

GRI INDEX TABLE

GRI index	Standard disclosures	Disclosure*	Part of the Report	Page
Standard disclosures				
GRI 1.1	The statement of the most senior decision maker of the Company (e.g., CEO, chairman of the Board, or equivalent senior position) about the relevance of sustainability to the Company and its strategy.	●	Address by the Chairman of the Management Board	5
GRI 1.2	Description of key impacts, risks and opportunities.	●	Company management/ Risk Management in the Company	30
GRI 2.1	Name of the Company	●	About the Company	11
GRI 2.2	Primary brands, products and/or services	●	About the Company, Our activities / Financial and economic indicators	11, 35
GRI 2.3	Functional structure of the Company, including main divisions, operating companies, subsidiaries and joint ventures	●	Company management / Ownership and assets structure	17-21
GRI 2.4	Location of the Company's headquarters	●	Company management / Regions of presence	11
GRI 2.5	Number of countries where the Company operates	●	Company management / Regions of presence	11
GRI 2.6	Nature of ownership and legal form	●	Company management / Ownership and assets structure	17
GRI 2.7	Markets served by the Company	●	Company management / Regions of presence	11
GRI 2.8	Scale of the Company	●	Company management / Regions of presence / Staff / Ownership and assets structure	11, 17
GRI 2.9	Significant changes occurred during the reporting period regarding the size, structure, or ownership	●	About the Company / Key events and achievements	14
GRI 2.10	Awards received in the reporting period	●	Company did not receive public awards and achievements in 2013	
GRI 3.1	Reporting period for information provided	●	About the Report / Reporting period and scope of report	7
GRI 3.2	Date of most recent previous report (if any)	●	About the Report / General Information	7
GRI 3.3	Reporting cycle	●	About the Report / Reporting period and scope of report	7
GRI 3.4	Contact point for questions regarding the report or its contents	●	About the Report / Contacts	9, 74
GRI 3.5	Process for definition of the report content	●	About the Report / Methodology and assumption	8
GRI 3.6	Report boundaries	●	About the Report / Reporting period and scope of report	7
GRI 3.7	State any specific limitations on the report scope or boundaries	●	About the Report / Reporting period and scope of report	8-9
GRI 3.8	Basis for reporting on joint ventures, subsidiaries, leased facilities, outsourced operations, and other entities that can significantly affect the comparability with previous reports and/or other organizations.	●	About the Report / Reporting period and scope of report	8-9
GRI 3.9	Data and calculation measurement techniques	●	About the Report / Methodology and assumption	8
GRI 3.10	Description of the effect of any re-statements of information provided in earlier reports, and the reasons for such re-statement (e.g., mergers/ acquisitions, change of base years/periods, nature of business, assessment methods)	●	About the Report / Methodology and assumption	9
GRI 3.11	Significant changes regarding the previous reporting periods in the scope, boundaries, or measurement methods applied in the report	●	About the Report / Methodology and assumption	8-9
GRI 3.12	Table identifying the location of the Standard elements in the report	●	Table of the Report compliance with the GRI Guidelines	66-73

GRI index	Standard disclosures	Disclosure*	Part of the Report	Page
GRI 3.13	Policy and current practice applied with regard to external confirmation of the report	●	About the Report / General Information	7
GRI 4.1	Management structure of the Company, including main committees under the highest governance body responsible for specific tasks, such as the development of strategy or general supervision over the Company activity	●	Company management / Board of directors	23-26
GRI 4.2	Indicate whether the Chairman of the highest governance body is also an executive officer (and, if so, the function of such a Head in corporate governance and the reasons for this arrangement)	●	Company management / Board of directors	23, 24
GRI 4.3	For organizations that have a unitary board structure, specify the number and gender of members of the highest governance body that are independent and/or non-executive members	●	Company management / Board of directors	23-25
GRI 4.4	Mechanisms for shareholders and employees to provide recommendations or direction to the highest governance body	●	Company management / Corporate governance	22
GRI 4.5	Linkage between the payment of compensation to the members of the highest governance body, senior managers, and executives (including termination allowances), and the Company's performance (including social and environmental performance)	●		
GRI 4.6	Current processes in the highest governance body to ensure conflicts of interest are avoided	●		
GRI 4.7	Process for determining the composition, qualifications, and competency of the members of the highest governance body and its committees, including any consideration of gender and other indicators of diversity	●		
GRI 4.8	Internally developed statements of mission or values, codes of conduct, and principles relevant to economic, environmental, and social performance and the status of their implementation	●	Company management / Business Ethics	22-23
GRI 4.9	Procedures used by the highest governance body for overseeing the Company's identification and management of economic, environmental, and social performance, including relevant risks and opportunities, and adherence or compliance with internationally agreed standards, codes of conduct, and principles	●		
GRI 4.10	Processes for evaluation of own performance by the highest governance body, particularly with respect to economic, environmental, and social performance	●	Company management / Board of directors / Human Resources management / Internal communications	26, 43
GRI 4.11	Explanation of whether and how the precautionary approach or principle is addressed by the Company	N/A		
GRI 4.12	Externally developed economic, environmental, and social charters, principles, or other initiatives to which the Company subscribes or supports	●	Company management / External initiatives / Company management / corporate governance	31, 22–23
GRI 4.13	Memberships in associations (such as industry associations) and/or national/international advocacy organizations	●	Company management / External initiatives	31
GRI 4.14	List of stakeholder groups engaged by the Company	●	Company management / Interaction with stakeholders	30
GRI 4.15	Basis for identification and selection of stakeholders with a view of further cooperation	●	Company management / Interaction with stakeholders	30
GRI 4.16	Approaches to stakeholder engagement, including the frequency of engagement by type and interested group	●		
GRI 4.17	Key topics and concerns that have been raised through stakeholder engagement, and how the Company has responded to those key topics and concerns, including through its reporting	●		

GRI index	Standard disclosures	Disclosure*	Part of the Report	Page
Economic indicators				
EC1	Direct economic value generated and distributed, including revenues, operating costs, employee compensation, donations and other community investments, retained earnings, and payments to capital providers and governments	●	Our activities / Financial and economic indicators	34
EC2	Financial aspects and other risks and opportunities for the Company's activities due to climate change	●		
EC3	Securing obligations of the Company connected with retirement plan	●		
EC4	Significant financial assistance received from the governmental authorities	●		
EC5	<i>Range of ratios of standard entry level wage by gender compared to local minimum wage at significant locations of operation</i>	●		
EC6	Policy, practical approaches to purchases from local suppliers and the share of such purchases in significant regions of the Company's activity	●	Social Responsibility / Building special relations with local communities	40
EC7	Procedures for local hiring and share of senior management hired from the local community in significant regions of the Company's activity	●	Social Responsibility / Building special relations with local communities	40
EC8	Development and impact of infrastructure investments and services provided primarily for public benefit through commercial, in-kind, or charitable participation	●	Social Responsibility / Investment activities	37-40
EC9	Understanding and description of significant indirect economic impacts, including the impact area	●	Social Responsibility / Indirect socio-economic impact	41
Environmental indicators				
EN1	Materials used specifying weight or volume	●	Environmental impact / Materials consumption	49-50
EN2	Share of materials that are recycled or reusable waste	●		
EN3	Direct energy consumption broken down by primary sources	●		
EN4	Indirect energy consumption broken down by primary sources	●	Environmental impact / Energy consumption and energy efficiency	50
EN5	<i>Energy saved due to measurements for energy usage reduction and energy efficiency improvements</i>	●	<i>Environmental impact / Energy consumption and energy efficiency</i>	51
EN6	<i>Initiatives to provide energy-efficient or renewable energy-based products and services, and reductions in energy requirements as a result of these initiatives</i>	●		
EN7	Initiatives for reduction of indirect energy consumption and reductions achieved	●		
EN8	Total water withdrawal broken down by sources	●	Environmental impact / Water resources management	52
EN9	Water sources significantly affected by the Company withdrawal of water	●		
EN10	<i>Share and total volume of water recycled and reused*</i>	●		
EN11	Location and size of land owned, leased, managed by the Company, or located on protected areas and areas of high biodiversity value outside their borders or adjacent to such territories	●		
EN12	Description of significant impacts of activities, products, and services on biodiversity in protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	●		
EN13	<i>Habitats protected or restored</i>	●	<i>Environmental impact / Contaminated land treatment</i>	53
EN14	Strategies, current actions, and future plans for managing impacts on biodiversity	●		
EN15	<i>Number of IUCN Red List species and national conservation list species with habitats in areas affected by operations broken down by level of extinction risk</i>	●		
EN16	Total direct and indirect greenhouse gas emissions with an indication of weight	●		

GRI index	Standard disclosures	Disclosure*	Part of the Report	Page
EN17	Other material indirect greenhouse gas emissions with an indication of weight	●		
EN18	Initiatives to reduce greenhouse gas emissions and reductions achieved	●		
EN19	Emissions of ozone-depleting substances with an indication of weight	●		
EN20	NO _x , SO _x , and other significant air emissions with an indication of type and weight	●		
EN21	Total water discharge with an indication of quality of wastewater and receiving facility	●	Environmental impact / Waste management	53
EN22	Total number of waste broken down by type and disposal method	●	Environmental impact / Contaminated land treatment	53
EN23	Total number and volume of significant spills	●		
EN24	<i>Weight of transported, imported, exported, or treated waste deemed hazardous under the terms of the Basel Convention Annex I, II, III, and VIII, and share of waste transported internationally</i>	●		
EN25	<i>Ownership, size, protected status, and biodiversity value of water bodies and related habitats significantly affected by the reporting Company's discharges of water and surface runoff</i>	●		
EN26	Initiatives to mitigate environmental impacts of products and services, and extent of impact mitigation.*	●	Environmental impact / Environmental protection investments	55-56
EN27	Share of products sold and their packaging materials returnable for recycling to the manufacturer broken down by categories	N/A		
EN28	Monetary value of significant penalties and total number of non-monetary sanctions for noncompliance with environmental laws and regulations	●	Environmental impact / Compliance with the requirements	54-55
EN29	<i>Significant environmental impacts of transporting products and other goods and materials used for the Company's activity, and transportation of workforce</i>	●		
EN30	<i>Total environmental protection expenditures and investments broken down by types</i>	●	Environmental impact / Environmental protection investments	55-56

Human rights indicators

HR1	Percentage and total number of significant investment agreements and contracts that include clauses incorporating human rights concerns, or that have undergone human rights assessment	●		
HR2	Share of significant suppliers, contractors, and other business partners that have undergone human rights assessment, and actions taken	●		
HR3	Total hours of employee training in policies and procedures concerning aspects of human rights that are relevant to operations, including the share of employees trained	●		
HR4	Total number of incidents of discrimination and corrective actions taken	●		
HR5	Activity identified as having significant risk for the right of use of association freedom and conduct of collective bargaining and actions taken to support these rights	●		
HR6	Activity identified as having significant risk for incidents of child labour, and measures taken to contribute to the effective abolition of child labour	●		
HR7	Activity identified as having significant risk for incidents of forced or compulsory labour, and measures to contribute to the elimination of all forms of forced or compulsory labour	●		
HR8	<i>Share of security personnel trained in the Company's policies or procedures concerning aspects of human rights that are relevant to current activity</i>	●		
HR9	<i>Total number of incidents of violations involving rights of indigenous people and actions taken</i>	●		
HR10	Share and total number of operations that have been subject to human rights reviews and/or impact assessments	●		
HR11	Number of complaints related to human rights filed, addressed, and settled through formal complaint investigation mechanisms	●		

GRI index	Standard disclosures	Disclosure*	Part of the Report	Page
Labour Practices & Decent Work Performance Indicators				
LA1	Total workforce broken down by employment type, employment contract, and region	●	Human Resources management / Structure of the Company personnel/ Annex 1	44-45, 61
LA2	Total number of employee and employee turnover broken down by age group, gender, and region	●	Annex 1	61-62
LA3	<i>Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part time employees in the significant regions of the Company's activity</i>	●		
LA4	Share of employees covered by collective agreements	●	Human Resources management / Structure of the Company personnel	45
LA5	Minimum notice period(s) regarding significant operational changes, including whether it is specified in collective agreements	●		
LA6	<i>Share of total personnel represented in formal joint management-worker health and safety committees that help monitor and advice on occupational health and safety programs</i>	●		
LA7	Rates of injury, occupational diseases, lost days, and absenteeism, and total number of work-related fatalities broken down by regions	●	Occupational health and process safety / State of occupational safety	59
LA8	Current education, training, counseling, prevention, and risk-control programs to assist workforce members, their families, or community members regarding serious diseases	●		
LA9	<i>Health and safety topics covered in formal agreements with trade unions</i>	●		
LA10	Average hours of training per one employee per year broken down by employee category	●	Occupational health and process safety / State of occupational safety	59, 45
LA11	<i>Programs for skills development and lifelong learning that support the continued employability of employees and assist them in career ending</i>	●		
LA12	<i>Share of employees receiving regular performance and career development reviews</i>	●		
LA13	Composition of governance bodies and personnel of the Company broken down according to gender, age group, minority group membership, and other indicators of diversity	●	Annex 1	63
LA14	Ratio of basic salary and remuneration of women to men broken down by employee categories	●		
LA15	Share of personnel returned to work after parental leave broken down by gender	●		
Oil and Gas sector indicators				
OG1	Volume and type of estimated proved reserves and production	●		
OG2	Volumes of investments into renewable energy sources	●		
OG3	Volumes of energy generated from renewable energy sources	●		
OG4	Number and share of production facilities having a significant impact on biodiversity for which the assessment of such an impact has been conducted	●		
OG5	Volume of produced water formation and injection into formation	●		
OG6	Volume of flared and vented hydrocarbon	●	Environmental impact / Environmental emissions and climate control	52
OG7	Amount of drilling waste and strategies for treatment and disposal	●		
OG8	Benzene, lead and sulfur content in fuels	●		
OG9	Productions where indigenous communities are affected by activities and where specific interaction strategies are conducted	●		
OG10	Number and description of significant disputes with local communities and indigenous peoples	●		
OG11	Number of sites that have been decommissioned and sites that are in the process of being decommissioned	●		

GRI index	Standard disclosures	Disclosure*	Part of the Report	Page
OG12	Operations where involuntary resettlement took place, the number of households resettled in each and how their livelihoods were affected in the process		Social Responsibility / Indirect socio-economic impact	41
OG13	Safety of production process			
OG14	Volume of produced and purchased biofuels meeting sustainability criteria			
Product Responsibility Performance Indicators				
PR1	Life cycle stages in which health and safety impacts of products and services are assessed for revealing of improvement possibilities, and the share of significant products and services subject to such procedures			
PR2	<i>Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes concerning health and safety impacts of products and services broken down by type of outcomes</i>			
PR3	Type of product and service information required by procedures and percentage of significant products and services subject to such information requirements			
PR4	<i>Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes concerning product and service information and labeling broken down by type of outcomes</i>			
PR5	<i>Practices related to customer satisfaction, including results of surveys measuring customer satisfaction</i>			
PR6	Programs for adherence to laws, standards, and voluntary codes related to marketing communications, including advertising, promotion, and sponsorship			
PR7	<i>Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes with regard to marketing communications, including advertising, promotion, and sponsorship broken down by type of outcomes</i>			
PR8	<i>Total number of substantiated complaint regarding the breaches of customer privacy and losses of customer data</i>			
PR9	Monetary value of significant penalties imposed for non-compliance with laws and regulations concerning the provision and use of products and services			
Social Indicators				
SO1	Percentage of offices and divisions with local community engagement, having an impact assessment and development programs		Social Responsibility / Building special relations with local communities	40
SO2	Share and total number of business units analyzed for risks related to corruption			
SO3	Percentage of employees trained in Company's anti-corruption policies and procedures			
SO4	Actions taken in response to incidents of corruption			
SO5	Position regarding to the state policy and participation in public policy development and lobbying			
SO6	<i>Total monetary value of financial and in-kind contributions to political parties, politicians, and related institutions broken down by countries</i>			
SO7	<i>Total number of legal actions related to the Company for anticompetitive behavior, anti-trust, monopoly practices and their outcomes</i>			
SO8	Monetary value of significant penalties and total number of non-monetary sanctions for noncompliance with laws and regulations		Environmental impact / Compliance with the requirements	54-55
SO9	Offices and divisions having significant potential or actual negative impacts on local communities			
SO10	Prevention and mitigation measures implemented in the offices and divisions having significant potential or actual negative impacts on local communities			

Scale – full indicator disclosure

Non disclosure

Core indicator

Partial indicator disclosure

N/A

Not applicable

Additional indicator

Contact Information

Registered office

JSC KazMunaiGas Exploration Production
17, Kabanbai Batyr ave.
Astana, 010000, Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 (7172) 97-99-97
Fax: +7 (7172) 97-74-26

Investor relations (for institutional investors' inquiries)

Tel.: +7 (7172) 97-54-33
Fax: +7 (7172) 97-54-45
Head of IR
Asel Kaliyeva
e-mail: ir@kmgep.kz, A.Kaliyeva@kmgep.kz

Public relations (for media inquiries)

Tel.: +7 (7172) 97-79-15
Yelena Pak
e-mail: pr@kmgep.kz

Corporate secretary (for shareholders enquiries)

Tel.: +7 (7172) 97-54-08, +7 (7172) 97-54-09
Fax: +7 (7172) 97-54-03
Aidar Zhexenbiyev
e-mail: info@kmgep.kz, Aidar@kmgep.kz

Auditors

Ernst and Young Kazakhstan LLP
240/G Furmanov Street
Almaty 050059, Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 (727) 258-59-60

Registrar

JSC "The Integrated Securities Registrar"
141 Abylai Khan Street
Almaty, 050000, Republic of Kazakhstan
Phone: +7 (727) 272-47-60 int. 150
Fax: +7 (727) 272-47-66
E-mail: info@tisr.kz
<http://www.tisr.kz>

